

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA POROZUMĚNÍ“

2. vydání (upravené)

platnost od školního roku 2013/2014

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KLADNO, VODÁRENSKÁ 2116
272 01 KLADNO - KROČEHLAVY

OBSAH:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1	Údaje o škole	4
1.2	Zřizovatel	4
1.3	Vznik dokumentu a jeho platnost	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Úplnost a velikost školy, její umístění	5
2.2	Podmínky školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.4.1	Projekty EU	6
2.4.2	Projekty národní a regionální	7
2.4.3	Projekty charitativní povahy	7
2.4.4	Oborové práce	7
2.4.5	Dlouhodobý projekt třídních učitelů	8
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a s dalšími partnery	8
2.6	Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy	11
2.6.1	Smysl a význam autoevaluace	11
2.6.2	Zdroje dat a informací	11
2.6.3	Oblasti hodnocení, sledované jevy, kritéria	12
	A. Program školy	12
	B. Podmínky ke vzdělávání	13
	C. Průběh vzdělávání žáků	13
	D. Výsledky vzdělávání žáků	13
	E. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci (rodiči), vzájemné vztahy	14
	F. Vedení a řízení školy	14
	G. Úroveň výsledků práce školy	15
2.6.4	Autoevaluační nástroje	15
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	16
3.1	Zaměření školy	16
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence	17
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.3.1	Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním	20
3.3.2	Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných	21
3.3.3	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	21
3.3.4	Výkonnostní skupiny	22
3.4	Prevence rizikového chování a sociálně patologických jevů	22
3.5	Začlenění průřezových témat	23
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova	23

3.5.2	Výchova demokratického občana	27
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	28
3.5.4	Multikulturní výchova	30
3.5.5	Environmentální výchova	31
3.5.6	Mediální výchova	33
4.	UČEBNÍ PLÁN	36
4.1	Tabulace učebního plánu, poznámky k učebnímu plánu	36
4.1.1	1. stupeň	36
4.1.2	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň	38
4.1.3	2. stupeň	39
4.1.4	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň	40
5.	UČEBNÍ OSNOVY	44
5.1	1. stupeň (samostatná příloha)	44
5.2	2. stupeň (samostatná příloha)	44
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	44
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	44
6.1.1	Právní vymezení	44
6.1.2	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole	45
6.1.3	Stupně klasifikace a hodnocení žáků na vysvědčení	45
6.1.4	Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	46
6.1.5	Zásady klasifikace a hodnocení	47
6.1.6	Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování	49
6.1.7	Výchovná opatření	50
6.1.8	Klasifikace ve vyučovacích předmětech	51
6.1.9	Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	53
6.2	Hodnocení žáků plnících povinnou školní docházku mimo území ČR	55
6.3	Komisionální a opravné zkoušky	56
6.4	Informování zákonných zástupců žáka o výsledcích vzdělávání	57
6.5	Odchylka pro hodnocení žáků s jazykovou bariérou	57
7.	POUŽITÉ ZKRATKY	58
7.1	Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory	58
7.2	Vzdělávací předměty	58
7.3	Průřezová témata	59
7.4	Ostatní	59

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Název školy: Základní škola Kladno
Adresa školy: Vodárenská 2116, Kladno – Kročehlavy, PSČ: 272 01
Jméno ředitele: Mgr. Jaroslav Feřtek
Kontakty: tel./fax: 312 681 167, 724 391 896 (sekretariát)
312 668 133, 733 395 899 (ředitel)
e-mail: 8.zskladno@seznam.cz; reditel8zs@seznam.cz
web: www.8zskladno.cz

IČO 487 071 04
IZO ZŠ 102086940
IZO ŠD 113200048
REDIZO 600044084

Koordinátoři tvorby ŠVP: Mgr. Klára Nejedlá (hlavní koordinátor + 2. stupeň)
Mgr. Radomíra Peroutková (1. stupeň)

1.2 Zřizovatel

Název: Statutární město Kladno
Adresa: náměstí Starosty Pavla 44
272 52 Kladno
Kontakty: telefon: 312 604 111 (ústředna)
fax: 312 240 540
e-mail: magistrat@mestokladno.cz
web: www.mestokladno.cz

1.3 Vznik dokumentu a jeho platnost

Původní verzi Školního vzdělávacího programu „Škola porozumění“ vydala tehdejší ředitelka školy Jana Červenková a pedagogická rada ji projednala dne 21. 6. 2005. V platnost vstoupila dne 1. 9. 2005.

Částečná revize školního vzdělávacího programu byla provedena v červnu 2009, změny byly projednány na pedagogické radě dne 18. 6. 2009 a tato upravená verze školního vzdělávacího programu vstoupila v platnost dne 1. 9. 2009.

Na komplexní revizi školního vzdělávacího programu pracoval pedagogický sbor v průběhu školního roku 2012/2013. Změny byly projednány na pedagogické radě 20. 6. 2013. Tato upravená verze vstupuje v platnost dne 1. 9. 2013 pod č. j. 501/2013.

28. 8. 2013

ředitel školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, její umístění

Jsme plně organizovanou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Budova školy se nachází na rozhraní velkého panelového sídliště a starší vilové čtvrtě téměř na okraji města Kladna. Většina našich žáků bydlí v blízkém okolí školy. Poměrně početnou skupinu ale tvoří žáci, kteří dojíždějí z jiných městských částí nebo z okolních obcí. Jejich zákonní zástupci pro ně zvolili naši školu zejména pro její dlouhodobě dobrou pověst, pestrou nabídku vzdělávacích i zájmových aktivit, dobrou technickou vybavenost a její celkovou atmosféru.

V těsné blízkosti školy jsou zastávky autobusů MHD i meziměstských linek. Dobře dostupné je nádraží ČD i autobusové nádraží.

Škola má kapacitu 750 žáků, průměrná naplněnost tříd se pohybuje v rozmezí 24 až 26 žáků. Zejména v 1. ročníku se snažíme vytvořit žákům lepší startovací podmínky nižší naplněností tříd (do 25 žáků). Žáci 1. stupně (z kapacitních důvodů přednostně 1. až 3. ročníku) mají možnost navštěvovat 6 oddělení školní družiny, která pracuje podle vlastního vzdělávacího programu.

2.2 Podmínky školy

V budově školy jsou 23 třídy, 2 odborné pracovny výpočetní techniky, učebna (klubovna) s PC a dataprojektorem, vhodná pro skupinové vyučování nebo práci zájmových útvarů, dále keramická dílna. Každá učebna v hlavní budově je vybavena nejméně jedním počítačem a interaktivním dataprojektorem umožňujícími zařazování nových vyučovacích metod a žáky oblíbených aktivit.

Součástí školy je velká a dobře vybavená tělocvična s ozvučením, malá tělocvična, žákovská knihovna s odbornou sekci pro pedagogy, v pavilonu několik heren školní družiny, školní pozemek (zahradka) a moderní sportovní areál, jehož součástí je také atraktivní dětské hřiště využívané především školní družinou.

Prostředí školy je příjemné, díky výborné práci provozních zaměstnanců čisté a nabízí žákům značný komfort jak pro vyučovací hodiny, tak pro přestávky. Tento komfort zvyšuje sportovní vybavení na chodbách (hrací stoly pro stolní tenis či fotbálek, basketbalové koše, skákací panáky aj.) a také nápojové či svačkové automaty a malá prodejna občerstvení.

Na výzdobě školy se podílejí ve velké míře jak žáci, tak učitelé. Velmi atraktivní je umístění několika akvárií a terárií v učebně přírodopisu, ale i na chodbách. Žáci tak mohou sledovat život řady obojživelníků, rybiček nebo plazů; starší žáci mají také možnost aktivně se zapojit do péče o ně (např. v chovatelském kroužku).

Škola má rovněž kvalitní hygienické zázemí (umývací kouty ve třídách, šatny, WC).

Žáci se mohou stravovat ve školní jídelně umístěné v přilehlém pavilonu v areálu školy.

K pohybovým aktivitám žáci využívají velkou tělocvičnu v hlavní budově, malou tělocvičnu v suterénu stravovny, sportovní areál s travnatým fotbalovým a softballovým hřištěm, běžeckou dráhou a sektorem pro skok daleký, dále několik hřišť pro míčové hry a v neposlední řadě dětské hřiště s prolézačkami.

V době volna a přestávek mohou žáci (pod dohledem) obvykle využívat všech prostor školy, učeben výpočetní techniky nebo informačních koutků, případně tělocvičen.

Všichni vyučující mají své kabinety, vybavené počítači s přístupem na školní síť a neomezeným připojením k internetu, využívají síťově připojené tiskárny a kopírky.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor s ohledem na velikost školy tvoří téměř čtyři desítky pedagogů. Jsou mezi nimi jak zkušení učitelé s více než patnáctiletou praxí, tak učitelé začínající. Jejich společnými rysy jsou ale hluboké zaujetí pro učitelskou práci, značná kreativita a všeobecně přátelský vztah k dětem.

Kvalita výuky je velmi dobrá až vynikající, což dlouhodobě potvrzuje úspěšnost našich absolventů v dalším studiu či profesionálním uplatnění. V přijímacím řízení na osmiletá gymnázia již několik let obsazujeme prvá místa, škola je obecně známá vynikajícím umístěním žáků v přijímacím řízení na střední školy. Za tímto stavem se ovšem skrývá značné společné úsilí pedagogů hnaných profesní hrdostí a ambicemi předat svým žákům maximum toho, co sami znají a dovedou.

Obětavost našich učitelů dalece překračuje hranice jejich běžných pracovních povinností. Také díky tomu dosahují naši žáci velmi dobrých výsledků v různých předmětových olympiádách, sportovních soutěžích či v celostátních testech, kde je úroveň jejich znalostí hodnocena jako vyšší než republikový průměr.

Díky schopnosti a ochotě pedagogů neustále na sobě pracovat se žáci setkávají s moderními metodami výuky, kladoucími nároky na odbornou i technickou způsobilost učitelů.

Ve škole dále působí dvě výchovné poradkyně pro děti s SPU, volbu povolání a metodik prevence rizikového chování a sociálně-patologických jevů. Řada pedagogů absolvovala kurs pro diagnostiku a nápravu specifických vývojových poruch učení a chování. Podle potřeby pracují na škole dva až tři odborně způsobilí asistenti pedagoga.

S rozvojem technického vybavení školy a postupným pronikáním informačních technologií do výuky získala na nepostradatelnosti práce specialisty-koordinátora ICT.

Všichni učitelé si zvyšují kvalifikaci účastí na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Učitelé jsou také pravidelně proškolení v poskytování první pomoci, několik z nich je vyškoleny pro výkon práce zdravotníka zotavovacích akcí.

Škola disponuje rovněž školní družinou, kde pracuje několik odborně způsobilých vychovatelek.

Společnou snahou pracovníků je:

- respektování osobnosti žáka a jeho individuálních potřeb;
- vstřícnost a přátelský přístup k žákům;
- úzká spolupráce se zákonnými zástupci žáků;
- vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich další uplatnění;
- zamezovat společensky negativním jevům (zneužívání návykových látek, šikana, krádeže).

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola se aktivně zapojuje do různých, zejména dlouhodobých projektů na úrovni EU, národní, regionální i místní.

2.4.1 Projekty EU

V minulosti se škola zapojila např. do mezinárodních projektů „Budoucí občané Evropy“ (Sokrates – Comenius) a „Děti, loutky a učení“. Oba byly zaměřeny na prohlubování jazykových dovedností a získávání poznatků o životě v jiných evropských zemích.

Dalším projektem, z něhož bude škola těžit ještě několik příštích let, je v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost projekt „EU Peníze školám“. Díky němu škola pořídila zejména technické vybavení ICT, učitelé vytvořili přes tisícovku digitálních učebních materiálů (DUM) v oblasti matematiky a přírodních věd, jazykové komunikace a dalších humanitních oborů. Projekt pomáhá rychleji a ve větší míře používat moderní vyučovací metody a směřovat k individualizaci výuky.

V dalších letech se škola opět zapojí do podobných projektů zahrnujících oblast mezinárodní spolupráce (dvě až tři školy v zahraničí pro aktivní spolupráci v oblasti výměny zkušeností a výměnných pobytů pro žáky i učitele), rozvoje komunikace (především v angličtině), rozvoje komunikačních technologií a modernizace výuky.

2.4.2 Projekty národní a regionální

V letech 2012 až 2014 se škola zapojila do projektu „Rekonstrukce školní zahrady a vybudování přírodních učeben“ financovaného z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí ČR. Kromě samotného cíle je cennou přidanou hodnotou skutečnost, že se realizace projektu nesla ve znamení společné práce učitelů, žáků i jejich rodičů.

Záměrem školy je zapojovat se do podobných projektů financovaných z rozpočtu ČR, případně soukromými společnostmi (např. „Oranžová učebna (hřiště) ČEZ“). Prioritní oblastí jsou přírodní vědy.

Na regionální úrovni se škola bude průběžně zapojovat do technicky zaměřených projektů vyhlašovaných např. významnými zaměstnavateli, kteří dlouhodobě pociťují nedostatek technicky zdatných odborníků.

2.4.3 Projekty charitativní povahy

Škola se již déle než deset let aktivně zapojuje do projektů zastřešených organizacemi OSN (UNICEF) v rámci pomoci dětem z rozvojových zemí, postiženým dětem, dětem s cystickou fibrózou (tzv. slaným dětem), spolupracuje s Českým červeným křížem, Arcidiecézní charitou („Adopce na dálku“)..

V minulosti šlo třeba o projekt „Panenka“ vyhlášený Českým výborem UNICEF v roce 2002. Jeho smyslem bylo získat výrobou a prodejem hadrových panenek finanční prostředky pro celosvětovou dětskou očkovací kampaň UNICEF v rozvojových zemích.

Zapojení žáků do podobných projektů je vždy založeno na jejich dobrovolnosti. Učitelé je aktivně vedou k solidaritě s handicapovanými a k pochopení problémů současného světa (chudoba, kulturní a sociální odlišnosti etnik, poškozování životního prostředí aj.)

Jednotlivé třídy se čas od času spontánně zapojují do charity nebo sponzoringu po návštěvě Střediska ekologické výchovy na Čabárně, záchrané stanice pro živočichy AVES Kladno nebo ZOO Praha.

2.4.4 Oborové práce

Od školního roku 2005/2006 si žáci devátého ročníku připravují (někteří ve spolupráci s vyučujícími, někteří naprosto sami) oborové práce na vybraná témata. Svě práce prezentují v závěru školního roku před vyučujícími, spolužáky, rodiči i veřejností.

2.4.5 Dlouhodobý projekt třídních učitelů

Je zaměřen na tvorbu kolektivu, vytváření dobrých vztahů mezi spolužáky, respektování druhých, toleranci vůči odlišným názorům. K tomu využívají relaxační dny, exkurze, poznávací výlety, návštěvy kulturních akcí, školy v přírodě nebo tematicky zaměřené kurzy. Snaží se rovněž o vytváření dobrých vztahů mezi žáky různého školního věku realizací společných aktivit. Žáci ze tříd druhého stupně se pravidelně podílejí na přípravě víkendových setkání mladších žáků a jejich rodičů s učiteli a programů dalších celoškolských akcí (Vánoční trhy, výstavy dětských prací, zápis do 1. ročníku, projektové dny, Zahradní slavnost, oslavy Mezinárodního dne dětí). Vystupující žáci 9. ročníku si (podle zájmu) mohou zkusit vyučovat ve třídách 1. stupně.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery

Pro kvalitní plnění hlavní funkce školy jako vzdělávací a výchovné instituce se neobejdeme bez intenzivní spolupráce s celou řadou partnerů. Patří k nim zejména:

- zákonní zástupci žáků;
- zřizovatel školy;
- Školská rada;
- Česká školní inspekce ČR;
- diagnostická a poradenská školská zařízení;
- Odbor sociální péče MMK, odd. sociálně právní ochrany dětí (OSPOD);
- ostatní základní školy v Kladně a nejbližším okolí;
- mateřské školy (zejména v nejbližším okolí naší školy);
- střední školy a učiliště v regionu;
- Úřad práce v Kladně;
- Městská policie Kladno a Policie ČR;
- organizace působící v oblasti mimoškolských či zájmových aktivit žáků (plavecká škola Medúza Kladno, Sportovní areály Města Kladna (SAMK), SVČ Labyrint Kladno, základní umělecké školy, sportovní oddíly a kluby, Divadlo Lampion, kino Hutník, Divadélko U Zvonu, Městská knihovna a informační centrum Kladno, Sládečkovovo vlastivědné muzeum Kladno, zařízení škol v přírodě, cestovní kanceláře a další);
- sponzoři a další podporovatelé školy;
- významné firmy (zaměstnavatelé) v regionu.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí, a to jak v rovině formální (úřední), tak v rovině neformální. Zákonní zástupci žáků mohou školu kdykoli navštívit po vzájemné dohodě s vyučujícími. Informace o prospěchu a chování svých dětí či svěřenců získávají nejen na několika třídních schůzkách, ale zejména při individuálně dohodnutých konzultacích s třídními učiteli nebo vyučujícími, kdy je zaručena vysoká míra důvěrnosti.

Při řešení výchovných či vzdělávacích problémů dítěte poskytují odbornou pomoc výchovné poradkyně (žáci mohou být přítomni při jednání). Výchovná poradkyně pro druhý stupeň navíc konzultuje s rodiči vystupujících žáků další vzdělávání na středních školách a učilištích.

Dlouhodobou snahou je také více zapojit rodiče a prarodiče žáků a další příznivce z řad veřejnosti do života školy. Škola proto každoročně pořádá několik akcí určených veřejnosti, na jejichž přípravě i realizaci se podílejí kromě zaměstnanců a žáků školy i zájemci z řad rodičů či

prarodičů. K těmto aktivitám patří podzimní víkendová setkání dětí a rodičů s učiteli, dny otevřených dveří, oblíbené a hojně navštěvované vánoční trhy a jarní zahradní slavnosti.

Při realizaci vybraným projektů se scházíme u společné práce (např. rekonstrukce školní zahrady). Obdobně se společně setkáváme při závěrečném vystoupení žáků navštěvujících zájmové kroužky hry na flétnu, dramaticko-recitační, taneční či aerobik.

Slavnostní rozloučení s vystupujícími žáky 5. a 9. ročníku za účasti jejich příbuzných a přátel bývá pokaždé slavnostní i originální a nabízí zajímavé a emotivní ohlédnutí za školní docházkou. Zvláštní prostor věnujeme zákonným zástupcům budoucích žáků 1. ročníku. Při květnovém setkání je seznámíme s provozem školy a organizací nadcházejícího školního roku a nabídneme možnost účasti dítěte v „Předškoličce“ (čtyři až pět setkání předškoláčků se svými budoucími učiteli, seznámení se školním prostředím a budoucími spolužáky a kamarády).

O činnosti školy, organizaci vzdělávání a dalších atributech jsou zákonní zástupci i veřejnost pravidelně informováni prostřednictvím webových stránek školy, jejichž úroveň byla v minulosti několikrát oceněna. Jejich největší výhodou je velmi pružná (každodenní) aktualizace. Škola rovněž prezentuje své aktivity na serveru www.kladnozive.cz, za což byla rovněž oceněna v soutěži vyhlašované zřizovatelem, a v místním či regionálním tisku.

Neméně důležitým partnerem školy je její zřizovatel – Statutární město Kladno. Jeho postoj vůči škole je velmi vstřícný. V dostatečné míře financuje provoz školy a v rámci svých možností průběžně financuje opravy a částečnou rekonstrukci několik desítek let staré budovy.

Prostřednictvím komisí Rady města Kladna přispívá zřizovatel dotacemi např. na činnost kroužků, na rekonstrukci školní zahrady, případně na další aktivity, které nelze jako celek ufinancovat z provozního rozpočtu.

Prostředky získané hospodářskou činností ponechává zřizovatel v plné výši škole.

Školská rada (ŠR) pracuje na škole od 1. ledna 2006. Má šest členů (dva hájí zájmy rodičů - zákonných zástupců žáků, dva zastupují pedagogy a dva zřizovatele), její volební období je tříleté. Předsedou ŠR bývá obvykle jeden ze zástupců rodičů. Rada se schází dle potřeby (alespoň jedenkrát ročně), pružnost v činnosti ŠR je dána schopností všech členů používat elektronickou komunikaci.

Zástupci zřizovatele účinně podporují aktivity školy včetně finanční podpory ze strany zřizovatele. Zástupci rodičů zase napomáhají korigovat náhled rodičů na požadavky školy a vyjadřují se k reálným možnostem rodičů.

ŠR se vyjadřuje k rozpočtu a hospodaření školy, projednává zásadní dokumenty školy, má právo kontrolovat dodržování stanovených pravidel, v opodstatněných případech navrhnout zřizovateli odvolání ředitele školy a také podávat řediteli školy vlastní návrhy týkající se provozu školy a její činnosti. Pomáhá vedení řešit problémy školy, schvaluje výroční zprávy. Její zástupci se zúčastňují akcí školy.

Dosavadní spolupráci Školské rady a vedení školy je možno označit za naprosto bezproblémovou.

Česká školní inspekce (ČŠI) má vůči škole zejména funkci kontrolní, která směřuje k zajištění potřebné úrovně vzdělávacího procesu, bezpečnosti a ochrany žáků a hospodárnosti.

ČŠI je rovněž zadavatelem a organizátorem celoplošného nebo dílčího testování žáků v rámci ověřování kvality a koncepčních záměrů vzdělávání v rámci ČR. K tomu účelu jsou školám poskytovány SW nástroje a metodická pomoc.

Další rolí ČŠI je ověřovat opodstatněnost či neopodstatněnost případných stížností zákonných zástupců potažmo další veřejnosti, týkajících se porušování zákonů, vnitřních pravidel školy,

nedostatků v oblasti bezpečnosti žáků či vzdělávacího procesu, případně nakládání s majetkem či finančními prostředky školy.

Úzce spolupracujeme rovněž s pedagogicko-psychologickou poradnou, se speciálními pedagogickými centry a dětskými psychology, jejichž klienty jsou naši žáci. Konzultujeme s nimi především vzdělávací, ale i výchovné problémy žáků školy. Na základě jejich doporučení ředitel školy rozhoduje např. o odkladu povinné školní docházky nebo o individuálních vzdělávacích plánech, škola pak zajišťuje asistenty pedagogů.

V případě závažnějších potíží v oblasti výchovné (chronické záškoláctví, soustavné projevy agresivity, zanedbanost a další problémy žáků ze sociálně slabých rodin) spolupracuje škola s Odborem sociálních věcí Magistrátu města Kladna, oddělením sociálně právní ochrany dětí. V oblasti bezpečnosti našich žáků nebo ochrany majetku školy nám účinně pomáhá Městská policie Kladno a Policie ČR. Naše škola našťstí jejich zásahy potřebuje jen málokdy. Spolupráce tedy probíhá spíše v oblasti prevence nežádoucího (kriminálního) chování jak formou besed, tak praktickými aktivitami. Žáci školy se každoročně úspěšně účastní soutěže O pohár ředitele Městské policie Kladno. Strážníci městské policie chodí s žáky besedovat o nebezpečí, s kterým se mohou setkat na ulici, a o bezpečnosti silničního provozu.

Dlouholetá spolupráce probíhá mezi školou a Oddělením krizového řízení a drogové prevence Magistrátu města Kladna (zahrnuje dřívější Centrum drogové prevence). Opět jde výhradně o preventivní programy zaměřené na trénink sociálních a komunikačních dovedností a pochopení škodlivosti rizikového chování v oblasti sexuální nebo zneužívání návykových látek.

Elementární spolupráce probíhá mezi naší a ostatními základními školami v Kladně. V tomto ohledu je naším nejdůležitějším partnerem sousední základní škola. Některé provozní prostory využíváme společně (školní stravovna, pavilon školní družiny, školní sportovní areál, dětské hřiště). Přes rozdílné podmínky i zájmy ovlivněné nastavením konkurenčního prostředí mezi školami v obci probíhá komunikace a celková spolupráce se sousední školou korektně a ve prospěch žáků obou škol.

Pravidelně se setkáváme také s vedením mateřských škol (MŠ), z nichž k nám pravidelně přicházejí žáci 1. ročníku, konzultujeme s nimi zapojení jejich bývalých žáků do školní práce, upřesňujeme spolupráci pro další školní rok, termíny návštěv jejich dětí u nás ve škole. Zástupci naší školy se účastní třídních schůzek těchto MŠ a informují rodiče předškoláků o aktivitách, vybavení a celkové atmosféře naší školy. Některým mateřským školám (podle jejich zájmu) pomáháme s programem vybraných akcí (např. svátek sv. Lucie, mikulášská nadílka, Den dětí...) Dle provozních možností zveme děti z MŠ do tělocvičny nebo na hřiště.

V pravidelném kontaktu jsme se středními školami (SŠ) a odbornými učiteli (OU) v regionu a s Úřadem práce v Kladně (ÚP). Prostřednictvím výchovného poradce pro 2. stupeň jim pomáháme především s osvětou v rámci nabídky studijních a učebních oborů a společně s ÚP také s budoucí volbou povolání našich žáků 9. ročníku. Z obdobného důvodu se naši žáci v průběhu školní docházky účastní exkurzí ve významných firmách v regionu. Mají tak možnost seznámit se s prostředím firem, jejich výrobním a obchodním programem, s pracovními podmínkami zaměstnanců.

Důležitými partnery jsou pro nás také sportovně, kulturně nebo ekologicky zaměřené instituce a společnosti. Řadu let spolupracujeme např. s plaveckou školou Medúza při zajišťování plaveckého výcviku našich žáků 2. a 3. ročníku.

Využíváme nabídek společnosti Sportovní areály města Kladna (SAMK) při návštěvách jí spravovaných zařízení (např. lanové či trampolínové centrum, sportovní areál Sletišť, sportovní haly). Vstříc vycházíme také dětským sportovním klubům a oddílům v oblasti nábory nových členů, uvolňování žáků na jejich sportovní akce nebo upřednostňování a slevami při pronájmu sportovních prostor školy, případně zapůjčováním našeho sportovního vybavení.

Naši žáci pravidelně navštěvují kulturní pořady a akce kladenských divadel *Lampion* a *Divadélka U Zvonu* (jeho ochotnickým souborem prošla řada našich talentovaných žáků), výstavy zámecké galerie, pořady Sládečkova muzea nebo filmová představení kina *Hutník*. Intenzivní spolupráce probíhá mezi školou a Městskou knihovnou Kladno v rámci podpory čtenářské gramotnosti, literární osvěty a práce s informačními zdroji. Velmi dobrá je spolupráce se Střediskem volného času *Labyrint*, které pro žáky 1. stupně připravuje aktivity související s dopravní výchovou, realizuje zajímavé programy rukodělné nebo sportovní a zprostředkovává poznávací zájezdy.

V neposlední řadě spolupracujeme také se subjekty zaměřenými na ekologii. V minulosti to byly např. projekty občanského sdružení *Tereza*, nyní žáci a učitelé pravidelně navštěvují zejména Středisko ekologické výchovy s přilehlým vodním parkem a záchrannou stanicí pro živočichy *AVES* na Čabárně. Cílem řady žákovských exkurzí jsou zoologické zahrady, ekologické farmy nebo pražské Planetárium.

Vyzdvihnout je třeba spolupráci s rodiči, prarodiči a dalšími příbuznými našich žáků. Jejich pomoc, ať už finanční, materiální nebo činnostní, je pro školu mnohdy nepostradatelná a velmi si jí vážíme. Tito pomocníci se počítají na desítky. Nejčastěji se jedná o různé formy pomocného dohledu při doprovodu žáků na mimoškolních akcích, o dary třídám či škole, o fyzickou pomoc při realizaci některých projektů.

Škola si dlouhodobě klade za cíl zintenzivňovat kontakt mezi všemi skupinami účastníky se jejího života.

2.6 Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy

2.6.1 Smysl a význam autoevaluace

Škola provádí v různých oblastech a různými způsoby autoevaluaci, která napomáhá udržovat a zlepšovat kvalitu školy. Jde o systematické posuzování činnosti školy, jehož výsledky slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a rovněž jako východisko pro další práci školy. Jinými slovy – jde o poznání, kde se škola nachází a kudy by se měl ubírat její rozvoj.

Výstupy z různých oblastí autoevaluačního procesu slouží zároveň jako podklady pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

2.6.2 Zdroje dat a informací

Kromě nástrojů cíleně vytvořených za účelem autoevaluace (např. hodnotící dotazníky, kontroly, pozorování, skupinové diskuse apod.) přinášejí důležité informace další interní i externí zdroje.

K interním zdrojům patří koncepce rozvoje školy, plán činnosti školy, školní vzdělávací program, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a výsledky samotné, hospitační záznamy, tematické plány učitelů, zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí, zápisy z pedagogických rad, z jednání školské rady, z třídních schůzek nebo individuálních konzultací se zákonnými zástupci žáků, další komunikace se zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery školy, řešené stížnosti, individuální vzdělávací plány žáků, osobní složky učitelů, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jeho realizace, katalogové listy žáků, přehledy akcí tříd a učitelů aj.

Z externích zdrojů dat a informací, které slouží také procesu autoevaluace, se jedná zejména o inspekční zprávy, zápisy z kontrol realizovaných zřizovatelem a všemi institucemi a orgány ke kontrole oprávněnými (např. Finanční úřad, Česká nebo Okresní správa sociálního zabezpečení, Hygienicko-epidemiologická služba apod.), výsledky srovnávacích testů v rámci zjišťování výsledků ve vzdělávání (NIQES, Cermat, Scio), výsledky žáků školy v olympiádách a soutěžích, zdroje od škol, na kterých naši absolventi pokračují ve studiu a další.

Do procesu autoevaluace jsou aktivně zapojeni víceméně všichni zaměstnanci školy. Aktivní účast v procesu autoevaluace je nezbytná i v případě dalších zainteresovaných skupin. Mezi nejdůležitější patří žáci školy, zástupci zřizovatele, zákonní zástupci (rodiče) žáků, školská rada, další organizace spolupracující se školou (sociální partneři, významní zaměstnavatelé a podnikatelské subjekty v regionu, návazné školy atd.)

2.6.3 Oblasti hodnocení, sledované jevy, kritéria

Vlastní hodnocení škola provádí v těchto hlavních oblastech:

- A. Program školy**
- B. Podmínky ke vzdělávání**
- C. Průběh vzdělávání žáků**
- D. Výsledky vzdělávání žáků**
- E. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci (rodiči), vzájemné vztahy**
- F. Vedení a řízení školy**
- G. Úroveň výsledků práce školy**

Výše uvedené oblasti jsou velmi obecné a každá z nich zahrnuje mnoho sledovaných jevů nebo konkrétních cílů. Na každý z nich se nahlíží podle odpovídajících kritérií.

A. Program školy

Sledované jevy:

- soulad ŠVP s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- nabídka pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- variabilita ŠVP (volitelné předměty, kurzy, projekty apod.)

Kritéria:

- soulad ŠVP se závaznou normou
- plnění ŠVP
- rozsah nabídky předmětů a aktivit
- soulad nabídky s představou žáků a rodičů

B. Podmínky ke vzdělávání

Sledované jevy:

- vliv personálních podmínek na vzdělávání
- materiální, technické a hygienické podmínky (prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky)
- kvalita pracovního prostředí školy
- podmínky vzdělávání z hlediska bezpečnosti
- efektivita využívání finančních zdrojů
- rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty)

Kritéria:

- pokrytí potřeb školy kvalitním, odborně zdatným personálem
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnost učitelů i žáků
- funkčnost, bezpečnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor
- kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat
- efektivita a účelnost využívání finančních zdrojů
- zabezpečování nadstandardních zdrojů

C. Průběh vzdělávání žáků

Sledované jevy:

- průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- dokument – pravidla hodnocení
- plánování výuky – tematické časové plány, příprava na vyučovací hodinu včetně přípravy didaktických pomůcek
- realizace výuky – struktura jednotlivých vyučovacích hodin, návaznost učiva, průběžné ověřování výsledků vzdělávání, motivační metody, originalita výuky
- podpůrné výukové materiály – zdroje, úprava a vytváření vhodných materiálů (např. digitální učební materiály)
- mimoškolní a mimovýukové aktivity podporující proces vzdělávání žáků (exkurze, vzdělávací programy realizované externími partnery školy, zájmové kroužky, sportovní kurzy, výlety, školy v přírodě apod.)

Kritéria:

- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – příprava, organizace, metody, formy, motivace, komunikace, hodnocení
- vyváženost struktury hodin ve vztahu k věku žáků a k cílům výuky
- rozmanitost vyučovacích postupů, účelnost použitých metod
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- úroveň vstupních motivačních metod a motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidel hodnocení
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky

D. Výsledky vzdělávání žáků

Sledované jevy:

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům a klíčovým

Kritéria:

- efektivní systém zjišťování výsledků
- dosahování cílových kompetencí dle ŠVP

kompetencím

- průběžné ověřování výsledků
- znalosti a dovednosti žáků
- postoje žáků ke vzdělávání a různým aspektům života ve společnosti
- motivace žáků k celoživotnímu učení a k dosahování životních a profesních cílů
- úspěšnost žáků školy v olympiádách, soutěžích, srovnávacích testech
- úspěšnost absolventů školy v dalším studiu

Základní škola Kladno, Vodárenská 2116

- zvládnutí očekávaných výstupů
- zvládnutí náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické myšlení)
- pracovní a komunikační dovednosti
- počet neúspěšných a trestaných žáků
- výsledky žáků v soutěžích a testech
- uplatnění žáků-absolventů v dalším studiu a v profesním i soukromém životě
- úroveň disciplinovaného, společenského a kulturního chování žáků

E. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci (rodiči), vzájemné vztahy

Sledované jevy:

- celkové klima a kultura školy
- systém podpory školy žákům a jejich zákonným zástupcům (rodičům)
- zohledňování individuálních potřeb žáků
- kvalita výchovného poradenství
- využívání žákovské a rodičovské iniciativy
- vzájemné vztahy mezi školou, žáky, jejich zákonnými zástupci a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- vztahy s externími partnery školy (např. školská poradenská zařízení, odbor sociální péče, policie)
- přístup k informacím a jejich přenos

Kritéria:

- existence zřetelně přívětivého prostředí
- pocit sounáležitosti a hrdosti na školu
- důvěra žáků a jejich zákonných zástupců (rodičů) k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, kultury vzájemných kontaktů
- přístup učitelů k žákům se SVP, nadaným a sociálně znevýhodněným
- kvalita spolupráce rodičů se školou, využívání jejich námětů a připomínek
- kvalita činností výchovného poradce
- přístup pracovníků školy, žáků a jejich zákonných zástupců k informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- úroveň spolupráce školy se zřizovatelem, školskou radou a externími partnery

F. Vedení a řízení školy

Sledované jevy:

- strategické (systémové) řízení školy
- plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol)
- organizační řízení – efektivita organizace školy
- pedagogické řízení – metodická podpora kvality výuky (efektivita výsledků hospitací, pomoc začínajícím nebo málo zkušeným učitelům)
- profesionalita a rozvoj lidských zdrojů

Kritéria:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů, zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- úroveň koncepčnosti řídicích činností ve škole
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s jejím řízením
- účinnost a účelnost organizační

ŠVP ZV Škola porozumění

Učební osnovy 1. stupeň

(personální rozvoj, DVPP, samostudium)

- prosazování progresivních trendů vzdělávání
- řízení a kontrola provozu školy
- vnitřní kontrolní systém
- dokument – koncepce rozvoje školy (strategický záměr)
- dokument – školní řád
- dokument – pravidla hodnocení
- ostatní vnitřní dokumenty (směrnice, rozhodnutí ředitele školy)

Základní škola Kladno, Vodárenská 2116

struktury školy ve vztahu k řízení

- koncepční zajištění personálního rozvoje
- systém DVPP a samostudia ve vazbě na potřeby školy (zejména realizaci ŠVP)
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu školy
- kvalita a efektivita vnitřních dokumentů (zejména školní řád, pravidla hodnocení)

G. Úroveň výsledků práce školy

Sledované jevy:

- celková kvalita výsledků vzdělávání
- budování pověsti školy
- prezentace školy na veřejnosti
- spolupráce školy s externími partnery
- organizace celoškolních akcí (víkendová setkání učitelů s žáky a rodiči, výstavy, přehlídky, slavnosti, vystoupení žáků)
- dokument – výroční zpráva o činnosti

Kritéria:

- udržování vysoké úrovně a snaha o další zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- kvalita, soustavnost a efektivita prezentace školy a odezva na ni
- zapojení školy do projektů
- účast žáků na olympiádách, sportovních soutěžích, přehlídkách apod.
- účast žáků a rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

2.6.4. Autoevaluační nástroje

Při provádění vlastního hodnocení používáme celou řadu evaluačních nástrojů. Jejich užití je podmíněno již samotným sledovaným parametrem a zvolenou metodou hodnocení (kvalitativní – sledujeme úroveň kvality, nebo kvantitativní – sledujeme četnost, počet či množství).

Je-li to možné, snažíme se v průběhu hodnocení uplatňovat princip triangulace, tj. neděláme závěr podle jediného zdroje hodnocených informací, nýbrž používáme alespoň dva rozdílné zdroje. Mnohdy při tom v zájmu komplexnosti hodnocení kombinujeme metody kvalitativní s kvantitativními.

Pro volbu metody a nástroje hodnocení jsou tedy důležité zdroje hodnocených informací a způsoby jejich získávání. V našem případě se nejčastěji jedná o následující zdroje a způsoby:

- písemné – deníky, diáře, dotazníky, dokumenty, výsledky testů, analýza žákovských prací, záznamové archy, dokumentační složky žáků i zaměstnanců školy, obsahová analýza, nástroje sociometrie, školní dokumentace, elektronická komunikace, sebehodnocení aj.

- přímý (obvykle ústní) styk s respondenty – rozhovor, interview, skupinová diskuse, skupinová beseda, strukturované i nestrukturované pozorování, kontrolní šetření apod.
- bez přímého kontaktu s respondentem – dotazníky, audionahrávky, fotografie, videozáznamy apod.

Závěry, které vyplývají z uvedených zdrojů informací, porovnáváme se strategickými cíli. Při odchylkách hledáme jejich příčiny a snažíme se je odstraňovat. V případě, kdy jde o pozitivní nesoulad s vytčenými záměry, se naopak jeho příčinu snažíme sofistikovaně posílit.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

„Přátelské jednání s rodiči a dětmi, vzájemný respekt“

Motivační název není nahodilý, vyjadřuje základní myšlenku pracovníků školy. Dlouhodobou snahou je vedení žáka k vzájemnému respektu, úctě a porozumění, k toleranci vůči odlišným názorům a postojům, k přátelskému jednání se spolužáky a ke slušnému chování k dospělým. Významnou pomocí této snaze jsou společné prožitky dětí a pedagogů při relaxačních dnech, exkurzích, poznávacích výletech, víkendových setkáních, školách v přírodě a dalších kurzech. Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

O co usilujeme:

- Místo vyhraněné profilace školy poskytovat všestranné a kvalitní základní vzdělání a osvojení si potřebných dovedností. Formou volitelných předmětů a zájmových kroužků nabízet pestrout skladbu oborů činnosti, aby si mohl vybrat každý žák dle svého zaměření.
- Výrazně posílit výuku cizích jazyků zavedením druhého (žákem zvoleného) cizího jazyka od sedmého ročníku; nabízet žákům v rámci volitelných předmětů též konverzaci v těchto jazycích, prohlubovat komunikační dovednosti v rámci mezinárodních programů EU, poznávacích a pobytových zájezdů. Navázat a udržovat spolupráci s externí jazykovou školou v oblasti individuálních kurzů pro mimořádně motivované a jazykově nadané žáky přímo v prostorách školy.
- Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií při přípravě vlastních referátů či prezentací, vyučovat základy práce s počítačem ve třech ročnících jako povinný předmět, nabídnout prohloubení znalostí ve volitelném předmětu.
- Zavádět moderní metody výuky - skupinové a projektové vyučování, za použití audiovizuální techniky a informačních a komunikačních technologií směřovat k individualizaci vzdělávání.
- Zaměřit se na žáky nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj, snažit se omezit jejich odliv na osmiletá gymnázia; k tomu účelu nabízet žákům řadu volitelných a nepovinných předmětů, zájmových kroužků, uplatňovat moderní metody práce, klást důraz na jejich samostatnou práci.

- Kvalitně připravovat žáky na olympiády, soutěže a k přijímacímu řízení na střední školy.
- Věnovat odpovídající pozornost žákům s problémy v učení, pokračovat v práci s dětmi s SPU v dyslektických skupinách, vést žáky k vzájemné pomoci.
- Požadovat méně encyklopedických znalostí a více se zaměřit na praktické poznatky a dovednosti, k tomu využívat exkurze a relaxační dny.
- Podporovat zdravý tělesný rozvoj dětí zaváděním volitelných, nepovinných předmětů a zájmových kroužků se zaměřením na sport, zabezpečovat plavecký výcvik ve dvou ročnících, organizovat sportovně zaměřené kurzy a školy v přírodě.
- Snažit se co nejvíce omezovat projevy rizikového chování a negativní společenské jevy (např. drogy, šikana).

Našimi záměry a především každodenní prací navazujeme na dobré tradice naší školy i na vysoké renomé, které má zejména mezi širokou veřejností. Stejně jako nic na světě není dokonalé, i my jsme si vědomi rezerv a nedostatků v naší činnosti a postupně je odstraňujeme. Při stanovování krátkodobých i dlouhodobých cílů však klademe důraz na jejich přiměřenost a dosažitelnost. Respektujeme přitom moderní trendy, avšak nepodléháme módním výstřelkům.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence

V souladu s posláním základní školy vedeme žáky k utváření a rozvoji základní úrovně kompetencí potřebných jak pro další vzdělávání, tak pro řešení praktických životních situací. K dosažení takového stavu usilujeme o naplnění několika následujících cílů:

- Pomoci žákům získat dovednosti spojené s procesem učení a motivovat je k celoživotnímu učení.
- Podpořit rozvoj tvořivého myšlení žáků, jejich logického uvažování a kritického myšlení při řešení problémů.
- Dovést žáky k aktivní, všestranné, účinné a otevřené komunikaci s důrazem na hodnotu obsahu sdělení a její, situaci odpovídající, formu.
- Rozvíjet u žáků schopnost týmové spolupráce a pocit vlastního podílu odpovědnosti za práci týmu. Naučit žáky respektovat hodnoty vytvořené prací vlastní nebo týmovou.
- Vést žáky k projevům svébytnosti, svobody a zodpovědnosti, k uplatňování svých práv, ale také naplňování svých povinností.
- Podpořit vznik pozitivních postojů, jednání a citů žáků v různých životních situacích, rozvíjet schopnost empatie k lidem i životnímu prostředí.

- Vést žáky k toleranci vůči jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám a ke schopnosti sdílet s nimi společný životní prostor.
- Naučit žáky odpovědnosti za rozvoj a ochranu svého fyzického a duševního zdraví, nepropadat pocitům lhostejnosti v případě zdraví společenského.
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v porovnání s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o životní či profesní orientaci.

<p>1. Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p> <p><i>T. A. Edison: "Genius je jedno procento inspirace a devadesát devět procent potu."</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a třídění informací • vedeme žáky k logickému myšlení a uvažování, k osvojení základních početních operací a jejich užití v praktickém životě • individuálním přístupem k žákům se snažíme zlepšovat výsledky práce průměrných žáků a naopak výrazně podněcovat žáky nadané - vést je k účasti v olympiádách, soutěžích • žáci devátého ročníku vypracují oborovou práci, kterou obhájí před učiteli a rodiči • snažíme se vypěstovat v žácích zdravé sebevědomí • žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování, umožňujeme jim realizovat vhodné vlastní nápady
<p>2. Kompetence k řešení problémů - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů</p> <p><i>Seneca: "Nejmocnější je ten, kdo přemůže sám sebe."</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií; nejenže získávají základní dovednost při práci na počítači, ale pracují rovněž s různými aplikacemi, umožňujeme žákům používat internet • spolupracujeme s žákovskou samosprávou, společně hledáme řešení problémů provozu školy i výuky • ve vhodných předmětech navozujeme modelové situace, které žáky nutí hledat řešení problému • snažíme se, aby starší žáci připravovali různé aktivity pro mladší spolužáky (divadla, soutěže, hry) • tématicky zaměřujeme pobyty žáků na škole v přírodě, na přípravě se aktivně podílejí sami žáci
<p>3. Kompetence komunikativní - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p> <p><i>Cicero: "Dobře mluvit může jen ten, kdo důkladně rozumí věci."</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor a poslouchat názory jiných • ke komunikaci a informovanosti o dění ve škole využíváme nástěnku "Šprt", na webových stránkách školy žáci publikují měsíční „Zprávy ze

	<p>tříd“</p> <ul style="list-style-type: none"> • podporujeme přátelské vztahy mezi třídami (společné relaxační dny) • organizujeme víkendová setkání rodičů, dětí a učitelů v prostorách školy, kde formou soutěží a her stráví příjemné a zajímavé dopoledne • vedeme žáky ke spolupráci pomocí metody skupinové práce • vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce s žáky ze zahraničních partnerských škol, v rámci mezinárodních projektů EU nebo na zahraničních zájezdech
<p>4. Kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p> <p><i>K. Čapek:</i> <i>"Nevěř tomu, čemu nerozumíš, ale nezavrhuj, cos neprozkoumal."</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • usilujeme, aby žáci prokázali schopnost respektovat práci druhých, žáci devátého ročníku v závěru školního roku pod metodickým vedením pedagogů učí ve třídách prvního stupně, role učitelů se jim velmi líbí, poznávají, že učitelská práce je náročná • schopnost žáků spolupracovat rozvíjíme a upevňujeme při relaxačních dnech a pobytech žáků na sportovních kurzech, školách v přírodě a obdobných akcích • žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy • řešíme společně otázky provozu školy i finančních nákladů na vybavení školy • při obhajobě oborové práce žáci 9. ročníku prezentují řešený projekt • vedeme žáky k hodnocení jejich vlastní práce, rozebíráme s nimi výsledky celostátních testů (Scio, Kalibro, NIQES), učíme je vážit si své práce a nezlehčovat výsledky práce druhých
<p>5. Kompetence občanské - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p> <p><i>Seneca</i> <i>"Nikdo se moudrým nerodí, nýbrž stává se jím"</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • školní řád stanoví nejen práva, ale i povinnosti, které jsou závazné pro žáky i pracovníky školy • vedeme žáky k respektování osobnosti ostatních spolužáků a individuálních rozdílů mezi nimi • žáky zapojujeme do projektů, kde prakticky zjišťují, jak funguje osobní zodpovědnost ve vztahu k odpovědnosti týmové • vedeme žáky k ochraně životního prostředí, ohleduplnému vztahu k přírodě /projekt Tereza, exkurze do Národních parků, CHKO, SEV, záchrané stanice AVES, sponzorování zvířat/ • při ozdravných pobytech v přírodě se žáci učí chovat jako zodpovědné osoby

<p>6. Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p> <p><i>J. W. Goethe:</i> <i>"Nestačí vědět, vědění se musí použít!"</i></p>	<ul style="list-style-type: none">• žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti světa práce• v 8. a 9. ročníku aplikujeme učební plán k volbě povolání• výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci• vedeme žáky k objektivnímu hodnocení vlastní práce a tím i k posouzení svých možností při výběru dalšího studia• teoretické znalosti doplňujeme vhodnými exkurzemi, návštěvou Úřadu práce• při pravidelných konzultacích výchovná poradkyně doporučuje žákům vhodnou profesní orientaci; významná je i odborná pomoc pedagogicko-psychologické poradny Kladno
---	--

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci:

- se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování);
- se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování);
- se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

V praxi naší školy se objevují žáci všech výše uvedených charakteristik. Prostorové a materiální podmínky školy však neumožňují vzdělávání žáků s těžším zdravotním postižením, žáků nepohyblivých apod., jejichž pohyb po škole vyžaduje speciální stavební úpravy a jejich vzdělávání speciální (mnohdy finančně velmi náročné) pomůcky.

Za evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nápravu specifických poruch učení či chování, tvorbu a plnění individuálních výukových plánů a spolupráci s poradenskými zařízeními zodpovídá výchovná poradkyně pro 1. stupeň. Při klasifikaci a hodnocení těchto žáků vždy přihlížíme k aktuálnímu stavu jejich obtíží.

3.3.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotní znevýhodněním

Nejčastějším případem žáků se SVP na naší škole jsou žáci s vývojovými poruchami učení nebo chování, žáci s postižením v oblasti autistického spektra, žáci s lehčí formou sluchového či zrakového postižení, vadou řeči a žáci se sociálním znevýhodněním. Jejich vzdělávání probíhá formou individuální integrace do běžných tříd.

Včasnou depistáží v raných ročnících školní docházky se snažíme zachycovat již v počátcích příznaky vývojových poruch učení a chování. Žáci jsou se souhlasem zákonných zástupců odesíláni k podrobnému pedagogicko-psychologickému vyšetření do příslušných školských poradenských zařízení. Cílem je zajistit žákovi i rodině potřebnou podporu a ve spolupráci s poradenským zařízením a rodinou vytvořit ve škole podmínky pro rozvoj schopností žáka, úspěšné zvládnutí učiva a začlenění do žakovského kolektivu.

Dle doporučení poradenského pracoviště zajišťujeme pro žáky reedukační péči, v některých případech asistenty pedagoga. Na základě žádosti zákonných zástupců jsou žákům vypracovávány individuální vzdělávací plány. Jejich obsah zohledňuje jak požadavky vyplývajícími z očekávaných výstupů dle RVP pro základní vzdělávání, tak aktuální možnosti žáka, tj. požadavky se upravují tak, aby byly pro žáka reálné a splnitelné.

K podpoře vzdělávání žáků se SVP využíváme vedle standardních učebnic a pracovních sešitů individuálně („na míru“) připravované pracovní listy, didaktické hry, názorné pomůcky apod. Využíváme také didaktických SW produktů vydavatelství Terasoft, Didakta aj.

3.3.2 Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných

Pro sociálně znevýhodněné žáky je charakteristické například horší materiální vybavení, výrazně horší nebo nulová domácí příprava, obvykle nízká motivace ke vzdělávání a z toho plynoucí slabé výkony. Problematická bývá též spolupráce se zákonnými zástupci těchto žáků, kteří nevěnují pozornost informacím ze školy a školu příliš nenavštěvují.

Ačkoli tito žáci nemívají zpracovaný individuální vzdělávací plán (s výjimkou zdravotně postižených nebo zdravotně znevýhodněných žáků), přistupujeme k nim s podobnými ohledy a poskytujeme stejnou podporu jako žákům s IVP. Snažíme se je motivovat též k domácí přípravě, ale na její kvalitu nespolečáme.

Specifickou oblastí je spolupráce se zákonnými zástupci těchto žáků. Mnohdy probíhá za asistence dalších institucí, zejména Odboru sociální péče MMK, školských poradenských a diagnostických zařízení. Pokud spolupráce s rodinou žáka selhává, sledujeme o to více žáka samotného, aby nedocházelo k zbytečné prodlevě při řešení záležitostí školní docházky, výchovy a vzdělávání.

3.3.3 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Pro mimořádně nadané žáky zajišťujeme rozšiřující učivo, které odpovídá potřebám a nárokům těchto žáků.

Každému diagnostikovanému mimořádně nadanému žákovi je vypracováván individuální vzdělávací plán.

Některé ukazatele k identifikaci nadaného žáka:

- bystrý, vnímavý, chápe souvislosti
- rychle se učí nové věci
- bohatý, aktivní slovník vyjadřování
- často se ptá k věci
- zaměřuje se na nové aktuální poznatky, události
- má vynikající paměť
- chce úkoly řešit samostatně
- je nápaditý a originální v řešení, odpovědích
- má důvěru sám v sebe

3.3.4 Výkonnostní skupiny

Kromě individuálního přístupu vyučujících k žákům na základě jejich rozdílných možností, potřeb a schopností podporujeme práci s těmito žáky též organizačním opatřením na úrovni ročníků.

Od 4. ročníku dělíme žáky dle jejich výkonnosti v anglickém jazyce, čímž zohledňujeme rozdílné vstupní podmínky a znalosti žáků, na nichž se dá postavit další učivo. V 5. ročníku tyto výkonnostní skupiny vytváříme rovněž v českém jazyce a matematice. Důležitými hledisky zařazení žáka do skupiny jsou jeho dlouhodobá výkonnost a výsledky dosažené ve srovnávacích testech. Skupiny jsou otevřené, což umožňuje změnu zařazení žáka při změně vývoje jeho výkonnosti.

Skupiny vycházejí z jednoduché filosofie – chtít po žákovi tolik, kolik je objektivně schopen zvládnout, tj. na jedné straně netrápit žáky slabší výkonnosti nepřiměřenými požadavky, na druhé straně nenechat někoho zbytečně zahálet. Naším záměrem je odstranit obavy a časté pocity neúspěchu u výkonnostně slabších žáků a atraktivnit výuku pro intelektově nadanější žáky náročnějšími a zajímavějšími úkoly, jejichž zvládnutí jim také pravděpodobně zajistí budoucí konkurenční výhodu.

V 5. ročníku jsou žáci ve skupinách vyučováni také učiteli z 2. stupně, což žákům pomáhá zvládnout plynuleji přechod z 1. na 2. stupeň. Rovněž v 6. ročníku pokračujeme ve zmíněných předmětech s výukou ve výkonnostních skupinách. Protože ale právě v těchto ročnících dochází u mnohých žáků k velkému vývojovému skoku, je jejich zařazení do výkonnostních skupin na začátku každého školního roku a v jeho pololetí ověřováno.

3.4 Prevence rizikového chování a sociálně patologických jevů

Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým vybavením jsou častěji ohroženi projevy rizikového chování a sociálně patologickými jevy. Z toho vychází nutnost věnovat jim nezbytnou péči. Škola tyto žáky vytipovává na základě jejich vnějších projevů, dle úrovně spolupráce s rodinou žáka (zákonnými zástupci), na základě komunikace s dalšími institucemi, s nimiž při řešení problémů spolupracuje (Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Kladna, dětské lékaři a psychologové, Městská policie Kladno, Policie ČR, Oddělení krizového řízení a drogové prevence Magistrátu města Kladna a další). Snahou školy je co nejvíce zamezovat těmto jevům.

K tomu účelu máme vypracovaný Minimální preventivní program. Jeho součástí jsou např. vrstevnické programy či tematické besedy pracovníků Oddělení krizového řízení a drogové prevence MMK a Městské policie s žáky školy.

Žáci mladšího školního věku získávají a prohlubují si především informace a dovednosti k ochraně svého zdraví. Dostávají informace o škodlivosti alkoholu, tabáku a dalších návykových látek. Získávají prostor pro utváření základních sociálních dovedností.

U žáků ve starším školním věku se zaměřujeme na upevnění a další rozvoj sociálních dovedností (např. navazování zdravých vztahů mimo rodinu, uplatnění schopnosti rozhodovat se nebo schopnosti čelit sociálnímu tlaku). Získávají širší informace o hráčských závislostech, rasismu, šikaně, týrání a zneužívání dětí, návykových látkách a společensky tolerovaných drogách a rizicích či nepříznivých důsledcích jejich užívání.

V rámci nespécifické prevence navštěvují žáci ve škole zájmové kroužky, zúčastňují se sportovních utkání, připravují se a účastní dalších soutěží. Škola pořádá programy zaměřené na zlepšení zdraví a životního stylu – celoškolní programy, aktivity v rámci vyučovacích předmětů, projektové dny ve školní družině.

Ve vyučovacích předmětech škola podporuje osobnostní rozvoj žáků (např. posilování sebedůvěry a sebejistoty, zvládání konfliktních situací, práci s emocemi, efektivní komunikaci a řešení problémů, vzájemnou toleranci).

3.5 Začlenění průřezových témat

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

V následující části je popsáno, které okruhy průřezová témata zahrnují a jejich stručný obsah.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj.

Osobnostní rozvoj:

- rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

- sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika, moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích
- kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj:

- poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj:

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

	Rozvoj schopností poznávání	Sebepoznání a sebepojetí	Seberegulace a sebeorganizace	Psychohygiena	Kreativita
1.	Pč, Vv	Č		Tv, Hv	Tv, Hv, Vv, Prv
2.	Vv	Vv	Tv, Hv, Prv	Hv, Prv	Tv, Hv, Vv, Prv
3.			Pč, Hv, A	Hv, A	Tv, Prv, Vv, Hv
4.	Č, Pč, Vv, Př, Pč, M	Př, Pč	Pč, Vv	Pč, Hv, A	Pč, Hv, M
5.	Pč, Vv, Př, M, Pp	Př	Pč	Hv	Hv, M
6.	D, Pp, Př		D	D, Hv	D, ORv
7.	D, M, Pp, Př, Přp, Sp	D, Dcj, Hv	Přp, Dcj		D, M, ORv, Přp, Sp
8.	F, Ch, ORv, Pp, Př, Dcj	D, ORv, Tv, Hv	ORv, Dcj	ORv, Dcj	D, Dcj
9.	D, Ch, M, Pp, Př, Přp, Sp	A, Sp	D, Přp, Dcj, Hv		F, ORv, Přp, Dcj, Sp

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA						
	SOCIÁLNÍ ROZVOJ				MORÁLNÍ ROZVOJ	
	Poznávání lidí	Mezilidské vztahy	Komunikace	Kooperace a kompetice	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Hodnoty, postoje, praktická etika
1.		Tv, Pč, Vv, Prv	Č, Hv, Prv		Pč, Prv	
2.		Č, Prv	Č, Prv		Pč, Prv, Tv	Č
3.	Vv	Prv	Č, Prv, Pč		VI, Prv	
4.	Vv, Pč	Pč, Př	Č	Př	Pč, VI, Př, A	VI, Př, Č
5.		Pč, Vv, Př	Pč, A	Pč, Př	VI, Př	VI, Př
6.	ORv	A, D, Hv	A, Vv	D, F, ORv, Sv, Tv	D, ORv	Sp, D, ORv
7.	D, ORv, Dcj	ORv, Dcj	A, ORv, Přp, Dcj	ORv, Přp, Dcj, Sp, Sv	D, ORv	Sp, ORv, Přp
8.	ORv, Dcj	D, A, ORv, Dcj, Vv	Ak, D, A, Př, Dcj	F, ORv, Sv	ORv, Dcj	Č, D, ORv, Dcj
9.	ORv, Dcj, Sp	D, ORv	Ak, A, D, Př, Přp	D, ORv, Pp, Př, Dcj, Přp	D, M, Sp	Přp

3.5.2 Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Vychází z reálných životních situací a reflektují životní zkušenosti žáků:

- občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků na životě školy a místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se v zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
	Občanská společnost a škola	Občan, občanská společnost a stát	Formy participace občanů v politickém životě	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
1.	Prv			
2.	Prv			
3.		Prv		
4.			VI	VI
5.	A	VI, A		
6.	ORv	D	D	
7.			ORv	ORv, Z
8.	A, Č, ORv	D, ORv	D, Z	D, Z
9.		D, PŘ, Sp	D, Sp	D, Sp

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru:

- Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH			
	Evropa a svět nás zajímá	Objevujeme Evropu a svět	Jsme Evropané
1.	Č		
2.			
3.		Prv	Č
4.		M	
5.	Tv, Č, A	VI, Č	VI, Č
6.	D, M	D	Č, D
7.	A, M, Pp, Př, Dcj	A, D, M, Pp, Př, Z	Č, D, ORv
8.	M, A, Z	D, M, A, Dcj, Z	D, Dcj, Z
9.	D, M, P, Dcj	D, M, Př, Dcj	D, ORv, Dcj, Z

3.5.4 Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy i současnou situaci ve společnosti. Jelikož se jedná o záležitosti velmi citlivé, může být výběr a realizace daného tematického okruhu významně ovlivněn vzájemnou dohodou na úrovních učitelů, učitelů a žáků nebo učitelů a zákonných zástupců. Jde o tyto okruhy:

- kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- lidské vztahy - právo žít společně a podílet se na spolupráci; tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami; předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- multikulturalita - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
	Kulturní diference	Lidské vztahy	Etnický původ	Multikulturalita	Princip sociálního smíru a solidarity
1.	Č, Vv	Č, Prv	Prv		Prv
2.		Prv	Prv, PČ		Prv
3.		Č, Prv	Prv	PČ	Prv
4.		A		Č	VI
5.		Tv	PČ, VI	A	VI
6.	D, Vv, Z	D, ORv	D, Uř, Vv, Z, Hv		ORv
7.	D, Dcj, Z	D, ORv, Dcj	D, ORv, Uř, Z	ORv, Dcj	D
8.	D, Př, Dcj, Z, Hv	ORv	D, P, Dcj, Uř, Z	Ak, A, ORv, Dcj, Z	D
9.	Č, D, Př, Dcj, Hv	Dcj	D, Př, Uř	Ak, A, D, Dcj	D, ORv

3.5.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti:

- **ekosystémy** - les (produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich); vodní zdroje (vodní hospodářství, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo (umělý

ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

- základní podmínky života - voda (význam vody pro lidský život a lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (vliv dopravy na prostředí, ekologická zátěž dopravy, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- vztah člověka k prostředí - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
	Ekosystémy	Základní podmínky života	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vztah člověka k prostředí
1.	Prv	Prv	Prv	Č, Prv, M
2.	Prv	Prv	Prv	Prv, M
3.	Prv	Prv	Prv	Prv, M, PČ
4.	Vv, PŘ	PŘ, PČ	VI, PŘ, PČ	Vv, VI, Tv, PŘ, M, PČ
5.	PŘ	PŘ	Č, Vv, PŘ, PČ	VI, PŘ, M, PČ
6.	PŘ, Z	D, M, PŘ, Z	D, Pp, PŘ	M, Pp, PŘ, Z, UŘ
7.	D, PŘ, PŘp, Z	P, Sp, PŘp	Č, D, PŘ, Sp	PŘ, PŘp, UŘ, Sp, Tv, Z
8.	Z	F, M, PŘ	Č, D, Ch, M, Pp, PŘ, Z	Ch, Pp, PŘ, Vv, Z, UŘ
9.	PŘ, PŘp, Z	F, Ch, PŘ, PŘp	A, D, Ch, M, PŘ, Dcj, Sp, Z	Č, D, Ch, PŘ, PŘp, UŘ, Sp, Vv, Z

3.5.6 Mediální výchova

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Receptivní činnosti:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi

informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení obsahu mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- stavba mediálních sdělení - pravidelnosti v uspořádání obsahu mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), principy užívání zábavných prvků (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- vnímání autora mediálního sdělení - identifikace postojů a názorů autora v obsahu mediálního sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- fungování a vliv médií ve společnosti - organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, vlivy působící na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Produktivní činnosti:

- tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení (např. pro školní časopis či školní webové stránky); technologické možnosti a jejich omezení
- práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, videomagazínu, rozhlasových spotů; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA							
	RECEPTIVNÍ ČINNOSTI					PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI	
	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Stavba mediálních sdělení	Vnímání autora mediálních sdělení	Fungování a vliv médií ve společnosti	Tvorba mediálního sdělení	Práce v realizačním týmu
1.	Prv			Prv			
2.		Č		Č			
3.	Prv, M	Č		Vv		Č	
4.	Č, VI	Vv		Č, Pč, Tv	Vv	VI	VI
5.	Pč, M, VI, A, Pp	Č	Vv	Č, Vv		VI	VI
6.	Č, D, Hv	ORv				A, Ak, D, Pp	A, Ak
7.	Č, D, Pp			D	D	Č, Pp	D
8.	Č, M, Pp	Č, D, Pp		Pp	Vv	Č, D, Pp, Dcj	Hv
9.	M, Pp, Dcj, Sp			Č, Tv	Č, Vv	Č, D, A, Pp, Dcj	Hv

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu, poznámky k učebnímu plánu

4.1.1 1. stupeň

Hodinové dotace dle vzdělávacích oborů

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	7	7	35
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace		4	4	4	4	4	20
Informační a komunikační technologie		0	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět		2	2	2	3	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5
Celkem		19	19	21	22	23	104
Disponibilní časová dotace		M 1	M 2	M 2	M 2	M 2	9
		Prv 1	0	0	0	0	1
		0	Tv 0,5	Tv 0,5	0	0	1
		0	0	0	VI 1	VI 1	2
		0	0	0	Vv 1	0	1
Disponibilní celkem		2	2,5	2,5	4	3	14
Celkem		21	21,5	24,5	26	26	118

Hodinové dotace dle vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	7	7	7	7	35
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+2	4+2	4+2	4+2	20+9
Inform. a komun. technologie	Práce s počítačem	0	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2+1	2	2	0	0	12+3
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	1+1	
	Přírodověda	0	0	0	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12+1
	Výtvarná výchova	2	2	1	1+1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2+0,5	2+0,5	2	2	10+1
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem		18+3	19+2	22+2	22+4	23+3	104+14
		21	21	24	26	26	118

Počty hodin (včetně disponibilní dotace) v jednotlivých předmětech a ročnících

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Český jazyk	7	7	7	7	7	35
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika	5	6	6	6	6	29
Práce s počítačem	0	0	0	0	1	1
Prvouka	3	2	2	0	0	7
Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
Přírodověda	0	0	0	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	2	2	1	2	1	8
Tělesná výchova	2	2,5	2,5	2	2	11
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem	21	21,5	23,5	26	26	118

4.1.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Výstupy vzdělávací oblasti jsou pokryty v 1. – 5. ročníku vyučovacím předmětem Český jazyk a literatura a ve 3. – 5. ročníku Cizí jazyk. Český jazyk a literatura je vyučován sedm hodin týdně v každém ročníku, cizí jazyk tři hodiny týdně.

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je realizována v 1. – 5. ročníku s využitím disponibilní časové dotace jedné hodiny v 1. ročníku a dvou hodin od 2. ročníku, tedy pět hodin týdně v 1. ročníku a šest hodin týdně ve 2. – 5. ročníku.

Informační a komunikační technologie

V 5. ročníku je zařazena do výuky tato vzdělávací oblast v rámci předmětu Práce s počítačem. Pro výuku je vymezena jedna hodina týdně.

Člověk a jeho svět

Další disponibilní hodinové dotace jsou využity v oblasti Člověk a jeho svět, a to jedna hodina ve výuce Prvouky v 1. ročníku a po jedné hodině ve výuce Vlastivědy ve 4. a v 5. ročníku. Prvouka je vyučována v 1. ročníku tři hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku vždy dvě hodiny týdně. Výuka vlastivědy a přírodovědy probíhá ve 4. a 5. ročníku vždy dvě hodiny týdně v obou předmětech.

Umění a kultura

Rovněž v této vzdělávací oblasti byla posílena hodinová dotace. Pro výuku výtvarné výchovy byla využita jedna hodina disponibilní hodinové dotace ve 4. ročníku. Výuce výtvarné výchovy je vymezena jedna vyučovací hodina týdně ve 3. a 5. ročníku, v 1., 2. a 4. ročníku pak dvě hodiny týdně. Hudební výchova je vyučována v 1. – 5. ročníku jednu hodinu týdně.

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast je naplňována v rámci hodin tělesné výchovy. Ve výuce tohoto předmětu je ve 2. a 3. ročníku zařazena disponibilní polovina hodiny, respektive jedna hodina v pololetí, ve kterém je zařazen do výuky plavecký kurz. Ve 2. ročníku ve 2. pololetí a ve 3. ročníku v 1. pololetí probíhá výuka tělesné výchovy tři hodiny týdně. V 1., 4. a 5. ročníku, dále také ve 2. pololetí 2. ročníku a v 1. pololetí 3. ročníku výuka probíhá dvě hodiny týdně.

4.1.3 2. stupeň

Hodinové dotace dle vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů

Časová dotace v RVP ZV	Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Celkem	Rozdělení disponibilní časové dotace
15	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	4	4	4	17	2
12		Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
		Další cizí jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk	0	2	2	2	6	6
15	Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	20	5
1	Informační a komunikační technologie		Práce s počítačem	1	0	1	0	2	1
11	Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	
		Výchova k občanství	Občanská a rodinná výchova	1,5	0,5	0,5	0,5	3	
21	Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	8	7
		Chemie	Chemie	0	0	2	2	4	
		Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2	8	
		Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8	
10	Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
		Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
10	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Občanská a rodinná výchova	0,5	0,5	0,5	0,5	2	
		Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
3	Člověk a svět práce		Svět práce	0	1	1	1	3	
24	Volitelné předměty			0	1	0	2	3	3
	Disponibilní časová dotace								24
122	Celková povinná časová dotace			29	30	31	32	122	

4.1.4 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je realizován předmětem Český jazyk s časovou dotací pět hodin týdně v 6. ročníku a čtyři hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Cizí jazyk je realizován předmětem Anglický jazyk s časovou dotací tří hodin týdně v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Další cizí jazyk je realizován předmětem Německý jazyk nebo Ruský jazyk s časovou dotací dvou hodin týdně v 7. – 9. ročníku.

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je realizována předmětem Matematika s časovou dotací pěti hodin týdně v 6. – 9. ročníku.

Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast je realizována předmětem Práce s počítačem s časovou dotací jedné hodiny týdně v 6. a 8. ročníku.

Člověk a společnost

Vzdělávací obor Dějepis je realizován předmětem Dějepis s časovou dotací dvou hodin týdně v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Výchova k občanství je realizován integrovaným předmětem Občanská a rodinná výchova s časovou dotací dvou hodin týdně v 6. ročníku a jedné hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.

Člověk a příroda

Vzdělávací obory Fyzika, Přírodopis a Zeměpis jsou realizovány stejnojmennými předměty s časovou dotací dvou hodin týdně pro každý předmět v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Chemie je realizován předmětem Chemie s časovou dotací dvou hodin týdně v 8. – 9. ročníku.

Umění a kultura

Vzdělávací obor Hudební výchova je realizován předmětem Hudební výchova s časovou dotací jedné hodiny týdně v 6. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je realizován předmětem Výtvarná výchova s časovou dotací dvou hodin týdně v 6. a 7. ročníku a jedné hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je realizován integrovaným předmětem Občanská a rodinná výchova s časovou dotací dvou hodin týdně v 6. ročníku a jedné hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávací obor Tělesná výchova je realizován předmětem Tělesná výchova s časovou dotací dvou hodin týdně v 6. – 9. ročníku.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast je realizována předmětem Svět práce s časovou dotací jedné hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.

Průřezová témata jsou realizována v rámci vyučovacích předmětů a také v rámci třídních, předmětových a celoškolských projektů.

Disponibilní časová dotace

Disponibilní časová dotace je využita:

- pro další cizí jazyk
 - 7. ročník – 2 hodiny
 - 8. ročník – 2 hodiny
 - 9. ročník – 2 hodiny
- k posílení povinných předmětů
 - Český jazyk – 2 hodiny
 - Matematika - 5 hodin
 - Fyzika - 2 hodiny
 - Chemie – 1 hodina
 - Přírodopis – 2 hodiny
 - Zeměpis - 2 hodiny
 - Práce s počítačem – 1 hodina
- pro volitelné předměty
 - 7. ročník – 1 hodina
 - 9. ročník – 2 hodiny

Počty hodin (včetně disponibilní dotace) v jednotlivých předmětech a ročnících

Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Český jazyk	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika	5	5	5	5	20
Práce s počítačem	1	0	1	0	2
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská a rodinná výchova	2	1	1	1	5
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Svět práce	0	1	1	1	3
Volitelný předmět	0	1	0	2	3
Celkem	29	30	31	32	122

Disponibilní časová dotace v RVP ZV činí 24 hodin, z toho 6 hodin je povinně využito pro vzdělávací obor Další cizí jazyk

Občanská a rodinná výchova je integrovaným předmětem, který propojuje vzdělávací obsahy vzdělávacích oborů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví.

Svět práce v sedmém ročníku je zaměřen na Pěstitelské práce a chovatelství.

Svět práce v osmém a devátém ročníku je zaměřen na volbu povolání.

Nabídka volitelných předmětů

Naší snahou je nabízet žákům pestrou škálu volitelných předmětů tak, aby jejich vzdělávací obsahy pokrývaly různé vzdělávací oblasti a obory. V každém školním roce však nemusí být nabízeny všechny z níže uvedených předmětů. Nabídka je pak ovlivněna specifickými podmínkami, jako je např. personální zajištění, prostorové možnosti, vazby na další vyučovací předměty.

Konečná skladba volitelných předmětů v konkrétním školním roce může být ovlivněna také poptávkou z řad žáků samotných. Otevření skupiny žáků ve volitelném předmětu je závislé na splnění podmínek daných platnou legislativou (např. nejnížší počet žáků ve skupině).

Škola bude nabízet žákům v různé skladbě tyto volitelné předměty:

- Anglická konverzace
- Matematické praktikum
- Mediální výchova
- Práce s počítačem
- Přírodovědné praktikum
- Sportovní výchova
- Umělecká řemesla

Žáci sedmého ročníku si volí jeden předmět, žáci devátého ročníku dva předměty.

Hodinové dotace dle vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů (včetně disponibilní časové dotace)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem (obor)	Celkem (oblast)
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3	15	15
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace		3	4	4	4	15	15
Informační a komunikační technologie		1	0	0	0	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	11
	Výchova k občanství	1	0	1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1	6	21
	Chemie	0	0	1	2	3	
	Přírodopis	2	1	2	1	6	
	Zeměpis	2	1	1	2	6	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	2	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce		0	1	1	1	3	3
Disponibilní časová dotace	Volitelné předměty	0	1	0	2	3	18*
	Posílení	Č 1	M 1	M 1	Č 1	15	
		M 2	Př 1	Ikt 1	M 1		
		F 1	Z 1	CH 1	F 1		
		Z 1	Př 1				
Celkem		29	30	31	32	122	122

5. Učební osnovy

5.1 1. stupeň

(Příloha č. 1 – samostatná část ŠVP)

5.2 2. stupeň

(Příloha č. 2 – samostatná část ŠVP)

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Právní vymezení:

Zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáků stanovuje zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním ... vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a dále vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

§ 51 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

- (1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- (2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- (3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- (4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- (5) Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou. Pravidla spolupráce při vzdělávání žáka a jeho hodnocení dohodnou ředitelé obou dotčených škol.

6.1.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění (školský zákon § 44).

Učitelé Základní školy Kladno, Vodárenská 2116 přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu.

6.1.3 Stupně klasifikace a hodnocení žáků na vysvědčení

(1) Prospěch žáka v jednotlivých povinných i nepovinných vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

(2) Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

(3) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2-chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
- nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

6.1.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- (1) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
 - analýzou výsledků činnosti žáka
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- (2) Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita a kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.
- (3) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- (4) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne vyučující v rámci vyučovacího předmětu rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termíny kontrolních prací plánovaných na celou vyučovací hodinu prokonzultuje vyučující s třídním učitelem, který zabezpečuje jejich koordinaci.
- (5) V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

- (6) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a bez zbytečného prodlení ji sdělovat prostřednictvím žákovské knížky (notýsku) zákonným zástupcům žáka.

6.1.5 Zásady klasifikace a hodnocení

Z § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

A. Prospěch

- (1) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a dodržuje zásady pedagogického taktu zejména:
- neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy po omluvené nepřítomnosti delší než jeden týden
 - žáci musí dopisovat do sešitů výkladovou látku za dobu nepřítomnosti pouze tehdy, pokud je jediným zdrojem informací
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
 - učitel klasifikuje jen probrané učivo; zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy je přípustné jen zcela výjimečně
 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva – prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva
- (2) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- (3) Učitel klade při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
- (4) Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- (5) Výsledky hodnocení určuje vyučující příslušného předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období tyto učitelé po vzájemné dohodě.

- (6) Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v pedagogické radě.
- (7) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapisují učitelé výsledky celkové klasifikace do katalogových listů žáků a připraví případné návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- (8) Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

B. Chování

- (1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s vyučujícími v jeho třídě, případně s dalšími učiteli. Rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- (2) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád, provozní řády a další obdobná pravidla stanovená pro akce konané mimo prostory školy) během klasifikačního období.
- (3) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k účinnosti předešlých kázeňských opatření.
- (4) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- (5) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době vyučování (včetně mimoškolních akcí). Porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky žádoucímu chování.

C. Slovní hodnocení

- (1) O použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel.
- (2) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech,

kteří ovlivňují jeho výkon (např. úroveň znalosti českého jazyka u žáků cizinců), a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

- (3) Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle čl. 6 a podle zde uvedených zásad a pravidel pro klasifikaci.

D. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- (1) Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení.
- (2) Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- (3) Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
- (4) Pedagog vede žáka k dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.

6.1.6 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. V jeho chování je zřetelná slušnost, respektování ostatních, takt, zdvořilost, ohleduplnost. Ojedinele se může dopustit drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopouští závažnějších přestupků proti školnímu řádu nebo jiným pravidlům chování, případně se jednorázově dopustí závažného přestupku proti těmto normám. Žák je však přístupný výchovnému působení ze strany školy a projevuje snahu své chyby neopakovat.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu nebo dalším pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole, případně se opakovaně dopouští záškoláctví. Žák není přístupný výchovnému působení ze strany školy a neprojevuje snahu své chování změnit.

6.1.7 Výchovná opatření

§ 31 zákona č. 561/2004 Sb. (školského zákona), ve znění pozdějších předpisů:

„Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.“

Z § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů:

A. Pochvaly

- (1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- (2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

B. Napomenutí a důtky

- (1) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - **napomenutí třídního učitele**
kritéria: žák se dopustí méně závažného porušení pravidel školního řádu – špatná pracovní morálka, soustavná nepořádnost, neplnění povinností stanovených školním řádem, ojedinělé nerespektování pokynů učitele, nevhodné chování ke spolužákům nebo pracovníkům školy, vulgární výrazy, nekázeň při vyučování, nekázeň o přestávkách
 - **důtku třídního učitele**
kritéria: žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování, případně se dopustí závažnějšího přestupku – opakované nerespektování pokynů učitele, obzvláště nevhodné chování ke spolužákům nebo pracovníkům školy, nevhodné komentáře, soustavné narušování výuky, častá nekázeň, vyvolávání konfliktů, hrubé fyzické útoky na spolužáky, nedovolené používání mobilního telefonu, neomluvená absence
 - **důtku ředitele školy**
kritéria: žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu nebo dalším pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole. Jde zejména o závažné narušování výuky, trvalé nerespektování pokynů učitele, vulgární chování k vyučujícím nebo dalším

osobám v prostorách školy, v místě konání mimoškolní akce nebo během přesunu na ni a z ní, provokující chování, používání hrubých výrazů, opakované fyzické útoky na spolužáky (případně další osoby), neomluvená absence většího rozsahu, podvody v žákovské knížce

- (2) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

C. Další informace k výchovným opatřením

- (1) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- (2) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly a jiného ocenění z výše uvedených důvodů se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- (3) Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- (4) Udělení opatření k posílení kázně v průběhu pololetí nenahrazuje klasifikaci chování na vysvědčení.

6.1.8 Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí zejména:

- kvalita výsledků vzdělávání ve vztahu k očekávaným výstupům dle školního vzdělávacího programu
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání (včetně domácí přípravy) i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- celková pracovní aktivita
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
- schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při

řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, potřebuje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má

velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními potřebuje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, nebo si je dokonce neosvojil vůbec. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

6.1.9 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

A. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami

- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlíží k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.
- Pro zjišťování úrovně žakovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žák s vývojovou poruchou vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je doplňována hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

- Žáci, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být na žádost zákonných zástupců během celého jejich vzdělávání hodnoceni z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U žáků s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Žáka lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě se zákonnými zástupci a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejnápadnější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze známkou s tím, že se žákova specifická porucha vezme v úvahu. Vyučující vždy postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření. V individuálním postupu při klasifikaci učitel také zohledňuje míru spolupráce a snahu rodiny jako je např. pomoc rodičů (zákonných zástupců) při domácí přípravě, zajištění doučování, návštěva programů PPP aj.
- Ředitel školy může povolit, aby pro žáka se specifickými poruchami byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat žákovi v příslušných předmětech ucelené a jím zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci žáka; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.
- Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je brán na zřetel.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje především na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

B. Širší slovní hodnocení

- (1) Při klasifikaci žáků se specifickými poruchami učení a chování ve věku plnění povinné školní docházky může být použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele, žádosti zákonného zástupce žáka, jenž byl předem seznámen s formou a způsobem širšího slovního hodnocení, a na základě výsledku psychologického či speciálně pedagogického vyšetření. Širší slovní hodnocení se uplatňuje ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Ostatní předměty se klasifikují běžným hodnocením (např. výborný). Používá se formulář vysvědčení na slovní hodnocení.
- (2) Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- (3) Zápis na vysvědčení musí doslovně souhlasit se zápisem v třídním výkazu a v katalogovém listu žáka.
- (4) Na vysvědčení se uvádí všech pět bodů hodnocení vždy tak, jak nejvíce žáka vystihují:
 - a) **Ovládnutí učiva předepsaného osnovami**
 - ovládá bezpečně
 - ovládá
 - v podstatě ovládá
 - ovládá se značnými mezerami
 - neovládá

b) Úroveň myšlení

- pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení
- nesamostatné myšlení
- reaguje nesprávně i na návodné otázky

c) Úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- ne dost přesné
- vyjadřuje se s potížemi
- nesprávně odpovídá i na návodné otázky

d) Úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se jen menších chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) Píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje výraznější podněty
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

Pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení se převede slovní hodnocení do pětistupňové klasifikace dle bodu (4) Širšího slovního hodnocení a Čl. 1, odst. (3) Pravidel pro hodnocení žáků v tomto Školním řádu.

6.2 Hodnocení žáků plnících povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR

(1) Zákonný zástupce žáka musí vždy doložit plnění povinné školní docházky (kterákoli forma dle § 18 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů) v termínu stanoveném ředitelem školy. Doklad o této docházce musí být úředně ověřeným překladem do českého jazyka, pokud nejde o doklad již vystavený v českém jazyce školou při diplomatické misi ČR v zahraničí.

(2) Zákonný zástupce žáka může požádat o vykonání zkoušky za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, ředitele kmenové školy v ČR nebo ředitele školy při diplomatické misi ČR v zahraničí.

(3) Zkouška je vždy komisionální a koná se:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV),
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k ČR vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného RVP ZV,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k ČR vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených RVP ZV.

(4) Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(5) Výsledek zkoušky je určující pro zařazení žáka do příslušného ročníku kmenové školy.

(6) Nekonal-li žák zkoušku podle odst. (2) a (3), předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy originál jeho vysvědčení ze školy, kde plnil povinnou školní docházku, za období nejvýše dvou posledních školních roků. K originálu vysvědčení předkládá zároveň úředně ověřený překlad do českého jazyka, pokud originál vysvědčení nebyl již v českém jazyce vystaven školou při diplomatické misi ČR v zahraničí. Naše škola jako kmenová škola již jiné vysvědčení z tohoto období nevydává.

(7) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odst. (2) a (3), v plnění povinné školní docházky, zařadí ho ředitel školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělávání a znalosti českého jazyka.

6.3 Komisionální a opravné zkoušky

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

(3) Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

(4) Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- (5) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- (6) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- (7) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- (8) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.4 Informování zákonných zástupců žáka o výsledcích vzdělávání

- (1) Učitelé jednotlivých předmětů informují obvyklým způsobem (prostřednictvím žákovské knížky, respektive notýsků); třídní učitel třídy na 2. stupni jedenkrát měsíčně kontroluje žákovské knížky; třídní učitelé 1. stupně průběžně.
- (2) Učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, individuálně domluvených konzultacích nebo jiných příležitostech z rozhodnutí ředitele školy.
- (3) Třídní učitel nebo jiný učitel podává informace tehdy, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- (4) Třídní učitel dále informuje zákonné zástupce prostřednictvím individuálních konzultací, a to obvykle jedenkrát za pololetí v případě každého žáka.
- (5) Třídní učitel (popřípadě vyučující s vědomím třídního učitele) v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka bez zbytečného prodlení a prokazatelným způsobem projednává tento stav se zákonnými zástupci žáka, a to s vědomím ředitele nebo jeho zástupce. Z každého jednání se zákonnými zástupci se vždy pořizuje odpovídající zápis podepsaný jednajícími stranami.

6.5 Odchylka pro hodnocení žáků s jazykovou bariérou

Z § 15 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů:

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka vždy považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka ve všech vzdělávacích oborech.

Učitelé naší školy se při hodnocení výkonu žáků řídí všemi výše uvedenými pravidly hodnocení. Žádná pravidla však nemohou postihnout všechny možné situace, které mohou ve vzdělávání reálně nastat. Využívají proto také svých zkušeností, pedagogického citu a dovedností. Naším zájmem je motivovat žáky k nejlepším výkonům a spravedlivě ohodnotit jejich práci, jejich postoje a jejich jednání.

7. Použité zkratky

7.1 Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory

CJ	Cizí jazyk
ČJL	Český jazyk a literatura
ČJS	Člověk a jeho svět
ČSP	Člověk a svět práce
DCJ	Další cizí jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
HV	Hudební výchova
CH	Chemie
ICT	Informační a komunikační technologie
M	Matematika a její aplikace
P	Přírodopis
TV	Tělesná výchova
VO	Výchova k občanství
VV	Výtvarná výchova
VZ	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis

7.2 Vzdělávací předměty

A	Anglický jazyk
Ak	Anglická konverzace
Č	Český jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
M	Matematika
Mv	Mediální výchova
N	Německý jazyk
ORv	Občanská a rodinná výchova
Pč	Praktické činnosti
Pp	Práce s počítačem
Prv	Prvouka
Př	Přírodověda (1. stupeň) / Přírodopis (2. stupeň)
Přp	Přírodovědné praktikum
R	Ruský jazyk
Sp	Svět práce

Sv	Sportovní výchova
Tv	Tělesná výchova
Uř	Umělecká řemesla
VI	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis

7.3 Průřezová témata

EV	Environmentální výchova
MKV	Multikulturní výchova
MV	Mediální výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

7.4 Ostatní

ČŠI	Česká školská inspekce
DUM	Digitální učební materiál
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	Informační a komunikační technologie
IVP	Individuální vzdělávací planí
MMK	Magistrát města Kladna
MŠ	Mateřská škola
NIQES	Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy
OSPOD	Oddělení sociálně právní ochrany dětí
OU	Odborné učiliště
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SAMK	Sportovní areály města Kladna
SEV	Středisko ekologické výchovy
SPU	Specifické poruchy učení
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SW	Software
ŠR	Školská rada
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
Vp	Volitelný předmět

**PŘÍLOHA Č. 1 ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„ŠKOLA POROZUMĚNÍ“

2. vydání (platné od školního roku 2013/2014)

UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA Kladno, Vodárenská 2116
272 01 Kladno - Kročehlavy**

OBSAH:

5.1.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	4
5.1.1.1	Český jazyk	4
	A. Ročník první	5
	B. Ročník druhý	7
	C. Ročník třetí	10
	D. Ročník čtvrtý	12
	E. Ročník pátý	16
5.1.1.2	Anglický jazyk	20
	A. Ročník třetí	21
	B. Ročník čtvrtý	22
	C. Ročník pátý	26
5.1.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	31
5.1.2.1	Matematika	31
	A. Ročník první	32
	B. Ročník druhý	34
	C. Ročník třetí	36
	D. Ročník čtvrtý	38
	E. Ročník pátý	41
5.1.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	45
5.1.3.1	Práce s počítačem	45
	A. Ročník pátý	46
5.1.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	49
5.1.4.1	Prvouka	49
	A. Ročník první	50
	B. Ročník druhý	55
	C. Ročník třetí	57
5.1.4.2	Přírodověda	67
	A. Ročník čtvrtý	68
	B. Ročník pátý	71
5.1.4.3	Vlastivěda	76
	A. Ročník čtvrtý	77
	B. Ročník pátý	81
5.1.5	UMĚNÍ A KULTURA	86
5.1.5.1	Hudební výchova	86
	A. Ročník první	88
	B. Ročník druhý	90
	C. Ročník třetí	92
	D. Ročník čtvrtý	93
	E. Ročník pátý	95
5.1.5.2	Výtvarná výchova	97
	A. Ročník první	98

	B. Ročník druhý	99
	C. Ročník třetí	100
	D. Ročník čtvrtý	102
	E. Ročník pátý	104
5.1.6	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	106
5.1.6.1	Tělesná výchova	106
	A. Ročník první	107
	B. Ročník druhý	108
	C. Ročník třetí	110
	D. Ročník čtvrtý	111
	E. Ročník pátý	113
5.1.7	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	116
5.1.7.1	Praktické činnosti	116
	A. Ročník první	118
	B. Ročník druhý	118
	C. Ročník třetí	119
	D. Ročník čtvrtý	120
	E. Ročník pátý	122
	POUŽITÉ ZKRATKY	126

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 1. stupeň

5.1.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1.1 Český jazyk

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti - jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro jeho hlubší vnímání.

Časové vymezení předmětu

Český jazyk je vyučován 7 hodin týdně v každém ročníku. V 5. ročníku budou žáci rozděleni na dvě vyučovací hodiny týdně do výkonnostních skupin.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci by měli zvládnout základní gramatická a pravopisná pravidla českého jazyka, základní učivo skladby – jednoduchá větná stavba, významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí. Učivo slohové a komunikační výchovy postupuje jak do výuky mluvnice, tak do literární výchovy.

Měli by si postupně osvojit používání jazyka k souvislému a kultivovanému vyjadřování se nejen v mluveném, ale i v písemném projevu a bezpečně rozlišit spisovný jazyk od obecné češtiny.

V literární výchově se žáci začínají učit číst s porozuměním, interpretovat přečtený text. Seznamují se s autory dětské literatury a jejich díly. Učí se vytvářet jednoduché referáty na dané téma. Získané poznatky se učí třídit a využívat ve společných i samostatných zápisech.

ČESKÝ JAZYK

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova rozlišuje slovo, slabiku, hlásku čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky pozná větu, píše na konci věty tečku 	<ul style="list-style-type: none"> Písmena: malá, velká, tiskací a psací Délka samohlásek Opis a přepis slov a vět 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	M: Závislosti, vztahy a práce s daty
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura mluveného projevu 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas slova, věty a krátké texty rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné čtení 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	M: Číslo a početní operace
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým písemným pokynům adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání: praktické a věcné Věcné čtení 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)	Prv: Místo, kde žijeme
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se 	<ul style="list-style-type: none"> Souvislý mluvený projev Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích, zdvořilé vystupování)	
ČJL-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (technika řeči,	Hv: Vokální činnosti

	a mluveného projevu		verbální i neverbální sdělování)		
ČJL-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost 				
ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči 				
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> krátce, souvisle vypráví své zážitky 				
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; udržuje si pracovní a hygienické návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena psaní 	OSV - Osobnostní rozvoj: Dovednosti pro učení a studium	Vv: Uplatňování subjektivity PČ: Rozvíjení smyslové citlivosti	
ČJL-3-1-09	<ul style="list-style-type: none"> píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> Technika psaní 		M: Číslo a početní operace	
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (pěstování komunikačních dovedností, dialog)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA					
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> čte literární texty, pozorně naslouchá čtení recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení Naslouchání Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání, cvičení paměti)		
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav 		OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)	Prv: Lidé a čas	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> odliší jednotlivé literární pojmy 				
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej 				

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozděluje slova na konci řádků seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov poznává podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a spojky 	<ul style="list-style-type: none"> Slabika Abeceda Spisovná výslovnost Spodoba znělosti 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění)	M: Číslo a početní operace
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného rozpozná a uvede více významů u známých slov 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdrobněliny 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (dovednosti pro sdělování, verbální komunikace) OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění)	M: Závislosti a vztahy, práce s daty Hv: Vokální činnosti Prv: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás
ČJL-3-2-08	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní správně píše velká písmena na 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis lexikální Vlastní jména 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, řešení problémů, aplikace pravidel)	

	počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní			
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) 	<ul style="list-style-type: none"> Významové okruhy slov 		
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty rozliší větu jednoduchou a souvětí moduluje melodii výpovědi podle svého záměru v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)	PČ: Práce s drobným materiálem
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty jednoduše reprodukuje přečtené texty 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním 		
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění); Kreativita	Prv: Člověk a jeho zdraví, Lidé kolem nás
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)	

ČJL-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřípravených školních projevech 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: nonverbální prostředky 		
ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou 		OSV - Sociální rozvoj: - Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV - Lidské vztahy (rozvíjení empatie)	Vv: Uplatňování subjektivity
ČJL-3-1-10	<ul style="list-style-type: none"> píše krátká sdělení podle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev žáka 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Krásná literatura Poslech literárních textů Přednes literárních textů 	MKV - Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	Prv: Lidé a čas
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce textu Počátky interpretace literatury 	EV - Vztah člověka k prostředí (naš životní styl) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> odliší vyjadřování v próze a ve verších rozumí základním literárním pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka 		
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> vymyslí závěr jednoduchého příběhu zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér Čtení s porozuměním Poslech literárních textů 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, smyslové vnímání); Kreativita (nápad, originalita) OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (pozorování a aktivní naslouchání)	

		<ul style="list-style-type: none"> • Zážitek čtení a naslouchání • Tvůrčí psaní 		
--	--	---	--	--

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných • správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, řešení problémů, aplikace pravidel)	Prv: Místo, kde žijeme
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná slovo ohebné a slovo neohebné • v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy 		M: Číslo a početní operace
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy • obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele 	<ul style="list-style-type: none"> • Spojování vět • Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce 		Rozšiřující učivo: vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti • orientuje se na klávesnici počítače a seznamuje se se základy práce na počítači 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem 	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	M: Číslo a početní operace Prv: Rozmanitosti přírody

	<ul style="list-style-type: none"> při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky reprodukuje obsah textu doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu 			
ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání a čtení s porozuměním 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušování a uvede důvod 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (dialog a jeho pravidla)	
ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky 			M: Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka. 	MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média)	Rozšiřující učivo: beseda o zhlédnutém divadelním představení
ČJL-3-1-10	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (SMS, e-mail, chat), grafické symboly Rozvoj slovní zásoby 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení a naslouchání 		Vv: Uplatňování subjektivity

ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce literárního textu Tvořivé činnosti s literárním textem 	MKV - Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)	Rozšiřující učivo: komiks, příprava představení, výstavka prací
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší poezii a prózu pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: verš, rým, pohádka Dětská literatura 	VMEGS - Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	Rozšiřující učivo: debata o vlastní četbě, čtenářský kroužek, čtenářská beseda

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova 		M: Číslo a početní operace
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova: kořen, předpona a část příponová 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, řešení problémů, aplikace pravidel)	

<p>ČJL-5-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen určí mluvnické kategorie slovesa: osobu, číslo, čas 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, řešení problémů, aplikace pravidel)</p>	
<p>ČJL-5-2-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci doplňuje koncovky podstatných jmen podle vzorů určí nespisovné tvary u českých slov označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slo 		<p>OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích)</p>	
<p>ČJL-5-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět Spojovací výrazy 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, řešení problémů, aplikace pravidel)</p>	
<p>ČJL-5-2-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele 			
<p>ČJL-5-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: lexikální 		<p>M: Číslo a početní operace</p>

ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní syntaktický pravopis, doplní správně čárky do textu používá správné tvary příčestí minulého 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: syntaktický a morfologický 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení Osnova textu Výpisky Vypravování Popis 		
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní vypíše z textu požadované informace vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět 		OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	M: Závislosti, vztahy a práce s daty Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> doplní neúplný text sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti); 		MKV - Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur - podle osobních zkušeností nebo četby)	Rozšiřující učivo: dokončení pohádky
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je 			Př: Živá příroda VL: Lidé a čas
ČJL-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej 		<ul style="list-style-type: none"> Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem 			

	na spisovnost projevu)			
ČJL-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči promluvu upraví podle změněného záměru 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	
ČJL-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě 	<ul style="list-style-type: none"> Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník 	OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu)	M: Číslo a početní operace
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text tvoří nadpisy, člení text na odstavce v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování Popis 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, smyslové vnímání); Kreativita (nápad, originalita)	PČ: Práce s drobným materiálem
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné naslouchání a čtení 	MV - Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> sdělí své dojmy z přečteného literárního textu své dojmy vyjádří písemně i ústně označí v krátkém odstavci literárního 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení Interpretace literárního díla 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením) OSV - Osobnostní rozvoj:	

	<p>textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní</p> <ul style="list-style-type: none"> vypíše z textu informace dle zadání učitele vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu 		Schopnosti poznávání (pozornost, smyslové vnímání); Kreativita (nápad, originalita)	
ČJL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> přednáší a volně reprodukuje text tvorí vlastní text na dané či vlastní téma 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita (nápad, originalita)	Vv: Ověřování komunikačního účinku
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší poezii, prózu, drama odliší umělecký text od neuměleckého 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká 		Př: Návykové látky a zdraví, základy sexuální výchovy

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> najde v textu větu, která obsahuje slovo mnohoznačné 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov: slovo mnohoznačné 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita (nápad, originalita)	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku uvede slova příbuzná k českým slovům uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část 	<ul style="list-style-type: none"> Slovotvorba: odvozování slov, slovotvorný základ Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, smyslové vnímání)	

ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen určí mluvnické kategorie slovesa: osobu, číslo, způsob, čas vyhledá složené tvary slovesa určí druh a vzor přídavných jmen píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých, tvrdých a přivlastňovacích utvoří správný tvar některých osobních a přivlastňovacích zájmen rozpoznává neohebné slovní druhy správně píše předložku s/z a předponu s/z 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky Pravopis morfologický 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, smyslové vnímání, zapamatování, dovednosti pro učení)	M: Číslo a početní operace
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený 		Rozšiřující učivo: valence, větný vzorec (minimální věta)
ČJL-5-2-06	<ul style="list-style-type: none"> spojí věty do souvětí, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: věta jednoduchá a souvětí 		Rozšiřující učivo: grafická stavba jednoduché věty
ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz 			
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis syntaktický 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vymyslí název úryvku textu rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci z přečteného textu vyvozuje závěry 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním 	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	Rozšiřující učivo: autorský záměr, diskuse o porozumění textu

	<ul style="list-style-type: none"> sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky 			
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl porovná informace ze dvou zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Poznámky a výpisky 		M: Nestandardní úlohy a problémy
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> doplní neúplné sdělení zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> Celistvost a soudržnost textu 		
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním 	MV - Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)	Rozšiřující učivo: tvořivá práce s reklamou, interpretace
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu jejich použití rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (komunikace v různých situacích)	Rozšiřující učivo: komunikace žáka s použitím ICT
ČJL-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz 		
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam osnovy na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce 		OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita (nápad, originalita)	PČ: Konstruktivní činnosti, příprava pokrmů Př: Rozmanitost přírody a její ochrana VL: Lidé a čas

LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše pohádku, povídku, dotvoří ji obrázky ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)</p>	<p>Rozšiřující učivo: úvod do kritického čtení Vv: Uplatňování subjektivity Př: Základy sexuální výchovy</p>
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň 		
ČJL-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní žánry literatury pro děti pozná v textu zvláštní či zvláště užitě jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu popíše svými slovy kompozici povídky 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník 	<p>VMEGS - Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)</p>	<p>Rozšiřující učivo: beseda o knihách a četbě</p>

5.1.1.2 Anglický jazyk

Obsahové vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován jako hlavní cizí jazyk na prvním i druhém stupni ZŠ. V 5. ročníku by žáci měli dosáhnout jazykové úrovně A1. Smyslem výuky je seznámit žáky s vlastní existencí cizího jazyka a existencí cizích zemí včetně jejich etnických i kulturních odlišností, které je třeba v životě respektovat.

Učivo prvního stupně je zaměřeno především na základ ústní komunikace v anglickém jazyce. Důraz je kladen především na poslech s porozuměním a mluvení, zatímco čtení s porozuměním je založeno na krátkých jednoduchých textech s vizuální oporou a psaní se týká především osobních záležitostí žáka, jako jsou jeho osobní údaje, rodina, činnosti a zájmy, vyjádřených buď jednoduchými větami či vyplňováním osobních údajů do formuláře.

Časové vymezení předmětu

Anglický jazyk jako hlavní cizí jazyk je vyučován ve 3. - 5. ročníku a výuce je vymezena vždy tříhodinová týdenní časová dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebnách školní budovy za využití různých forem práce i výuky. Žáci kromě učebnic a sešitů pracují se slovníky, mají k dispozici obrazový materiál, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími a stále častěji bývá využívána počítačová technika. Kromě klasického frontálního vyučování se často využívá práce ve dvojicích nebo ve skupinách s cílem zapojit do komunikace v cizím jazyce co největší počet žáků.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova demokratického občana

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci se učí pracovat s různými zdroji informací, jako jsou učebnice, pracovní sešity, slovníky, poslech nahrávek rodilých mluvčích, ale také počítače s internetem. Cílem je naučit žáky komunikovat na požadované úrovni v rámci daných témat týkajících se každodenního života s tím, že jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

ANGLICKÝ JAZYK

A. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Jednoduchá žádost Dialog Dotazy a krátké odpovědi Říkanky, básničky, písničky Obrázkové knihy Komiksy Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Abeceda Číslovky 1 - 10 Základní barvy Školní potřeby a třída Zvířata Dětské nápoje a jídlo Hračky Osobní údaje (jméno, věk) Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu	Prv: Moje škola; Zvířata Č: Porozumění textu
CJ-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (sdělování, verbální, komunikační dovednosti)	
CJ-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 			
CJ-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (sdělování, verbální, komunikační dovednosti)	
CJ-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovní spojení 			
CJ-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita (nápad, originalita)	

		<p>mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		
--	--	---	--	--

B. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) • řídí se krátkými jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Jednoduchá žádost a poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Pohlednice • Jednoduchý e-mail, SMS • Jednoduchý dotaz • Říkaneky, básničky, písničky • Jednoduché obrázkové knihy 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace	Č: Komunikační dovednosti, porozumění textu

	řešení jazykových úkolů), které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché návody • Komiksy Tematické okruhy:		
CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Bydliště • Dny v týdnu • Roční období • Zvířata • Školní třída a škola • Jídlo • Oblečení • Dopravní prostředky Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> • Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů, umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a 	OSV - Řešení problému a rozhodovacích dovedností, psychohygienu	Č: Porozumění textu
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace	Č: Porozumění textu

	k osvojovaným tématům a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	porozumění		
MLUVENÍ				
CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 		OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj: Komunikace, mezilidské vztahy	
CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 		MKV - Lidské vztahy (význam kvality lidských vztahů, tolerance, empatie)	
CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho 		OSV - Sociální rozvoj: Poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy	

	rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad)		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace	
CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam slova nebo spojení, vykoná činnost) 	OSV - Sociální rozvoj: Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice)	Č: Porozumění textu
PSANÍ			
CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede 	OSV - Sociální rozvoj: Poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy	

	svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad			
CJ-5-4-02	• vyplní osobní údaje do formuláře			

C. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-1-01	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Typy textů: • Pozdravy • Blahopřání		
CJ-5-1-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)	• Pohlednice z prázdnin • Leták a plakát • Krátký neformální dopis • Jednoduchý e-mail, SMS • Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Řídky, básničky, písničky • Obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy Tematické okruhy: • Domov	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace	Č: Porozumění textu

<p>CJ-5-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah mluveného textu) 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina Lidské tělo Volný čas Počasí Kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) Příroda Škola Povolání Nákupy Svátky 	<p>OSV - Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)</p>	
<p>MLUVENÍ</p>		<p>Jazykové prostředky:</p>		
<p>CJ-5-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů, umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které 	<p>OSV - Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)</p>	
<p>CJ-5-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které 	<p>MKV - Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým)</p>	

	jednoduchých slovních spojení a vět	nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • odpoví a poskytne konkrétní informace (o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět • zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 		OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 		OSV - Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání) MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky

<p>CJ-5-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 		<p>VDO - Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)</p>	<p>M: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel</p>
<p>PSANÍ</p>				
<p>CJ-5-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> napiše text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života napiše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se kdo má, kde je, co dělá, vlastní, umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 		<p>OSV - Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)</p>	<p>Č: Sestaví osnovu krátkého textu s jemu blízkým obsahem</p>
<p>CJ-5-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyplní osobní údaje do formuláře 		<p>VDO - Občanská společnost a škola (participace žáků na</p>	

	<ul style="list-style-type: none">• doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují a činností, které běžně vykonává		životě školy a místní komunity)	
--	--	--	---------------------------------	--

5.1.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.1.2.1 Matematika

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace - žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. závislosti, vztahy a práce s daty - žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;
3. geometrie v rovině a v prostoru - žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy - u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Časové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast je realizována v 1. - 5. ročníku s využitím disponibilní časové dotace jedné hodiny v 1. ročníku a dvou hodin od 2. ročníku, tedy 5 hodiny týdně v 1. ročníku a 6 hodin v 2. - 5. ročníku. V 5. ročníku budou 2 hodiny vyučovány ve skupinách dle výkonnosti.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Klademe důraz na vytváření představ o kvantitě a vztazích mezi čísly, na zvládnutí základních početních úkonů. Vedeme žáky k řešení úloh ze svého prostředí, rozvíjíme jejich úsudek, prohlubujeme přirozenou orientaci v prostoru a základní geometrické vztahy/ poloha, velikost, uspořádání/. Na praktických úlohách vedeme žáky k používání jednotek měření a rozvíjíme grafické dovednosti kreslením a rýsováním.

MATEMATIKA

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> spočítá prvky daného souboru vytvoří skupinu s daným počtem prvků podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) využívá univerzální modely čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 1 - 20 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání, pozornost, soustředění)	<p>Č: Komunikační a slohová výchova</p> <p>Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku</p> <p>Další náměty do výuky: praktické úkoly s využitím základních jednotek délky, propedeutika zlomku, vztah části a celku</p> <p>Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Pč: Práce s drobným materiálem Prv: Lidé kolem nás</p>
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše a přečte číslice doplní chybějící čísla v řadě porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Číslice 0 - 9, čísla 0 - 20 Znaky <, >, = 		
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa 	OSV - Osobnostní rozvoj: Poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení)	
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku sčítá a odčítá z paměti s přechodem přes desítku 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 - 10, 10 - 20 		
M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s textem slovní úlohy 	EV - Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, spotřeba věcí v rodině, škole)	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> čte a nastavuje celé hodiny; orientuje se ve struktuře času; seznamuje se s pojmy metr, litr, kilogram 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok Jednotky: metr, litr, kilogram 	OSV - Osobnostní rozvoj: Poznávání (vnímání v souvislostech, pozornost, soustředění, zapamatování, učení)	Prv: Lidé a čas
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulky a schémata 		
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> doplní zadanou tabulku orientuje se v jednoduchých schématech 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole 	OSV - Osobnostní rozvoj: Poznávání, (řešení problémů); Kreativita	PČ: Práce s drobným materiálem Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
M-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti spojí body pomocí přímých, křivých a lomených čar porovná tělesa stejného typu podle velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší 		

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování situací běžného života samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 1 - 100 Počítání s penězi Peníze: způsoby placení 		Č: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a čte čísla v daném oboru počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých kontextech (délka, čas, peníze) 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 - 100 Lichá a sudá čísla 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání, grafické znázornění slovních úloh
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zobrazí číslo na číselné ose využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Řád jednotek a desítek 		Další náměty do výuky: propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina, modelování násobení a dělení na různých souborech
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek 	<ul style="list-style-type: none"> Násobilka 0 až 10 Součet a rozdíl 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení)	Poznámka: Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součín, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.
M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> Strategie řešení úloh z běžného života 	EV - Vztah člověka k prostředí (životní styl, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři sleduje různé časové intervaly používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - zkušenosti s časovými údaji při cestování);	Rozšiřující učivo: časové tabulky
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat provádí odhady délky a množství 	<ul style="list-style-type: none"> Měření délky, hmotnosti, objemu Jednotky: centimetr, milimetr, litr, kilogram 	Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů - odlišnosti při vážení a měření)	Prv: Lidé kolem nás, Lidé a čas Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Č: Jazyková výchova Poznámka:
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> navrhne a použije tabulku k organizaci údajů třídí soubor objektů 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulková evidence zadaných údajů 		Časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka Tělesa: kužel, jehlan 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita	Vv: Uplatňování subjektivity PČ: Práce s drobným materiálem Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
M-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> změří délku úsečky, používá jednotky délky provádí odhad délky úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s pravítkem Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr 		Rozšiřující učivo: kružnice, hranol, shodnost útvarů Další náměty do výuky:

				využití čtverečkovaného papíru využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
--	--	--	--	---

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a čte čísla v daném oboru • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 - 1 000 • Rozklad čísla v desítkové soustavě 		<p>Č: Jazyková výchova Komunikační a slohová výchova</p> <p>Rozšiřující učivo: pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel), aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních</p>
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích • využívá číselnou osu k porovnání čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa - nástroj modelování 		
M-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků • násobí písemně jednociferným činitelem • násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky • násobí a dělí součet nebo rozdíl čísel • používá závorky při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> • Zápis čísla v desítkové soustavě • Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita</p>	

M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ ovládá jednoduché řešitelské strategie 	<ul style="list-style-type: none"> Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování 	EV - Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, spotřeba energie ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> Jízdní řády 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	Č: Komunikační a slohová výchova Prv: Rozmanitost přírody Tv: Činnosti podporující pohybové učení
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> Teplota, teploměr, stupeň Celsia Evidence sportovních výkonů 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - tabulky cen produktů z reklamních letáků)	Rozšiřující učivo: čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek pozorování závislostí a jejich vlastností
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje tabulky násobků doplňuje chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulka jako nástroj pro řešení úloh 		využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ využití tabulkového procesoru (např. Excel)

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) Vrchol, strana mnohoúhelníku 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita	Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Pč: Práce s drobným materiálem Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> Osově souměrné rovinné útvary 		Rozšiřující učivo: pravoúhlý trojúhelník, osa souměrnosti útvarů v rovině, využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> Komutativnost a asociativnost 		Č: Jazyková výchova
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 - 1 000 000 Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Římské číslice Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení)	Rozšiřující učivo: znázornění celého záporného čísla na číselné ose, propedeutika rovnic a nerovnic

	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) seznamuje se s římskými číslicemi vyjadřuje zlomkem část celku, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	domácnosti		
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulátorem 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení)	
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „x krát více (méně)“ 	<ul style="list-style-type: none"> Matematizace reálné situace 	EV - Vztah člověka k prostředí (naše obec - využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady sběru a třídění dat 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět -	Č: Komunikační a slohová výchova Př: Neživá příroda
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> používá tabulky k evidenci, 	<ul style="list-style-type: none"> Strukturovaná tabulka 		

	<p>modelování a řešení různých situací</p> <ul style="list-style-type: none"> doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram 	<ul style="list-style-type: none"> Sloupkové diagramy 	<p>sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)</p>	<p>Tv: Činnosti podporující pohybové učení</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady rýsování narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady rýsování Rýsování jednoduchých rovinných útvarů Čtvercová síť 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita</p>	<p>PČ: Konstrukční činnosti Vv: Uplatňování subjektivity Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení)</p>	<p>Rozšiřující učivo: další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky, sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu</p>
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou určí vzájemnou polohu přímek v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 		<p>Další náměty do výuky: využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ</p>
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná používá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 		
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost rovinného útvaru 		

	<ul style="list-style-type: none"> určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích 			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - skupinová práce žáků)	<p>Rozšiřující učivo: algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky</p> <p>Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.</p>

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 - 1 000 000 000 Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita	Č: Jazyková výchova Rozšiřující učivo: Zaokrouhlování desetinných čísel

	<ul style="list-style-type: none"> • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně odčítá dvě přirozená čísla • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) • vyjadřuje zlomkem část celku, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, vypočítá část z celku • seznamuje se se vztahem mezi desetinnými zlomky a desetinnými čísly • sčítá a odčítá pamětně i písemně desetinná čísla s nejvýše dvěma desetinnými místy 			
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru • provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování 		
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	EV - Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady - komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vybírání z textu data podle zadaného kritéria 	<ul style="list-style-type: none"> Statistické údaje a jejich reprezentace 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení)	Tv: Činnosti podporující pohybové učení Rozšiřující učivo: Další typy diagramů
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta 	<ul style="list-style-type: none"> Kruhový diagram Finanční produkty: úspory 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		Pč: Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (pozornost, soustředění, zapamatování, učení); Kreativita	Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Další náměty do výuky: slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu - velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) geometrie a výtvarné umění

				využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná 	<ul style="list-style-type: none"> Složené obrazce ve čtvercové síti 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je 	<ul style="list-style-type: none"> Magické čtverce, pyramidy, sudoku 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Č: Komunikační a slohová výchova Rozšiřující učivo: zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy, logické úlohy

5.1.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.1.3.1 Práce s počítačem

Předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“. Výuka probíhá v celých třídách i sloučených skupinách.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinný v 5. ročníku na prvním stupni, s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci jsou vyučováni v kmenové i sloučené třídě, využívají prostředky výpočetní techniky, kde se učí techniku používat a využívat k nabývání dalších informací. Využívají kvalitní software i služby, které jsou online k dispozici na internetu. Výše uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučování směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- Seznámit se s osobním počítačem, jeho součástmi (vstupní i výstupní zařízení) a jejich rychlé a účelné ovládnutí. Stejně tak ji šetrně používat.
- Poznat operační systémy, zejména Microsoft Windows. Poznat jeho hlavní součásti a orientovat se v něm, spolu s jeho používáním.
- Díky textovým nástrojům psát a upravovat text, zejména pak zvládnout funkce programů Poznámkový blok a WordPad.
- Pracovat v grafickém editoru s programem Malování - používat důležité nástroje, ukládat obrázky v různých formátech.
- Při vyhledávání na internetu používat jednoduché a vhodné cesty, vyhledávat informace na portálech, v knihovně a databázích
- Komunikovat pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- Respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- Zaujmout přiměřeně věku odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

PRÁCE S POČÍTAČEM

A. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM				
ICT-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie 	<ul style="list-style-type: none"> Spuštění, přihlášení, vypnutí PC Historie výpočetní techniky Počítač a jeho základní příslušenství Základní obrazovka - plocha Práce s myší, pravé tlačítko myši Ovládací okna, dialogové okno Nabídka START Výukové aplikace Práce s klávesnicí, nebezpečné klávesy Nápověda Hygiena u počítače (správné návyky při dlouhodobé práci s PC) Rozdělení programů (OS, uživ. programy - aplikace) Význam ICT vzdělávání v současné společnosti, využití PC v různých oborech lidské činnosti 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání, pozornost, soustředěnost, řešení problémů); Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání)</p> <p>OSV - Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice (kritický pohled na vlastní nápady a schopnost posoudit je a upustit od nich)</p>	<p>Teoreticky a prakticky se naučí ovládat počítač, získané znalosti a dovednosti pak používá konstantně v dalším průběhu vzdělávání v oboru ICT</p> <p>Př: Lidské tělo</p>
ICT-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 			
ICT-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 			

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ				
ICT-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení s různými textovými editory (poznámkový blok, WordPad) Psaní a editace textu, práce s nástroji Formátování písma, odstavce Ukládání dokumentů do složky Dokumenty, v různých formátech, otevírání souboru Práce se schránkou Kontrola gramatiky Formát ohraničení stránky, odstavce, textu Tabulka Druhy počítačové grafiky Kreslení v programu Malování - použití důležitých nástrojů (barvy, lupa, retuš, gumování, vkládání textu a další) Ukládání obrázků do složky Obrázky v různých formátech Výukový program „Grafické studio 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>	<p>S použitím textového editoru napíše jednoduchý text S použitím formátovacích nástrojů zformátuje text dle předlohy Soubor dokáže zařadit do složky a následně ho vyhledat</p> <p>Č: Psaní, gramatika</p> <p>Používá k malování jednoduchý grafický editor, pomocí jeho nástrojů vytváří obrázky a upravuje je</p> <p>Vv: Kreslení dle předlohy, vlastní téma</p>
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE				
ICT-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty 	<ul style="list-style-type: none"> Prohlížeč webových stránek Adresy, domény, odkazy, oblíbené, historie Vyhledávání - hledání na mapě, dopravního pojení,... Ukládání informací z internetu 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a</p>	<p>A: Porozumění textu</p>
ICT-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace na portálech, v knihovně a databázích orientuje se na www stránce ví, že informační média mohou 			

	obsahovat i eticky závadné informace <ul style="list-style-type: none">• založí si online emailovou schránku a pracuje s ní	• Neověřená informace, nebezpečí ze sítě, virtuální svět	reklamním sdělením)	
ICT-5-2-03	<ul style="list-style-type: none">• komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení			

5.1.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.1.4.1 Prvouka

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Záměrem prvouky v prvních dvou letech školní docházky je hlavně výchovný charakter, uvádí žáka do prostředí školy a pomáhá mu formovat základní pracovní a režimové návyky.

Třetí ročník otevírá další cestu k poznání. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech, zákonitostech přírody a společnosti. Posiluje u dětí vnímavý vztah k přírodě, formuluje základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem. Výuka začíná učivem, které je žákům nejznámější a nejbližší a v každém ročníku se dále prohlubuje, získávají se nové poznatky a zkušenosti. Učební osnovy tvoří obsahový rámec, ze kterého bude učitel v každodenním styku s žáky čerpat a rozhodovat o výběru učiva, o prostoru, který jednotlivým námětům věnuje a rozšíří ho o další náměty především v rámci průřezových témat.

Tato vzdělávací oblast také řeší problematiku finanční gramotnosti, korupce a obrany státu.

Časové vymezení předmětu

Prvouka je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučována v 1. - 3. ročníku s časovou dotací sedm hodin týdně s posílením z disponibilní časové dotace.

1. ročník 3 hodiny (1 h posílena z disponibilní časové dotace)
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 2 hodiny

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Klademe důraz na rozvíjení znalostí o škole, domově, rodině, přírodě, zdraví, orientaci v čase. Vedeme žáky k návyku systematické práce a umění naslouchat druhým lidem, najít si své místo v kolektivu, orientovat se v mezilidských vztazích, všimnout si vzájemného působení člověka a jeho životního prostředí.

PRVOUKA

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
PRV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zakreslí do plánu nebo do obrázku místo svého bydliště nebo pobytu popíše cestu z domova do školy orientuje se v budově školy 	<ul style="list-style-type: none"> Jsem školák - škola, třída, školní jídelna, družina, orientace v budově a okolí 	OSV - Vzájemné vztahy, sebepoznání, sebehodnocení, tolerance, vzájemná pomoc, předcházení šikaně VDO - Občanská společnost a škola	Č: Komunikační a slohová výchova Vv: Uplatňování subjektivity
PRV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vybere z nabídky zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě v modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečně do školy, základní pravidla BESIP 	EV - Vztah člověka k prostředí	
PRV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> Seznamování s rozdílem mezi výrobkem a přírodninou 	EV - Základní podmínky života	
LIDÉ KOLEM NÁS				
PRV-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby zhodnotí dodržování třídních pravidel, s pomocí provede sebereflexi, navrhne možnosti zlepšení vztahů ve třídě, ve škole na základě modelové situace upozorní na negativní chování a jednání jednotlivých osob a doporučí vhodný způsob chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moje rodina, život v rodině, vztahy v rodině, rodinné oslavy, domácí práce, zásady společenského chování 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	M: Číslo a početní operace Vv: Uplatňování subjektivity

	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla slušného chování (poděkuje, pozdraví, poprosí, dává přednost, nabídne pomoc) 			
PRV-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a volný čas, pracovní činnosti, povolání 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	Tv: Činnosti podporující pohybové učení
PRV-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Setkávání s jinými kulturami a národnostmi • Život a vztahy ve třídě 	MKV - Etnický původ, lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity	
LIDÉ A ČAS				
PRV-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti) • zanesou časové údaje do časové osy 	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období, dny v týdnu, části dne, kalendář, orientace v čase, hodiny 		M: Závislosti, vztahy a práce s daty
PRV-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, seznamuje se s některými pověstmi nebo bájemi spjatými s místem, v němž žije • uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí místa bydliště (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají • uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulost, současnost, budoucnost 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy (pozitivní hodnocení mezilidských vztahů v literatuře)	Č: Literární výchova

PRV-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí • řadí správně události do skupin podle toho, zda se odehrály / odehrávají / pravděpodobně odehrají v minulosti, současnosti, nebo budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Život lidí dříve a nyní, svátky v průběhu roku, zvyky a tradice 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodování se; Hodnoty, postoje a praktická etika</p>	<p>PČ: Práce s drobným materiálem</p>
ROZMANITOST PŘÍRODY				
PRV-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • rozpozná živé a neživé přírodniny • na základě pozorování vyvodí vztahy mezi živou a neživou přírodou 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování proměn přírody podle ročních období Péče o zvěř • Domácí a hospodářská zvířata • Vztah člověka a přírody 	<p>EV - Ekosystémy</p>	<p>Vv: Uplatňování subjektivity Hv: Vokální činnosti</p>
PRV-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • podle společných znaků roztřídí dané organismy (rostliny, živočichy, houby) • na základě pozorování popíše dané rostliny, houby a živočichy ve svém regionu • na základě zkoumání vybraných organismů určí, jak jsou jednotlivé organismy přizpůsobeny k životu na souši, ve vodě, ve vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Živá příroda, stěhovaví ptáci • Rozdělení živočichů na ptáky a savce 	<p>EV - Základní podmínky života</p>	<p>PČ: Práce s drobným materiálem</p>

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí potravní vztahy nebo vzájemně prospěšné vztahy mezi jednotlivými organismy základních společenstev roztřídí organismy podle jejich přirozených ekosystémů a zařadí je do potravní pyramidy či řetězce 			
PRV-3-4-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě obrazové či textové opory popíše činnosti člověka podporující nebo poškozující životní prostředí objasní, proč je nutné ohleduplné chování k přírodě a její ochrana vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije, a porovná je s problémy z jiných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky života, znaky a projevy živých organismů Ochrana životního prostředí 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
PRV-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví určí a pojmenuje části lidského těla rozliší pozitivní a negativní vlivy na své zdraví a uvede příklady ze života pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nadváha, stres, neléčené nemoci, závislosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní hygiena, péče o tělo a zevnějšek Poznáváme své tělo, stavba těla, smysly Nemoc, úraz Zdravá výživa 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena OSV - Sociální rozvoj: Poznávání lidí (pozitivní náhled na odlišnosti); Mezilidské vztahy (význam vzájemné pomoci a podpory v těžkých životních situacích)	Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Hv: Hudebně pohybové činnosti Tv: Činnosti ovlivňující zdraví Pč: Práce s drobným materiálem
PRV-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z 	<ul style="list-style-type: none"> Dopravní značky a situace Jsem chodec Seznámení s obecnými 	MV - Receptivní činnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

	<p>nedodržení vhodných postupů</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život • popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>zásadami chování a ochrany při haváriích s únikem nebezpečných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana při přírodních katastrofách, živelných pohromách 		
PRV-3-5-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život • uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a dokáže se rozhodnout, v jakém případě je má užít • předvede simulovaný telefonický rozhovor - přivolání záchranné služby 	<ul style="list-style-type: none"> • Tísňová volání • Nemoc, úraz, první pomoc 	OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodování se; Hodnoty, postoje a praktická etika	
PRV-3-5-08	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví) • v modelové situaci prokáže schopnost odmítnout chování, které mu je nepříjemné 	<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené vyhodnocení a zvládnutí nestandardní situace při setkání s neznámými lidmi 	OSV - Rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky, zneužívání návykových látek, sexuální zneužívání OSV - Morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovacích dovedností	

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
PRV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • stručně popíše a zvládne cestu do školy a na určené místo • rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Jsem školák - práva a povinnosti školy, pravidla slušného chování, bezpečně do školy, základní pravidla BESIP 	OSV - Vzájemné vztahy, sebepoznání, sebehodnocení, tolerance, vzájemná pomoc, předcházení šikaně VDO - Občanská společnost a škola	Č: Jazyková výchova Vv: Uplatňování subjektivity
PRV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> • Náš domov - seznámení s pravidly ochrany člověka v mimořádných situacích (povodeň, požár) 	EV - Vztah člověka k prostředí	
LIDÉ KOLEM NÁS				
PRV-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Moje rodina, život v rodině, vzájemná pomoc, tolerance, předcházení šikaně, zásady společenského chování, 	OSV - Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace	M: Závislosti, vztahy a práce s daty Vv: Uplatňování subjektivity
PRV-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a volný čas, • pracovní činnosti, povolání 		Tv: Činnosti podporující pohybové učení
PRV-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Setkávání s jinými kulturami a národnostmi 	MKV - Etnický původ, lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity	Č: Jazyková výchova Č: Komunikační a slohová výchova
LIDÉ A ČAS				
PRV-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období, dny v týdnu, části dne, kalendářní rok, orientace v čase, hodiny 		M: Závislosti, vztahy a práce s daty

PRV-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije 	<ul style="list-style-type: none"> Minulost, současnost, budoucnost Ochrana před ekologickou havárií 		Č: Literární výchova
PRV-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> Život lidí dříve a nyní, svátky v průběhu roku, zvyky a tradice 	OSV - Kreativita	Pč: Práce s drobným materiálem
ROZMANITOST PŘÍRODY				
PRV-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování proměn přírody podle ročních období, zahrada, sad, pole, louka, les, u vody Živočichové ve volné přírodě: ptáci, savci, ryby domácí a hospodářská zvířata 	EV - Ekosystémy	Vv: Uplatňování subjektivity
PRV-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> Živá příroda, třídění rostlin a živočichů Ochrana životního prostředí Zelenina, ovoce, zemědělské plodiny, pokojové rostliny 	EV - Základní podmínky života	
PRV-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky života, znaky a projevy živých organismů, klíčení semen 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
PRV-3-5-01	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní hygiena, péče o tělo a zevnějšek 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena	Hv: Vokální činnosti Pč: Práce s drobným materiálem

	<p>znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznáváme své tělo, stavba těla a vnitřní orgány, smysly • Nemoc, úraz, první pomoc • Potraviny a výživa 		<p>Tv: Činnosti ovlivňující zdraví</p>
PRV-3-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravní značky a situace • Jsem chodec, cyklista, dopravní prostředky 	<p>OSV - Morální rozvoj, řešení problémů a rozvoj rozhodovacích dovedností</p>	<p>Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Č: Komunikační a slohová výchova</p>

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
PRV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště nebo svého aktuálního pobytu • určí pomocí světových stran polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem k určenému bodu • zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště nebo pobytu • porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, místo, kde žijeme 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebepojetí (sebezpoznání, sebehodnocení) OSV Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy (tolerance, vzájemná pomoc, předcházení šikaně) VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>Č: Jazyková výchova Vv: Uplatňování subjektivity</p>
PRV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • určí světové strany podle přírodních 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše město a jeho okolí, mapa, plánec města, památky, místní a okolní krajina • Poznávání cizích zemí 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>	

	<p>jevů</p> <ul style="list-style-type: none"> • za pomoci kompasu orientuje mapu a určí světové strany • vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě • vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • v modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 			
PRV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (mapa kulturních památek, cyklotrasy, turistické mapy apod.) • z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci • podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt • podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v krajině, typy krajiny, světové strany, směrová růžice 	EV - Základní podmínky života	
PRV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky • s využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí • navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral • z nabídky vybere informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše město a jeho okolí, mapa, plánec města, památky, • místní a okolní krajina 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát (krásy a památky vlasti a regionu, v němž žijeme)</p> <p>EV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

	<p>charakterizující danou oblast</p> <ul style="list-style-type: none"> • seřadí informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštностech apod.) daného regionu podle četnosti 			
PRV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je • ze symbolů státní moci evropských států vybere symboly našeho státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Státní symboly • Historie státu 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	
LIDÉ KOLEM NÁS				
PRV-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby • zhodnotí dodržování třídních pravidel, s pomocí provede sebereflexi, navrhne zlepšení vztahů ve třídě, ve škole • na základě modelové situace upozorní na negativní chování a jednání jednotlivých osob a doporučí vhodný způsob chování a jednání • uplatňuje základní pravidla slušného chování (poděkuje, pozdraví, poprosí, dává přednost, nabídne pomoc) 	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje rodina, širší rodina, vztahy v rodině, rodinné oslavy, domácí práce, zásady společenského chování • Vztahy ve třídě, ve škole 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy, komunikace	Vv: Uplatňování subjektivity
PRV-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech • popíše, jaké mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině) • vyslechne odlišný názor 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a volný čas, pracovní činnosti, povolání 	OSV - Sociální rozvoj: Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace	Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
PRV-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí • v modelové situaci prakticky předvede 	<ul style="list-style-type: none"> • Setkávání s jinými kulturami a národnostmi 	MKV - Etnický původ, lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity	

	<p>odlišné způsoby chování a jednání v různých situacích; své chování a jednání vysvětlí, připustí odlišný názor ostatních a navrhne jiné řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí některá základní práva dětí a uvede příklady jejich porušování, rozliší svá práva a povinnosti a práva a povinnosti osob ve svém okolí vysvětlí, jak a kde je možné požádat o pomoc při pocitu ohrožení 			
PRV-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady vlastnictví soukromého, veřejného, osobního, společného uvede předměty či majetek, které jsou důležité pro danou životní situaci, a odhadne jejich pořizovací cenu odhadne cenu některého zboží uvede možnosti placení v obchodě, objasní výhody a nevýhody bezhotovostních a hotovostních plateb spočítá, kolik peněz má být vráceno při placení uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje sestaví jednoduchý osobní rozpočet a rozhodne, na kterých položkách je možné ušetřit a jak na příkladech objasní rizika půjčování peněz odhadne a zkontroluje cenu nákupu, 	<ul style="list-style-type: none"> Modelové situace z oblasti finanční gramotnosti Hospodaření v rodině Kapesné a platby Peněžní rezerva, nečekané výdaje 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita</p> <p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice</p> <p>OSV - Morální rozvoj, řešení problémů a rozvoj rozhodovacích dovedností</p>	

	<p>vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí proč spořit 			
LIDÉ A ČAS				
PRV-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti) zanese časové údaje do časové osy určí k základní dějinné události či jevu s pomocí encyklopedií, internetu a/či jiných zdrojů časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Roční období, dny v týdnu, části dne, kalendář, orientace v čase, hodiny 		
PRV-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a památky z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede důvody pro jejich ochranu 	<ul style="list-style-type: none"> Minulost, současnost, budoucnost Seznámení s nejstaršími dějinami a historickými postavami Život lidí dříve a nyní, svátky v průběhu roku, zvyky a tradice 	<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy (pozitivní hodnocení mezilidských vztahů v literatuře)</p> <p>OSV - Kreativita</p>	<p>PČ: Práce s drobným materiálem</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY				
PRV-3-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • rozpozná živé a neživé přírodniny • na základě pozorování vyvodí vztahy mezi živou a neživou přírodou • objasní základní podmínky pro život organismů • na základě obrazového či textového materiálu vysvětlí dopad činnosti člověka na vzhled přírody • využije výzkumné dovednosti pro zjišťování způsobu života rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování proměn přírody podle ročních období, zahrada, sad, pole, louka, les, u vody • Péče o zvěř • Vztah člověka a přírody • Neživá příroda, koloběh vody v přírodě, vzduch, horniny, nerosty, půda, ochrana životního prostředí • Vlastnosti látek • Fyzikální veličiny a jejich jednotky • Suroviny a výrobky • Lidské výtvoř 	EV - Ekosystémy	<p>Č: Komunikační a slohová výchova Vv: Uplatňování subjektivity Hv: Vokální činnosti M: Závislosti, vztahy a práce s daty</p>
PRV-3-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • na základě společných znaků roztřídí dané organismy (rostliny, živočichy, houby) • na základě pozorování popíše dané rostliny, houby a živočichy ve svém regionu • na základě zkoumání vybraných organismů určí, jak jsou jednotlivé organismy přizpůsobeny k životu na souši, ve vodě, ve vzduchu • vysvětlí potravní vztahy nebo vzájemně prospěšné vztahy mezi jednotlivými organismy základních společenstev • roztřídí organismy podle jejich přirozených ekosystémů a zařadí je do potravní pyramidy či řetězce 	<ul style="list-style-type: none"> • Živá příroda, třídění rostlin a živočichů • Odlišnost hub a rostlin • Základní společné znaky rostlin 	EV - Základní podmínky života	

<p>PRV-3-4-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní projevy života • na základě pozorování dvou různých organismů určí, jaké projevy života mají společné • určí organismus pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • pozoruje a zkoumá pomocí jednoduchých postupů, pomůcek a nástrojů vybraný projev života 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky života, znaky a projevy živých organismů 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>				
<p>PRV-3-5-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • určí a pojmenuje části lidského těla • uvede příklady orgánových soustav a vysvětlí jejich funkci • rozliší pozitivní a negativní vlivy na své vlastní zdraví a uvede příklady ze života • pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nadváha, stres, neléčené nemoci, závislosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní hygiena, péče o tělo a zevnějšek • Poznáváme své tělo, stavba těla a vnitřní orgány, smysly • Nemoc, úraz, první pomoc • Zdravá výživa 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena</p>	<p>Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Hv: Instrumentální činnosti Pč: Práce s drobným materiálem Tv: Činnosti ovlivňující zdraví</p>
<p>PRV-3-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk - růst a vývoj 		

	<p>aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> • chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života • určí, kterými etapami prošel, kterou právě prožívá a charakterizuje je • podle slovní charakteristiky rozpozná jednotlivé etapy lidského života 			
PRV-3-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům • navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne • zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí • objasní důležitost zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Tísňová volání • Přiměřené vyhodnocení a zvládnutí nestandardní situace při setkání s neznámými lidmi 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Komunikace (rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky); Sebepoznání a sebepojetí (zneužívání návykových látek, sexuální zneužívání) OSV - Morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovacích dovedností</p>	
PRV-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, odhalí možná rizika • navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů • popíše postupy svého jednání a 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s obecnými zásadami chování a ochrany při haváriích s únikem nebezpečných látek • Ochrana při přírodních katastrofách, živelných pohromách • Dopravní značky a situace • Jsem cyklista 	<p>MV - Receptivní činnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

	<p>pomoci v situaci ohrožující život</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu 			
PRV-3-5-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.) • vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky • uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog • předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl, děti a dospělí kolem nás • Návykové látky a ochrana před nimi • Prevence zneužití návykových látek 	OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty a životní postoje	
PRV-3-5-06	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam pravidelných preventivních zubních prohlídek a preventivních prohlídek u praktického či dětského lékaře • uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu • rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci, které je zvykem označovat jako „zdravé“, a potraviny nevhodné k časté konzumaci • zdůvodní, proč by v potravě člověka mělo být hodně ovoce a zeleniny • uplatňuje hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk - zdravý životní styl • Zdravá strava • Zdravé zuby • Dodržování hygienických návyků 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace MV - Kritický náhled na obsah reklamního sdělení (potraviny)	

PRV-3-5-07	<ul style="list-style-type: none"> rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a dokáže se rozhodnout, v jakém případě je má užít předvede simulovaný telefonický rozhovor - přivolání záchranné služby z lékárničky vybere potřebný materiál k ošetření drobného poranění v modelové situaci popíše nebo předvede ošetření drobných poranění 	<ul style="list-style-type: none"> Zdraví a nemoc Tísňová volání Základy první pomoci 	<p>OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodování se; Hodnoty, postoje a praktická etika</p>	
PRV-3-5-08	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní zásady ohleduplného chování mezi ženami a muži, děvčaty a chlapci úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví) v modelové situaci prokáže schopnost odmítnout jemu nepříjemné chování 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemné vztahy ve společnosti, v rodině, ve třídě Pravidla slušného chování 	<p>OSV - Mezilidské vztahy</p>	

5.1.4.2 Přírodověda

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět přírodověda seznamuje s poznatky o rozdílech mezi živým a neživým, s podmínkami života na Zemi, rozmanitostí přírody, výjimečností člověka, s poznatky o vesmíru a o planetě Zemi jako součásti vesmíru, s odpovědností lidí za udržení životních podmínek na Zemi. Vede k uvědomění, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Umožňuje poznávat člověka jako součást přírody a jako živý organismus, který má své fyziologické a biologické potřeby a funkce.

Přírodovědné vzdělání zprostředkovává základní poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci, hygieně, první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatelstva. Vede k uvědomění si odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Předmět se opírá o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů. Žáci se učí orientovat ve světě informací, rozšiřují svou slovní zásobu v osvojovaných tématech a dokáží vyjádřit vlastní názory a získané informace zpracovávat. Jsou vedeni k objevování a poznávání nového a zajímavého. Poznávají podstatu zdraví i příčin nemocí a jsou vedeni k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k upevňování preventivního chování.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Časové vymezení předmětu

Přírodověda je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou tematických okruhů Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Časová dotace je ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách přírodovědy se rozvíjejí poznávací procesy žáků, učivo směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové práci.

PŘÍRODOVĚDA

A. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
PŘ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná živé a neživé přírodniny na základě pozorování vyvodí vztahy mezi živou a neživou přírodou objasní základní podmínky pro život organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Živá a neživá příroda Ekologie Vlastnosti neživých přírodnin Třídění látek, skupenství Změny látek Voda a vzduch Horniny a nerosty, půda 	EV - Základní podmínky života	Pč: Práce s drobným materiálem M: Závislosti, vztahy a práce s daty
VESMÍR A ZEMĚ				
PŘ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> za použití Telluria nebo obrázků vysvětlí střídání dne a noci a střídání čtyř ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Slunce, Země, Měsíc Střídání dne a noci Střídání ročních období 		VI: Země, v níž žijeme
ŽIVÁ PŘÍRODA				
PŘ-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> na základě společných znaků roztřídí dané organismy (rostliny, živočichy, houby) na základě pozorování popíše dané rostliny, houby a živočichy ve svém regionu na základě zkoumání vybraných organismů určí, jak jsou jednotlivé organismy přizpůsobeny k životu na souši, ve vodě, ve vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní společenstva v jednotlivých ročních obdobích Znaky života, životní potřeby a projevy 	EV - Vztah člověka k prostředí	VI: Chování lidí Č: Komunikační a slohová výchova Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Pč: Pěstitelské práce
PŘ-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní projevy života na základě pozorování dvou různých organismů určí, jaké projevy života mají 	<ul style="list-style-type: none"> Třídění živočichů, rostlin a hub Význam rostlin a živočichů 	EV - Ekosystémy	

	<p>společné</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí organismus pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • pozoruje a zkoumá pomocí jednoduchých postupů, pomůcek a nástrojů vybraný projev života 	v přírodě a pro člověka		
PRAKTICKÝ PŘÍRODOPIS				
PŘ-5-4-05	<ul style="list-style-type: none"> • na základě obrazové či textové opory popíše činnosti člověka podporující nebo poškozující životní prostředí • objasní, proč je nutné ohleduplné chování k přírodě a její ochrana 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologie • Pozorování v přírodě • Přizpůsobivost rostlin a živočichů • Vztah člověka k přírodě • Pěstování rostlin • Domácí zvířata a jejich chov 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VI: Chování lidí
PŘ-5-4-06	<ul style="list-style-type: none"> • uvede možná rizika vyplývající ze specifických přírodních jevů • vysvětlí, které mimořádné události související se specifickými přírodními jevy hrozí v místě jeho bydliště a školy, a uvede možnosti, jak se chránit • uvede, jakou mimořádnou událost může způsobit určitý přírodní jev 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana obyvatelstva • Bezpečné chování v různém prostředí • Přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení 		
PŘ-5-4-07	<ul style="list-style-type: none"> • použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech • dodrží pracovní postup • provede stručný a přehledný záznam o pokusu a popíše výsledek pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření vlastností látek 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV - Kooperace a kompetice	VI: Naše obec

PÉČE O ZDRAVÍ				
PŘ-5-5-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí objasní důležitost zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena a stravování Zdravý životní styl Zdraví a nemoc, příčiny nemoci 		Vv: Uplatňování subjektivity Tv: Činnosti ovlivňující zdraví
PŘ-5-5-04	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, odhalí možná rizika navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> Dopravní výchova Ochrana obyvatelstva při haváriích Chování v nebezpečných situacích 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	
NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ. ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY				
PŘ-5-5-05	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence zneužívání návykových látek Kouření, alkohol, drogy a jiné škodliviny 	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika	Č: Literární výchova
PŘ-5-5-06	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pravidelných preventivních lékařských prohlídek (zubní i pediatrické) uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Péče o zdraví Chování v situaci úrazu Preventivní a lékařská péče 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace	

PŘ-5-5-07	<ul style="list-style-type: none"> • uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a dokáže se rozhodnout, v jakém případě je má užít • předvede simulovaný telefonický rozhovor - přivolání záchranné služby 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování v nebezpečných situacích 		
PŘ-5-5-08	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní zásady ohleduplného chování mezi ženami a muži, děvčaty a chlapci • úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví) • v modelové situaci prokáže schopnost odmítnout chování, které mu je nepříjemné 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví - sexuální výchova • Máme se rádi - kamarádství, přátelství, láska 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí; Mezilidské vztahy	Č: Literární výchova

B. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
NEŽIVÁ PŘÍRODA				
PŘ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • na základě obrazového či textového materiálu vysvětlí dopad činnosti člověka na vzhled přírody • využije výzkumné dovednosti pro zjišťování způsobu života rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost životních podmínek na Zemi • Porovnávání látek a měření veličin • Otáčivé účinky síly • Elektrický proud 	EV - Základní podmínky života	Pč: Práce s drobným materiálem M: Závislosti, vztahy a práce s daty
VESMÍR A ZEMĚ				
PŘ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • na základě obrazového materiálu popíše postavení Země ve vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> • Slunce, Země, Měsíc • Sluneční soustava 		VI: Praktický zeměpis

	<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíly v postavení Země a Slunce v různých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> • Střídání ročních období • Zemská přitažlivost • Magnetismus, magnetické pole 		
PŘ-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí potravní vztahy nebo vzájemně prospěšné vztahy mezi jednotlivými organismy základních společenstev • roztřídí organismy podle jejich přirozených ekosystémů a zařadí je do potravní pyramidy či řetězce 	<ul style="list-style-type: none"> • Podnebné pásy 	EV - Vztah člověka k prostředí	VI: Zeměpis Evropy a světa Vv: Uplatňování subjektivity
ROZMANITOST PŘÍRODY A JEJÍ OCHRANA				
PŘ-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní projevy života • na základě pozorování dvou různých organismů určí, jaké projevy života mají společné • určí organismus pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • pozoruje a zkoumá pomocí jednoduchých postupů, pomůcek a nástrojů vybraný projev života • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění živočichů a rostlin • Počasí a podnebí • Přírodní sféra Země a její složky 	EV - Ekosystémy	Č: Komunikační a slohová výchova Vv: Uplatňování subjektivity PČ: Pěstitelské práce
PŘ-5-4-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije, a porovná je s problémy z jiných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologie • Přizpůsobivost rostlin a živočichů 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
OHLEDUPLNÉ CHOVÁNÍ V PŘÍRODĚ				
PŘ-5-4-06	<ul style="list-style-type: none"> • uvede možná rizika vyplývající ze specifických přírodních jevů 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana obyvatelstva při živelných pohromách 		VI: Hospodářský život

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, které mimořádné události související se specifickými přírodními jevy hrozí v místě jeho bydliště a školy, a uvede možnosti, jak se chránit uvede, jakou mimořádnou událost může způsobit určitý přírodní jev 	<ul style="list-style-type: none"> Chráněná území a jejich význam Likvidace odpadů Živelné pohromy a ekologické katastrofy 		
PRAKTICKÝ PŘÍRODOPIS				
PŘ-5-4-07	<ul style="list-style-type: none"> pozná a popíše některé laboratorní pomůcky použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech dodrží pracovní postup provede stručný a přehledný záznam o pokusu a popíše výsledek pokusu dodrží bezpečnost práce během experimentování 	<ul style="list-style-type: none"> Měření vlastností látek Jednoduché stroje 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV - Kooperace a kompetice	
ČLOVĚK, LIDSKÉ TĚLO				
PŘ-5-5-01	<ul style="list-style-type: none"> určí a pojmenuje části lidského těla uvede příklady orgánových soustav a vysvětlí jejich funkci rozliší pozitivní a negativní vlivy na své vlastní zdraví a uvede příklady ze života pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nadváha, stres, neléčené nemoci, závislosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> Lidské tělo Základy anatomie a fyziologie 	OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodování se; Hodnoty, postoje a praktická etika	Tv: Činnosti ovlivňující zdraví
PŘ-5-5-02	<ul style="list-style-type: none"> chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života určí, kterými etapami prošel, kterou právě prožívá a stručně je 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj člověka 		VI: Lidé a čas

	<p>charakterizuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle slovní charakteristiky rozpozná jednotlivé etapy lidského života 			
PÉČE O ZDRAVÍ, VÝŽIVA				
PŘ-5-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům • navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne • zohlední nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí • objasní roli zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a stravování • Zdravý životní styl • Vliv stravování na zdraví • Osobní a intimní hygiena • Duševní hygiena • Denní režim 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace	PČ: Příprava pokrmů Tv: Činnosti ovlivňující zdraví
PŘ-5-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, odhalí možná rizika • navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů • popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana obyvatelstva při haváriích • Chování v nebezpečných situacích • Brutalita i jiné formy násilí v médiích • Linky důvěry, krizová centra 	OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	
PŘ-5-5-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.) • vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky • uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog • předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence zneužívání návykových látek • Počítače, hrací automaty • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek 	OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika	

<p>PŘ-5-5-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pravidelných preventivních lékařských prohlídek uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci, které je zvykem označovat jako „zdravé“, a potraviny nevhodné k časté konzumaci zdůvodní, proč by v potravě člověka mělo být hodně ovoce a zeleniny uplatňuje hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Prevence tělesného a duševního zatížení Hygiena pohybových činností Bezpečnost 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace MV - Kritický náhled na obsah reklamního sdělení (potraviny)</p>	
<p>PŘ-5-5-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život z lékárníčky vybere potřebný materiál k ošetření drobného poranění v modelové situaci popíše nebo předvede ošetření drobných poranění 	<ul style="list-style-type: none"> Chování v nebezpečných situacích První pomoc 		
<p>ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY</p>				
<p>PŘ-5-5-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní zásady ohleduplného chování mezi ženami a muži, děvčaty a chlapci popíše biologické a psychické změny, které u obou pohlaví nastanou v pubertě, a jak by k nim měl přistupovat úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví) dokáže odmítnout nepříjemné chování 	<ul style="list-style-type: none"> Dospívání - tělesné a fyziologické změny Základy lidské reprodukce Etická stránka sexuality Krizové situace - sexuální zneužívání, šikana Nemoci přenosné pohlavním stykem 	<p>OSV - Sebepoznání a sebezpojetí, mezilidské vztahy</p>	<p>Č: Literární výchova VI: Soužití lidí</p>

5.1.4.3 Vlastivěda

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět seznamuje žáky se základními poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Učí zpracovávat informace z různých zdrojů. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností, společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech. Výuka probíhá většinou ve třídách, vhodně se zařazují krátkodobé projekty, exkurze, návštěvy zeměpisně i historicky zajímavých míst.

V hodinách vlastivědy žáci poznávají místní krajinu, vytváří si počáteční ucelenou představu o své vlasti, její přírodě, kultuře a historii i o jejich jednotlivých oblastech. Utvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami a využívat získané vědomosti v praktických situacích. Rozvíjí se jejich schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat a výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje a souvisle o nich vyprávět.

Časové vymezení předmětu

Vlastivěda je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do tří tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Časová dotace je ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Tento předmět by měl docílit toho, aby slovo „vlast“ nebylo prázdným pojmem. Citlivě podané vyprávění o české zemi a její minulosti, o slavných osobnostech našich dějin, by mělo v dětech vzbudit zdravou národní hrdost a pocit příslušnosti k vlastnímu národu. Touhu být užitečným členem lidské společnosti v budoucnu. V páté třídě vlastivědné učivo přesahuje hranice vlasti, děti získají první zeměpisné poučení o Evropě a dalších kontinentech.

VLASTIVĚDA

A. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME, DOMOV				
VL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště nebo svého aktuálního pobytu určí pomocí světových stran polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem k určenému bodu zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště nebo pobytu porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> Můj domov Okolí bydliště Místní krajina, orientace v krajině 	EV - Vztah člověka k prostředí	
NAŠE OBEC				
VL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany podle přírodních jevů za pomoci kompasu orientuje mapu a určí světové strany vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě a v modelové situaci prokáže schopnost se jimi řídit 	<ul style="list-style-type: none"> Světové strany, směrová růžice 	EV - Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy ŽP	Př: Praktický přírodopis
VL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (mapa kulturních památek, cyklotrasy, 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy map, plány Typy krajiny Obecně zeměpisná mapa, 	EV – Ekosystémy. Lidské aktivity a problémy ŽP	

	<p>turistické mapy apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci • podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt • podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení 	mapové značky		
ZEMĚ, V NÍŽ ŽIJEME, OKOLNÍ KRAJINA, MÍSTNÍ OBLASTI				
VL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky • s využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí • navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral • z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast • seřadí informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu podle četnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch, vodstvo, města, průmysl, zemědělství, rostlinstvo a živočišstvo a význam jednotlivých oblastí České republiky 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát (krásy a památky vlasti a regionu, v němž žijeme) EV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Př: Vesmír a Země Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
VL-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • popíše skutečnou cestu (polohu místa, přírodu, zajímavosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba prezentací a projektů k jednotlivým oblastem ve skupinách nebo jednotlivě 	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>	
NAŠE VLAST				
VL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklad/y orgánů státní moci a jejich zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast - státní symboly • Orgány státní moci 	<p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a</p>	<p>Hv: Vokální činnosti</p>

	<ul style="list-style-type: none"> z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je vysvětlí význam vybraných symbolů státu 	<ul style="list-style-type: none"> Státní svátky a významné dny Hlavní město Praha 	rozhodování, formy participace občanů v politickém životě	
LIDÉ KOLEM NÁS, RODINA				
VL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby zhodnotí dodržování třídních pravidel, s pomocí provede sebereflexi, navrhne možnosti zlepšení vztahů ve třídě, ve škole na základě modelové situace upozorní na negativní chování a jednání jednotlivých osob a doporučí vhodný způsob chování a jednání uplatňuje základní pravidla slušného chování (poděkuje, pozdraví, poprosí, dává přednost, nabídne pomoc) 	<ul style="list-style-type: none"> Můj domov Rodina, postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace, vztahy, akceptace druhého	
SOUŽITÍ LIDÍ				
VL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech popíše, jaký vliv mohou mít vlastnosti člověka na práci (ve třídě, v rodině) připraví argumenty k prezentaci svého názoru a vyslechne odlišný názor 	<ul style="list-style-type: none"> Demokratická práva občanů Mezilidské vztahy Komunikace Pomoc nemocným a sociálně slabým 	OSV - Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice (pozitivní hodnocení druhého)	
CHOVÁNÍ LIDÍ				
VL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání 	<ul style="list-style-type: none"> Chování lidí - principy demokracie 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností,	

	<ul style="list-style-type: none"> v modelové situaci prakticky předvede odlišné způsoby chování a jednání v různých situacích; své chování a jednání vysvětlí, připustí odlišný názor ze strany ostatních a navrhne jiné řešení 		hodnoty, postoje, praktická etika	
VL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje pozitiva a problémy životního prostředí ve své obci, městě, kraji navrhne řešení ke zlepšení životního prostředí v obci, městě 	<ul style="list-style-type: none"> Náš domov Ochrana životního prostředí 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př: Praktický přírodopis Př: Živá příroda
LIDÉ A ČAS				
VL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti) zanese časové údaje do časové osy určí k základní dějinné události či jevu s pomocí encyklopedií, internetu a/či jiných zdrojů časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje porovná různé jevy z minulosti mezi sebou a s jevy ze současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Čas a lidé Orientace v čase, kalendáře, letopočet, generace Časová přímka Nejstarší dějiny naší vlasti 		
VL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám v muzeu či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý/důležitý 	<ul style="list-style-type: none"> Současnost a minulost v našem životě Dějiny českých zemí Tvorba prezentací a projektů 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - Sociální rozvoj: Iniciativa, akceptace druhého	ČJ: Komunikační a slohová výchova

VL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> řadí správně události do skupin podle toho, zda se odehrály / odehrávají / pravděpodobně odehrají v minulosti, současnosti, nebo budoucnosti seřadí hlavní dějinné události a období tak, jak následovaly za sebou vysvětlí, jak se vybraný objekt v blízkosti jeho bydliště nebo v jeho kraji váže k určité historické události nebo období 	<ul style="list-style-type: none"> Historie bydliště a okolí Regionální památky, péče o památky 	EV - Vztah člověka k prostředí	
VL-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov uvede příklady historických budov ze svého nejbližšího okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Život lidí v jednotlivých časových obdobích Historické památky Báje, mýty, pověsti 		
VL-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem všední den, státní svátek a významný den vysvětlí, proč se slaví vybrané státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> Státní svátky a významné dny Památná místa 	MKV - Principy sociálního smíru a solidarity	

B. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRAKTICKÝ ZEMĚPIS				
VL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany dle přírodních jevů za pomoci kompasu orientuje mapu a určí světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> Světové strany, směrová růžice 		Př: Vesmír a Země
VL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (mapa kulturních památek, cyklotrasy, turistické mapy apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy map, plány, globus Obecně zeměpisná mapa, mapové značky, grafika, vysvětlivky 	MKV - Etnický původ	

	<ul style="list-style-type: none"> • z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci • podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt • podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení 			
ZEMĚPIS EVROPY A SVĚTA				
VL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast • seřadí informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu podle četnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování • Povrch, vodstvo, města, průmysl, zemědělství, rostlinstvo a živočišstvo a význam jednotlivých států Evropy 	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS - Jsme Evropané	Př: Vesmír a Země
VL-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích • porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba prezentací a projektů k jednotlivým oblastem ve skupinách nebo jednotlivě 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	
SOUŽITÍ LIDÍ				
VL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby • zhodnotí dodržování třídních pravidel, s pomocí provede sebereflexi, navrhne možnosti zlepšení vztahů ve třídě, ve škole • na základě modelové situace upozorní 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Politické strany, spolky, církve • Člověk ve společenství lidí a národů • Společný „evropský dům“ 	OSV - Komunikace, vztahy, akceptace druhého	Př: Základy sexuální výchovy

	<p>na negativní chování a jednání jednotlivých osob a doporučí vhodný způsob chování a jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla slušného chování (poděkuje, pozdraví, poprosí, dává přednost, nabídne pomoc) 			
PRÁVO A SPRAVEDLNOST				
VL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech • popíše, jaké mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině) • připraví argumenty k prezentaci svého názoru • vyslechne odlišný názor 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a spravedlnost • Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • Demokratická práva občanů 	OSV - Pozitivní hodnocení druhého	
VL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí některá základní práva dětí a uvede příklady jejich porušování, rozliší svá práva a povinnosti a práva a povinnosti osob ve svém okolí • vysvětlí, jak a kde je možné požádat o pomoc při pocitu ohrožení • objasní principy protiprávního jednání (přestupek, trestný čin) ostatních a navrhne jiné řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Žijeme v Evropě - Evropská unie • Člověk ve společenství lidí a národů • Protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	Tv: Činnosti podporující pohybové učení
HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT				
VL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady vlastnictví soukromého, veřejného, osobního, společného • uvede předměty či majetek, které jsou důležité pro danou životní situaci, a odhadne pořizovací cenu • odhadne cenu vybraného zboží 	<ul style="list-style-type: none"> • Měny jednotlivých států • Výroba věcí, s nimiž denně přicházíme do styku • Způsoby nakupování • Hospodárnost v běžném životě 	VDO - Občan, občanská společnost a stát	

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede možnosti placení v obchodě, objasní výhody a nevýhody bezhotovostních a hotovostních plateb • spočítá, kolik peněz má být vráceno při placení • uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje • sestaví jednoduchý osobní rozpočet a rozhodne, na kterých položkách je možné ušetřit a jak • na příkladech objasní rizika půjček 	<ul style="list-style-type: none"> • Peníze, funkce peněz, formy placení 		
VL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do diskuse o společenském životě v obci • rozpozná aktuální environmentální problém ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana životního prostředí 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př: Ohleduplné chování v přírodě
LIDÉ A ČAS, TECHNIKA A INFORMAČNÍ TECHNIKA				
VL-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti) • zanesou časové údaje do časové osy • určí k základní dějinné události či jevu s pomocí encyklopedií, internetu a/či jiných zdrojů časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje • porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Čas a lidé • Časová přímka 		
VL-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v archivu, knihovně, muzeu, galerii odpověď na jednoduchou otázku • uvede příklady kulturních a přírodních 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny českých zemí • Tvorba prezentací a projektů 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - Iniciativa, akceptace druhého	Č: Komunikační a slohová výchova

	památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště, vyjádří k nim svůj vztah, vysvětlí jejich význam a důvody pro jejich ochranu			
VL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní historické události v regionu, ve kterém žije charakterizuje období, ve kterém žije 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj a pokrok, mechanizace lidské práce, vývoj některých technických předmětů, vědecký výzkum a objevy Historie bydliště a okolí Novější dějiny českých zemí 	EV - Vztah člověka k prostředí	
VL-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života a obživy dříve a nyní 	<ul style="list-style-type: none"> Život lidí v jednotlivých časových obdobích Historické památky 		
VL-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem všední den, státní svátek a významný den vysvětlí, proč se slaví vybrané státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> Státní svátky a významné dny Památná místa 	MKV - Principy sociálního smíru a solidarity	

5.1.5 UMĚNÍ A KULTURA

5.1.5.1 Hudební výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova má charakter kulturní, estetický a společenský. Má přispět k celkovému vývoji dětské osobnosti prostřednictvím hudebního rozvoje. Systém hudební výchovy se uskutečňuje prostřednictvím receptivních, reprodukčních a z části i produkčních aktivit. Úkolem je rozvoj hudebních schopností, dovedností, zkušeností a poznatků, které jsou předpokladem pro kultivovaný a čistý zpěv, uvědomělé naslouchání hudbě, pochopení hudebně vyjadřovacích prostředků pro chápání a prožívání hudby.

Těžištěm hudební výchovy je kromě zpěvu i práce s hudebním materiálem, jehož prostřednictvím žáci získávají pěvecké, poslechové a hudebně pohybové dovednosti.

Učí se i prostřednictvím Internetu vyhledávat hudební materiál (písň, poslechové skladby, hudební nástroje...)

Děti v hodinách hudební výchovy zpívají lidové i umělé písň, rytmizují a melodizují jednoduché říkankové texty, hrají na lehce ovladatelné hudební nástroje, sluchově se orientují v jednoduchých tónových celcích a získávají jednoduché hudebně pohybové dovednosti. Aktivně přistupují k tvorbě jednoduchých rytmických doprovodů a také k pohybovému vyjádření svého prožitku. Vnímají jednotlivé hudební projevy, orientují se v nich, dokáží je prožívat a hodnotit.

Hudební činnosti tvoří provázaný celek vokálních, poslechových i instrumentálních a pohybových aktivit. Tyto činnosti umožňují, aby i děti, které jsou pěvecky méně disponované, byly úspěšné v jiném typu činností.

Pěvecké činnosti - hlasová výchova, intonační a rytmická výchova, zpěv písň jednohlasých s doprovodem i bez doprovodu + příprava na zpěv písň dvojhlasých.

Poslechové činnosti jsou zaměřeny na orientaci v proudu znějící hudby - percepční příprava (práce s tématem, s motivem apod.), vlastní poslech skladeb vokálních a instrumentálních interpretovaných z nahrávek, návštěvou koncertu, interpretovaných učitelem, dětmi, hosty. Žáci pracují s hudbou z různých období, a to vč. současné tvorby.

Instrumentální činnosti jsou zaměřeny na podporu rytmické a intonační představivosti a na podporu interpretačních a produkčních schopností a dovedností - postupné seznamování a ovládání hry na Orffovy nástroje, příp. jiného instrumentálního doprovodu k písňím.

Hudebně pohybové činnosti jsou zaměřeny na pohybové vyjádření hudebního výrazu poslouchané skladby - základní elementy pohybu, technika hry na tělo. Písň vyjádřené pohybem, lidové a společenské tance, taneční hry.

V systému činností spojují hudbu s poezií, výtvarným dílem a vlastním pohybovým projevem. Vytvářejí si základní představy o životě a díle významných představitelů české hudby.

Časové vymezení předmětu

Hudební výchova je současně s výtvarnou výchovou zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a umění. Učivu je věnováno v každém ročníku (1. – 5. ročníku) po jedné hodině.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Klademe důraz na hudební vnímání, rozvíjení citů k hudbě, uvolnění a relaxaci.

Vedeme žáky k umění naslouchat druhým lidem a zaujmout svůj postoj k hudební tvorbě.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zaspívá v jednohlase při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň 	<ul style="list-style-type: none"> Otevírání úst, správná výslovnost Nácvik správného nádechu a výdechu Rozezpívání (rozšiřování hlas. rozsahu) + sjednocení hlasového rozsahu na písních c1 -a1 	OSV - Osobnostní rozvoj: Psychohygiena	
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> píseň či melodii zahraje, zaspívá či ji pohybově ztvární 	<ul style="list-style-type: none"> Využití říkankových textů Napodobování jednoduchého předvedeného rytmu 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	Č: Komunikační a slohová výchova
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) 	<ul style="list-style-type: none"> Orffův instrumentář k písničkám ve 2/4 a 3/4 taktu Reprodukce motivů, improvizace - hra na ozvěnu, hra na otázku a odpověď Napodobování zvuků - zvukomalba (např. zvířátka, zima, vrána, sníh, rolničky) Tónová opora (na xylofonu zvolit tón, napodobit hlasem) 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zrytmizuje či zmelodizuje jednoduché říkadlo 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišování zvuk - tón (hlas mužský, ženský, dětský, hlas mluvní - zpěvní) 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování kvality tónů: <ul style="list-style-type: none"> - délka (tón dlouhý, krátký) - síla (silně, slabě) - barva (poznat klavír, zobcovou flétnu, kytaru, kontrabas) - výška (tón hluboký - vysoký; např. Jaké zvíře by mohl vyjadřovat...) • Tempo: pomalu - rychle 		
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech české hymny • Hudební formy: píseň, nástrojová skladba, ukolébavka, pochod, malé rondo (např. Pějme píseň dokola) • Interpretace hudby: slovní vyjádření (Jaká je to hudba a proč je taková?) • Zvuk, tón • Řeč, zpěv (hlas mužský, ženský, dětský) • Tón hluboký, vysoký; silný a slabý; krátký a dlouhý • Tempo: pomalu, rychle • Píseň, nástrojová skladba, ukolébavka, pochod 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání); Kreativita	Prv: Člověk a jeho zdraví Tv: Pohybové dovednosti

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zaspívá v jednohlase při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti (nasazení tónu, dechová opora, odpovídající dynamika) 	<ul style="list-style-type: none"> Výslovnost koncovek Hospodárné dýchání (např. Jak dlouhou část říkanky stačíš říct na jeden nádech?) Frázování (frázování na jeden nádech) Sjednocování hlasového rozsahu c1 - c2, Po předešlé volný nástup na 1. a 5. stupeň Pokus o kánon 	OSV - Osobnostní rozvoj: Psychohygieny	Č: Jazyková výchova Prv: Člověk a jeho zdraví
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> píseň či melodii zahraje, zaspívá či ji pohybově ztvární zahraje jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, prodlevu, tóny harmonických funkcí) 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dialog (otázka + odpověď) Melodizace textu (využití 1., 3. a 5. stupně) Dokončení melodie - doplnění dvoutaktového motivu do čtyřtaktové fráze Orffovy hudební nástroje 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroj vhodný pro doprovod určené písně 	<ul style="list-style-type: none"> Lidová píseň x píseň vytvořená skladatelem Poznávání nástrojů v proudu hudby (violoncello, trubka, klarinet, velký buben) 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání); Kreativita	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, ronda, variace určí hudební formu vybrané ukázky 	<ul style="list-style-type: none"> Chůze po špičkách, poskok Chůze ve 3/4 taktu (vpřed, vzad, na místě), Držení rukou v bok Pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady, vyjádření stoupání a klesání melodie, hra na tělo, tleskání, pantomima 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace	Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří na základě rytmického půdorysu či tónového materiálu písňe jednoduchou předehtu, mezihru či dohru (zopakováním části melodie písňe, rytmickou figurou vycházející z písňe apod.) vytvoří k zahranému či zpívanému předvětí rytmické nebo melodické závětí zrytmizuje či zmelodizuje jednoduché říkadlo 	<ul style="list-style-type: none"> Mazurka Rytmus: nota čtvrtěová, osminová a půlová; pomlka čtvrtěová, osminová a půlová Dynamika: p - mf - f; zesilování a zeslabování Tempo: zrychlování - zpomalování Seznámení s tím, co je předehtu, mezihra, dohra 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem (rytmus, melodie, barva) poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky 		OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání); Kreativita	

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • zazpívá v jednohlase při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň • dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti (nasazení tónu, dechová opora, odpovídající dynamika) • orientuje se v notovém/grafickém záznamu písně 	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchání (klidný nádech v pauze, rychlý nádech mezi frázemi) • Sjednocování hlasového rozsahu c1 – d2 • Průprava k dvojhlasu • S předehrou volný nástup na 3. stupeň 	OSV - Osobnostní rozvoj: Psychohygieny	Prv: Rozmanitost přírody
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry s durovým a mollovým akordem 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	Prv: Člověk a jeho zdraví
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> • Orffovy nástroje (dtto jako 1. a 2. ročník) 		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> • Třídobá chůze po kruhu • Dvoudobá chůze v průpletu • Taktování na 2 a 3 doby, • Pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady • 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a sebeorganizace OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
HV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • Polka • Rytmus: živě, rázně (návaznost na polku) • Dynamika: opakování p - mf - 		

		<ul style="list-style-type: none"> f • Tempo: živě, mírně • Notová osnova, G-klíč, taktová čára, 4/4 takt 		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • Akord durový a mollový • Polka, • B. Smetana, A. Dvořák 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojení alespoň 10 písní za rok • Základní pěvecké dovednosti, práce s hlasem • Hlasová kvalita, intonační čistota, výslovnost, dechové funkce, estetická kvalita • Hudba homofonní, polyfonní; sborový zpěv 	OSV - Osobnostní rozvoj: Psychohygienu	VI: Naše vlast
HV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní cítění rytmu, rytmická přesnost, estetické držení těla • Lidový tanec 2/4 a 3/4 takt polka, valčík, sousedská • Hudebně pohybové hry 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na Orffovy hudební nástroje, doprovod dvěma tóny na melodické nástroje Elementární dětský hudební nástroj se dostává do rukou všech žáků 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
HV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební forma (a,b; b,a), předvětí, závětí, repetice 		
HV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Elementární dětský hudební nástroj se dostává do rukou všech žáků 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> Drobné poslechové skladby hudebních klasiků 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-5-1-13	<ul style="list-style-type: none"> ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Aktivní cítění rytmu, rytmická přesnost, estetické držení těla Lidový tanec $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ takt - polka, valčík, sousedská Hudebně pohybové hry 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání); Kreativita	Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Osvojení alespoň 10 písní za rok Základní pěvecké dovednosti, práce s hlasem Hlasová kvalita, intonační čistota, výslovnost, dechové funkce, estetická kvalita Hudba homofonní, polyfonní; sborový zpěv 	OSV - Osobnostní rozvoj: Psychohygiena	
HV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> Aktivní cítění rytmu Hudebně pohybové hry 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na Orffovy hudební nástroje, doprovod dvěma tóny na melodické nástroje V dur rozsah oktávy, v moll rozsah sexty Improvizace, předvětí a závětí Elementární dětský hudební nástroj se dostává do rukou všech žáků 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
HV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> Stupnice a tónina dur a moll, celý tón, půltón, nota s tečkou, nota šestnáctinová 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	

		<ul style="list-style-type: none"> • Značky v notovém zápisu; synkopa, psaní not, taktování • Hudební forma (a,b; b,a), předvětí, závětí, repetice • Dirigent, sbormistr, kapelník, symfonický orchestr • Rozdělení hudebních nástrojů 		
HV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • V dur rozsah oktávy, v moll rozsah sexty • Improvizace, předvětí a závětí 	OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> • Drobné poslechové skladby hudebních klasiků • Epizody ze života hudebních skladatelů • Hudební žánry: lidová hudba, vážná (operní), chrámová, populární, jazz, swing, charleston, rock and roll, variace 	OSV - Osobnostní rozvoj: Schopnosti poznávání (smyslové vnímání)	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-5-1-13	<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidový tanec $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ takt - polka, valčík, sousedská • Hudebně pohybové hry 		Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

5.1.5.2 Výtvarná výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova má estetický, kulturní a společenský charakter. Je postavena na tvůrčích činnostech (tvorbě, vnímání a interpretaci) při jiném než racionálním poznávání světa.

Vede k uvědomování si sebe sama, k podpoře svobodného tvořivého přístupu ke světu, k obohacení citového života, dává možnosti vyjádřit své citové prožitky. Posiluje a rozvíjí smyslovou citlivost, neboť tyto činnosti vedou k rozvíjení schopnosti vyjádřit realitu. Na základě vlastních zkušeností umožňuje pomocí linie, tvaru, barvy, světla a stínu ztvárnit v ploše i prostoru své představy, posiluje individuální pojetí při výtvarném přepisu skutečnosti. Dává podnět k uvědomování si výtvarného umění jako součásti kultury a lidského života. Vede k úctě ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa a k výtvarným dílům minulosti.

Výše uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci rozvíjí smyslovou citlivost, uplatňují subjektivitu, ověřují komunikační účinky. Využívají různé výtvarné techniky a materiály, inspiraci hledají v literatuře, divadelních představeních, televizních pořadech a čerpají také z návštěv muzeí, výstav a kulturních památek. Výtvarná výchova je postavena na vlastní tvorbě, vnímání a interpretaci.

Časové vymezení předmětu

Výtvarná výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a umění. Je vyučován na prvním stupni základního vzdělávání v prvním až pátém ročníku:

1. ročník 2 hodiny týdně
2. ročník 2 hodiny týdně
3. ročník 2 hodiny týdně
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 1 hodina týdně

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Během výuky klademe důraz na samostatnou práci, zvládnutí výtvarných technik. Vedeme žáky k systematické práci, objevování výrazových prostředků výtvarných postupů a forem i skrytých tvořivých prostředků žáků. Rozvíjíme estetické a výtvarné schopnosti žáků a celkově dětskou osobnost.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barevná škála, proporce, výtvarný rytmus, kontrast) 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání	<p>M: Číslo a početní operace PČ: Práce s drobným materiálem Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>
VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti dějových souvislostí Rozvíjení smyslových účinků vizuálně obrazných vyjádření Získávání základních zkušeností při používání výtvarných materiálů, nástrojů a technik 	OSV - Kreativita	Prv: Člověk a jeho zdraví
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Využití prostředků pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností v akčním tvaru malby, kresby a při manipulaci s objekty 	OSV - Kreativita	<p>Č: Literární výchova Prv: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás</p>

VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřování typů vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení (hračky, přírodniny, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika) Výtvarné prožívání světa 	MKV - Kulturní diference	Č: Komunikační a slohová výchova Prv: Rozmanitost přírody
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření osobního postoje při zdůvodňování vlastní interpretace obrazného vyjádření v rámci skupiny 	OSV - Mezilidské vztahy	

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, proporce, světelné a barevné kvality, textury, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru) 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání	M: Porovnávání, třídění Prv: Člověk a jeho zdraví PČ: Práce s drobným materiálem Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti dějových souvislostí Rozvíjení smyslových účinků vizuálně obrazných vyjádření Získávání základních zkušeností 	OSV - Kreativita	

		při používání výtvarných materiálů, nástrojů a technik		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřování prostředků pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ Pozorování všedních a zvláštních podob světa 	OSV - Sebepoznání a sebezpojetí	Č: Komunikační a slohová výchova Prv: Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Sledování stavebních zákonitostí práce s detailem, barvou a povrchem Rozlišení výrazového a dekorativního použití barev 		M: Geometrie v rovině a v prostoru Prv: Lidé kolem nás Pč: Práce s drobným materiálem
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Využívání reflexe a vztahu zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Rozvíjení dalších zkušeností při používání materiálů nástrojů a nových technik 		Prv: Člověk a jeho zdraví

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřování prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, proporce, světelné a barevné kvality, textury), uspořádání v ploše, prostoru, objemu a časovém průběhu děje 	OSV - Kreativita	M: Geometrie v rovině a v prostoru Prv: Člověk a zdraví Vv: Práce s drobným materiálem Tv: Pohybové dovednosti

VV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádření pohledu na svět v jednotlivostech i širších souvislostech s využitím podobnosti, kontrastu, rytmu a dynamických proměn 		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení prostředků pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností v akčním tvaru malby a kresby Uplatňování různých typů obrazného vyjádření objektů, přírodnin, ilustrací 	OSV - Poznávání lidí	Č: Literární výchova Prv: Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody, Lidé kolem nás Pč: Práce s drobným materiálem
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Srovnávání představ a skutečnosti při uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Vyjádření světa věcí jejich měřítka a funkce Využívání hry s náhodou 	OSV - Poznávání lidí	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Uplatňování různých typů obrazného vyjádření objektů, přírodnin, ilustrace textů, volné malby, plastik, fotografií, jejich rozlišení a uplatnění 	MV - Vnímání autora mediálních sdělení	

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Linie - kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, fixou 	EV - Ekosystémy	Př: Živá příroda Tv: Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
VV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> Využívání výrazových a zobrazovacích vlastností linie, k volnému výtvarnému zpracování ilustrace a fantazijních námětů Tvary a objemy - kreslířský a malířský přepis 	MV - Fungování a vliv medií ve společnosti	PČ: Práce s drobným materiálem
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace	Př: Péče o zdraví Tv: Činnosti podporující pohybové učení
VV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se 	<ul style="list-style-type: none"> Srovnávání představ a skutečnosti při uspořádání objektů do celků v ploše, 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	M: Geometrie v rovině a v prostoru VI: Lidé a čas

	svojí dosavadní zkušeností	objemu, prostoru a časovém průběhu <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření světa věcí jejich měřítka a funkce • Využívání hry s náhodou 		PČ: Konstrukční činnosti
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení výběr a uplatnění/texty, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz a reklama/ 	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • Hledání nevšední podoby reality, rozvíjení výtvarného přepisu světa přírody a jeho projevů 	EV - Vztah člověka k prostředí	PČ: Pěstitelské práce
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU				
VV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypěstování osobní kázně k tolerantnímu uvedení vlastního názoru do souladu s názory druhých • Citlivá reakce na výtvarný projev ostatních • Srovnávání různých mínění mezi dětmi, obohacení názoru 	OSV - Poznávání lidí	Č: Literární výchova

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> Světelné a barevné kvality, podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Zvládání malířských technik, malba temperou, akvarelem a pastelem 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání	M: Geometrie v rovině a prostoru
VV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace, prostorové vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádáním objektů do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemném postavení Plastická prostorová tvorba 		Pč: Práce s drobným materiálem
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné práce s netradičním výtvarným materiálem 	OSV - Mezilidské vztahy	
VV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarný přepis světa přírody a jeho projevů pomocí linií, tvarů a barev 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př: Vesmír a Země, Rozmanitost přírody a její ochrana
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností i na tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> Setkávání se skutečností - výběr a uplatnění (texty, animovaný film, comics, 	MV - Stavba mediálních sdělení	Č: Literární výchova Tv: Činnosti ovlivňující úroveň

	vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	fotografie, elektronický obraz a reklama) na základě subjektivního výběru		pohybových dovedností
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> Zkvalitňování projevu a hledání vhodných prostředků, hledání nevšedních podob reality Využívání akčního tvaru malby a kresby 	MV - Stavba mediálních sdělení	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍHO ÚČINKU				
VV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin 		

5.1.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.1.6.1 Tělesná výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení, je zdrojem námětů pro sportovní využití pohybu i mimo školu. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, učí se využívat sportovní náradí a náčiní, pohybovat se v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, učí se spolupráci, tvořivosti, objektivnosti, rychlému rozhodování, překonávání zábran, odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a činnost žáků k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, rozvíjeli svůj pohybový projev i správné držení těla, zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení i v méně známém prostředí, kladně prožívali pohybové činnosti a využívali je za pomoci dospělých jako prostředek k překonávání negativních tělesných i duševních stavů a aby vytvořili pozitivní vztah k celoživotním sportovním aktivitám.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Učivu je věnováno v každém ročníku (1. – 5. ročníku) po dvou hodinách. Pokud je ve druhém a třetím ročníku organizován plavecký výcvik, předmět tělesná výchova je posílen jednou hodinou z disponibilní časové dotace.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Klademe důraz na správné držení těla, hygienu a bezpečnost žáků při hodině tělesné výchovy. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k pohybovým aktivitám, k pravidelnosti a potřebě pohybu.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

A. Ročník první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-3-1-01 TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> účastní se pohybových aktivit se střední intenzitou zatížení používá oblečení a obuv vhodnou pro dané pohybové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv 	OSV - Psychohygiena	Prv: Člověk a jeho zdraví
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-3-1-02 TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje ve svém pohybovém režimu protahovací, posilovací a relaxační cvičení vysvětlí spolužákovi základní postoj při míčových hrách a ukáže např. správné držení míče, hokejky, pálky a opraví případné chyby u spolužáka nacvičí se spolužáky jednoduchou 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo 	OSV - Kreativita	Hv: Hudebně pohybové činnosti M: Geometrie v rovině a prostoru

	pohybovou skladbu	rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pravidla vybraných sportovních her přijme porážku v soutěži 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží 	OSV - Mezilidské vztahy	

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-3-1-01 TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> usiluje o to, aby se aktivitám se střední nebo vyšší intenzitou zatížení věnoval alespoň jednu hodinu denně po ukončení pohybových aktivit dbá na osobní hygienu dodržuje pravidla bezpečnosti na hřišti, v tělocvičně a v bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace	Prv: Člověk a jeho zdraví

		uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-3-1-02 TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující tělesnou zdatnost sestaví propozice jednoduché třídní soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> Základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle pravidel minisportů Plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu 	OSV - Kreativita	Hv- Hudebně pohybové činnosti M: Geometrie v rovině a prostoru M: Závislosti, vztahy a práce s daty
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> předvede několik jednoduchých cviků a označí je tělocvičným názvoslovím 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály Organizace při Tv - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí	Prv: Lidé kolem nás

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-3-1-01 TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla dodržuje pravidla bezpečnosti dbá na osobní hygienu 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Psychogiena	Prv: Člověk a jeho zdraví
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-3-1-02 TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> předvede pohybovou činnost podle předloženého nákresu rozlišuje svalové skupiny, které je třeba posilovat a které protahovat uplatňuje ve svém pohybovém režimu protahovací, posilovací a relaxační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> Plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím 	OSV - Kreativita	Hv: Hudebně pohybové činnosti Prv: Lidé kolem nás M: Geometrie v rovině a prostoru

		<ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá informace o konané sportovní akci a referuje o jejím průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • Komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	M: Závislosti, vztahy a práce s daty

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-5-1-01 TV-5-1-02 TV-5-1-03 TV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně • ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující tělesnou zdatnost (aerobní zdatnost, svalovou zdatnost, svalovou rovnováhu, ohebnost a hmotnost) • projevuje snahu udržovat dobrou úroveň své tělesné zdatnosti • vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Psychogiena	Př: Péče o zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> • ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení • zvládá základní dovednosti osvojované v tematickém okruhu • uplatňuje základní dovednosti spojené s pobytem v přírodě • používá oblečení a obuv vhodnou pro dané pohybové aktivity • po ukončení pohybových aktivit dbá na osobní hygienu • dodržuje pravidla bezpečnosti podle příslušného prostředí (hřiště, bazén, kluziště apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
<p>TV-5-1-05 TV-5-1-07 TV-5-1-08 TV-5-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí spolužákovi základní postoj při míčových hrách a ukáže např. správné držení míče, hokejky, palky a opraví případné chyby u spolužáka • zhodnotí spolužákovo držení těla • předvede pohybovou činnost podle předloženého nákresu • sestaví propozice třídní soutěže • zorganizuje nebo spoluorganizuje v rámci třídy jednoduchou sportovní soutěž nebo nacvičí se spolužáky jednoduchou pohybovou skladbu • změří, zapíše a vyhodnotí spolužákův výkon v základních atletických disciplínách • zhodnotí svůj pohybový výkon v testech zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Hv: Hudebně pohybové činnosti M: Geometrie v rovině a prostoru</p>

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-5-1-06 TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> přijme porážku v soutěži vysvětlí základní pravidla vybraných sportovních her při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty sleduje záznamy o sportovních akcích ve školním (obecním) zpravodaji či místních médiích vyhledá na internetu školní stránky a orientuje se v sekci věnované sportu a pohybovým aktivitám 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly Měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy 	MV - Vnímání autora mediálních sdělení OSV - Osobnostní rozvoj: Kreativita	M: Závislosti, vztahy a práce s daty Vv: Uplatňování subjektivity

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-5-1-01 TV-5-1-02 TV-5-1-03 TV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní ukazatele tělesné zdatnosti a uvede příklady jejich rozvoje pravidelně sleduje s pomocí dospělých ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj projevuje snahu udržovat dobrou úroveň své tělesné zdatnosti rozlišuje svalové skupiny, které je třeba posilovat a které protahovat ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení předvede základní kompenzační cvičení vytváří varianty jednoduchých 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv Rozvoj různých forem rychlosti, 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Psychogiena OSV - Sociální rozvoj: Kooperace a kompetice	Př: Člověk, lidské tělo, Péče o zdraví, výživa

	<p>pohybových her</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelové situaci přivolání první pomoci a správnou komunikaci s operátorem • je schopen poskytnout první pomoc při drobných poraněních 	<p>vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p>		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
<p>TV-5-1-05 TV-5-1-07 TV-5-1-08 TV-5-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí spolužákovo provedení vybrané pohybové dovednosti • upraví svou pohybovou činnost na základě učitelova pokynu • předvede několik jednoduchých cviků a označí je tělocvičným názvoslovím • předvede jednoduchou pohybovou dovednost podle předloženého popisu cvičení • zorganizuje nebo spoluorganizuje v rámci třídy jednoduchou sportovní soutěž nebo nacvičí se spolužáky jednoduchou pohybovou skladbu • navrhne jednoduchou pohybovou hru v rámci vycházky, školního výletu, exkurze či pobytu v přírodě • přiměřeně ohodnotí na desetistupňové škále pohybovou sestavu spolužáka • zhodnotí vývoj své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • Další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) 	<p>MKV - Lidské vztahy</p>	<p>Hv: Hudebně pohybové činnosti M: Geometrie v rovině a prostoru</p>
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
<p>TV-5-1-06 TV-5-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na řízení utkání či soutěže • upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí • při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • Zdroje informací o pohybových činnostech 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>M: Závislosti, vztahy a práce s daty</p>

	<ul style="list-style-type: none">• vyhledá informace o konané sportovní akci a referuje o jejím průběhu• připraví základní údaje o výsledcích sportovní akce pro školní časopis			
--	---	--	--	--

5.1.7 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.1.7.1 Praktické činnosti

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět má charakter praktický, estetický, společenský. Opírá se o aktivní poznávací, manipulační, tvořivé i komunikační schopnosti žáků. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností, technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech. Přispívá též k vytváření životní i profesní orientace.

Výuka se zaměřuje především na vytváření pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků.

Těžiště práce ve vyučování sleduje osvojení základních pracovních návyků při činnostech s tradičními i netradičními materiály, vhodnými pracovními pomůckami, nástroji a nářadím používaných v běžném životě.

V praktických činnostech jsou žáci vedeni k poznání nejrůznějších výrobních operací, postupů, ale i společenských hodnot s prvky lidových tradic, zvyků i jednoduchých řemesel. Současně při aktivních pracovních činnostech se rozvíjí a prohlubuje volné úsilí žáků, jejich vytrvalost, soustavnost, ale i tvořivé schopnosti, vlastní nápady při dosahování kvalitního výsledku.

Učivo podněcuje žáky k autentickému a objektivnímu poznávání světa, prohlubuje nové pozitivní postoje a hodnoty ve vztahu k práci člověka, technice, životnímu prostředí, zaměřuje jejich uvědomění ke vztahu k přírodě a její ochraně.

Při všech aktivitách je podporováno dodržování zásad hygieny, bezpečnosti práce, zkvalitňuje se i kultura práce v týmových činnostech.

Zaměření učebního procesu má u žáků dále vytvořit a prohlubovat schopnost plánování, efektivní organizování a hodnocení pracovní činnosti samostatně i při kolektivní výrobě.

V praktických činnostech využívají práci s drobným materiálem, s nástroji, provádí konstrukční činnost se stavebnicemi, věnuje se pěstitelské práci a přípravě pokrmů.

Praktické činnosti jsou součástí projektového vyučování.

Časové vymezení předmětu

Praktické činnosti je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět je vyučován v 1. - 5. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Veškeré vzdělávání v předmětu praktické činnosti směřuje k utváření a rozvíjení celkové osobnosti žáků. Výuka se zaměřuje především na vytváření pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků.

Těžiště práce ve vyučování sleduje osvojení základních pracovních návyků při činnostech s tradičními i netradičními materiály, vhodnými pracovními pomůckami, nástroji a nářadím používaných v běžném životě.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**A. Ročník první**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku, využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky a tradice 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Č: Komunikační a slohová výchova Prv: Rozmanitost přírody, Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti
ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Provádění práce podle návodu Bezpečné používání pracovních pomůcek, dodržování bezpečných pravidel pro práci 	OSV - Mezilidské vztahy, řešení problému a rozhodovací dovednosti	M: Geometrie v rovině a v prostoru, Číslo a početní operace

B. Ročník druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) Složitější pracovní postupy, organizace práce Lidové zvyky a tradice 	MKV - Etnický původ, kulturní diference	Prv: Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti

ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Zdokonalování práce podle slovního návodu a předlohy Zvládnutí elementárních dovedností a činností Bezpečné používání pracovních pomůcek, dodržování bezpečných pravidel pro práci 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	<p>Č: Jazyková výchova M: Geometrie v rovině a prostoru Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti Vv: Uplatňování subjektivity</p>
-------------------	--	--	--	--

C. Ročník třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
ČSP-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů z nabídky vybere prvek, techniku lidového umění a použije ho ve své práci 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti tradičních i netradičních materiálů Využívání modelovacích hmot (terakota, modurit, těsto aj.) Bezpečné používání pracovních pomůcek a nástrojů Seznamování s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly 	EV - Vztah člověka k prostředí MKV - Multikulturalita	<p>Prv: Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti</p>
ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor dodrží zásady hygieny a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Provádění složitějších prací podle návodu Bezpečné používání pracovních pomůcek, dodržování pravidel pro práci 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, komunikace	<p>M: Geometrie v rovině a v prostoru Vv: Uplatňování subjektivity</p>

D. Ročník čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti a druhy materiálů Možnosti výběru materiálů 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovacích dovedností	Př: Neživá příroda Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti
ČSP-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy, vhodná organizace práce 	MV - Vnímání autora mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	Č: Komunikační a slohová výchova
ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Samostatná volba pracovních pomůcek a materiálů 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace	
ČSP-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> Úklid pracovního místa Nácvik poskytnutí první pomoci 	EV - Vztah člověka k prostředí	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> Podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu Použije různé druhy stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní 	OSV - Kreativita	M: Geometrie v rovině a v prostoru

ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí pojmům, popiskům, značkám a symbolům používaných v jednoduchých pracovních návodech Dodrží zadaný pracovní postup dle návodu, předlohy, náčrtu 	OSV - Sebezpoznání a sebepojetí	
ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor Na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech 	OSV - Mezilidské vztahy	Př: Rozmanitost přírody, Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
ČSP-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování rostlin ze semene nebo ze sazenic Zakládání jednoduchých pokusů, na základě pozorování provádět záznam růstu a vývoje rostliny 	EV - Základní podmínky života	Př: Živá příroda
ČSP-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování rostlin podle pokynů a péče o ně 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv: Uplatňování subjektivity
ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> Používání pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím 		
ČSP-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Udržování přehledného a uspořádaného pracovního prostoru Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti V modelové situaci ošetření drobných poranění 	OSV - Psychohygiena	

PŘÍPRAVA POKRMŮ				
ČSP-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> Popis základního vybavení kuchyně 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání	
ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> Výběr vhodných potravin, kuchyňského nádobí a náčiní Práce podle receptu 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace	
ČSP-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> Prostírání stolu nácvik vhodného společenského chování při stolování 	OSV - Poznávání lidí, mezilidské vztahy	
ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Udržování přehledného a uspořádaného pracovního prostoru Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti, ošetřování drobných poranění v modelové situaci 	OSV - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností	

E. Ročník pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Možnosti výběru materiálů, přírodniny, tvarovací hmoty, papír a karton, textil, netradiční druhy materiálů a moderní techniky Využívání vlastní představivosti při obměně vzorového výrobku 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př: Neživá příroda Vv: Rozvíjení smyslové citlivosti

ČSP-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> využívám při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem Využívání technik lidového umění při práci 	OSV - Kooperace a kompetice MKV - Kulturní diference	
ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> Používání vhodných nástrojů a náčiní doporučených návodem Provádění jednoduché montáže a demontáže 	OSV - Mezilidské vztahy	M: Geometrie v rovině a v prostoru
ČSP-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc po úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Úklid pracovního místa Nácvik poskytnutí první pomoci Postup ošetření v případě úrazu s drobným materiálem Třídění odpadového materiálu 	EV - Vztah člověka k prostředí	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> Montáž a demontáž jednoduchého objektu, používání různých dílů stavebnice Využívání představivosti při práci se stavebnicí Organizování času a pracovního postupu 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání	M: Geometrie v rovině a v prostoru
ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> Dodržování pracovního postupu dle slovního návodu, předlohy, náčrtu Rozlišování značek a symbolů používaných v jednoduchých pracovních návodech 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Č: Komunikační a slohová výchova

		<ul style="list-style-type: none"> Organizace a časové rozvržení práce 		
ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti Postup ošetření v případě úrazu při konstrukčních činnostech 	OSV - Mezilidské vztahy	Vv: Uplatňování subjektivity
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
ČSP-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování rostlin, pozorování růstu a vývoje Rozmnožování pokojových rostlin 		Př: Rozmanitost přírody a její ochrana
ČSP-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování a péče o vybrané rostliny Aranžování květin 		
ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení s pracovními pomůckami a nástroji určených k pěstitelským pracím 	OSV- Komunikace	
ČSP-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti Postup v případě úrazu při pěstitelských činnostech 		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
ČSP-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> Seznamování s vybavením kuchyně Popis účelu kuchyňského vybavení 		
ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> Práce podle receptu, časové rozvržení a zhodnocení připraveného pokrmu 		Č: Komunikační a slohová výchova

		<ul style="list-style-type: none"> • Udržování čistoty pracovního prostoru, zásad hygieny a bezpečnosti práce 		
ČSP-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostření stolu k jednoduchému obědu • Správné stolování a společenské chování 	MKV- Etnický původ	
ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Udržování přehledného a uspořádaného pracovního prostoru • Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti, ošetření drobných poranění v modelové situaci 	OSV- Seberegulace a sebeorganizace	Př: Péče o zdraví, výživa

POUŽITÉ ZKRATKY**VZDĚLÁVACÍ OBLASTI, VZDĚLÁVACÍ OBORY**

CJ	Cizí jazyk
ČJL	Český jazyk a literatura
ČJS	Člověk a jeho svět
ČSP	Člověk a svět práce
HV	Hudební výchova
ICT	Informační a komunikační technologie
M	Matematika a její aplikace
P	Přírodopis
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚTY

A	Anglický jazyk
Č	Český jazyk
Hv	Hudební výchova
M	Matematika
Pč	Praktické činnosti
Pp	Práce s počítačem
Prv	Prvouka
Př	Přírodověda (1. stupeň) / Přírodopis (2. stupeň)
Tv	Tělesná výchova
VI	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

EV	Environmentální výchova
MKV	Multikulturní výchova
MV	Mediální výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSTATNÍ

ČŠI	Česká školská inspekce
DUM	Digitální učební materiál
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků

CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	Informační a komunikační technologie
IVP	Individuální vzdělávací plán
MMK	Magistrát města Kladna
MŠ	Mateřská škola
NIQES	Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy
OSPOD	Oddělení sociálně právní ochrany dětí
OU	Odborné učiliště
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SAMK	Sportovní areály města Kladna
SEV	Středisko ekologické výchovy
SPU	Specifické poruchy učení
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SW	Software
ŠR	Školská rada
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
Vp	Volitelný předmět

PŘÍLOHA Č. 2
ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA POROZUMĚNÍ“

2. vydání (platné od školního roku 2013/2014)

UČEBNÍ OSNOVY – 2. STUPEŇ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA Kladno, Vodárenská 2116
272 01 Kladno - Kročehlavy

OBSAH:

5.2.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	5
5.2.1.1	Český jazyk	5
	A. Ročník šestý	7
	B. Ročník sedmý	10
	C. Ročník osmý	13
	D. Ročník devátý	16
5.2.1.2	Anglický jazyk	19
	A. Ročník šestý	20
	B. Ročník sedmý	23
	C. Ročník osmý	26
	D. Ročník devátý	28
5.2.1.3	Německý jazyk (druhý cizí jazyk)	32
	A. Ročník sedmý	33
	B. Ročník osmý	36
	C. Ročník devátý	40
5.2.1.4	Ruský jazyk (druhý cizí jazyk)	44
	A. Ročník sedmý	45
	B. Ročník osmý	47
	C. Ročník devátý	51
5.2.1.5	Konverzace v anglickém jazyce (VP)	54
	A. Ročník osmý až devátý	55
5.2.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	57
5.2.2.1	Matematika	57
	A. Ročník šestý	59
	B. Ročník sedmý	64
	C. Ročník osmý	68
	D. Ročník devátý	72
5.2.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	75
5.2.3.1	Práce s počítačem	75
	A. Ročník šestý	77
	B. Ročník sedmý (VP)	82
	C. Ročník osmý	84
	D. Ročník devátý (VP)	89
5.2.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	93
5.2.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	93
5.2.5.1	Dějepis	93
	A. Ročník šestý	95
	B. Ročník sedmý	98
	C. Ročník osmý	103
	D. Ročník devátý	107
5.2.5.2	Občanská a rodinná výchova	110

A. Ročník šestý	111
B. Ročník sedmý	114
C. Ročník osmý	119
D. Ročník devátý	123
5.2.5.3 Mediální výchova (VP)	126
A. Ročník 8. až devátý	128
5.2.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	131
5.2.6.1 Fyzika	131
A. Ročník šestý	132
B. Ročník sedmý	134
C. Ročník osmý	137
D. Ročník devátý	139
5.2.6.2 Chemie	142
A. Ročník osmý	143
B. Ročník devátý	149
5.2.6.3 Přírodopis	154
A. Ročník šestý	155
B. Ročník sedmý	162
C. Ročník osmý	168
D. Ročník devátý	171
5.2.6.4 Přírodovědné praktikum (VP)	176
A. Ročník sedmý až devátý	177
5.2.6.5 Zeměpis	181
A. Ročník šestý	183
B. Ročník sedmý	188
C. Ročník osmý	189
D. Ročník devátý	193
5.2.7 UMĚNÍ A KULTURA	197
5.2.7.1 Hudební výchova	197
A. Ročník šestý	198
B. Ročník sedmý	199
C. Ročník osmý	201
D. Ročník devátý	203
5.2.7.2 Výtvarná výchova	205
A. Ročník šestý	206
B. Ročník sedmý	208
C. Ročník osmý	210
D. Ročník devátý	211
5.2.7.3 Umělecká řemesla (VP)	214
A. Ročník šestý až devátý	215
5.2.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	217
5.2.8.1 Tělesná výchova	217

	A. Ročník šestý	218
	B. Ročník sedmý	220
	C. Ročník osmý	223
	D. Ročník devátý	228
5.2.8.2	Sportovní výchova (VP)	233
	A. Ročník šestý až devátý	234
5.2.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	236
5.2.9.1	Svět práce	236
	A. Ročník sedmý	237
	B. Ročník osmý	239
	C. Ročník devátý	241
	POUŽITÉ ZKRATKY	243

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.2 2. stupeň

5.2.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.2.1.1 Český jazyk

Obsahové vymezení předmětu

Výuka českého jazyka se podílí na všestranném rozvoji osobnosti žáka. Úroveň osvojení a užívání českého jazyka v mluvené i písemné podobě je znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků. Jazykový rozvoj žáků probíhá současně s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Výuka mluvnice se zaměřuje na zvládnutí systému českého jazyka. Učivo slohové a komunikační výchovy prostupuje jak do výuky mluvnice, tak do literární výchovy. V literární výchově jsou žáci seznamováni s nejdůležitějšími literárními žánry a formami. V hodinách učitelé využívají dostupných materiálů a metod, maximálně zapojují žáky do výstavby hodiny.

Časové vymezení předmětu

Výuka předmětu je dotována v 6. – 9. ročníku 4 hodinami týdně. Učivu mluvnice a slohové a komunikační výchově jsou věnovány tři hodiny a literární výchově jedna hodina týdně. Výuka probíhá v celých třídách, v případě většího počtu žáků se třída v jedné hodině dělí. V šestém ročníku budou žáci na jednu hodinu týdně rozděleni do výkonnostních skupin.

Organizační vymezení předmětu

Uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Při výuce žáci využívají především učebnice, jazykové i literární příručky i internet. Zpracovávají poznatky získané z četby (beletrie i odborné literatury), z návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení, výstav a kulturních památek. Bude využíváno i projektové vyučování.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Výchova v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci by měli zvládnout systém českého jazyka, prakticky ovládnout lexikální i syntaktický pravopis a základní učivo skladby - větná stavba, zásady českého slovosledu, významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí. Učivo slohové a komunikační výchovy prostupuje jak do výuky mluvnice, tak do literární výchovy.

Měli by umět souvisle a kultivovaně se vyjádřit nejen v mluveném, ale i v písemném projevu a bezpečně rozlišit spisovný jazyk od obecné češtiny.

S ohledem na individuální schopnosti by žáci měli v praxi vytvořit základní stylistické útvary.

V literární výchově se žáci učí číst s porozuměním, interpretovat přečtený text. V hodinách získávají základní literárněvědné poznatky důležité pro pochopení textu, jeho rozbor a hodnocení, jsou seznamováni s nejdůležitějšími literárními žánry a formami, učí se rozlišovat literaturu hodnotnou od brakové.

Získané poznatky se učí třídit a využívají je ve svých samostatných pracích a referátech.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

A. Ročník šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyk a jeho útvary Jazykové příručky 	MKV - Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	A: Práce se slovníkem
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková stránka jazyka 		
ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický správně píše zdvojené souhlásky, skupiny hlásek, předpony a předložky využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova a pravopis z ní vyplývající Předložky s, se / z, ze 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. - 5. ročníku správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozliší podstatná jména (obecná, konkrétní, pomnožná, hromadná, látková), utvoří spisovné tvary podstatných jmen a vhodně je užívá (popř. pracuje s Pravidly českého pravopisu) rozliší druhy přídavných jmen, dokáže je 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: <ul style="list-style-type: none"> Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	

	<ul style="list-style-type: none"> skloňovat a stupňovat správně tvoří spisovné tvary zájmen podle vzorů tvoří spisovné tvary číslovek, dokáže napsat číslovku složenou rozliší správně slovesný způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací 			
<p>ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. – 5. ročníku rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozliší druh podmětu a přísudku za pomoci otázek rozpozná rozvíjející větné členy rozliší větu hlavní a vedlejší graficky naznačí stavbu věty jednoduché i jednoduchého souvětí rozliší slovnědruhovou příslušnost spojovacích výrazů, zvládá interpunkci v jednoduchém souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: <ul style="list-style-type: none"> Větné členy základní i rozvíjející Souvětí, věta hlavní a vedlejší Spojovací výrazy 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> vhodně volí výrazové prostředky sestaví osnovu zvládne užití přímé řeči v psaných projevech 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)	A: Volný čas a záliby
<p>ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší druhy popisu dokáže popis správně uspořádat vhodně využívá spisovných jazykových prostředků zpracuje osnovu popisu a popisuje dle ní popíše předmět, osobu a pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> Popis 	OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané,	A: Zvířata; Člověk a jeho popis

	<ul style="list-style-type: none"> rozliší od sebe v tisku zprávu a oznámení vytvoří zprávu, oznámení a inzerát dokáže se vyjadřovat stručně, výstižně a zhuštěně 	<ul style="list-style-type: none"> Zpráva, oznámení, inzerát 	respektování osobnosti a identity lidí MV - Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média) OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (efektivní a asertivní komunikace) MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)	
	<ul style="list-style-type: none"> dokáže vypsát nejdůležitější myšlenky textu 	<ul style="list-style-type: none"> Výpisky 		
	<ul style="list-style-type: none"> zformuluje hlavní myšlenku textu 	<ul style="list-style-type: none"> Výtah 		
	<ul style="list-style-type: none"> rozliší dopis osobní a úřední respektuje pravidla psaní dopisu, vědomě užívá zdvořilostní psaní zájmen „Ty“ a „Vy“ 	<ul style="list-style-type: none"> Dopis 		A: Dopis a e-mail
	<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyplnit jednodušší formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> Formuláře 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-9-3-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> dokáže definovat základní literárně teoretické pojmy rozliší základní literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> Úvod do teorie literatury Správné čtení a porozumění textu 	VMEGS - Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace) OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)	A: Porozumění textu D: Řecká kultura; Kultura starověkého Říma
	<ul style="list-style-type: none"> rozliší ústní lidovou slovesnost a autorskou literaturu uvede příklady děl daného historického období 	<ul style="list-style-type: none"> Počátky slovesného umění Literatura ve starověku 		
	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text vlastními slovy interpretuje smysl díla, vyjadřuje individuální hodnocení díla porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Současná literatura pro děti a mládež 		
	<ul style="list-style-type: none"> správně a s porozuměním čte, dokáže text vlastními slovy reprodukovat, odpovídá na otázky týkající se textu 	<ul style="list-style-type: none"> Správné čtení a porozumění textu 		

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. - 6. ročníku vyskoňuje správně zájmeno JENŽ u sloves rozliší rod činný a trpný vysvětlí způsob vzniku příslovečných spřežek a jejich použití vystupňuje příslovce rozliší spojky podřadivé a souřadivé 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: <ul style="list-style-type: none"> Skloňování vztažných zájmen Slovesný rod Neohebné slovní druhy 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. - 6. ročníku uplatňuje pravidla o psaní velkých písmen v názvech 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: <ul style="list-style-type: none"> Psaní velkých písmen ve jménech a názvech 		
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> spojuje věcný význam slova s představou vysvětlí rozdíl mezi slovem jednoznačným a mnohoznačným uvede příklady synonym, homonym, vytvoří antonymické dvojice rozpozná odborný název v textu, dokáže odborný název správně v textu použít 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
SKLADBA				
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pojem slovní zásoby vyjmenuje základní způsoby obohacování slovní zásoby uvede příklady jednotlivých způsobů tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a tvoření slov 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. - 6. ročníku rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: <ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle postoje mluvčího 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a	

	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje druhy větných členů a charakterizuje jejich funkci ve větě rozliší větu jednoduchou souvětí, v souvětí určí počet vět a rozliší věty hlavní a vedlejší podle větných členů, které zastupují, určí druhy vět vedlejších a vysvětlí významovou a funkční analogii 	<ul style="list-style-type: none"> Věty podle členitosti Větné členy základní a rozvíjející Věta jednoduchá a souvětí, grafická stavba souvětí Vedlejší věta, druhy vedlejších vět (podmětná, předmětná, přísudková, příslovečné, přívlastková, doplňková) 	<p>soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. - 6. ročníku v psaných projevech používá vědomě přímou řeč a další prostředky oživující děj a podporující dějové napětí 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování) MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dne, kulturní památky)</p>	
<p>ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy popisů, charakterizuje společné znaky a odlišnosti vytvoří popis s důrazem na co největší přesnost a pestrost výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Popis 		
	<ul style="list-style-type: none"> objasní účel charakteristiky a její zvláštnosti vysvětlí, kdy lze pojmout charakteristiku jako text subjektivně zabarvený a kdy je nutno snažit se o maximální objektivitu a přesnost vytvoří charakteristiku důvěrně známé osoby 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika 		
	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady subjektivně zabarvených výrazových prostředků použije tyto prostředky vědomě a 	<ul style="list-style-type: none"> Líčení 		

	správně při líčení krajiny			
	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje účel životopisu • vyjmenuje všechny údaje nutné pro životopis • vytvoří textový i strukturovaný životopis (vlastní) a popíše základní rozdíl mezi nimi a odlišnost jejich určení 	<ul style="list-style-type: none"> • Životopis 		
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel žádosti a vyjmenuje její základní náležitosti • objasní důležitost odůvodnění žádosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Žádost 		A: Omluva, žádost, prosba
	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam jednotlivých aspektů pozvánky (obsah, logika, grafické zpracování) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozvánka 		
	<ul style="list-style-type: none"> • získá jasnější představu o efektivních způsobech a zásadách učení se a uplatňuje je v praxi • v odborném textu (výkladu) rozliší důležité od nepodstatného 	<ul style="list-style-type: none"> • Výpisky a výtah 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-9-3-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • provede základní charakteristiku chvalozpěvu, chorálu, legendy, kroniky, pověsti a rytířské literatury, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Středověká literatura 	VMEGS - Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje)	D: Velká Morava a český stát; Kultura středověké společnosti
ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy dramatu • identifikuje sonet • charakterizuje příslušné literární období, tendence ve vývoji literatury, uvede příklady děl a autorů 	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura v období renesance a humanismu 		D: Renesance a humanismus; Mistr Jan Hus

	<ul style="list-style-type: none"> provede základní charakteristiku doby, rozliší jednotlivé literární směry spadající do tohoto období rozpozná bajku, cestopis, objasní jejich účel a význam 	<ul style="list-style-type: none"> Literatura v 17. a 18. století 		D: Klasicismus, romantismus, realismus
	<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text vlastními slovy interpretuje smysl díla, vyjadřuje individuální hodnocení díla porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> Současná literatura pro děti a mládež 		
	<ul style="list-style-type: none"> správně a s porozuměním čte, dokáže text vlastními slovy reprodukovat, odpovídá na otázky týkající se textu 	<ul style="list-style-type: none"> Správné čtení a porozumění textu 		

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné jazykové prostředky podle komunikační situace rozliší jednotlivé útvary mateřského jazyka samostatně pracuje se SSČ, PČP a Slovníkem cizích slov 	<ul style="list-style-type: none"> Obecné poučení o jazyce Slovní zásoba a tvoření slov 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> prokáže znalost významu frekventovaných cizích slov, zařadí je do příslušného oboru rozpozná jednotlivé typy skloňování a aplikuje na daná slova 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví Slova přejatá Zájmena ukazovací Slovesa Morfologický pravopis 		

	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. – 7. ročníku rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá rozděluje slovesa do tříd a přiřazuje ke vzorům na základě získaných poznatků tvoří slovesné tvary uplatňuje znalosti morfologického pravopisu 			
SKLADBA				
<p>ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> formuluje své myšlenky v logickém sledu, výstižně odstraňuje komplikovanosti záporu rozlišuje významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí poznatky ze skladby uvádí do souvislosti, propojuje do širších celků posuzuje vhodnost výběru skladebních prostředků a prostředků návaznosti uplatňuje znalosti syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> Zápor Věty podle členitosti Základní a rozvíjející větné členy Souvětí souřadné Souvětí podřadné Syntaktický pravopis 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
<p>ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků z četby dokáže se vcítit do postavy vypracuje slohovou práci vhodně využívá jazykové prostředky rozlišuje písemnou a mluvenou oblast vypracuje slohovou práci orientuje se ve studijním textu propojí poznatky z obou stylů dokáže zjistit a ověřit fakta a informace vytváří koherentní text 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika literární postavy Subjektivně zbarvený popis (líčení) Výklad a výtah 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)</p> <p>MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • umí zaujmout stanovisko, rozlišovat fakta od názorů • volí vhodné prostředky podle komunikačního záměru • vypracuje slohovou práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvaha 	MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web) VDO - Občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů v životě školy)	
	<ul style="list-style-type: none"> • sleduje publicistiku v médiích • vyjmenuje současné publicistické pořady • pracuje s tiskem a rozlišuje jednotlivé útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • Publicistické útvary 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-9-3-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • správně a s porozuměním čte, dokáže text vlastními slovy reprodukovat, odpovídá na otázky týkající se textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Správné čtení a porozumění textu 	OSV - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a hodnoty v chování lidí) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dne, kulturní památky)	A: Porozumění textu
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam národního obrození pro vývoj identity národa • zná čelní osobnosti tohoto období, vysvětlí jejich přínos 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká literatura od počátku národního obrození do roku 1914 		D: Utváření novodobého českého národa (národní obrození)
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vývojová období a znaky typických žánrů • uvádí základní znaky, projevy a tendence ve světové literatuře • vlastními slovy interpretuje smysl díla a charakterizuje hlavního hrdinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Romantismus • Realismus • Literární moderna 		D: Klasicismus, romantismus, realismus
	<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text • vlastními slovy interpretuje smysl díla, vyjadřuje individuální hodnocení díla • porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • Současná literatura pro děti a mládež 		D: Moderní umělecké směry

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-9-2-08	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití zhodnotí vývoj naší řeči a doloží na ukázkách porovnává a zjišťuje příbuzné znaky slovanských jazyků 	<ul style="list-style-type: none"> Obecné poučení o jazyce 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	D: Příklad Slovanů na naše území, rozdělení Slovanů; Renesance a humanismus; Mistr Jan Hus
ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> Hláskosloví 		
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh rozpoznává přenesená pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a tvoření slov 		
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci samostatně pracuje s PČP, SSČ a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: <ul style="list-style-type: none"> Slovní druhy (1 - 10) Slovesa - přechodníky Psaní vlastních názvů - velká písmena 		

<p>ČJL-9-2-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> vychází ze znalostí učiva 1. – 8. ročníku a aplikuje je na složitější typy rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozpoznává nedokonalosti v jazykové návaznosti a dovede je odstranit 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: <ul style="list-style-type: none"> Stavba věty jednoduché a souvětí Syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí Souvětí podřadné Souvětí souřadné Složitá souvětí Hlavní zásady českého slovosledu Prostředky návaznosti 		
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p>				
<p>ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává vhodnost užívaných výrazů umí shrnout poznatky z předešlých ročníků a aplikovat je na složitější formu rozlišuje písemnou a mluvenou oblast vypracuje slohovou práci 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí, aktuální ekologické problémy) MV - Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora) MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)</p>	
<p>ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> v komunikaci odlišuje nespisovný projev, ale i tak dbá na kultivovanost používá emocionální slova 	<ul style="list-style-type: none"> Popis a charakteristika 		
<p>ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> sestaví výklad na základě shromážděných informací 	<ul style="list-style-type: none"> Výklad 		
	<ul style="list-style-type: none"> uspořádá vhodným způsobem informace z textu vytvoří koherentní text s pravidly návaznosti 	<ul style="list-style-type: none"> Výtah z textu 		
	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vlastní životopis s ohledem na výběr budoucího zaměření - povolání 	<ul style="list-style-type: none"> Životopis 		

	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměry partnera v hovoru má vlastní názor, dokáže zaujmout postoj (i kritický) vypracuje slohovou práci 	<ul style="list-style-type: none"> Úvaha 		
	<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, dodržuje pravidla dialogu pořizuje si poznámky umí improvizovat 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvené styly Proslov a diskuse 		A: Volný čas; Navrhování, přijímání a odmítání návrhů; Rozhovor
	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s tiskem odlišuje fakta od názorů rozliší manipulativnost rozliší „pokleslé“ články, pořady 	<ul style="list-style-type: none"> Publicistické útvary 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
<p>ČJL-9-3-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich představitele v české i světové literatuře objasní strukturu literárního díla třídí informace, poznatky uvádí do souvislostí a propojuje je (z různých vzdělávacích oblastí) informace dokáže vyhledávat v odpovídajících příručkách nebo na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> Česká a světová literatura od roku 1914 po současnost 	<p>MV - Fungování medií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách) MKV - Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení) MV - Tvorba mediálních sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodných mediálních sdělení)</p>	D: První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
	<ul style="list-style-type: none"> správně a s porozuměním čte, dokáže text vlastními slovy reprodukovat, odpovídá na otázky týkající se textu 	<ul style="list-style-type: none"> Správné čtení a porozumění textu 		

5.2.1.2 Anglický jazyk

Obsahové vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován jako hlavní cizí jazyk na prvním i druhém stupni ZŠ. V 5. ročníku by žáci měli dosáhnout jazykové úrovně A 1 a v 9. ročníku pak úrovně A 2.

Na 1. stupni je smyslem výuky seznámit žáky s vlastní existencí cizího jazyka a existencí cizích zemí včetně jejich etnických i kulturních odlišností, které je třeba v životě respektovat.

Učivo prvního stupně je zaměřeno především na základ ústní komunikace v anglickém jazyce. Důraz je kladen především na poslech s porozuměním a mluvení, zatímco čtení s porozuměním je založeno na krátkých jednoduchých textech s vizuální oporou a psaní se týká především osobních záležitostí žáka, jako jsou jeho osobní údaje, rodina, činnosti a zájmy, vyjádřených buď jednoduchými větami či vyplňováním osobních údajů do formuláře. Na druhém stupni se tyto znalosti dále rozvíjí a žák je postupně schopen samostatného vyjadřování nejenom o sobě samém, nýbrž i o dalších osobách a v rámci různých tematických celků. Kromě předchozí komunikace v přítomném čase se stává schopen popsat také události z minulosti i své plány do budoucna za využití různých slovesných časů.

Osvojení cizího jazyka tak do budoucna pomůže snižovat jazykové bariéry a přispěje ke zvýšení mobility jednotlivců v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Časové vymezení předmětu

Anglický jazyk jako hlavní cizí jazyk je vyučován ve 3. - 9. ročníku a výuce je vymezena vždy tříhodinová týdenní časová dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebnách školní budovy za využití různých forem práce i výuky. Žáci kromě učebnic a sešitů pracují se slovníky, mají k dispozici obrazový materiál, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími a stále častěji bývá využíván internet. Kromě klasického frontálního vyučování se často využívá práce ve dvojicích nebo ve skupinách s cílem zapojit do komunikace v cizím jazyce co největší počet žáků.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci se učí pracovat s různými zdroji informací, jako jsou učebnice, pracovní sešity, slovníky, poslech nahrávek rodilých mluvčích, ale také počítače s internetem. Cílem je naučit žáky komunikovat na požadované úrovni v rámci daných témat týkajících se každodenního života s tím, že jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

ANGLICKÝ JAZYK

A. Ročník šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché vypravování Popis Ilustrované příběhy, komiksy Rozhovor Recept Písně 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Domov Rodina Nákupy a móda Volný čas Škola Příroda a město Péče o zdraví Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 		
MLUVENÍ				
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho 	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie,	

	<p>samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci</p>	<p>rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p>	<p>pohled na svět očima druhého)</p>	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace</p>	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se můžete běžně setkat ve svém životě 		<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	<p>Č: Jazykové příručky</p>
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • porozumí tématu krátkého a 			<p>Č: Správné čtení a porozumění textu ORv: Zdravý způsob</p>

	jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu)			života a péče o zdraví
PSANÍ				
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává 			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		MV - Tvorba mediálního sdělení	Č: Vypravování; Popis; Dopis Pp: Internet, e-mail
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení 			

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché vyprávění Popis Ilustrované příběhy, komiksy Rozhovor Dopis a e-mail Písně 		
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Domov Rodina Volný čas Sport Cestování Bydlení Počasí Příroda a město Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
MLUVENÍ				
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje zapojí se pomocí slovních spojení do 	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	Č: Žádost

	krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje	fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	ORv: Vztahy mezi lidmi a formy soužití
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se můžete běžně setkat ve svém životě 		MV - Práce s tištěným materiálem	Č: Jazykové příručky
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace porozumí obsahu krátkého a 			Pp: Internet - vyhledávání a komunikace

	jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu)			Z: Regiony světa
PSANÍ				
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo běžných činností 			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)	Č: Žádost Pp: HTML - základy tvorby webové prezentace	
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života 	MV - Tvorba mediálního sdělení		

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jednoduché vyprávění Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy Zjednodušená literární díla Rozhovor Dopis a e-mail Popis Písně <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cestování Volný čas Stravovací návyky Péče o zdraví Věci denní potřeby Škola Reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) 			
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 			
MLUVENÍ				
CJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje 		<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace</p>	

CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 	<p>fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	VDO - Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se můžete běžně setkat ve svém životě 		MV - Práce s tištěným materiálem	ORv: Zdravý způsob života a péče o zdraví Pp: Internet
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	MV - Vnímání mediálních sdělení	Č: Správné čtení a porozumění textu Z: Regiony světa	
PSANÍ				
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace, slovní spojení 		Pp: Internet	

	nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 		VDO - Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)	
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	Pp: Internet

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
CJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, o každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) 	<ul style="list-style-type: none"> • Formální a neformální žádost, zpráva • Detailní popis osoby/ věci/ události • Příkazy, zákazy a rady • Písňe 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (otevřená pozitivní komunita)	

<p>CJ-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy Zjednodušená literární díla Žádost o pomoc a službu <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Volba povolání Nákupy a móda Pocity a nálady Společnost a její problémy Sport Kultura Moderní technologie a média Příroda a město Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	
<p>MLUVENÍ</p>				
<p>CJ-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba - rozvíjení 	<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita</p>	
<p>CJ-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) 		<p>MKV - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání) OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí (já - zdroj informací o sobě, druhí - zdroj informací o mně)</p>	<p>Č: Mluvené styly; Proslov a diskuse</p>
<p>CJ-9-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba - rozvíjení 	<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy;</p>	

	<p>každodenního života</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 	<p>dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	Komunikace; Kreativita		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM					
CJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, o běžných činnostech, potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se můžete běžně setkat ve svém životě 			MV - Práce s tištěným materiálem	ORv: Člověk jako jedinec
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů 			EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)	Př: Vesmír, stavba Země Z: Životní prostředí
PSANÍ					
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává 				
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		MKV - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje		

	<ul style="list-style-type: none"> • popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 		<p>k dorozumívání) OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě)</p>	
CJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života 		<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita</p>	

5.2.1.3 Německý jazyk (druhý cizí jazyk)

Obsahové vymezení předmětu

Učivo německého jazyka umožňuje žákům druhého stupně ZŠ seznámit se vedle jazyka anglického s dalším germánským jazykem, čímž si rozšíří povědomí o okolním světě a mají možnost srovnání dvou cizích jazyků se stejným základem.

V tomto případě se jedná o zvládnutí základní znalosti na úrovni A 1 v rámci daných tematických okruhů z každodenního života za účelem základní komunikace v cizím jazyce, jako jsou osobní informace, základní společenské fráze, základní gramatika a slovní zásoba k jednotlivým tématům. Jako u hlavního cizího jazyka je výuka zaměřena na základní řečové dovednosti, tj. poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Zařazení dalšího cizího jazyka do výuky u žáků dále prohloubí poznávání odlišností ve způsobu života lidí jiných zemí i odlišných kulturních tradic.

Časové vymezení předmětu

Německý jazyk jako další cizí jazyk je vyučován v 7. - 9. ročníku a výuce je vymezena vždy dvouhodinová týdenní časová dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve školních učebnách za využití jak klasických učebních materiálů, jako jsou učebnice, pracovní sešity, slovníky, tak i moderních technologií, např. práce na počítači s internetem, prezentace za pomoci interaktivní techniky. Kromě frontálního způsobu výuky bývá často zařazována práce ve dvojicích či ve skupinách za účelem umožnění komunikace v cizím jazyce co největšímu počtu žáků ve třídě.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci během výuky používají nejrůznější zdroje informací - kromě učebnic a slovníků jsou to i různé obrazové materiály, zvukové nahrávky rodilých mluvčích a také počítačová technika. Cílem je naučit žáky základní komunikaci v cizím jazyce ústní i písemnou formou na takové úrovni, aby případné chyby nebránily srozumitelnosti jeho projevu, a vést je k respektování odlišností cizího jazykového prostředí.

NĚMECKÝ JAZYK

A. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) 	<ul style="list-style-type: none"> Formální a neformální pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Dialog Dotazy a krátké odpovědi Popis Souhlas a nesouhlas E-mail, SMS Ilustrované příběhy, komiksy Písně, říkanky 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Základní osobní údaje Rodina Škola Oblékání Volný čas Kalendářní rok (svátky, období, měsíce, dny, hodiny) Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 		
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje 			

	ke každodenním tématům	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 			
MLUVENÍ					
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 			OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, umí, vlastní, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět 				ORv: Vztahy mezi lidmi a formy soužití
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad) 			OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM					
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 				
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) 				

	v krátkém textu z běžného života			
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	Pp: Internet - vyhledávání a komunikace
PSANÍ				
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 			
DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat napiše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		MV - Vnímání mediálního sdělení	

B. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	<ul style="list-style-type: none"> Formální a neformální pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Dialog Jednoduché vypravování Dotazy a krátké odpovědi Popis Souhlas a nesouhlas Žádost a prosba E-mail, SMS Ilustrované příběhy, komiksy Písně, říkanky 	MKV - Multikulturalita; Mezilidské vztahy OSV - sociální rozvoj: Mezilidské vztahy a komunikace	
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Osobní údaje Jídlo Nákupy Zdraví Lidské tělo Domov Zvířata Příroda Dopravní prostředky Počasí Reálie zemí příslušných 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech 			

	<p>týkajících se každodenních témat</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí tomu, o čem pojednává krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 	<p>jazykových oblastí</p> <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		
MLUVENÍ				
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • zúčastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 		VDO - Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální)	

	<p>volného času a podobné otázky pokládá</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 		a neverbální komunikace)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 			
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	ORv: Zdravý způsob života a péče o zdraví
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 			Č: Správné čtení a porozumění textu Pp: Internet Př: Biologie člověka Z: Regiony světa

PSANÍ			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy, týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 		<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita</p> <p>Pp: Internet</p>
DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí 		<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách) VDO - Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)</p>
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů a z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 		<p>OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)</p> <p>Pp: Internet</p>

C. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak či obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> Formální a neformální pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Dialog Jednoduché vypravování Dotazy a krátké odpovědi Popis Souhlas a nesouhlas Žádost a prosba E-mail, SMS 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (otevřená pozitivní komunita)	
DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Obec Člověk a jeho charakteristika Zdraví Jídlo Škola Povolání Volný čas Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat porozumí tomu, o čem pojednává 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	

	krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 		
MLUVENÍ				
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • zúčastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek 		OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)	Č: Mluvené styly; Proslav a diskuse
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět 		MKV - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání) OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • zeptá se na konkrétní informace (např. 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	ORv: Člověk jako jedinec	

	o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo, obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) 		OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace)	
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • najde konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, 		MV - Práce s tištěným materiálem	ORv: Výchova ke zdraví

	činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem			
PSANÍ				
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy, týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	
DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve které sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se kdo má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 		MV - Tvorba mediálního sdělení MKV - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání) OSV - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)	
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů a z jeho okolí a činností, které běžně vykonává 		OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita	

5.2.1.4 Ruský jazyk (druhý cizí jazyk)

Obsahové vymezení předmětu

Učivo ruského jazyka umožňuje žákům seznámit se s azbukou v tištěné i psané podobě tak, aby byli schopni pracovat se slovníkem a s jednoduchými tištěnými a psanými texty.

Ke zvládnutí cizího jazyka na základní komunikační úrovni je nutné ovládnutí slovní zásoby z jednotlivých tematických okruhů tak, aby žák byl schopen používat základní společenské fráze (pozdrav, poděkování, prosba, omluva), podat v krátkém souvislém mluveném projevu nebo formou odpovědí na otázky základní informace o sobě, své rodině, přátelích, zájmech, a prostředí, ve kterém žije.

Součástí učiva je i seznámení s gramatickými pravidly ruského jazyka a reáliemi ruskojazyčného prostředí. Dále také schopnost získat informace poslechem zvukové nahrávky a porozumění rodilému mluvčímu na výše uvedená témata.

Kromě získávání znalostí z oboru ruského jazyka jsou žáci vedeni k rozvoji smyslu pro etnické a kulturní odlišnosti obou národů a jejich respektování. Cílem výuky je také vést žáky k pochopení multikulturality.

Časové vymezení předmětu

Ruský jazyk jako další cizí jazyk je vyučován v 7. - 9. ročníku a výuce je vymezena vždy dvouhodinová týdenní časová dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v učebnách školní budovy s možností využití didaktické a výpočetní techniky. Při výuce jsou využívány různé formy práce, metody výuky i pracovní postupy. K nejčastěji využívaným patří např. práce s učebnicí, slovníkem, zvukovými nahrávkami, obrazovými materiály a internetem. Dále jsou využívány dialogické metody, žáci jsou vedeni k řešení přiměřených úkolů a k rozvoji komunikace.

Zařazení průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova demokratického občana

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby během výuky používali různé zdroje informací - učebnice a slovník, zdroje zvukové, obrazové a počítačové. Důraz je kladen na schopnost komunikovat na základní úrovni ústní i písemnou formou na témata týkající se žáka, jeho rodiny, přátel a zájmů s použitím gramatických pravidel na takové úrovni, aby nebyla narušena možnost porozumění, dále na schopnost rozlišovat a respektovat kulturní a etnické odlišnosti obou jazykových prostředí.

RUSKÝ JAZYK

A. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ				
DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky (návčik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek a slabik, které nejsou v českém jazyce; intonace tázací věty: Как тебя зовут?, Кто это?) Základní slovní zásoba (pozdravy, rodina, škola, jídlo) Větné konstrukce: я живу, он живёт, У меня..., У тебя..., Кто это?, Это ученик., Что делает Миша?, Что в классе?, Что это?, Дай мне, пожалуйста,..., Я люблю..., Что ты любишь?, Что было на обед?, На обед было... Rozvíjení dovednosti poslechu s porozuměním 	MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - Sebepoznání a sebepojetí; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace	Č: Zvuková stránka jazyka, Druhy vět podle postoje mluvčího, další cizí jazyky; ORv: Lidská setkání Témata odpovídají probíranému učivu v cizích jazycích
AZBUKA				
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> Azbuka Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov (přízvuk, přízvučné a nepřízvučné slabiky) 	OSV - Seberegulace a sebepojetí; Komunikace; Kooperace a kompetice	Č: Zvuková stránka jazyka; ORv: Lidská setkání, Vztahy mezi lidmi;

<p>DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní slovní zásoba (pozdravy, seznamování, rodina, škola, přátelé, zvířata, jídlo) • Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (seznámení se slovesy a činnostmi) • Lexikální osvojení tvarů č. j. sloves читать, делать, играть, рисовать, танцевать, любить • Slovesa купить, есть, ехать, быть ve tvarech minulého času • Číslovky 1 - 10, spojení 2, 3, 4 brata. У меня брат/сестра. Сколько тебе лет?, Мне 10 лет. • 2, 3, 4 часа, 5 часов; procvičování používání číslovek a jejich pádových vazeb • Tvary sloves хотеть, жить; Dotazy a odpovědi kde kdo bydlí Я живу в городе. Я не живу в городе.; vyjádření přání Я хочу купить. Я хочу жить в деревне • Rozvoj řečových dovedností 	<p>OSV - Sebezpoznání a sebepojetí; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace MKV - Multikulturalita; Lidské vztahy; Kulturní diference</p>	
--	--	--	---	--

B. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RUSKÁ FEDERACE				
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Zeměpisné údaje, reálie (co víš o Rusku, krátké vyprávění o Rusku, práce s mapou) Azbuka Slovní zásoba (reálie) 	MKV - Kulturní diference; Etnický původ; Multikulturalita VMGES - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané OSV - Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace	Z: Státy východní Evropy - Rusko
DOMOV, RODINA				
DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (poděkování, přání, omluva, denní režim) Mluvnice (základní gramatické struktury a typy vět, číslovkové vazby 1-20) Intonace zvolacích vět; Благодарить кого за что; Желать кому что; Koncovky přídavných jmen Извините – omluvy v ruštině Приятного аппетита Счастливого пути – téma cestování 	MKV - Kulturní diference; Etnický původ; Multikulturalita VMGES - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané OSV - Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita; Seberegulace a sebeorganizace; Rozvoj schopnosti poznávání	ORv: Lidská setkání

KALENDÁŘNÍ ROK				
<p>DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (měsíce, dny v týdnu, hodiny, roční období, svátky) Какой день недели?, Какой день сегодня?, Когда?, В каком месяце; Когда ты родился?, Какое сегодня число? Спокойной ночи – denní režim a tematické fráze Mluvnice (číslovky 20 – 100, řadové číslovky) Сколько тебе лет? 	<p>MKV - Kulturní diference; Multikulturalita VMGES - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje a praktická etika</p>	<p>Z, D, ORv: Kalendář, Střídání ročních období</p>
VOLNÝ ČAS				
<p>DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (zájmy, záliby, volný čas, zvířata) Mluvnice (časování sloves играть а смотреть; shrnutí а přehled slovesných koncovek I. а II. časování) Rozvoj komunikačních dovedností 	<p>MKV - Kulturní diference; Multikulturalita VMGES - Objevujeme Evropu а svět; Jsme Evropané MV - Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Č: Vypravování ORv: Kulturní život</p>

ŠKOLA				
<p>DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (rozvrh hodin, organizace dne a roku ve škole) Который час?, Когда?, В каком часу? – hodiny, časové údaje, opakování – části dne, dny v týdnu Mluvnice (časování sloves, zvrtná slovesa - zvrtné sloveso учиться a pravopis zvrtných sloves) Reálie 	<p>MKV - Kulturní diference, Multikulturalita MV - Tvorba mediálního sdělení VMGES - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	<p>Z, ORv: Naše škola</p>
LIDSKÉ TĚLO				
<p>DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (lidské tělo) Mluvnice (přídavná jména) Zvukově podobná a významově odlišná slova v ruštině a češtině: другой – второй; Popis osoby Časování slovesa рисовать Какой?, Какая?, Какое?, Какие? – koncovky přídavných jmen v ruštině Кто на кого похож? Глаза как у мамы. Porovnávání a popis Skloňování osobních zájmen 	<p>VMGES - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané OSV - Komunikace, Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Poznávání lidí</p>	<p>Př: Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ORv: Výživa a zdraví, Podobnost a odlišnost lidí Č: Popis</p>

OBEC, DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY				
<p>DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (město, zařízení a budovy, orientace - Тут я дома; poslech čtení, překlad. Город, где я живу, и места, которые я люблю; procvičení intonace otázky) Mluvnice (tázací zájmena - На какой улице ты живёшь?, časování slovesa жить; vazba недалеко от Куда ты пойдёшь?, používání předložek s místním významem; časování slovesa пойти v přítomném čase) Rozvoj komunikačních dovedností - popis cesty, orientace ve městě Časování sloves идти a пойти v minulém čase; Где? В городе, на улице – 6. р. podst. jmen Где они работают?; rozlišení Где? – Там., Куда? – Туда. Skloňování podstatných jmen 	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Z: Region; ORv: Naše obec, region a kraj</p>

C. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
EVROPA, CESTOVÁNÍ				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> Zeměpisné údaje, reálie Slovní zásoba (národnosti, jazyky, státy) Nová slova, práce s mapou Evropy – státy a jejich hlavní města, reálie o Moskvě Časování slovesa знать, názvy cizích jazyků – Ты понимаешь?, Где они познакомились? Куда вы хотите поехать?, Куда кто едет?, časování slovesa ехать. Předložky a pádové tvary v odpovědích na otázku Куда? Rozvoj komunikačních dovedností 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané OSV - Komunikace, Kreativita, Kooperace a kompetice</p>	<p>Z: Evropa</p>
POVOLÁNÍ				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba (povolání - Lidské profese – Кем работают родители? Кем ты хочешь стать?, časování slovesa хотеть) Mluvnice (budoucí a minulý čas sloves) 	<p>OSV - Poznávání lidí, Komunikace</p>	

	<p>oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 			
JÍDLO, REÁLIE				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření slovní zásoby • Я буду завтракать; budoucí čas slovesa быть a dalších sloves • Přivlastňovací zájmena Чей?, Чья?, Чьё?, Чьи? • Mluvnice (skloňování tvrdých a měkkých podstatných jmen) • Vedlejší věta účelová • Я больше не буду – omluvy v ruštině • Reálie (stolování) 	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní diference OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>	
POČASÍ, PŘÍRODA, OBLÉKÁNÍ				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba (počasí, příroda, oblékání) • Sloveso идти v různých významech • Činnosti, aktivity, výzvy s pomocí slovesa Давай!, časování slovesa мочь • Mluvnice (skloňování přídavných jmen) • Одеть, одеться, надеть; Когда ты придёшь? • Rozvoj komunikačních dovedností 	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Č: Správné čtení a porozumění textu</p>

NÁKUPY, SVÁTKY				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba (nákupy, svátky - Где что продают?, koncovky podstatných jmen v množném čísle) • Сколько это стоит?, Какая скидка?, číslovky 100, 1000 a jejich násobky • Časování slovesa платить • Mluvnice (vyjádření nutnosti a povinnosti Что кому нужно, чего у нас нет; Мне нужно, я должен) • Reálie (nákupy, svátky) 	<p>MKV - Multikulturalita OSV - Kreativita, Kooperace a kompetice, Komunikace</p>	<p>ORv: Finance; M: Počítáme od 0 do 20, Počítáme do 100, 1000, násobky</p>
RODINA, ZDRAVÍ				
<p>DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba (charakteristika, vlastnosti, zdraví, dopisování, sběratelství) • Mluvnice (slovesné vazby, přídavná jména v množném čísle, Пишите по адресу – jak správně psát adresu, dopis; sloveso ждать кого, чего) • Кто чем занимается? Любимый спорт, певец, предмет,... • Časování slovesa мыть a jeho odvozenin 	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV - Lidské vztahy, Kulturní diference VMGES - Evropa a svět nás zajímá OSV - Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy</p>	<p>ORv: Podobnost a odlišnost lidí; Č: Charakteristika, Správné čtení a porozumění textu</p>

5.2.1.5. Konverzace v anglickém jazyce (volitelný předmět)

Obsahové vymezení předmětu

Konverzace v anglickém jazyce jako samostatný předmět je zavedena za účelem rozšíření výuky jazyka anglického a je zaměřena především na dovednosti týkající se mluvené řeči, tj. poslech s porozuměním, vlastní mluvení v cizím jazyce a také čtení s porozuměním, kde právě texty na různá témata vhodně poslouží jako základ pro vlastní rozhovor.

Tento předmět je určen pro žáky 8. -9. ročníku s již pokročilejší znalostí základních gramatických pravidel, tudíž většími možnostmi ústního vyjadřování.

Časové vymezení předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je vyučována jako volitelný předmět v 8. – 9. ročníku a výuce je vymezena vždy jedna vyučovací hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v klasické školní učebně s možností využití interaktivní techniky či počítačů za účelem poslechu autentických videí či vyhledávání informací na internetu. Vzhledem k menšímu počtu žáků ve skupině je často využívána práce ve dvojicích či menších skupinkách.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci jsou vedeni především ke komunikaci v cizím jazyce na základě práce s různým materiálem – tištěné texty, zvukové nahrávky, počítačové zdroje. Důraz je v tomto předmětu kladen na maximální rozvoj schopnosti komunikovat v cizím jazyce s cílem postupného odstranění jazykové bariéry a rozšíření povědomí žáků o způsobu života lidí jiných zemí a jejich kulturních tradic.

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

A. Ročník osmý a devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Typy textů:		
DCJ-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma 	<ul style="list-style-type: none"> Detailní popis osoby/ věci/ události Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace; Kreativita	
MLUVENÍ		<ul style="list-style-type: none"> Dialog Omluva a reakce na omluvu Žádost o pomoc a službu 		
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ústně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů vyjadřuje se o současné i minulé situaci v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech dokáže vyjádřit svůj názor 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> Rodina Bydlení Nákupy Stravovací návyky Povolání Kultura Cestování Volný čas Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (vedení dialogu a typy dialogu); Mezilidské vztahy (empatie, péče o dobré vztahy) MKV - Multikulturalita - mezilidské vztahy (respektování kulturních odlišností)	ORv: Člověk jako jedinec; Zdravý způsob života a péče o zdraví Č: Subjektivně zbarvený popis
DCJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky domluví se v obchodě, ve škole, s kamarády, apod. snaží se o zajištění plynulosti hovoru přiměřeného rozsahu 	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace; Kreativita	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem odpovídající úrovně a dokáže odpovídat na otázky k textu pracuje se slovníkem pracuje s internetem (texty, mail, chat) 		MV - práce s tištěným materiálem	Č: Správné čtení a porozumění textu ORv: Zdravý způsob života a péče o

		<p>jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none">• Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem• Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		zdraví
--	--	---	--	--------

5.2.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.2.1 Matematika

Obsahové vymezení předmětu

Výuka matematiky poskytuje žákům předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesní přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost, přesnost, důslednost. Vede je k členitějšímu pohledu na skutečnost a ke kázni ve vyjadřování. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou také předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů. Svým způsobem se matematické vzdělání odráží také v esteticko-výchovných oborech, v zeměpise i v historii. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je klasická vyučovací hodina s důrazem na tvořivý přístup k řešení problémů. Výuka probíhá v celých třídách, v případě většího počtu žáků se třída v jedné hodině dělí.

Časové vymezení předmětu

Matematika je vyučována v šestém až devátém ročníku pět hodin týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci jsou vyučováni v kmenové i odborné třídě, využívají prostředky výpočetní techniky, kde se učí i prostřednictvím internetu hledat různé varianty a postupy řešení problémů.

Výše uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy.

Zařazení průřezových témat

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- Provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně. Při řešení složitějších úloh racionálně využívat kapesní kalkulačtor.
- Řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu a jednoduchého úrokování.
- Provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení.
- Číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy.
- Užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh.

- Zapsat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe
- Řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrch a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci (shodnost, podobnost).
- Orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic.
- Dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

Matematika by měla vyrůstat ze zkušeností žáků, měla by být jednoduchá, názorná a aplikovatelná.

MATEMATIKA**A. Ročník šestý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší příklady, tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Učitel vede žáky k přehlednému zápisu
M-9-1-01 M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose z paměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly, využívá komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose, vyjádří části celku graficky i zlomkem sečte zlomky se stejným jmenovatelem vysvětlí pojem číselný výraz, určí 	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla Zaokrouhlování desetinných čísel Zlomky jako část celku, desetinný zlomek Číselný výraz 		

	hodnotu číselného výrazu v daném oboru			
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou a tří přirozených čísel provede rozklad přirozeného čísla na součin prvočísel modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel určí soudělná a nesoudělná čísla 	<ul style="list-style-type: none"> Dělitelnost přirozených čísel, základní pojmy - násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný násobek, společný dělitel, největší společný dělitel (D), nejmenší společný násobek (n), soudělná a nesoudělná čísla Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti (čtyřmi, šesti, osmi, devíti, stem) 		
M-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> Převod desetinných zlomků a desetinných čísel 		
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> vytváří a řeší úlohy, modeluje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 	<p>EV - Základní podmínky života</p> <p>EV - Vztahy člověka k přírodě</p>	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí bod v pravouhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu spočítá aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> Pravouhlá soustava souřadnic Aritmetický průměr 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	Přp: Zahrada

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolí pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem rozpozná shodné geometrické útvary používá příslušnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Shodnost geometrických útvarů 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Č: Souměrnost písmen, písma, souměrnost v českém jazyce
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozezná základní rovinné útvary rozlišuje a používá různé druhy čar modeluje úhel pomocí poloviny, rozlišuje druhy úhlů podle velikosti charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy třídí a popisuje trojúhelníky charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice v trojúhelníku vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> Základní rovinné útvary Druhy čar Úhel a jeho velikost Druhy trojúhelníků Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Výšky, střední příčky, těžnice a těžiště trojúhelníku Pravidelný mnohoúhelník 		
M-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> určuje velikosti úhlů pomocí úhломěru a výpočtem využívá vlastnosti dvojic úhlů používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi sčítá, odčítá, násobí a dělí úhly 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky velikosti úhlů Operace s úhly 		

	graficky i početně			
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> používá a převádí jednotky délky a obsahu odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> Obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	F: Látky a tělesa
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí a přenesse úhly, porovná dva úhly sestrojí výšky, těžnice a střední příčky v trojúhelníku sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovinných útvarů Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku, střední příčky 		F: Síly
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří používá věty o shodnosti trojúhelníků sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, sus, usu 	<ul style="list-style-type: none"> Věty o shodnosti trojúhelníku 		
M-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> přiřadí k sobě vzor a obraz rozezná samodružný bod charakterizuje osově souměrné a středově souměrné útvary sestrojí osu úhlu a úsečky rozpozná útvary souměrné podle osy a podle středu sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost Středová souměrnost 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (osová souměrnost v architektuře a přírodě)	Rozšiřující učivo: Posunutí
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje krychle a kvádr využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> Krychle a kvádr 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (tělesa v architektuře a přírodě)	
M-9-3-10 M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu odhaduje a vypočítá povrch a objem 	<ul style="list-style-type: none"> Povrch a objem krychle a kvádrů Síť krychle a kvádrů 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a	F: Látky a tělesa

	krychle a kvádrů • načrtne a sestrojí síť krychle, kvádrů		soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování;	
M-9-3-12	• načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje	• Volné rovnoběžné promítání	Dovednosti pro učení	
M-9-3-13	• řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů, povrchu a objemu těles • řeší úlohy s využitím vlastnosti trojúhelníku, osově a středově souměrných rovinných útvarů	• Slovní úlohy		Č: Čtení s porozuměním
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-9-4-02	• rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů	• Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů		

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je provádí početní operace v oboru celých čísel určí absolutní hodnotu celého čísla zapíše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapíše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek provádí početní operace se zlomky vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla) provádí početní operace v oboru racionálních čísel určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru účelně používá kalkulátor v oboru racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Celá čísla Absolutní hodnota čísla Zlomky Racionální čísla 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Učitel vede žáky k přehlednému zápisu
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel provádí odhad výsledků poč. operací 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování racionálních čísel 		
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá nejmenší společný násobek 	<ul style="list-style-type: none"> Společný jmenovatel zlomků 		

	při určování společného jmenovatele zlomků			
M-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem užívá poměr k vyjádření vztahu celek - část 	<ul style="list-style-type: none"> Procenta Poměr 		Přp: Domácnost
M-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> dělí celek na části v daném poměru upravuje poměr rozšiřováním a krácením vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, upraví jej používá pojem úměra a počítá neznámý člen úměry řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky využívá měřítko mapy k výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> Poměr, zvětšení, zmenšení Trojčlenka Měřítko plánu a mapy 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - použití map, navigace, GPS)	Z: Kartografie a topografie F: Směsi F: Chemické reakce
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje početní operace s celými a racionálními čísly posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ji zkouškou 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 		F: Síly
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje a vytváří tabulky orientuje se v grafech a diagramech využívá graf PÚ a NÚ 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulky, grafy, diagramy 		

M-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky, grafy a diagramy 		
M-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti v textu úlohy, z tabulky a grafu • sestrojí graf PÚ a NÚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá úměrnost 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět)	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • třídí a popisuje čtyřúhelníky • rozlišuje druhy rovnoběžníků a lichoběžníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelníky 		
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obvod a obsah obecného čtyřúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku 	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod a obsah čtyřúhelníku 		
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce čtyřúhelníku 		
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy rovina a prostor • správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka • charakterizuje druh hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hranoly 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (tělesa v architektuře a přírodě)	
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Objem a povrch hranolu 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (tělesa v architektuře a přírodě)	
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů 	<ul style="list-style-type: none"> • Síť kolmého hranolu 		
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, znalostí o hranolech 	<ul style="list-style-type: none"> • Postup při řešení aplikačních slovních úloh s využitím znalostí geometrie v rovině a 		

	<ul style="list-style-type: none"> při řešení úloh provede rozbor úlohy 	prostoru		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce prezentuje způsob řešení úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Číselné řady v oboru celých a racionálních čísel Početní obrazce Prezentace řešené úlohy 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - práce ve skupině)	
M-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím znalostí rovinných a prostorových geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Postup při řešení netradičních geometrických úloh 		

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojem umocňování a odmocňování určuje z paměti druhou mocninu čísel 1-20 a odmocninu těchto mocnin určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulátorů ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel určuje hodnotu číselného výrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Druhá mocnina a odmocnina 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Rozšiřující učivo: –Mocniny s přirozeným mocnitelem –Zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$

	s druhou mocninou a odmocninou			
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými, vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných provádí početní operace s mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazy s proměnnou Mnohočlen maximálně druhého stupně 		
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice určí kořeny rovnice sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy vyjádří neznámou ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární rovnice Výpočet neznámé ze vzorce 		
M-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> matematizuje reálné situace využitím vlastnosti rovnic při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici posoudí reálnost výsledku úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy Matematizace reálné situace s použitím proměnné 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života	Č: Čtení s porozuměním
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní statistické pojmy a používá je určí četnost, aritmetický průměr, modus a medián provede jednoduché statistické řešení, zapiše jeho výsledky a zvolí vhodný 	<ul style="list-style-type: none"> Základy statistiky 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	F: Elektrický obvod Přp: Velikonoce

	diagram k jejich znázornění			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravouhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravouhlého trojúhelníku vypočítá délky hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádrů řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty používá potřebou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> Pravouhlý trojúhelník Pythagorova věta 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> definuje a sestrojí kružnici a kruh vysvětlí vztahy mezi poloměrem a průměrem určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, vzájemnou polohu dvou kružnic a narýsuje je 	<ul style="list-style-type: none"> Kruh, kružnice 		F: Látky a tělesa
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnic pomocí vzorců 	<ul style="list-style-type: none"> Obvod a obsah kruhu Délka kružnice 		
M-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh sestrojí tečny ke kružnici z bodu vně kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> Množiny bodů dané vlastnosti Thaletova věta a kružnice v konstrukčních úlohách 		
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků při řešení konstrukční úlohy provádí náčrt, rozbor úlohy, zápis, konstrukci a 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovinných útvarů 		

	<p>podmínky sestrojení, diskusi o počtu řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky 			
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje válec a kouli • pracuje s půdorysem a nárysem válce a koule 	<ul style="list-style-type: none"> • Válec • Koule 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (tělesa v architektuře a přírodě)	Z: Regiony světa
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá povrch a objem válce a koule 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a objem válce a koule 		F: Látky a tělesa
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť válce 	<ul style="list-style-type: none"> • Síť válce 		
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne obraz rotačního válce 	<ul style="list-style-type: none"> • Volné rovnoběžné promítání 		
M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci a kouli • při řešení úloh provede rozbor úlohy, načrtne a vyhodnotí reálnost výsledku • účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • Postup při řešení aplikační slovní úlohy 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorová představivost 		

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-05 M-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> objasní a používá základní pojmy finanční matematiky vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku získá základní informace o půjčkách a úvěrech řeší aplikační úlohy na procenta 	<ul style="list-style-type: none"> Základy finanční matematiky Peníze Inflace Finanční produkty, úročení 	OSV - Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
M-9-1-02 M-9-1-03 M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl krátí a rozšíří lomený výraz provádí početní výkony s lomenými výrazy pracuje se složeným lomeným výrazem řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> Lomený výraz Definiční obor výrazu Složený lomený výraz Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli 		
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> řeší soustavu dvou rovni se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava lineárních rovnic o dvou neznámých 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Rozšiřující učivo: Komparační metoda
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> Funkce Grafy funkcí Tabulky 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět)	Z: Regiony světa Rozšiřující učivo: Goniometrické

	<ul style="list-style-type: none"> určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí a grafem 		MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)	funkce (sinus, kosinus, tangens a cotangens), včetně jejich vztahů - Využití ve stereometrii
M-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> odhalí funkční vztahy v textu slovních úloh využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Funkční vztahy 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
M-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jehlan a kužel pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kuželu 	<ul style="list-style-type: none"> Jehlan a rotační kužel 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (tělesa v architektuře a přírodě)	Z: Regiony světa F: Astronomie (precesní pohyb zemské osy)
M-9-3-10	<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch jehlanu a kužele 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	F: Látky a tělesa
M-9-3-11	<ul style="list-style-type: none"> narýsuje síť jehlanu a kužele vymodeluje jehlan a kužel 	<ul style="list-style-type: none"> Síť jehlanu a kužele 		
M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání načrtne a sestrojí kužel ve volném rovnoběžném promítání 	<ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání 		
M-9-3-07 M-9-3-13	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak využívá věty o podobnosti trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> Věty o podobnosti trojúhelníku Podobnost v úvahách z praxe 		

	<ul style="list-style-type: none"> • využívá podobnost při řešení slovních úloh • využívá měřítko mapy k určení skutečných rozměrů a naopak • řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o tělesech • účelně využívá kalkulátor 			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Optimalizace řešení úloh 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznání	
M-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikovaná matematika 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznání	

5.2.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.2.3.1 Práce s počítačem

Předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání – předmět se prolíná s celou řadou ostatních vyučovaných předmětů a oblastí vědění. Výuka probíhá v celých třídách i sloučených skupinách.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinný v 5. ročníku na prvním stupni, 6. a 8. ročníku na druhém stupni. Jako volitelný předmět je nabízen žákům 7. a 9. třídy. Vždy jde o časovou dotaci jedné hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu

Žáci jsou vyučováni v kmenové i sloučené třídě, využívají prostředky výpočetní techniky, kde se učí techniku používat a využívat k nabývání dalších informací. Využívají kvalitní software i služby, které jsou online k dispozici na internetu. Výše uvedeným cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy.

Zařazení průřezových témat

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučování informatice směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- Seznámit se s osobním počítačem, jeho součástmi (vstupní i výstupní zařízení) a jejich rychlé a účelné ovládnutí. Stejně tak ji šetrně používat.
- Poznat operační systémy, zejména Microsoft Windows. Poznat jeho hlavní součásti a orientovat se v něm, spolu s jeho používáním.
- Díky textovým nástrojům psát a upravovat text. Kontrolovat pravopis. Využít jej pro sepsání životopisu, jednoduchého článku, inzerátu a dalších užitečných materiálů. Naučit se ukládat tato data ve formě webové prezentace. Zejména pak zvládnout funkce programu MS Word.
- Díky tabulkovému kalkulátoru pochopit třídění dat jak textového charakteru, tak číselného. V těchto informacích se umět pohybovat, číst z nich a vyvozovat závěry. Tvořit z nich výstupy ve formě grafů, nebo vtištěných dokumentů. Naučit se ukládat tato data ve formě webové prezentace. K tomu použít a chápat ovládnutí programu MS Excel.

- Při práci na internetu umět jasně formulovat svůj požadavek. Umět ve výsledcích vyhledávání efektivně vybírat a kriticky tyto informace posuzovat.
- Využívat výpočetní techniku, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- Respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- Zaujmout odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- Pochopit, jak se tvoří webová prezentace. Získané znalosti uplatnit při tvorbě jednoduché webové prezentace, která bude obsahovat text, tabulku, odkaz a různé objekty.
- Naučit se rozeznávat typy počítačové grafiky a umět tvořit nové grafické projekty a tyto pak dále upravovat, nebo prezentovat pomocí jiných aplikací. Pro práci se přednostně využívá aplikace GIMP a Zoner Callisto. V těchto aplikacích se učí grafické tvorbě, jejíž výstupy jsou od jednoduchých obrázků po propagační materiály, obrázkový rozvrh hodin, či obal na CD

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
INTERNET - EMAIL				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> E-mailová adresa Okno programu Poštovní zprávy a jejich příznaky Odesílání a přijímání pošty - nová zpráva, odpověď na zprávu, předání zprávy, tisk zprávy Připojení přílohy 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)	V poštovní schránce (webmail) zvládne běžné uživatelské úkony. Ve své korespondenci udržuje pořádek. Č - sloh, dopis
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-03 ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje informaci v souladu se zákony o duševním vlastnictví ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 			
SEZNÁMENÍ S PROFESIONÁLNÍM TEXTOVÝM EDITOREM				
ICT-9-2-01 ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> Různé typy textových editorů Popis okna programu Práce s dokumenty a soubory - vytvoření, uložení, otevírání, zavírání, přejmenování, smazání, přepínání mezi 2 a více dokumenty Tisk - obsluha přídavného zařízení, nastavení tisku, PDF Nápověda programu 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)	Obsluhuje tiskárnu, rozumí základnímu nastavení tisku. Při práci umí využít nápovědu. Č - čtení a porozumění textu

PRVNÍ PRÁCE S DOKUMENTY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb po textu pomocí klávesnice, myši • Editace - klávesy delete, backspace • Blok - způsoby označení, přesuny a kopie • Typy zobrazení dokumentu • Vrácení akce zpět • Přejít na určité místo v textu, vyhledávání a záměna textu 	MV - Tvorba mediálních sdělení	<p>Efektivně pracuje s klávesnicí a se schránkou.</p> <p>Optimálně se pohybuje po textu, přičemž využívá standardních funkcí textového editoru.</p> <p>Provádí editaci textu - text vkládá, přesouvá, maže, kopíruje.</p>
FORMÁTOVÁNÍ PÍSMO				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> • Řez • Velikost písma • Znakové sady • Vkládání symbolů • Barva, podbarvení • Jazyk • Kopie formátu 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Dokáže efektivně modifikovat písmo dle vzoru či slovních pokynů, vloží požadovaný symbol.
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			

FORMÁTOVÁNÍ ODSTAVCE				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Zarovnání, odsazení, tabulátory, ohraničení, odrážky a číslování, kopie formátu 	MV - Tvorba mediálních sdělení	<p>Dokáže efektivně modifikovat odstavec dle vzoru či slovních pokynů</p> <p>Při práci využívá odrážek a tabulátorů.</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
OBRÁZKY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Vkládání - klipart, vytvořeného obrázku ze souboru Úpravy obrázku Panel Kreslení WordArt 	MV - Tvorba mediálních sdělení	<p>Do textu vloží obrázek, který dále upraví, umí je kopírovat, mazat a přesouvat.</p> <p>Vv - Estetika grafické práce</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
TABULKA				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Způsoby vytvoření tabulky Činnost v tabulce - jednoduché úpravy, nastavení velikosti buňky, slučování, rozdělení, vkládání, mazání buněk, ohraničení, záhlaví tabulky, třídění dat v tabulce 	MV - Tvorba mediálních sdělení	<p>Do textu vloží tabulku a zvládne základní úpravy tabulky.</p> <p>Umí v tabulce třídít data podle různých kritérií.</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

SEZNÁMENÍ S PROFESIONÁLNÍM TABULKOVÝM EDITOREM				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Různé typy tabulkových editorů Popis okna programu Práce se souborem a složkou - vytvoření, uložení, přejmenování, smazání, otevírání, zavírání, průběžné ukládání Nápověda programu 	OSV - Rozvoj schopností poznávání MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis, web apod.)	Orientuje se v prostředí tabulkového editoru. Rozumí základním pojmům. Pracuje se soubory a dokument. Při práci dokáže používat nápovědu.
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
ZÁKLADNÍ OPERACE S TABULKOU				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Sešit, list Pohyb v listu Zobrazení dokumentu 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Rozumí pojmům list, sešit. Ovládá základní operace s listy, pohyb v listu. Pracuje s buňkami, listy i celými sešity.
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ZADÁVÁNÍ DAT				
ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní režimy Hromadné zadávání dat - řady Vkládání, kopírování, přesun buněk Výmaz obsahu Velikost buňky 		Vkládá data do tabulek. Buňky upravuje, vybírá, maže, přeskupuje. M - Práce s daty
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			

ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 			
VZORCE				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla pro sestavování vzorců Odkazy na buňky Úpravy vzorců Procenta Automatický součet Kopírování vzorců Absolutní odkaz Funkce 		<p>Provádí operace s čísly (+, -, *, /), stanoví maximum, minimum, průměrnou hodnotu Používá program jako účinný nástroj pro řešení problémů a úloh nejrůznějšího druhu M - Uplatnění početních operátorů</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
FORMÁT TABULKY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Automatický formát Formát čísla a písma Zarovnání, ohraničení, výplň Kopie formátu 		<p>Tabulky efektně zformátuje, nastaví barvy, ohraničení, zarovnávání</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TEXTOVÝ EDITOR WORD				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Opravy a úpravy textu - automatická kontrola pravopisu, automatické opravy Stránka - nastavení parametrů, velikost stránky, okraje, zdroj papíru, rozvržení textu Záhlaví a zápatí Víceúrovňové číslování Tabulka - obtékání, velikost, třídění dat Vodotisk Ukládání dokumentu jako webovou stránku 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	<p>Provádí editaci a formátování textu. Nastaví kontrolu pravopisu a vhodně ji používá. Nastaví parametry stránky, záhlaví a zápatí, vodotisk. Uloží dokument ve formátu html.</p> <p>Č - Pravopis, tvarosloví</p>
TABULKOVÝ PROCESOR EXCEL				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Grafy - bleskové vytvoření grafu, průvodce grafem, úprava a editace grafů Tisk tabulky - úprava dokumentu před tiskem, náhled, vzhled stránky Výpočet procent, použití absolutního odkazu Uložení sešitu, listu jako webové prezentace 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	<p>Základní operace s tabulkou, formát, vzorce a funkce. Graficky vyjádří hodnoty tabulky. Upraví dokument před tiskem.</p> <p>M - Výpočet procent</p>

INTERNET - VYHLEDÁVÁNÍ A KOMUNIKACE				
ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> Historie internetu Druhy připojení Internet a jeho služby 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	Zná základní údaje o historii a historické údaje. Vyhledá podle internetu informační zdroj a zvolí k tomu vhodný nástroj. Jasně formuluje požadavek. Z - Svět A - Porozumění textu
ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmy - IP adresa, doménová adresa 		
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> Služba www - prohlížeč a jeho ovládání Domovská stránka, pohyb mezi stránkami, oblíbené stránky, historie Orientace a vyhledávání - odhad adresy, vyhledávací centrály, katalog, klíčová slova 		
HTML - ZÁKLADY TVORBY WEBOVÉ PREZENTACE				
ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> Základní tagy, které definují HTML prezentaci Tagy HEAD, BODY a jejich doplňující tagy Tagy: IMG, P, BR Tag: A Tvorba tabulky - tag: TABLE, TR, TD a doplňující podtagy Publikace stránky na volně dostupném serveru 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Vytvoří jednoduchou prezentaci, kterou publikuje na volně dostupné webové stránce. A - porozumění textu M - geometrie
ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 			
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
PROJEKTY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Textový editor Word Prezentace PowerPoint 	MV - Tvorba mediálního sdělení (prezentace informací v el. podobě)	Všechny doposud nabyté vědomosti a zkušenosti dokáže

ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulkový procesor Excel Informace na internetu (prostředí, bezpečnost, obsah) 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	zhodnotit při řešení projektových prací zaměřených na využití textového, tabulkového editoru a dalších aplikací, s nimiž se žák doposud setkal.
ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 			
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
KOMPONENTY POČÍTAČOVÉHO SYSTÉMU A PROGRAMOVÉ VYBAVENÍ				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware - počítač (části) Pevný disk a další paměťová média Jednotky paměti Vstupní a výstupní zařízení Zařízení pro komunikaci 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	Zná jednotlivé součásti počítače a ví, jak pracují. Rozlišuje vstupní a výstupní zařízení. Zná rozdělení

<p>ICT-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • Software - programovací jazyky, textové editory, tabulkové editory, databáze, grafické editory, DTP, kancelářské balíky • OS - organizace dat v PC • Multimédia • Počítačové sítě • Počítačové viry, ochrana před napadením viru (prevence) 		<p>programů dle charakteru a využití, zná zástupce každého typu programů. Zná charakteristiky viru a jeho nebezpečnost, zná způsob ochrany PC.</p>
<p>ICT-9-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Software a zákony 	<p>MV - vnímání autora mediálních sdělení</p>	<p>Respektuje zásady intelektuálního vlastnictví a autorského práva.</p>
<p>INTERNET</p>				
<p>ICT-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření znalostí v této problematice - vyhledávání informací • Služby na internetu - slovníky, mapy, spoje, možnost nákupu přes e-shop • Komunikace - sms portály, IM, Email 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>Prohlubuje znalosti při vyhledávání informací s použitím zástupných znaků a slov. Ví, kde najde jakou službu na internetu. Používá komunikační nástroje, které jsou online k dispozici. Č - Dopis</p>

PREZentační manažer - Powerpoint				
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentace prázdná, ze šablony, průvodce prezentacemi • První prezentace - seznámení s prostředím aplikace, ovládání • Režimy zobrazení • Nastavení vzhledu prezentace - pozadí, barevné schéma, předlohy snímků • Správa souborů 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Připraví efektivní a přizpůsobivou prezentaci sama sebe, svých myšlenek či nápadů, výrobků, postupů, nabídek, služeb. Vypracuje návrh využití Powerpointu jako nástroje k přípravě osnovy vyučovací hodiny.
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace textové, grafické a multimediální formě 			
POWERPOINT - SNÍMKY				
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření, rozložení, označování, přesouvání, rušení, formát, záhlaví a zápatí snímku 		
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace textové, grafické a multimediální formě 			
POWERPOINT - PRÁCE S TEXTEM				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> • Typy texty • Vložení textu do prezentace • Textový rámeček - změna polohy, velikosti, barvy, výplně a ohraničení • Odrážky a číslování • Jazyková kontrola 	OSV - Komunikace, Kreativita, Kooperace a kompetice	Č - Pravopis, tvarosloví
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

POWERPOINT - GRAFIKA				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Vložení klipartu, obrázku z externího zdroje Automatické tvary, Word Art Operace s grafickým objektem - změna velikosti, přemístění, smazání, barvy, čáry, výplň 	OSV - Komunikace, Kreativita	Vv - kreslení jednoduchých objektů
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
POWERPOINT - DALŠÍ SPECIÁLNÍ OBJEKTY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Graf - modifikace, změna typu, úprava oblasti grafu Tabulka (operace s buňkou, čáry, barvy) Organizační diagram Data vložená z Excelu 	MV - Tvorba mediálních sdělení	
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
POWERPOINT - EFEKTY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Animace objektů na snímku - efekty základní (přiřazení efektů objektům na snímku, přiřazení pořadí), efekty rozšířené Přechodové efekty snímku Kreslení do prezentace Časování prezentace - v rámci jednoho snímku, v rámci přechodů snímků, automatické opakování prezentace 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Přp: Optické přístroje
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

POWERPOINT - TISK PREZENTACE				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Tisk snímků, osnovy, podkladů 	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
PRÁCE S INFORMACÍ				
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s encyklopedií, novinovým článkem, informačním letákem, videonahrávkou, tabulkou, grafem Využití ICT k samostudiu - výukové aplikace (M, Čj, všeobecný přehled) 	OSV - Rozvoj schopností poznávání MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vyhledává z různých zdrojů. Pracuje se Scio testy. Využívá aplikační, výukové a multimediální programy.
ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 			
ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 			
ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 			
MS WORD A MS EXCEL - ROZŠÍŘENÍ ZNALOSTÍ				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> MS Word - šablony, hromadná korespondence MS Excel - podmíněné formátování, seznamy a databáze, filtry, kontingenční tabulky 	MV - Tvorba mediálního sdělení (prezentace informací v elektronické podobě)	Word - šablony ke zvýšení efektivity práce. Šablona - životopis. Funkce hromadné korespondence. Excel - tabulkový editor při správě jednoduché databáze.
ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR – SEZNÁMENÍ S PROSTŘEDÍM				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Rozdíl vektory - bitmapa Pracovní prostředí editoru - spuštění roletové nabídky, panely nástrojů, galerie, lokální nabídky, klávesové zkratky, pravítka, soustava souřadnic, stavový řádek, posuvníky, paleta barev, pracovní plocha 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Principy zpracování grafické tvorby, základní formáty počítačové grafiky. Prostředí programu Zoner Callisto a jednotlivé funkce, včetně základních pravidel pro jejich použití. Logo, reklamní a propagační materiál, hlavičkový dopisní papír, vizitka, obal na CD, obrázkový rozvrh hodin.
VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - OVLÁDÁNÍ				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Měřítko Hladiny Správce pohledů Rozdělení pracovní plochy Funkce „Zpět“ Vodící linky Síť 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Z,M - Měřítko

VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - KŘIVKY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Úsečky Křivky Spojené úsečky a křivky Kreslení od ruky Tvarování 	MV - Tvorba mediálních sdělení	M - Základní geometrie Vv - Kreslení jednoduchých tvarů
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - GEOMETRICKÉ TVARY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Vkládání - obdélníky, čtverce, kružnice, elipsy, mnohoúhelníky, hvězdy Tvarovací nástroje Tvarovací úpravy Symetrické tvarování hvězd 	MV - Tvorba mediálních sdělení	M - Základní geometrie Vv - Kreslení jednoduchých tvarů
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - TEXT				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Nástroje pro vkládání textu Odstavcový text Umělecký text Editace 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Č - Pravopis Vv - estetické rozložení kresby
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - TABULKY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Vkládání a tvarování tabulky Psaní a úpravy textu v tabulce 	MV - Tvorba mediálních sdělení	M - Práce s daty
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			

VEKTOROVÝ GRAFICKÝ EDITOR - ÚPRAVY OBJETŮ A EFEKTY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Výběr, přesun, změna rozměru, kopie, otáčení, zešikmení, rozmístění, sjednocení velikosti, zrcadlení, pořadí, barvy, pero, stín, průhlednost 	MV - Tvorba mediálních sdělení	Vv - Estetické rozložení kresby
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
INFORMACE				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Informace Informační zdroje Informační instituce Cena informace Informační etika Metody a nástroje vyhledávání informací 	OSV - Rozvoj schopností poznávání MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Proces vzniku, přenosu, ukládání a distribuce informačních zdrojů. Informace si umí obstarat.
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			
KNIHOVNA JAKO ZDROJ INFORMACÍ				
ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> Elektronický katalog Infocentrum 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Vyhledávání v el. Katalogu Středočeské vědecké knihovny. Seznámí se se službami, které nabízí knihovna, hudební oddělení, infocentrum. Seznámí se sítí knihoven ve svém regionu a jejich nabídkou. Z - Středočeský kraj, okres Kladno
ICT-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 			

MULTIMEDIÁLNÍ EDITORY				
ICT-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> Běžné typy souborů, které spadají mezi zvukové, video, nebo kontejnerové formáty Volně dostupné multimediálními aplikace - Záznam zvuku, Windows Movie Maker V Záznamu zvuku zachycení krátkého zvuku i delší zvukové stopy V aplikaci Windows Movie Maker práce na filmovém pásu, vkládání jednotlivých částí videa, jejich spojování, nastavení přechodů a přesný střih, přidávání titulků, zvuková stopa a tento projekt - uložení a poté export do formátu WMV v různých kvalitách. Projekt na dané téma 	<p>OSV - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence) MV - Tvorba mediálního sdělení (krátký video klip)</p>	<p>Soubory zvukové a video podle způsobu zobrazení v systému Windows. Základní rozdíly v jednotlivých formátech. Uložení zvuku zaznamenaného mikrofonom. Dle zadaných kritérií a tématu vytvoření krátkého projektového klipu, který bude obsahovat zvukovou stopu, video i titulky a tuto pak prezentovat pomocí projektoru. Č - Pravopis M - Práce s daty, převod jednotek</p>
ICT-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 			
ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje informaci v souladu se zákony o duševním vlastnictví 			
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 			

5.2.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Tato vzdělávací oblast je alokována na 1. stupeň základní školy. Odpovídající vzdělávací obsah lze nalézt především v předmětech jako je prvouka, vlastivěda nebo přírodověda.

5.2.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.2.5.1 Dějepis

Obsahové vymezení předmětu

Učivo dějepisu umožňuje žákům seznámit se s hlavními etapami vývoje člověka a lidské společnosti, a to jak v rámci obecného dějepisu, tak se zaměřením na dějiny vlastního národa. V průběhu výuky se žáci seznamují s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které výrazným způsobem poznamenaly život v daném historickém období a současně ovlivnily další vývoj. Kromě seznámení s historickým vývojem jednotlivých oblastí jsou žáci vedeni k získání schopnosti orientace v současném světě.

Žáci se podrobněji seznamují s dějinami vlastního národa a regionu, tyto údaje jsou dávány do kontextu s evropskými a světovými dějinami. Nedílnou součástí obsahu učiva jsou dějiny vědy, techniky, umění a kultury, způsobu života a náboženství s informacemi o přínosu jednotlivých států, oblastí, národů a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.

Kromě získávání znalostí z oboru historie jsou žáci vedeni k rozvoji kladných postojů k historickému a kulturnímu dědictví minulosti, smyslu pro etnické a kulturní odlišnosti jednotlivých národů a jejich respektování, úctě a ochraně duchovních a materiálních výtvarů minulosti lidstva a vlastního národa. Cílem výuky je také vést žáky k pochopení přínosu těchto národních diferencí pro multikulturalitu současného světa a k odsouzení násilného řešení problémů současného světa.

Časové vymezení předmětu

Výuka dějepisu probíhá v 6. - 9. ročníku vždy s dvouhodinovou týdenní časovou dotací.

Organizační vymezení předmětu

Většina vyučovacích hodin probíhá v učebnách školní budovy s možností využití výpočetní techniky, která je využívána jako zdroj informací, při procvičování učiva nebo slouží k prezentaci samostatných prací žáků. Součástí výuky je projektové vyučování.

Při výuce jsou využívány různé formy práce, metody výuky i pracovní postupy. K nejčastěji využívaným patří např. práce s učebnicí, historickými mapami, tabulkami, grafy, časovými osami, dostupnými historickými písemnými a obrazovými prameny, odbornou literaturou, zvukovými a obrazovými záznamy a Internetem. Dále jsou využívány dialogické metody, řízená diskuse, žáci jsou vedeni k řešení přiměřených úkolů s cílem získat povědomí o historických zákonitostech. Kromě toho je využíváno návštěv muzeí, výstav, galerií a kulturních a historických památek.

Zařazení průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova demokratického občana

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby během výuky i při domácí přípravě používali různé zdroje informací - učebnice, historické mapy, tabulky, grafy, časové osy, odbornou a populárně naučnou literaturu, stejně jako zdroje ústní, mediální a počítačové. Důraz je kladen na schopnost informace vyhledávat a třídit. Žáky vedeme ke kritickému myšlení, ke schopnosti aktivně naslouchat názory ostatních a k dovednosti vyjádřit vlastní názor a kultivovanou formou ho obhájit.

DĚJEPIS

A. Ročník šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČLOVĚK V DĚJINÁCH				
D-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní diference	ORv: Zajímavá a památná místa, Ochrana kulturních památek Z: Střídání dne a noci; Střídání ročních období F: Čas
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<ul style="list-style-type: none"> • Historické prameny 		
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • Historický čas a prostor 		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI				
D-9-2-01 D-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku: • Charakteristika historického období, přírodní podmínky • Nejstarší předchůdci člověka, člověk zručný • Vývoj člověka vzpřímeného, způsob života a obživy • Člověk rozumný • Změny ve vnímání světa (vznik náboženství a umění) • Člověk dnešního typu • Vznik zemědělství a řemesel na Blízkém východě 	MKV - Etnický původ, Lidské vztahy EV - Základní podmínky života MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Př: Čtvrtohory, vývoj člověka; Vývojové teorie; Biologický základ člověka; Lidské znaky; Plemena; Myšlení a způsob života; Podnebí a počasí ve vztahu k životu; Hospodářsky významné organismy; Z: Afrika; Asie; Amerika; Evropa;

		<ul style="list-style-type: none"> Vznik sousedských občin na Blízkém východě 		<p>Austrálie; Světové oceány; Lidské rasy a národy Hv: Původ hudby - pravěk, starověk; Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu;</p>
PRAVĚK NA NAŠEM ÚZEMÍ				
D-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> Mladší a pozdní doba kamenná Osídlení našeho území v době bronzové Keltové a Germáni - doba železná 	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní diference</p>	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY				
D-9-3-01 D-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede typy nejvýznamnějších památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz: Přírodní a společenské podmínky vzniku nejstarších států Mezopotámie - dějiny, kultura Egypt - dějiny, kultura Indie - dějiny, kultura (hinduismus, buddhismus) Čína - dějiny, kultura Státy východního středomoří - dějiny, kultura (judaismus) 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika MKV - Kulturní diference EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Z: Státy podle státního zřízení a formy vlády; Světová náboženství Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti</p>

<p>D-9-3-03 D-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie (Ukáže místa událostí na historické mapě, zařadí události a osobnosti do historických období a souvislostí, zhodnotí průběh událostí, odhadne další možný vývoj událostí, vysvětlí základní vztahy mezi společenskými třídami a příčiny konfliktů mezi nimi, používá a vysvětlí základní pojmy, uvede charakteristické prvky antické kultury, popíše řeckou a římskou vědu a vzdělanost, orientuje se ve jménech nejvýznamnějších postav řecké a římské mytologie, popíše vznik křesťanství) 	<ul style="list-style-type: none"> Antické Řecko a Řím – seznámení s pojmy a místopisem Doba mykénská Doba homérská Řecká mytologie Trójská válka – Illias a Odyssea Řecké báje a pověsti Velká řecká kolonizace Vznik řeckých městských států Život v Athénách, vznik demokracie Život ve starověké Spartě Řecko-perské války Vývoj po řecko-perských válkách, rozvoj athénské demokracie Peloponéské války Řecko a Makedonie – Alexandr Veliký Řecká věda a vzdělanost Řecká kultura 	<p>OSV - Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - Formy participace občanů v politickém životě, Občan, občanská společnost a stát MV - Tvorba mediálního sdělení VMEGS - Jsme Evropané OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Psychohygienu, Mezilidské vztahy</p>	<p>ORv: Právní základy státu; Principy demokracie Z: Evropa; Státy světa podle politického systému Č: Literatura ve starověku Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu</p>
		<ul style="list-style-type: none"> Osídlení Apeninského poloostrova, pověsti o založení Říma Doba královská, Etruskové Vznik republiky, společnost v době republiky Řím do ovládnutí Itálie Punské války Vývoj ve 2. a 1. století př. n. l., krize republiky 		<p>ORv: Kulturní život - tradice, hodnoty; Z: Evropa; Státy světa podle politického systému Č: Literatura ve starověku Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Spartakovo povstání • Gaius Julius Caesar, zánik republiky • Vznik a rozvoj císařství • Krize císařství, vznik kolonátu • Vývoj římského náboženství, vznik křesťanství • Stěhování národů a zánik západořímské říše • Římská věda a vzdělanost • Kultura starověkého Říma • Střední Evropa a její styky antickým Středomořím 		
--	--	---	--	--

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA				
D-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika středověku - společenské a hospodářské změny v přechodném období (vznik lenního systému) • Rozpad západořímské říše - stěhování národů • Příchod Slovanů na naše území, rozdělení Slovanů 	OSV - Poznávání lidí, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Etnický původ, Kulturní diference MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Č: Obecné poučení o jazyce - slovanské jazyky; Z: Světové jazyky

<p>D-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik prvních států v západní Evropě po rozpadu západořímské říše - Francká říše • Byzantská říše - dějiny, kultura • Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	<p>VMEGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference, Lidské vztahy</p>	<p>ORv: Kulturní život Z: Světová náboženství Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti</p>
<p>D-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 		
<p>D-9-4-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	<ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Poznávání lidí VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Lidské vztahy</p>	<p>ORv: Kulturní život</p>

<p>D-9-4-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • porovná společnost v raném a rozvinutém středověku, popíše změny v hospodářství, používá pojmy, uvede rozdělení obyvatel ve středověkých městech, • popíše vliv výbojů na život středověké Evropy, • zhodnotí vliv mocenských sporů na rozvoj českého státu, popíše vládu jednotlivých panovníků a změny ve vývoji státu, • orientuje se na mapě, uvede základní mezníky v dějinách daných zemí, • popíše průběh události, zhodnotí vztahy mezi státy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost • Změny ve společnosti v období rozvinutého středověku • Kolonizace a vznik měst, změny v zemědělství • Život ve středověkých městech • Mimoevropský vývoj - turecké a mongolské výboje • Vývoj českého státu v 10. - 11. stol., boje mezi Přemyslovci • Vláda posledních Přemyslovců • Spory o český trůn a nástup Lucemburků • Evropské státy v rozvinutém středověku (Francie, Anglie, Itálie, Německo, Rusko) • Vláda Jana Lucemburského, stoletá válka • Vláda Karla IV. • Krize české společnosti, vláda Václava IV. 	<p>MV - Vnímání autora mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu EV - Ekosystémy</p>	<p>ORv: Kulturní život Vv Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti ČJ: Středověká literatura Hv: Středověk - gotika, chorál, truvéři, trubadúři</p>
------------------------	---	--	---	---

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY				
D-9-5-01 D-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, objasní nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<ul style="list-style-type: none"> Renesance, humanismus Vznik reformace, Mistr Jan Hus Husitství, husitské války a jejich důsledky Český stát a velmoci v 15. - 16. století (Čechy po husitských válkách, husité na Slovensku, vláda Jiřího z Poděbrad, Jagellonci, útoky Turků do střední a východní Evropy, Slovensko a Uhry, vznik Španělska - nástup moci Habsburků v Evropě 	<p>OSV - Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí VMEGS - Jsme Evropané MKV - Princip sociálního smíru a solidarity MV - Fungování a vliv médií ve společnosti EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>F: Sluneční soustava Z: Vesmír Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti Hv: Renesance-opera, kantáta, oratorium, suite, koncert, fuga, Monteverdi, Bach, Vivaldi, Händel ČJ: Obecné poučení o jazyce - vývoj jazyka</p>
D-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Mimoevropské civilizace v pozdním středověku Zámořské objevy a jejich důsledky Vznik manufaktur, zrod buržoazie 		<p>Z: Světadíly; Světové oceány Př: Lidské znaky; Plemena; Myšlení a způsob života; Podnebí a počasí ve vztahu životu;</p>
D-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie (orientuje se 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodářské a společenské rozdíly západní a východní Evropy Německá selská válka Náboženská hnutí 16. stol., rozvoj 	<p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p>	<p>Z: Světová náboženství</p>

	ve významných meznících našich dějin, popíše zájmy jednotlivých zemí a zhodnotí jejich vliv na vzájemné vztahy)	<p>reformace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik jednotného ruského státu • Nástup Habsburků na český trůn, vláda Ferdinanda I. • Hospodářské podnikání šlechty • České země v 16. století • Vztahy mezi evropskými státy na přelomu 16. a 17. století, odpor proti Habsburkům • Vývoj v Nizozemí v 16. století 		
D-9-5-05	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát na počátku 17. století - stavovské povstání • Třicetiletá válka • Důsledky stavovského povstání a třicetileté války pro české země - Obnovené zřízení zemské • J. A. Komenský • Barokní kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • MKV - Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity 	

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POČÁTKY NOVÉ DOBY				
D-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus (Rozliší události významné od méně významných, odhadne jejich další vývoj, vymezí význam pojmů, jmenuje vynálezce, uvede vynálezy, popíše společenské a hospodářské vztahy na našem území po třicetileté válce, objasní postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie, zopakuje souvislost mezi osvícenstvím a osvícenským absolutismem 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika novověku Změny v Anglii v 16. a 17. století Občanská revoluce v Anglii Průmyslová revoluce - důsledky ve výrobě a změny ve společnosti Rozvoj vědy a techniky v 17. století, zrod moderní vědy Vývoj ve Francii v 16. a 17. století Osvícenství a absolutismus Vývoj států ve střední a východní Evropě v 17. - 18. století Rakousko po třicetileté válce - druhé nevolnictví Reformy Marie Terezie a Josefa II. Mimoevropský vývoj v 17. a 18. století 	OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy MKV - Kulturní diference VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Z: Evropa F: Významné vynálezy
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI				
D-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé 	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět 	VMEGS - Jsme Evropané	
D-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi koloniální politikou evropských zemí a emancipačním hnutím v mimoevropských oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik USA 	OSV - Mezilidské vztahy VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů	Z: Amerika

<p>D-9-6-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti (Charakterizuje emancipační hnutí jednotlivých národů a uvede je do souvislosti s modernizací společnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka (vznik dělnického hnutí) Národní hnutí velkých a malých národů 	<p>v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>F: Významní vynálezci Př: Významní biologové Z: Evropa, Amerika, Asie</p>
<p>D-9-6-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> Utváření novodobého českého národa (národní obrození) 		<p>Č: Literatura od poč. národního obrození do r. 1914</p>
<p>D-9-6-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích 	<ul style="list-style-type: none"> Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Revoluce roku 1848 		
<p>D-9-6-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy 	<ul style="list-style-type: none"> Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva 		<p>ORv: Právní základy státu Z: Státy světa podle státního zřízení a formy vlády</p>
<p>D-9-5-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní rysy uměleckých směrů 18. a 19. století 	<ul style="list-style-type: none"> Klasicismus, romantismus, realismus 		<p>ČJ: Literatura 17. a 18. století Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým</p>

				vývojem společnosti Hv: Klasicismus - opera, sonátová forma, symfonie, W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven Romantismus - vstup citu do hudby národní školy, programní hudba (symfonická báseň), Chopin, Verdi
D-9-5-07	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů (moderní umění), uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> Kulturní rozrůzněnost doby (moderní umělecké směry) 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Občan, občanská společnost a stát MKV - Kulturní diference, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity	ČJ: Literární moderna Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti Hv: Artificiální hudba 20. století - impresionismus, dodekafonie, elektronická seriální, aleatorní hudba
D-9-6-06 D-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a 	<ul style="list-style-type: none"> Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Sjednocení Itálie a Německa 		Z: Světadíly

	<p>světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> • Rusko a Turecko ve 2. pol. 19. stol. - krymská válka • Občanská válka v USA • Vývoj Rakouska po r. 1848 - bachovský absolutismus • Vývoj v Rakousku v 50. a 60. letech 19. století • Rakousko-uherské vyrovnání • Reakce Čechů na vyrovnání, politika pasivní opozice 		
MODERNÍ DOBA				
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky • Stručně zhodnotí důsledky politických změn a výsledků války na další vývoj, zhodnotí význam vzniku Československa z hlediska emancipačního hnutí v našich národních dějinách 	<ul style="list-style-type: none"> • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • Události v Rusku v roce 1917 a vliv na světový vývoj • Vznik Československa 	VMEGS - Jsme Evropané EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z: Světadíly J: Česká a světová literatura od r. 1914 po současnost ORv: Naše vlast

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MODERNÍ DOBA				
D-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 	<ul style="list-style-type: none"> Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce Vývoj v jednotlivých zemích 	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Z: Evropa
D-9-7-03 D-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; Světová hospodářská krize a její vliv na vznik totalitních systémů Totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky jejich vzniku pro svět 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity	ORv: Právní základy státu Z: Světadíly; Hv: USA jako kolébka moderní a populární hudby Spiritual blues, ragtime, pochodová jazz, taneční hudba, dixieland, swing, rock'n'roll, country and western
D-9-7-05	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodářsko-politický vývoj Československa, sociální a národnostní problémy po jeho vzniku Vývoj Československa ve 20. a 30. letech, důsledky vzniku totalitních systémů pro Československo 	VDO - Občan, občanská společnost a stát MV - Tvorba mediálního sdělení EV - Vztah člověka k prostředí	Z: Transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady Č: Česká a světová literatura od r. 1914 po současnost

				Vv: Dějiny výtvarného umění v kontextu s učivem dějepisu; Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky zhodnotí postavení našich zemí v evropských souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> Druhá světová válka, holocaust; politické, mocenské a ekonomické důsledky války Situace v našich zemích v době druhé světové války, domácí a zahraniční odboj 		Z: Evropa, Asie, Afrika ORv: Obrana státu
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT				
D-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků 	<ul style="list-style-type: none"> Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	OSV - Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice VDO - Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Z: Světadíly
D-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa o roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV - Multikulturalita, Kulturní diference, Princip sociálního smíru a solidarity, Etnický původ	ORv: Naše vlast
D-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> posoudí postavení rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 		

<p>D-9-8-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní orientaci v problémech současného • demonstruje význam vzdělání, rozvoj vědy a techniky pro rozvoj jednotlivce a celé společnosti, zhodnotí změny ve využití volného času člověka od minulosti do současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Problémy současnosti • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>ORv: Globalizace; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce</p>
------------------------	---	---	---	---

5.2.5.2 Občanská a rodinná výchova

Obsahové vymezení předmětu

Občanská a rodinná výchova je integrovaný předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a zdraví.

Občanská a rodinná výchova svým obsahem souvisí a vzájemně prolíná zejména s učivem dějepisu, zeměpisu, přírodopisu a českého jazyka. Obsah předmětu je členěn do tematických celků, v jejichž rámci je učivo probíráno tempem a v rozsahu odpovídajícímu aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Významným faktorem při stanovování hloubky učiva jsou také zájmy žáků či aktuální společenská situace (společensky významné dění či události). Charakteristickým rysem výuky „Občanské a rodinné výchovy“ je značná komplexnost a provázanost obsahu nejen v rámci předmětu samotného, ale v rámci mnoha odlišných atributů lidského života.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti, k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech, řeší problematiku finanční gramotnosti, korupce a obrany státu.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá v celých třídách.

Předmět je vyučován v šestém až devátém ročníku. V šestém ročníku má časovou dotaci dvě hodiny týdně, v sedmém, osmém a devátém ročníku jednu hodinu týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výrazně činnostní pojetí předmětu umožňuje rozvíjet komunikační dovednosti žáků, vytvářet atmosféru vzájemného lidského porozumění a tolerance k odlišným názorům a postojům, sbližovat rodinu a školu při společném výchovném působení na žáka. Žák se učí zvládat věcnou argumentaci a protiargumentaci za současného respektování odlišných názorů.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Během výuky se snažíme pomoci žákům zorientovat se struktuře společenských vztahů, formovat jejich postoje k důležitým oblastem lidského života.

Vedeme žáky k mravně odpovědnému jednání, k vědomí odpovědnosti nejen za svůj vlastní život, ale i odpovědnost v partnerských vztazích i v budoucím rodinném životě.

Učíme žáky předcházet konfliktním či dokonce krizovým situacím uplatňováním technik asertivního chování.

Žáci získají během výuky poznatky a dovednosti k zajištění osobního bezpečí a rovněž informace o nebezpečí užívání drog či zneužívání návykových látek (včetně farmaceutik) a jeho důsledcích.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
VO-9-1-07 VO-9-1-10 VO-9-1-03 VO-9-1-01 VO-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše škola (život ve škole, práce a povinnosti žáka, žákovská samospráva, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život) • Naše obec, region a kraj (důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku) • Naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, kdo nás proslavil, státní symboly, státní svátky, významné dny) 	OSV - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů, kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích Poznávání lidí Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Občanská společnost a škola	Z: Kalendář, střídání ročních období; Krajinná sféra D: Historické prameny; Vznik Československa; Vznik České republiky
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi žáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska a partnerské vztahy) 	MKV - Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy Princip sociálního smíru a solidarity	

	kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví			
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
VZ-9-1-05 VZ-9-1-07 VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, pitný režim • Tělesná a duševní hygiena (denní režim, zásady osobnostní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim) 	MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem	Př: Biologie člověka
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
VZ-9-1-14 VZ-9-1-15 VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech • poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení) • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika	

		<p>silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody - tísňové volání, zajištění bezpečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události) 		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO				
VO-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	VDO - Občan, občanská společnost a stát	Z: Administrativní členění ČR; Politické útvary

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI				
VO-9-1-04 VO-9-1-05 VO-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a instituce, masová kultura a její prostředky, masmédiá Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	OSV - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	D: Vývoj římského náboženství, vznik křesťanství; Islám a islámská říše; Křesťanství, Papežství, ... Struktura středověké společnosti
VO-9-1-08 VO-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí 	OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy MKV - Etnický původ; Kulturní diference; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
VO-9-3-01 VO-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního 	<ul style="list-style-type: none"> Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví+ hmotné a duševní 	OSV - Osobnostní rozvoj: Seberegulace a	

<p>VO-9-3-03</p>	<p>vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - uvede příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<p>vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing 	<p>sebeorganizace</p>	
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p>				
<p>VO-9-4-01 VO-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu 	<p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>Z: Politické útvary</p>
<p>VO-9-3-04 VO-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev 	<p>MKV - Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita</p>	<p>D: Antické Řecko a Řím Z: Obyvatelstvo světa; Amerika</p>

	<p>oprávněné zájmy druhých lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
<p>VO-9-5-01 VO-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR posoudí jejich význam v celosvětovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) 	<p>VMEGS - Jsme Evropané - instituce EU a jejich fungování</p>	<p>Z: Světadíl Evropa; Mezinárodní integrace</p>
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ				
<p>VZ-9-1-01 VZ-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi žáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy ve dvojici - manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<p>OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE				
VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace OSV - Sociální rozvoj: Mezilidské vztahy; Komunikace	Př: Biologie člověka
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
VZ-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a zdraví - poruchy příjmu potravy 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu	Př: Biologie člověka
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
VZ-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu	Př: Biologie člověka
VZ-9-1-15 VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana 		

	<ul style="list-style-type: none"> v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody - tísňové volání, zajištění bezpečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události) 		
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
VZ-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; 	<ul style="list-style-type: none"> Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie 	OSV - Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu	
VZ-9-1-04 VZ-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu 		

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
VO-9-2-01 VO-9-2-02 VO-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí 	OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MKV- Lidské vztahy Multikulturalita	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
VO-9-3-05 VO-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost 		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO				
VO-9-4-08	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> Právní základy státu - státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a 	VDO - Občanská společnost a škola Občan, občanská	D: Politické proudy, ústava, politické strany, občanská

		instituce, obrana státu	společnost a stát	práva; Totalitní systémy; 2. světová válka
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ				
VZ-9-1-08 VZ-9-1-07 VZ-9-1-15	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nález a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních chorob a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	Př: Biologie člověka
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE				
VZ-9-1-10 VZ-9-1-15 VZ-9-1-13 VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního 	<ul style="list-style-type: none"> • Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • Dodržování pravidel bezpečnosti 	OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Poznávání lidí	

	<p>bezpečí, při mimořádných událostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody - tísňové volání, zajištění bezpečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události) 	<p>Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MKV- Lidské vztahy Multikulturalita</p>	
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ				
<p>VZ-9-1-05 VZ-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Programy podpory zdraví 		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
<p>VZ-9-1-01 VZ-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi žáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace a sebeorganizace 	<p>OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	

	<p>pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající prosociální chování</p> <ul style="list-style-type: none">• Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech• Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		
--	---	--	--	--

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČLOVĚK JAKO JEDINEC				
VO-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	OSV - Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ				
VO-9-3-07 VO-9-3-06 VO-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<ul style="list-style-type: none"> Hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	VDO - Občan, občanská společnost a stát	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO				
<p>VO-9-4-06 VO-9-4-07 VO-9-4-08 VO-9-4-09 VO-9-4-10 VO-9-4-11</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • Právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT				
<p>VO-9-5-03 VO-9-5-04 VO-9-5-05 VO-9-5-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny a i možné důsledky pro život lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	<p>VMEGS - Jsme Evropané MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>Z: Geopolitické procesy - konfliktní střediska D: Problémy současnosti</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 			
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ				
VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události) 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.2.5.3 Mediální výchova (volitelný předmět)

Obsahové vymezení předmětu

Mediální výchova zahrnuje elementární poznatky a dovednosti v oblasti mediální komunikace a práce s médií. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Nejen výhodou, ale dnes dokonce nutností je umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Média velmi výrazně ovlivňují chování jedince a společnosti, utváření životního stylu a celkovou kvalitu života.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a svět práce. Obsahem mediálních sdělení se však dotýká i všech dalších vzdělávacích oblastí, např. Člověk a příroda, Člověk a zdraví. Mediální výchova přispívá ke schopnosti samostatně a úspěšně se zapojit do mediální komunikace, přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci a přizpůsobit se v zájmu společného výsledku práci celého týmu.

Mediální výchova zahrnuje několik tematických okruhů:

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** - přístup ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavných prvků od informativních.
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem.
- **Stavba mediálních sdělení** - sestavování příspěvků do časopisu.
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** - vliv médií na každodenní život, vliv médií na kulturu.
- **Tvorba mediálního sdělení** - tvorba mediálního sdělení pro časopis.
- **Práce v realizačním týmu** - redakce vlastního časopisu (třídního, školního), práce v týmu

Mezi metody a formy práce náleží analýza textu (ukázky), práce ve skupinách, diskuse, brainstorming, hraní rolí, volné psaní, práce s PC a audiovizuální technikou.

Časové vymezení předmětu

Mediální výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako volitelný ve smíšených skupinách žáků 8. a 9. ročníku.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Žáci poznávají různé lidské typy, zájmové skupiny, okolnosti sociálního postavení skupin i jednotlivců. Při práci ve skupině si vymezují vlastní prostor a cestou diskuse, argumentace se snaží nalézat kompromisy mezi vlastními osobními zájmy a společným zájmem. Učí se pojmenovat a pochopit problémy a nalézat jejich řešení. Učí se vnímat skutečnost, že k cíli mohou vést různé cesty.

Výchova demokratického občana

Prostřednictvím mediálních sdělení a diskusí o nich se učí žáci respektovat odlišné názory. Zvažují argumenty ostatních a jsou vedeni k ochotě korigovat své postoje. Učí se zároveň přebírat odpovědnost za vlastní postoje a rozhodnutí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Díky obsahu různých mediálních sdělení (textů i obrazových materiálů) se seznamují žáci s životem v různých částech Evropy i světa, učí se chápat odlišnosti a jejich příčiny, srovnávají různé aspekty.

Multikulturní výchova

Žáci se seznamují s životem různých národů a kultur, s jejich tradicemi. Celkovou rozmanitost světa jim zprostředkovávají různé mediální formy. Při práci s ukázkami se snaží odlišit fakta od účelovosti sdělení. Odhalují výhody či nevýhody současných možností mobility, podmínky začlenění v různých kulturách nebo jejich soužití.

Environmentální výchova

Prostřednictvím obsahu přijímaných mediálních sdělení a při tvorbě vlastních se učí vnímat problémy dnešního světa v oblasti ekologické a hospodářské, uvědomují si stav a proměny životního prostředí, získávají vztah ke krajině. Poznávají hodnotu života a zdraví, učí se vážit si jich.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Poskytuje žákovi základní úroveň mediální gramotnosti.
- Elementárním přínosem pro žáka je osvojení si některých základních poznatků o práci a společenské roli současných médií.
- Žák získá dovednosti umožňující mu aktivně, kompetentně a nezávisle se zapojit do mediální komunikace.
- Pomáhá žákovi orientovat se v nabídce mediálních produktů a získat kritický odstup od médií.
- Vede žáka ke schopnosti volby odpovídajícího média jako prostředku pro získávání informací, vzdělávání nebo využití volného času.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ				
ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-10 ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-08 ICT-9-1-01 ICT-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá médií jako zdroje informací a naplnění volného času seznamuje se s internetovým, televizním i tištěným zpravodajstvím, reklamními prvky rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritický odstup od nich orientuje se v odborném textu, odliší podstatné od nepodstatného vnímá různé typy psaných a mluvených jazykových prostředků, vybere vhodné tvary pro různé komunikační styly rozliší mezi bulvární a významnou mediální informací, vyhodnotí obsah a věrohodnost sleduje současné dění, vhodně argumentuje, zapojuje se do diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> Informativní, zábavní a reklamní sdělení Podstata mediálního sdělení, objasňování cílů a pravidel Identifikace základních orientačních prvků v textu Hodnota a relevance informací, nástroje ověřování věrohodnosti 	OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Vnímání autora mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti	Č: Význam slova, slovní zásoba Č: Kritické čtení, porozumění obsahu Pp: Internet, e-mail ORv: Právo - ochrana osobnostních práv
INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY				
ICT-9-1-01 ICT-9-2-03 VO-9-1-06 VO-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> v mediálním sdělení vyhodnotí a srovná fakta, rozliší podstatné od nepodstatného informace ověří pomocí různých věrohodných zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce Rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem 	OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a	Č: Publicistické útvary ORv: Člověk ve společnosti Pp: Obsah a forma

	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnost a přesnost získaných i vytvářených dat a informací • zapojuje se do mediální komunikace (školní časopis nebo webové stránky), chápe význam médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času • srovnává získané údaje z reklam s praktickými zkušenostmi a teoretickými znalostmi • rozlišuje realitu od fikce, zaujímá vlastní postoj a názor k příslušné problematice 	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnota a relevance informací, nástroje ověřování věrohodnosti • Analýza nabízených sdělení, posouzení jejich věrohodnosti • Vyhodnocování záměru mediálního sdělení - například skladba a výběr témat v časopisech pro dospívající nebo na Internetu 	<p>identity lidí)</p> <p>OSV - Sociální rozvoj: Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)</p> <p>OSV - Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)</p>	sdělení
STAVBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ				
<p>ČJL-9-1-02</p> <p>ČJL-9-1-05</p> <p>ČJL-9-1-08</p> <p>ČJL-9-1-09</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně sleduje zpravodajství a dokáže sestavit vlastní • rozliší důležité informace od méně podstatných a dokáže je zdůraznit ve vlastním sdělení • pracuje aktivně s denním tiskem • připraví jednoduchý scénář zpravodajského spotu • pořídí vhodné ilustrační fotografie a dokáže je zpracovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a uspořádání zpráv a dalších publicistických útvarů • Vnitřní výstavba video reportáží • Funkce a výběr fotografie jako doplňku textu 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p>	Č: Publicistické útvary
TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ				
<p>ČJL-9-1-02</p> <p>ČJL-9-1-03</p> <p>ČJL-9-1-04</p> <p>ČJL-9-1-05</p> <p>ČJL-9-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volí při mluveném, psaném i výtvarném projevu vhodné výrazové prostředky • zpracuje vlastní dokumenty, které jsou následně kvalitním zdrojem pro 	<ul style="list-style-type: none"> • Textový editor - tvorba mediálního sdělení pro školní (třídní) časopis • Práce s grafikou - video, fotografie 	<p>OSV - Kreativita</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>MV - Stavba mediálního</p>	Č: Publicistické útvary (zpráva, reportáž, sloupek, úvodník) Pp: Textový editor

<p>ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ICT-9-2-01 ICT-9-2-02 ICT-9-2-03 ICT-9-2-04 ICT-9-2-05 VO-9-1-05 VO-9-1-08 VO-9-3-05</p>	<p>osobní www stránky či školní časopis</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše účinek reklamy na člověka ve vztahu k osobnímu prožitku sestaví věcně správná a komunikačně (společensky i situačně) vhodná sdělení k běžné životní situaci využívá dostupných technologických zařízení PC, učí se s nimi zacházet a teoreticky se seznamuje s dalšími technologiemi v rámci ICT 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřování slovní zásoby, práce se synonymy Vlastní postoj k dané problematice Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací 	<p>sdělení; Tvorba mediálních sdělení</p>	<p>Pp: Obrázek, fotografie, videosoubor ORv: Člověk a společnost, ochrana práv jedince, společenský zájem</p>
<p>PRÁCE V REALIZAČNÍM TÝMU</p>				
<p>VO-9-1-03 VO-9-1-05 VO-9-1-07 VO-9-1-10 ICT-9-1-05 ICT-9-1-08 ICT-9-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozdvíjí se a realizuje se při práci ve školním časopisu, rozhlase, webových stránkách apod. je schopen přebrat odpovědnost za práci svou i za práci kolektivu zvládá si organizovat čas do jednotlivých etap v souladu s ostatními členy týmu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce v realizačním týmu při řešení projektů Utváření týmu, komunikace, spolupráce 	<p>OSV - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace, kooperace OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>ORv: Člověk ve společnosti ORv: Vztahy mezi lidmi, komunikace, průnik osobních a společenských zájmů</p>
<p>PRÁCE A VLIV MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI</p>				
<p>VO-9-1-06 VO-9-1-08 VO-9-1-09 VO-9-1-10 VO-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří si představu o roli médií v každodenním životě regionu, v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti pojmenuje konkrétní vliv médií a jeho důsledky na kulturu, politiku, společenský život a další oblasti veřejného života 	<ul style="list-style-type: none"> Vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu Role médií v každodenním životě jednotlivce Vliv médií na postoje a chování jednotlivce 	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika MKV - Kulturní diference</p>	<p>ORv: Principy demokracie ORv: Zásady lidského soužití, vztahy mezi lidmi, kulturní hodnoty a tradice</p>

5.2.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.2.6.1 Fyzika

Obsahové vymezení předmětu

Výuka fyziky vede k vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznávání, k rozvíjení řady základních zručností. Fyzika není pouze soubor poznatků určitého druhu, ale předmět, který rozvíjí kreativní schopnosti žáků tím, že při výuce i domácí práci hledají za pomoci experimentování odpovědi na otázky, které jim klade bezprostřední okolí. Žáci také získávají povědomí o tom, jak k poznatkům o přírodě člověk historicky dospíval.

Časové vymezení předmětu

Fyzika je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován v šestém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. V šestém a devátém ročníku je výuka posílena jednou hodinou volné disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v celých třídách s výjimkou laboratorních prací, kde jsou početnější třídy děleny na skupiny.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Multikulturní výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci si osvojí metody, které fyzika používá při poznávání fyzikálních objektů a procesů. Získané poznatky a dovednosti žáci využijí při řešení problémových úloh. Žáci budou samostatně provádět jednoduché pokusy, výsledky dokážou ověřovat a hodnotit.

FYZIKA

A. Ročník šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
LÁTKY A TĚLESA				
<p>F-9-1-01 F-9-1-02 F-9-1-03 F-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny určí aritmetický průměr naměřených hodnot převádí jednotky pracuje s tabulkami pro ZŠ zná soustavu jednotek SI změří délku pomocí různých měřidel rozhodne, zda je substance látka nebo těleso vysvětlí na základě porozumění částicovému složení látek následující procesy - rozpouštění látek v kapalině a šíření zápachu v uzavřené místnosti vyvodí vlastnosti látek a praktické zkušenosti s nimi objasní Brownův pohyb uvádí příklady z praktického života odvodí vlastnosti těles při zahřívání a ochlazování objasní pojmy délková teplotní roztažnost a objemová teplotní roztažnost rozumí vztahu mezi hmotností a hustotou 	<ul style="list-style-type: none"> Délka Hmotnost Objem Čas Teplota Teplotní roztažnost Hustota Stavba hmoty Částicové vlastnosti látek Skupenství látek 	<p>OSV - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence)</p>	<p>M: Geometrie v rovině a v prostoru Rozšiřující učivo: obsah</p>

FYZIKÁLNÍ SÍLY				
F-9-2-03 F-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • pozná, zda na těleso působí síla • určí druh působící síly • změří sílu siloměrem • rozumí vztahu gravitační síly a hmotnosti • umí stanovit hmotnost na různých planetách podle g • umí zacházet s olovníci a libelou 	<ul style="list-style-type: none"> • Značení a jednotky síly • Měření síly • Gravitační síla • Silové pole • Magnetická síla • Elektrická síla 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
ZVUK				
F-9-5-01 F-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí vzniku zvuku a rozliší různé zvuky • umí vysvětlit šíření zvuku v různých látkách různou rychlostí • pokusně stanoví rychlost šíření zvuku poznat zdroje zvuku • rozumí pojmu látkové prostředí - nezbytná podmínka pro šíření • vyhledá v MFCHT ρ prostředí a rychlost • rozliší tón a hluk • vysvětlí hlasitost jako energie zdroje zvuku • zná možnosti zmenšení škodlivých vlivů zvukových kmitů a jejich působení na lidský organismus 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik • Šíření zdroj zvuku a jeho vlastnosti • Rychlost šíření v různém prostředí • Odraz, ozvěna, pohlcování • Tóny - výška • Kmity 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Hv: Hudební nauka Př: Biologie člověka
LABORATORNÍ PRÁCE				
F-9-1-01 F-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • odečítá hodnoty na odměrném válci • převádí různé jednotky objemu • změří hodnoty hmotnosti a objemu • vypočítá hustotu a porovná jí s MFCHT 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření objemu v odměrném válci • Určení hustoty 		

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POHYB TĚLES, SÍLY				
F-9-2-01 F-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozná, zda je dané těleso v klidu nebo v pohybu vůči jiným tělesům • určí druh pohybu podle tvaru trajektorie • používá s porozuměním vztahy $s=v*t$; $v=s/t$ při řešení problémů a úloh • vyjádří jinými jednotkami • stanoví v_p při nerovnoměrném pohybu • rozumí grafu - závislost s na t rovnoměrného pohybu a odečítat z něho hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezení pojmu pohyb vůči okolí • Druhy pohybu • Rozdělení pohybu podle veličin • Pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý • Veličiny pohybu a jejich jednotky • Grafické znázornění pohybu • Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	M: Číslo a proměnná
F-9-2-02 F-9-2-03 F-9-2-04 F-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • znázorní schematicky jednoduché stroje • vyjádří podmínky rovnováhy • sestaví různé jednoduché stroje • objasní funkci jednoduchých strojů v různých technických zařízeních a pro různé praktické činnosti • stanoví zlaté pravidlo mechaniky • prakticky znázorní působení sil (působících souhlasně, působících opačně, působících různými směry) • změří velikost působící síly siloměrem • na základě změřené síly tuto sílu graficky znázorní 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché stroje • Páka - rozdělení, odvození podmínek rovnováhy • Kladka - sestava modelu • Kladkostroj • Kolo na hřídeli • Nakloněná rovina • Skládání sil • Jednoznačné určení síly • Grafické znázornění • Působení více sil = výslednice • Těžiště • Určení těžiště a jeho vlastnosti • Těžnice 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	M: Geometrie v rovině a v prostoru

	<ul style="list-style-type: none"> • určí graficky výslednici dvou sil při působení v přímce souhlasně orientované, opačně orientované, společné působiště, různý směr • odvodí zákon o rovnováze sil - Newtonův zákony • určí těžiště experimentálně i výpočtem • použije praktické ukázky jako důkaz, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese • využívá k řešení problémů poznatků mezi třecí silou, tlakovou silou, jakosti styčných ploch • simuluje třecí sílu pomocí styčných ploch, hmotnosti a velikosti ploch • připraví projekt na výrobu a uplatnění ložisek • použije vztah mezi silou a velikostí plochy při řešení úloh • vyjádří tlak ve zvolené jednotce pomocí jiné jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovení těžnice • Rovnovážná poloha těles • Třecí síla • Odvození třecí síly - druhy • Vztah třetí síly, hmotnosti a velikosti plochy • Koeficient třecí síly • Ložiska • Tlaková síla, tlak • Celková tlaková síla • Měrný tlak - veličiny, jednotky • Příklady z praxe 		
<p>F-9-2-05 F-9-2-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní a předpoví změny pohybu těles při působení dané síly v daném čase • demonstruje všechny zákony na praktických situacích • vypočítá gravitační sílu • vyhledá a popíše využití jednozvrtné a dvojzvrtné páky v každodenním životě 	<ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy zákony • Gravitační síla • O síle - setrvačnost • Akce a reakce • Páka - otáčivé účinky síly 	<p>OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení</p>	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN A PLYNU V KLIDU				
F-9-3-01 F-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si pokusy na povrchové napětí kapalin • popíše změny hydrostatického tlaku a jeho vliv na tělesa dle hloubky • použije Pascalův zákon v praxi • vysvětlí vliv hydrostatického tlaku na tělesa • použije vztah $ph=\rho*g*h$; $Fh=ph*S$ • použije jednotky • objasní vznik vztlakové síly • vypočítá velikost vztlakové síly a určí její směr • předpoví, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat • využije Archimédův zákon, stupeň kvantifikace zákona $Fv=\rho*g*V$ • odvodí působení atmosférického tlaku na různá tělesa • zachází s jednoduchými přístroji na měření tlaku • vyvodí vztah o tlaku vzduchu a jeho působení na různá tělesa • vyvodí pojmy přetlak a podtlak 	<ul style="list-style-type: none"> • Tlak je v kapalině • Pascalův zákon - hydraulika • Vztlaková síla • Archimédův zákon • Tlaky v plynech, tlak vzduchu (Toricelliho pokus) • Jednotky měření tlaku • Tlak v otevřeném prostoru • Tlak v uzavřeném prostoru, přístroje • Změny tlaku - změny V • Snížení tlaku - vakuum, magdeburské polokoule 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
LABORATORNÍ PRÁCE				
F-9-2-02 F-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • stanoví podmínky rovnováhy • sestaví páku • vyvodí zlaté pravidlo mechaniky • přesvědčí se o závislosti třecí síly na jakosti styčných ploch, hmotnosti a velikosti povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Páka • Třecí síla 		

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ENERGIE				
F-9-4-01 F-9-4-02 F-9-4-03 F-9-4-04 F-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> určuje v jednotlivých případech z vykonané práce pohybovou nebo polohovou energii tělesa porovnává energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti používá vztah $W=F*s$; $P=W/t$ při řešení úloh využívá převody jednotek objasní pojem účinnost pozná formy tepelné výměny vysvětlí zákony o přeměně energií zná teploty a jednotky tepelné kapacity podle Mrchy řeší úlohy na určení Q přijatého nebo odevzdaného vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Mechanická - pohybová, polohová, pružnosti Práce, výkon Tepelná energie - fyzikální vlastnost Teplota - fyzikální veličina Přeměna energie Kalorimetrická rovnice 	OSV - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence) EV - Základní podmínky života (energie)	Ch: Energie chemických reakcí
SKUPENSTVÍ LÁTEK				
F-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá teplo k přeměně pevného tělesa na kapalinu o téže teplotě řeší úlohy a problémy - rychlost vypařování a teplota varu 	<ul style="list-style-type: none"> Graf přeměny skupenství Teplo a tání Skupenské teplo tání a tuhnutí Var a skupenské teplo varu 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení	M: Vztahy a práce s daty Ch: Částicové složení látek a

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí kapalnění vodní páry ve vzduchu vysvětlí pojem anomálie vody a zná jeho využití v přírodě a v praxi využívá poznatků k řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Vypařování a kapalnění Vliv teploty na objem a tlak kapalin 	dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	chemické prvky
OPTIKA				
F-9-6-07 F-9-6-08	<ul style="list-style-type: none"> rozliší bodový a plošný zdroj rozhodne, zda prostředí je čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné odvodí podle rychlosti šíření, které prostředí je opticky hustší a řidší využije zákony odrazu ke grafickému zobrazení v zrcadle prakticky najde ohnisko dutého zrcadla i čočky objasní krátkozrakost a dalekozrakost užije spektrální analýzy v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> Podstata a vlastnosti světla Zdroje světla, rychlost šíření světla Stín, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce Odraz světla, zrcadla Zobrazení Lom světla, čočky, zobrazení Rozklad bílého světla hranolem 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Vv: Výtvarné vyjádření skutečnosti Př: Biologie člověka
VESMÍR				
F-9-7-01 F-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí střídání měsíčních fází zná hlavní složky sluneční soustavy vysvětlí, která síla udržuje planety na oběžné dráze kolem Slunce vysvětlí pohyb měsíců kolem planet popíše s využitím modelu zatmění Slunce a Měsíce pracuje s mapou hvězdné oblohy pracuje s pojmem světelný rok vysvětlí princip uvolňování energie ve Slunci odliší hvězdy od planet 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik Vesmíru Sluneční soustava Hvězdy a jejich složení 	OSV - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	Astronomiáda Z: Vesmír

LABORATORNÍ PRÁCE				
F-9-4-01	• Řeší úlohy	• Zobrazení předmětu ve dvou		
F-9-4-02	• Měří čas, délku	rovinných zrcadlech		
F-9-4-04	• Vypočítá výkon, porovnává ho a	• Výkon osobní		
F-9-4-05	vyvozuje závěry			

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ELEKTRICKÁ SÍLA				
F-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost složení atomu, znalost druhu náboje • rozhodne, zda jde o záporný nebo kladný iont nebo neutrální atom • popíše monočlánu baterie • pracuje s pojmy Q/C; U/V; C/F - používá je pro výpočty • převádí jednotky kapacity (10-x) • prakticky využívá poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> • Statická elektřina, forma energie • Zelektrování, vodiče, nevodiče • Lonty a jejich vlastnosti • Elektrické pole, siločáry • Chemické zdroje napětí • Kondenzátory, využití 	EV - Základní podmínky života (energie)	
ELEKTRICKÝ OBVOD				
F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03 F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> • zná podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu • změří intenzitu a elektrické napětí v obvodu; pracuje s různým rozsahem měřících přístrojů • vysvětlí charakteristický rozdíl vodičů, izolantů a polovodičů • použije k vysvětlení charakteristik dle literatury i technické praxe • uvede příklady a vysvětlí význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavení jednoduchého elektrického obvodu • Intenzita, odpor • Ohmův zákon • Vodivost v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích • Změna odporu pomocí ρ, l, S • Reostaty • Rozvětvený obvod • Elektrický příkon 	EV - Základní podmínky života (energie)	M: Statistika Př: Biologie člověka

	<p>polovodičů, vodičů a izolantů</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá galvanického pokovování, akumulátory, Hofmannův přístroj • zná podstatu blesku • vysvětlí princip výbojky, katodových paprsků, Roentgenovo záření • používá vztah $U=R*I$ v úlohách • z naměřených hodnot stanoví závislosti odporu na l, S a ρ (práce s tabulkou) • správně sestaví obvody v sérii a paralelně; schematické nákresy • určí výsledné U, I, R • vyhledává příkony na štítcích domácích spotřebičů • orientuje se ve výpisu elektrické spotřeby (elektrická práce jako hodnota vyjádřená v Kč) • vypočítá přeměnu elektrické energie v tepelnou, zná využití • používá vztah $1J=1Wsec$ 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrická práce • Joule-Lenzův zákon 		
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY				
<p>F-9-6-05 F-9-6-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná působení magnetické síly na elektrické pole • ověří existenci magnetického pole v daném místě • určí póly magnetu • rozliší magnetické pole stejnorodé a nestejnorodé • určí póly cívky s proudem a znázornit průběh na čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetická síla a její podstata • Složení a druhy magnetů • Magnetické pole, indukční čáry • Formy zmagnetování • Zmagnetování elektrickým proudem - <i>Appr</i> • Elektromagnet a jeho užití • Pohyb vodiče v magnetickém poli - <i>Lplr</i> 	<p>OSV - kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • zná princip měřicích přístrojů • z pohybu magnetického pole cívky vyvodí veličiny střídavého proudu • vysvětlí pojem perioda, frekvence a pracuje s nimi • z grafu průběhu střídavého proudu určí T, f, U_{ef}, I_{ef} • kreslí schéma přístrojů • rozumí činnosti transformátorů • ovládá transformaci dolů i nahoru • správně zapojí polovodičovou diodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetická indukce • Střídavý proud • Alternátory, dynama, elektromotory • Rozvod elektrické energie - transformátory a polovodiče • Dioda 		
--	--	---	--	--

5.2.6.2 Chemie

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět realizovanou na prvním stupni.

Chemie svým obsahem těsně souvisí s ostatními přírodovědnými předměty, zejména přírodopisem a fyzikou, ale i s matematikou, informatikou, občanskou výchovou a výchovou ke zdraví.

Cílem předmětu je seznámit žáky se základními poznatky o chemických látkách a chemických dějích důležitých v běžném životě. Důraz je kladen na praktické využití chemikálií, jejich vliv na životní prostředí a bezpečnost práce při manipulaci s nimi. Žáci by měli být schopni rozpoznávat látky na základě pozorování jejich vlastností, rozlišovat reaktanty a produkty chemických reakcí, nacházet vysvětlení chemických dějů, se kterými se běžně setkávají a předpovědět průběh a výsledky jednoduchých chemických dějů (neutralizace, reakce kyselin s kovy, využití řady kovů). Dále by měli správně a vhodně používat běžnou chemickou terminologii a symboliku (názvy, značky, vzorce). Žáci by rovněž měli získat dovednost samostatně čerpat a vyhodnocovat informace z nejrůznějších zdrojů (literatura, tabulky, internet), připravovat a provádět jednoduché experimenty a vyvozovat a vhodně formulovat závěry na základě vlastních pozorování, měření a pokusů.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně v osmém a devátém ročníku.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v celých třídách s výjimkou laboratorních prací, kde jsou početnější třídy děleny na dvě skupiny.

Zařazení průřezových témat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce je kromě výkladu učitele využíváno demonstračních a žákovských pokusů, problémových úloh a práce s literaturou, tabulkami a dalšími informačními zdroji. Při laboratorních pracích je rozvíjena manuální zručnost žáků a jejich schopnost spolupráce.

Nejčastějšími formami hodnocení jsou písemná a ústní přezkoušení a testy, hodnocení praktických dovedností (zejména v laboratorních pracích), přihlíženo je i k aktivitě žáků ve vyučování.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
CH-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší skupenství látek pojmenuje změny skupenství látek porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti látek 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
CH-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede zásady bezpečné práce v laboratoři popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami na základě výstražných symbolů a varování na etiketě posoudí nebezpečnost látky pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady bezpečné práce 		
CH-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede všechna telefonní čísla integrovaného záchranného systému důležitá pro případ havárie popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání) v laboratoři nebo v domácnosti na příkladech ze svého okolí uvede způsob chování při úniku nebezpečných chemických látek 	<ul style="list-style-type: none"> Nebezpečné látky a přípravky Mimořádné události 		

SMĚSI				
CH-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí • rozliší u známých směsí, zda jsou různorodé nebo stejnorodé • uvede příklady směsí a čistých látek 	<ul style="list-style-type: none"> • Typy směsí 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
CH-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku • navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Hmotnostní zlomek 		M: Číslo a proměnná
CH-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok • správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok • popíše vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění 	<ul style="list-style-type: none"> • Typy směsí 		
CH-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek • vysvětlí princip usazování a destilace na konkrétním příkladu • aplikuje poznatky o oddělování složek směsí na příkladech z běžného života • prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (dekantace, filtrace, krystalizace) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddělování složek směsí 		Prakticky provede destilaci

<p>CH-9-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje správnými názvy vodu v plynném, kapalném a pevném skupenství • vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají • uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody • uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí • vysvětlí význam vody pro život na Zemi • používá správně pojmy: odpadní, pitná, užitková a destilovaná voda 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>F: Skupenství látek</p>
<p>CH-9-2-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zdroje znečištění vody ve svém okolí i v regionu, ve kterém žije • navrhne způsoby ochrany čistoty vod v přírodě • navrhne, jak šetřit vodou v domácnosti 			
<p>CH-9-5-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou 			
<p>CH-9-2-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní složky čistého vzduchu • vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije (vnějších i vnitřních prostor) • navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší • vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzduch • Kyslík • Hoření • Hořlaviny 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Prakticky připraví a dokáže kyslík.</p>

CH-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů • popíše správné chování při požáru • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek 			
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY				
CH-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly • popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu • uvede elektrický náboj elektronu a proton 	<ul style="list-style-type: none"> • Částice 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	F: Skupenství látek
CH-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší anionty, kationty a atomy 			
CH-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy • uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů 	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky 		Prakticky ověří vlastnosti vybraného prvku. Př: Biologie člověka
CH-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny • používá značky a názvy vybraných chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sloučeniny 		

CHEMICKÉ REAKCE				
CH-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> Klasifikace chemických reakcí 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	
CH-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede zákon zachování hmotnosti využije zákon zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh přečte s porozuměním jednoduché chemické rovnice zapiše jednoduché chemické rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství, molární hmotnost 		M - Číslo a proměnná
CH-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Exotermické a endotermické reakce 		Prakticky ověří změny na povrchu mědi při zahřívání. Rozliší exotermické a endotermické reakce, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí
ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
CH-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých oxidů užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, souvisejících s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> Oxidy 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ - Biologie člověka, Rozmanitost ekosystémů
CH-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše vznik kyselých dešťů, včetně látek, jež je způsobují zhodnotí vliv kyselých dešťů na životní prostředí i různé objekty 			

<p>CH-9-5-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých solí • užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Halogenidy • Sulfidy 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Př - Biologie člověka</p>
<p>CH-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prakticky provede ředění roztoku kyseliny/hydroxidu s využitím takové/ho kyseliny/hydroxidu, se kterou/kterými může běžně pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyseliny • Hydroxidy • pH 		<p>Př - Biologie člověka</p>
<p>CH-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše správný způsob ředění hydroxidů a kyselin • popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin 			
<p>CH-9-5-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých kyselin a hydroxidů • užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí • popíše způsob odstraňování kotelního (vodního) kamene v domácích spotřebičích 			
<p>CH-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH • prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě 			

CH-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> Neutralizace 		
CH-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> navrhne příklady opatření, kterými lze předcházet vzniku kyselých dešťů 			
CH-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě 			

B. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
CH-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých solí užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Kyslíkaté soli 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Prakticky připraví neutralizaci kyslíkatou sůl.
REDOXNÍ DĚJE				
CH-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> Redoxní děje Řada kovů Výroba kovů 		Rozliší redoxní reakce. Popíše výrobu významných kovů. Používá elektrochemickou řadu kovů.
CH-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce 			
CH-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> Ionizace Elektrolýza Galvanické články 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Sestaví jednoduché rovnice ionizace. Popíše princip elektrolýzy, uvede

				příklady využití elektrolýzy, prakticky provede pokovení, popíše princip galvanického článku. F: Elektrická síla
CH-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše na příkladu koroze vliv teploty, koncentrace reaktantů na rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> Koroze 		
ENERGIE CHEMICKÝCH REAKCÍ				
CH-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> Molární teplo 		Rozliší exotermické a endotermické reakce
CH-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší fosilní a ostatní paliva uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy uvede příklady výrobků chemického průmyslu, kde výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn 	<ul style="list-style-type: none"> Paliva 	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př: Vesmír, stavba Země
CH-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje energie 	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	F: Energie Př: Vesmír, stavba Země
CH-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemickou výrobu popíše význam ropy a uhlí pro chemický průmysl i pro člověka 			

ORGANICKÉ SLOUČENINY				
CH-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> zařadí uhlovodíky mezi organické látky užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků uvede příklady zdrojů uhlovodíků 	<ul style="list-style-type: none"> Uhlovodíky 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
CH-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí vyjmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka uvede příklady nejznámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu 	<ul style="list-style-type: none"> Deriváty uhlovodíků 		
CH-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> Plasty, syntetická vlákna 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Popíše princip polymerace. Prakticky porovná vlastnosti různých plastů
CH-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí 			
CH-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty fotosyntézy vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní látky 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	Prakticky dokáže přírodní látky v rostlinách a ověří činnost enzymů.

	<ul style="list-style-type: none"> rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska výživy orientuje se v rostlinných a živočišných tucích a ve způsobech jejich uchování posoudí různé typy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 			Př: Buňka
CH-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> určí nezbytné podmínky pro průběh fotosyntézy 			
CH-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka 			
CHEMIE A SPOLEČNOST				
CH-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> Chemický průmysl v ČR 	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
CH-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi jednosložkovými a kombinovanými průmyslovými hnojivy posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Průmyslová hnojiva Léčiva Stavebniny Detergenty 	EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	

<p>CH-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti • zhodnotí vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí • vyjmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití • porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letáčích léčiv 	<ul style="list-style-type: none"> • Pesticidy 		
<p>CH-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek • popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus • uvede zástupce látek, které nejčastěji znečišťují ovzduší, vodu a půdu • popíše zásady chování při nadměrném znečištění ovzduší, vody a půdy 	<ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky • Otravné látky 	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika</p>	<p>Př: Biologie člověka</p>

5.2.6.3 Přírodopis

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a zdraví, navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět realizovanou na prvním stupni.

Přírodopis svým obsahem těsně souvisí zejména s chemií, zeměpisem, výchovou ke zdraví, ale i s občanskou výchovou a informatikou.

Cílem předmětu je seznámit žáky se základními poznatky o živé i neživé přírodě. Důraz je kladen na vztahy mezi organismy a jejich prostředím i organismy navzájem v rámci jednotlivých ekosystémů i celé biosféry, ochranu životního prostředí, ale i na význam různých organismů pro hospodářství a pro lidské zdraví. V rámci učiva o biologii člověka je zdůrazněno jeho místo mezi ostatními živočichy, tělesná stavba a z ní vyplývající péče o zdraví. Žáci by měli být schopni s pomocí klíčů a atlasů poznávat běžné druhy rostlin, živočichů, hub, nerostů a hornin. Dále by měli získat dovednost samostatně čerpat a vyhodnocovat informace z nejrůznějších zdrojů (literatura, atlasy, internet) a vyvozovat a vhodně formulovat závěry na základě vlastních pozorování a pokusů. Rovněž by si měli osvojit zásady bezpečné práce při manipulaci s přírodninami.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Časové vymezení předmětu

Má časovou dotaci dvě hodiny týdně ve všech ročnících druhého stupně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v celých třídách s výjimkou laboratorních prací, kde jsou početnější třídy děleny na dvě skupiny. Její součástí jsou i terénní exkurze.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce je kromě výkladu učitele využíváno práce s přírodninami, preparáty, lupami, mikroskopy, literaturou, určovacími klíči, atlasy a dalšími informačními zdroji. Při laboratorních pracích je rozvíjena manuální zručnost žáků a jejich schopnost spolupráce.

Nejčastějšími formami hodnocení jsou písemná a ústní přezkoušení a testy, hodnocení praktických dovedností (zejména v laboratorních pracích a na exkurzích), přihlíženo je i k aktivitě žáků ve vyučování.

PŘÍRODOPIS

A. Ročník šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY				
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí organismy podle daného kritéria přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> Zkoumání přírody Práce s lupou, mikroskopem Společenstvo, ekosystém 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	F: Optika
P-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší termíny společenstvo, ekosystém a uvede příklady 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy používá jednoduchý žákovský mikroskop 			
P-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i v pobytu v přírodě 			
LES				
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše podle obrázku stavbu buňky rostliny uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie 	<ul style="list-style-type: none"> Řasy Výtrusné rostliny Jehličnany Krytosemenné rostliny Systém rostlin Praktické metody poznávání přírody 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	Prakticky pozoruje zrněnku, části mechové rostlinky, porovná běžné jehličnany
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí organismy podle daného kritéria přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 			

<p>P-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový • zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny 			
<p>P-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou • uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku • uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy • uvede příklady rostlin jedovatých 			
<p>P-9-08-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žakovský mikroskop • aktivně používá určovací klíče a atlasy 			
<p>P-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podle obrázků přírodnin určí názvy nejméně šesti hub naší přírody • rozliší houby jedlé a jedovaté podle charakteristických znaků • uvede zásady bezpečného sběru hub • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Houby • Lišejníky 	<p>EV - Ekosystémy, Základní podmínky života</p>	
<p>P-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odliší způsob výživy saprofytický (hniloživný) a parazitický (cizopasný) • uvede, jaký význam má houba s podhoubím v půdě v oběhu látek a kterých řetězců jsou houby součástí 			

P-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, které organismy vytvářejí stélku lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné • zdůvodní růst lišejníků i v nepříznivých podmínkách 			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukovců, korýšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezobratlí v lese • Obratlovci v lese • Systém živočichů • Praktické metody poznávání přírody 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin <ul style="list-style-type: none"> - u bezobratlých do skupin: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, hmyz), - u obratlovců do skupin: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci podle jejich charakteristických znaků a do nižších skupin i s využitím tabulek 			
P-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odliší živočichy žijící odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a parazity s využitím příkladů • uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období • uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady 			

<p>P-9-4-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka • uvede příklady bezobratlých živočichů a obratlovců, kteří se stávají škůdci, a způsoby ochrany před škůdci • uvede příklady živočichů v přírodě využívaných lidmi pro svou užitečnost • vysvětlí zásady bezpečného chování na příkladech vybraných živočichů 			
<p>P-9-4-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčinu a význam biologické rovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy v lese 	<p>EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP,</p>	
<p>P-9-7-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody • vysvětlí význam autotrofních organismů, různých způsobů výživy heterotrofních organismů a na příkladech vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam rostlin a jejich ochrana • Rozšíření, význam a ochrana živočichů 	<p>Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>P-9-7-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší termíny společenstvo, ekosystém a uvede příklady • vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie a oběh látek v ekosystému umožněný vztahy mezi organismy 			
<p>P-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně kořistnických a rozkladných • vysvětlí pojem škůdce a důležitost biologické regulace • vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům 			

P-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat • vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí 			
RYBNÍK				
P-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodní prostředí 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	Uvede základní vlastnosti vodního prostředí. F: Skupenství látek
P-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší termíny společenstvo, ekosystém a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Plankton • Praktické metody poznávání přírody 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	Správně používá pojem plankton. Připraví senný nálev a pozoruje nálevníky.
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá jednoduchý žákovský mikroskop 			
P-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový • zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny v rybníce 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	
P-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> • uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou • uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku 			

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy 			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukoců, korýšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení vodnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezobratlí v rybníce • Obratlovci v rybníce 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukoců, korýšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) • zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin <ul style="list-style-type: none"> - u bezobratlých do skupin: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, hmyz), - u obratlovců do skupin: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci 			

	podle jejich charakteristických znaků a do nižších skupin i s využitím tabulek			
P-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> odliší živočichy žijící odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a parazity s využitím příkladů uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady 			
P-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně kořistnických a rozkladných vysvětlí pojem škůdce a důležitost biologické regulace vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům 	<ul style="list-style-type: none"> Vodní společenstva jako celek 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
TRAVNÍ SPOLEČENSTVA				
P-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> rozliší termíny společenstvo, ekosystém a uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy travních společenstev 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
P-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> Přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny rozliší znaky rostlin dvouděložných a jednoděložných 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny travních společenstev 	EV - Ekosystémy, Základní podmínky života	

<p>P-9-4-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukoců, koryšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) • zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin <ul style="list-style-type: none"> - u bezobratlých do skupin: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (pavoukocvi, koryši, hmyz), - u obratlovců do skupin: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci podle jejich charakteristických znaků a do nižších skupin i s využitím tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> • Živočichové travních společenstev • Praktické metody poznávání přírody 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Ekosystémy, Základní podmínky života</p>	<p>Prakticky pozoruje stavbu těla a životní projevy vybraného bezobratlého živočicha</p>
<p>P-9-8-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žákovský mikroskop 			

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
UMĚLÉ EKOSYSTÉMY				
<p>P-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozřídí organismy podle daného kritéria • přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • Pole • Sady a zahrady • Parky a okrasné zahrady 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské</p>	<p>Prakticky pozoruje a popíše stavbu těla hmyzu</p>

P-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady živočichů, které člověk chová, a poskytovaný užitek 	<ul style="list-style-type: none"> • Organismy v lidských sídlech • Pokojové rostliny a chování živočichové • Hospodářsky významné organismy • Praktické metody poznávání přírody 	aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
P-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody 			
P-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • navrhne aktivity pro zlepšení ŽP • vyhledá a popíše činitele ovlivňující ŽP v místě bydliště a blízkém okolí 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žakovský mikroskop 			
CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY				
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí organismy dle daného kritéria • přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • Tropické deštné lesy • Savany a stepi • Pouště a polopouště • Vodní ekosystémy • Chladné oblasti • Moře a oceány 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Z: Regiony světa
P-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody 			
P-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně kořistnických a rozkladných • vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům 			

P-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat 			
BUŇKA				
P-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší získávání energie pro život výživou soběstačnou (fotosyntézou) a výživou nesoběstačnou (přijímáním organických látek) • rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku (buněčným dýcháním) a za nepřístupu vzduchu (kvašením) • objasní způsoby získávání a uvolňování energie na příkladech známých organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba buňky • Projevy života • Významní biologové 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	Prakticky porovná rostlinnou a živočišnou buňku F: Optika
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše podle obrázku stavbu buňky rostliny, živočicha a bakterie • vysvětlí rozdíl ve výživě rostlinné a živočišné buňky • uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá jednoduchý žakovský mikroskop 			
JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY				
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí organismy podle daného kritéria • přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • Viry • Jednobuněčné organismy • Základní struktura života 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	

<p>P-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě uvede příklady využívání bakterií člověkem uvede příklady virů a bakterií jako původců nemocí 				
<p>HOUBY, VÝTRUSNÉ ROSTLINY</p>					
<p>P-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> popíše hlavní orgány (části) rostlinného těla a uvede jejich funkce na příkladu různých rostlin (mechy, kapradiny) 	<ul style="list-style-type: none"> Houby s plodnicemi a bez plodnic, lišejníky Výtrusné rostliny 	<p>EV - Základní podmínky života</p>		
<p>P-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší způsoby nepohlavního rozmnožování 				
<p>P-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> odliší na příkladech způsob výživy saprofytický (hniložijný) a parazitický (cizopasný) uvede, jaký význam má houba s podhoubím v půdě v oběhu látek a kterých řetězců jsou houby součástí 				
<p>P-9-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> uvede, které organismy vytvářejí stélku lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné zdůvodní růst lišejníků i v nepříznivých podmínkách 				
<p>P-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla popíše různá pletiva v uvedeném orgánu rostliny a zvláštnosti stavby jejich buněk 				

SEMENNÉ ROSTLINY				
P-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam rozmnožování a odlišnost rozmnožování pohlavního a nepohlavního na příkladech rozliší pojmy růst a vývin (individuální vývoj) uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty vysvětlí význam slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek (příkladů biogenních prvků) pro život 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla semenných rostlin a význam jednotlivých částí Základní principy rozmnožování semenných rostlin 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	Prakticky porovná vyživovací orgány a květy rostlin
P-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší orgány zajišťující život jedince a jeho rozmnožování u rostlin popíše hlavní orgány (části) rostlinného těla a uvede jejich funkce na příkladu různých rostlin (dřeviny nahosemenné, krytosemenné, byliny jednoděložné a dvouděložné) rozliší orgány zajišťující rozmnožování u rostlin 			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla popíše různá pletiva v uvedeném orgánu rostliny a zvláštnosti stavby jejich buněk 			
P-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede základní funkci kořene, stonku a listu popíše vnější a vnitřní stavbu kořene, stonku a listu porovná vnější a vnitřní stavbu kořene, stonku a listu s jejich funkcí 			

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady vztahů v rostlině jako celku • popíše stavbu květu a postup vzniku plodu 			
P-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • určí vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh • vysvětlí způsob uvolňování energie pro život rostliny • rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání) • uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žákovský mikroskop 			
BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ				
P-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší orgány (orgánové soustavy) zajišťující život jedince a jeho rozmnožování u živočichů • určí, které základní životní funkce živočicha zajišťují hlavní orgánové soustavy • rozliší příklady živočichů podle zajišťování základních životních funkcí a vnitřní či vnější kostry 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce jednotlivých částí těl bezobratlých živočichů • Vývin živočichů 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	Prakticky pozoruje stavbu těla bezobratlých
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady skupin bezobratlých a obratlovců • zařadí vybrané živočichy podle jejich charakteristických znaků do hlavních 			

	taxonomických skupin: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, hmyz) a do nižších skupin i s využitím tabulek			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy používá jednoduchý žákovský mikroskop 			

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
STAVBA TĚL OBROTLOVCŮ				
P-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší orgány (orgánové soustavy) zajišťující život jedince a jeho rozmnožování živočichů určí, které základní životní funkce živočicha zajišťují hlavní orgánové soustavy rozliší příklady živočichů podle zajišťování základních životních funkcí a vnitřní či vnější 	<ul style="list-style-type: none"> Tělní pokryv obratlovců Kostra obratlovců Svalstvo obratlovců Trávení obratlovců Dýchání obratlovců Krevní oběh obratlovců Vylučování obratlovců Řízení organismu obratlovců Rozmnožování a vývin obratlovců Projevy chování živočichů 	OSV - Komunikace, Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života	Prakticky porovná stavbu kostry a tělní pokryv obratlovců.
P-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí organismy podle daného kritéria přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek 			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) 			

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, které orgánové soustavy zajišťují v souvislostech základní životní funkce živočicha • vyjmenuje hlavní orgány orgánových soustav a jejich význam • vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (homeostázy) živočicha a řízení aktivit živočicha vůči vnějšímu prostředí • uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) • vysvětlí rozdíl mezi rozmnožováním nepohlavním a pohlavním, mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, vývojem nepřímým a přímým v návaznosti na příklady živočichů 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žakovský mikroskop 			
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
P-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady virů a bakterií jako původců nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské znaky 	OSV - Komunikace, rozvoj schopností poznávání	Prakticky určuje vybrané kosti,

<p>P-9-5-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu hlavních orgánů orgánových soustav • popíše přehledně stavbu a funkci orgánových soustav (i jejich hlavních orgánů) s důrazem na vzájemné vztahy • vysvětlí způsoby řízení lidského organismu hormonální a nervovou soustavou a jejich vztahy • objasní způsob získávání informací o okolním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Plemena • Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla • Kůže • Kostra • Svalstvo • Trávení • Dýchání • Tělní tekutiny 	<p>MKV - Kulturní diference, Etnický původ EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>pozoruje dechovou frekvenci, krevní nátěr a činnost smyslových orgánů. D: Nejstarší civilizace ORv: Člověk ve společnosti Ch: Částicové složení látek a chemické prvky, Anorganické sloučeniny F: Optika, Zvuk</p>
<p>P-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, že člověk se nevyvinul z dnes žijících lidoopů • uvede odlišnosti současného člověka od předchůdců člověka • má představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Krevní oběh • Vylučování • Řídící soustavy, VNČ, hygiena duševní činnosti • Rozmnožování a vývin • Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky a léčení 		
<p>P-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky • vyvodí zásady pro způsob života budoucí matky • objasní důležitost péče o novorozeně • charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> • běžných nemocí a poranění, život ohrožující stavy, epidemie • Životní styl - dopady prostředí a životního stylu na zdraví 		
<p>P-9-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady běžných nemocí způsobených viry a bakteriemi i zásady jejich prevence a léčby • objasní význam zdravého způsobu života • vysvětlí vlivy prostředí a způsobu života na zdraví 			

P-9-5-05	<ul style="list-style-type: none"> zná postupy poskytování první pomoci prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci 			
P-9-7-04	<ul style="list-style-type: none"> posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování 			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> používá jednoduchý žákovský mikroskop 			

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
METODY LIDSKÉHO POZNÁNÍ				
P-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> určí polohu hlavních orgánů orgánových soustav 	<ul style="list-style-type: none"> Biologický základ člověka Myšlení a způsob života 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	D: Počátky lidské společnosti
P-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede odlišnosti současného člověka od předchůdců člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj lidského poznání Významní biologové 		
VESMÍR, STAVBA ZEMĚ				
P-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam atmosféry (ozonoféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší), hydrosféry (vody mořské a sladké, jejích vlastností), litosféry (zdroje minerálních látek i zemského tepla) a pedosféry (prostředí pro růst rostlin a život živočichů) pro život 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír Stavba Země Nerosty Geologické děje Vyvřeliny Usazeniny Přeměněné horniny Horninový cyklus Vznik a vývoj litosféry Sopečná činnost, zemětřesení Hydrosféra 	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Rozvoj schopností poznávání	Prakticky určuje a zařazuje vybrané nerosty a horniny Z: Přírodní obraz Země Ch: Částicové složení látek a chemické prvky, Anorganické sloučeniny
P-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty rozezná nejběžnější horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků 			

<p>P-9-6-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vnitřní a vnější geologické děje, uvede příklady • rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné • vysvětlí průběh geologického oběhu a jeho příčiny • vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Atmosféra • Pedosféra 		
<p>P-9-6-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede složení půdy a vysvětlí, proč je půda na rozhraní mezi přírodou neživou a živou • rozliší půdní typ a druh a uvede jejich příklady z naší přírody, především z okolí 			
<p>P-9-8-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem • aktivně používá určovací klíče a atlasy 			
<p>VÝVOJ ZEMĚ A ŽIVOTA</p>				
<p>P-9-1-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní nezbytnost vztahů mezi organismy jako podmínek života • vysvětlí význam vývoje organismů jako podmínky současné rozmanitosti života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik Země • Prahory, starohory, vznik života • Vývoj rostlin a živočichů • Prvohory • Druhohory • Třetihory • Čtvrtohory, vývoj člověka • Vývojové teorie 	<p>OSV - Komunikace, Kooperace a kompetice, rozvoj schopností poznávání MKV - Kulturní diference, Etnický původ EV - Základní podmínky života</p>	<p>Prakticky určuje a zařazuje vybrané zkameněliny</p>
<p>P-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, že člověk se nevyvinul z dnes žijících lidoopů • uvede odlišnosti současného člověka od předchůdců člověka • má představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka 			

<p>P-9-6-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam neživých podmínek prostředí pro vznik života na Zemi • vysvětlí význam atmosféry (ozonoféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší), hydrosféry (vody mořské a sladké, jejích vlastností), litosféry (zdroje minerálních látek i zemského tepla) a pedosféry (prostředí pro růst rostlin a život živočichů) pro život • objasní nebezpečí změn v podmínkách prostředí pro život a v jejich rychlosti 			
<p>P-9-6-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná délku geologických období • uvede charakteristické znaky jmenovaného geologického období 			
<p>P-9-8-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem • aktivně používá určovací klíče a atlasy 			
<p>ROZMANITOST EKOSYSTÉMŮ</p>				
<p>P-9-6-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíl mezi počasím a podnebím • vysvětlí skleníkový jev a vlivy jeho růstu na klimatické změny • uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů (biomů) • charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy • charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Organismy a prostředí • Rozmanitost ekosystémů • Význam a zásady třídění organismů • Rozmanitost a projevy života • Podnebí a počasí ve vztahu k životu • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi • Rozmanitost podmínek života v naší přírodě 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí OSV - Rozvoj schopností poznávání VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>CH: Anorganické sloučeniny</p>

<p>P-9-7-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody • vysvětlí význam autotrofních organismů, různých způsobů výživy heterotrofních organismů a na příkladech vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> • Geologický vývoj a stavba území ČR • Rozmanitost ekosystémů v naší přírodě • Rozšíření, význam a ochrana rostlin a živočichů ochrana naší přírody 	<p>EV - Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>P-9-7-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady • vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém a oběh látek v ekosystému umožněný vztahy mezi organismy 			
<p>P-9-7-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat • vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí 			
<p>P-9-8-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • aktivně používá určovací klíče a atlasy 			
<p>P-9-8-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i v pobytu v přírodě 			

DĚDIČNOST				
P-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam rozmnožování a odlišnost rozmnožování pohlavního a nepohlavního na příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> Buněčný základ života Podstata dědičnosti a proměnlivosti, gen, křížení Významní biologové a jejich objevy 		
P-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a přenos dědičných informací odliší způsob přenosu dědičných vlastností při nepohlavním a pohlavním rozmnožování 			
P-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky rostlin, živočichů a člověka v praktickém životě uvede příklady vlivu šlechtění na vzhled rostlin a živočichů uvede příklady vlivů prostředí na utváření organismů 			

5.2.6.4 Přírodovědné praktikum (volitelný předmět)

Obsahové vymezení předmětu

Přírodovědné praktikum je volitelný předmět, který je zaměřen především na praktické činnosti z přírodopisu, chemie a fyziky. Výuka vede k vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznání, kreativitě, předpovídání závěrů a jejich obhajobě, hledání chyb a poučení se z nich. Témata jsou volena tak, aby bylo možné propojení všech tří věd mezi sebou a praxe.

Časové vymezení předmětu

Přírodovědné praktikum je předmět vyučovaný v sedmém a devátém ročníku s časovou dotací jednou hodinou týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve skupinách, které jsou svým počtem přizpůsobené k praktickým činnostem (laboratorním pracím, exkurzím, materiálnímu vybavení).

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce je především využíváno práce s přírodninami, preparáty, lupami, mikroskopy, fyzikálními a chemickými sadami, literaturou, určovacími klíči, atlasy a dalšími informačními zdroji. Žáci si osvojí metody, které tyto vědy používají při poznávání fyzikálních, biologických a chemických objektů a procesů. Získané poznatky a dovednosti žáci využijí při řešení problémových úloh. Žáci budou samostatně provádět jednoduché pokusy, výsledky dokážou ověřovat a hodnotit. Je rozvíjena manuální zručnost žáků, schopnost spolupráce a komunikace. Hodnocen je především přístup k práci a aktivita.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ZAHRADA				
P-9-3-04 P-9-4-02 P-9-8-01 P-9-8-02 F-9-1-01 P-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny vytváří herbář určuje vybrané živočichy pracuje s atlasem živočichů aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce prakticky změří některé fyzikální veličiny zvládá převody jednotek vytváří grafy pracuje s grafy uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Botanika Zoologie Fyzikální veličiny Ekosystémy 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita OSV - Komunikace EV - Vztah člověka k prostředí (učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůrazňovat své názory a stanoviska) EV - Ekosystémy EV - Základní podmínky života	M: Závislosti, vztahy a práce s daty
VÁNOCE				
P-9-8-01 P-9-8-02 CH-9-2-05 CH-9-4-01 F-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce vysvětlí, jak voda v závislosti na 	<ul style="list-style-type: none"> Zoologie Změna skupenství Chemické pokusy Fyzikální pokusy Elektrický obvod 	OSV - Kreativita	

	<p>fyzikálních podmínkách mění své skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché vybrané fyzikální a chemické pokusy • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí • vysvětlí jednoduché pokusy • zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod 			
DOMÁCNOST				
<p>F-9-6-01 CH-9-7-03 CH-9-6-06 P-9-7-01 P-9-4-04 P-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod • sestavuje jednoduché modely • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrické spotřebiče • Chemické přípravky • Léky, drogy • Biochemie • Živočichové a rostliny v domácnosti 	<p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika (napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení)</p>	<p>M: Procenta</p>

VELIKONOCE				
CH-9-4-01 P-9-8-01 P-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché vybrané fyzikální a chemické pokusy • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické a fyzikální pokusy • Klíčivost • Zoologie 	OSV - Kreativita	M: Statistika
PŘÍRODNÍ VĚDY V MINULOSTI				
F-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • prakticky změří některé fyzikální veličiny • zvládá převody vybraných starých fyzikálních jednotek • umí sestavit jednoduché modely • zná důležité přírodovědce a jejich objevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Alchymie • Fyzikální veličiny • Přístroje na měření veličin • Významní biologové, chemici a fyzici 	OSV - Rozvoj schopní poznávání (formuje studijní dovednosti)	
OPTICKÉ PŘÍSTROJE				
F-9-6-07 P-9-8-01 P-9-8-02 ICT-9-2-04 ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • zná princip fungování optických přístrojů a pracuje s nimi • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce • pořizuje, upravuje a zpracovává fotografie • využívá fotografie při poznávání rostlinných a živočišných druhů 	<ul style="list-style-type: none"> • Fotoaparát • Lupa • Mikroskop • Dalekohled 	OSV - Kreativita OSV - Kooperace a kompetice OSV - Rozvoj schopností poznávání	Pp: Power Point, Photoshop

EXKURZE				
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • navrhuje exkurzi • zpracovává získaný rostlinný a živočišný materiál • zúčastňuje se exkurzí • pracuje s poznatky získanými při exkurzi • vyhodnocuje a zpracovává informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Botanické exkurze • Zoologické exkurze • Technicky zaměřené exkurze 	OSV - Rozvoj schopností poznání - formuje studijní dovednosti OSV - Seberegulace a sebeorganizace	
P-9-8-02				

5.2.6.5 Zeměpis

Obsahové vymezení předmětu

Zeměpis integruje poznatky přírodních, společenských a technických oborů o krajině sféře. Vedle poznávání prostorových vztahů přírodního prostředí, seznamuje žáky také s problémy sociálního prostředí, s uspořádáním lidské společnosti v konkrétně vymezených územích (regionech). Zkoumá působení lidských aktivit ve vztahu k přírodnímu a sociálnímu prostředí a procesy související s rozvojem hospodářské sféry společnosti. Vychází ze srovnání a klasifikace států podle různých hledisek. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem, pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Přírodu bere jako celek, jehož části se navzájem ovlivňují. Při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty, měřit je a z výsledku vyvozovat závěry. Společenskovední charakter umožňuje poznat a pochopit problémy růstu populace ve světě, problémy s výživou lidstva či ochrany přírody.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Časové vymezení předmětu

Učivu je věnováno v každém ročníku (6. – 9. ročníku) po dvou hodinách.

Organizační vymezení předmětu

Výuka zeměpisu probíhá v odborné učebně i v kmenových třídách. Třídy jsou vybaveny interaktivním data-projektorem a počítačem připojeným k síti.

Hlavní učební pomůckou pro žáky je učebnice a školní atlas. Využívají také další odbornou literaturu, výukové programy, internet. Důležitou pomůckou je nástěnná mapa.

Organizačními formami výuky jsou:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu
- zeměpisné projekce
- zeměpisné vycházky a cvičení
- projekty

Při realizaci projektů žáci poznávají, jaký význam mají zeměpisné vědomosti a dovednosti v praxi. Projekty žáci zpracovávají formou prezentace na PC a posteru, nedílnou součástí je i ústní prezentace.

Při zeměpisných vycházkách a cvičeních žáci získané znalosti a dovednosti uplatňují při praktických činnostech. Terénní cvičení probíhají převážně v závěru školního roku s přihlédnutím k tematice výuky. Při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny.

Zařazení průřezových témat

Výchova demokratického občana,
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
Multikulturní výchova,
Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Během výuky klademe důraz na práci s učebnicí, atlasem, nástěnnou mapou a odbornou literaturou, využíváme výpočetní a prezentační techniku. V průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků, vedeme je k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací, k používání odborné terminologie. Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce. Žáky připravujeme na účast na soutěžích. Zeměpis v žácích podnítl touhu neustále poznávat, cestovat a hledat souvislosti, vytvářet si vlastní postoje a názory.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE				
Z-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná geografické informace adekvátně použije odpovídající geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech a dalších zdrojích vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech 	<ul style="list-style-type: none"> Geografické, topografické a kartografické pojmy Základní topografické útvary Hlavní kartografické produkty: plán, mapa Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky Základní informační geografická média a zdroje 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	D: Historický čas a prostor, mapa Vv: Mapa M: Statistika Pp: Internet - vyhledávání informací
Z-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> použije odpovídající základní geografickou a kartografickou terminologii 			
Z-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> rozezná základní geografické objekty, jevy a procesy v pozorované krajině vybere vhodné mapy pro hodnocení geografických objektů a jevů využije nejrůznější zdroje pro srovnání geografických objektů a jevů sleduje rozdíly a podobnosti geografických objektů a jevů dokáže vysvětlit na příkladech vybrané zákonitosti, souvislosti a podmíněnosti mezi objekty, jevy, a procesy v pozorované krajině 	<ul style="list-style-type: none"> Glóbus Měřítko glóbusu Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Měřítko a obsah plánů a map Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 		M: Kružnice, velikost úhlu, jednotky délky, poměr, podobnost, jízdní řády

Z-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří osobní jednoduchá myšlenková schémata pro místní orientaci 			
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ				
Z-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše postavení Země ve vesmíru porovná vlastnosti planety Země s ostatními planetami z hlediska podmínek pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír Sluneční soustava Tvar, velikost a pohyby Země Střídání dne a noci 	OSV - Osobnostní rozvoj: Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; Cvičení dovednosti zapamatování; Dovednosti pro učení	Př: Vesmír, sluneční soustava, hvězdy F: Vesmír, pohyb, čas, astronomové, gravitační pole, gravitační síla D: Historický čas-kalendář, renesance-změna pohledu na svět a na vesmír, události v Rusku v roce 1917
Z-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede důkaz kulatosti Země uvede důsledky oběhu Země kolem Slunce a rotace Země kolem osy a pohybů Měsíce vyjádří na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Střídání ročních období Světový čas Pásmový čas Datová hranice 		
Z-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a porovná jednotlivé složky přírodní sféry uvede na příkladech příčinné vztahy v krajině rozliší tvary zemského povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> Krajinná sféra - přírodní, společenská a hospodářská sféra Složky a prvky přírodní sféry 	EV - Základní podmínky života EV - Vztah člověka k prostředí	ORV: Ochrana přírodních objektů
Z-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> rozliší síly, které utvářely zemský povrch porovná působení vnitřních a vnějších sil vymezi podnebné pásy uvede vliv šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí 	<ul style="list-style-type: none"> Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra Geografické pásy Geografická (šířková) pásma Výškové stupně 	EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí	Př: Stavba Země, vývoj zemské kůry a organismů na Zemi, nerosty, horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, podnebí a počasí, vegetační pásy F: Teplo, tlak Sp: Zahrada

	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje činitele, které ovlivňují počasí a podnebí • popíše rozmístění vody na Zemi • vysvětlí podstatu oběhu vody na Zemi • vysvětlí rozmístění zdrojů a význam vody pro život lidí a organismů • popíše dostupnost vodních zdrojů a spotřebu vody v různých regionech světa • uvede na příkladech proces znehodnocení půdy a jeho dopad na zemědělskou činnost a lidskou společnost • popíše hlavní vegetační pásy a výškové stupně a jejich prostorový výskyt na Zemi 			
REGIONY SVĚTA				
Z-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje polohu světadílu a jeho postavení ve světě • zhodnotí přírodní poměry světadílu • uvede na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter světadílu • uvede na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter světadílu • vymezí podle vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony světadílu 	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika (obecné údaje, přírodní poměry, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství • oblasti) • Austrálie (poloha, přírodní poměry, hospodářství) • Antarktida (vymezení, aktuální informace o výzkumných stanicích) 	<p>EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí MKV - Kulturní diference MKV - Etnický původ</p>	<p>D: Objevné plavby, nejstarší starověké civilizace, přírodní a společenské podmínky vzniku nejstarších států, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>

Z-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje rozvojová jádra a periferní zóny světadílu • vymezí jednotlivé oblasti světadílu 			
Z-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje geografickou polohu států • porovná vybrané státy světadílu 			
Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se různé regiony světadílu vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světadílu v určitých časových horizontech • zhodnotí ekonomickou a sociální situaci obyvatelstva • na mapě vyhledá pohoří, řeky, jezera, státy a města 			
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí polohu oceánu • zjistí údaje o vlastnostech vody oceánu • na mapě vyhledá ostrovy, souostroví, moře, zálivy, průlivy • popíše význam a využití oceánu 	<ul style="list-style-type: none"> • Světové oceány: <ul style="list-style-type: none"> - Indický oceán (poloha, vlastnosti vody, tvary dna, pobřeží světadílů) - Tichý oceán a Oceánie (poloha, vlastnosti vody, tvary dna, pobřeží světadílů, vymezení Oceánie) 	EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí	D: Zámořské objevy CH: Voda
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
Z-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech specifické znaky a funkce pozorované krajiny • rozliší vzhled krajiny z hlediska působení lidských činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a společenské prostředí, typy krajiny • Trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany 	EV - Vztah člověka k prostředí	Př: Rozšíření, význam a ochrana živočichů, organismy a

<p>Z-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země • uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí 	<p>přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>		<p>prostředí, ochrana přírody a životního prostředí</p>
<p>Z-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí s uvedením příkladů, co je přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit • uvede na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí, kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika 			
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p>				
<p>Z-9-7-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v terénu pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy) a map • určí světové strany pomocí přístrojů • použije prakticky mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Př: Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>
<p>Z-9-7-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná objekty ve sledované krajině • zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu 			
<p>Z-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech • vysvětlí význam záchranného systému za mimořádných situací • popíše vhodné chování v různých modelových situacích za mimořádných událostí 			

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
REGIONY SVĚTA				
Z-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje polohu světadílu a jeho postavení ve světě zhodnotí přírodní poměry světadílu uvede na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter světadílu uvede na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter světadílu vymezí podle vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony světadílu 	<ul style="list-style-type: none"> Světadíly - Asie, Amerika - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Světadíly - Evropa - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti) 	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní diference MKV - Etnický původ EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí	D: Světová náboženství, kulturní tradice, objevné plavby, stěhování národů, vznik náboženství a umění, Indie-dějiny, kultura, náboženství, státy východního Středomoří- dějiny, kultura, judaismus, vývoj římského náboženství, vznik křesťanství, Byzantská říše- dějiny, kultura, Islám a islámské říše ovlivňující Evropu, křížové výpravy ORv: Památky UNESCO Pp: Internet - vyhledávání
Z-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik oblasti světa lokalizuje rozvojová jádra a periferní zóny světadílů vymezí jednotlivé oblasti světadílu ve vybraných regionech uvede jejich přírodní a společenské charakteristiky 			

Z-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje geografickou polohu států • porovná vybrané státy světadílu 			informací, tvorba prezentací A: Správná výslovnost zeměpisných názvů
Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se různé regiony světadílu vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světadílu v určitých časových horizontech • zhodnotí ekonomickou a sociální situaci obyvatelstva • na mapě vyhledá pohoří, řeky, jezera, státy a města 			

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
REGIONY SVĚTA				
Z-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje polohu světadílu a jeho postavení ve světě • zhodnotí přírodní poměry světadílu • uvede na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter světadílu • uvede na příkladech, jak vybrané 	<ul style="list-style-type: none"> • Světadíly - Evropa - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS - Objevujeme Evropu a svět VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	ORv: Evropská unie, památky UNESCO D: Reformace Pp: Internet - vyhledávání informací A: Správná

	společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter světadílu	<ul style="list-style-type: none"> Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	VMEGS - Jsme Evropané MKV - Kulturní diference MKV - Etnický původ EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí	výslovnost názvů
Z-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vymezí podle vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony světadílu lokalizuje rozvojová jádra a periferní zóny světadílu vymezí jednotlivé oblasti světadílu 			
Z-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje geografickou polohu států porovná vybrané státy světadílu 			
Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak se různé regiony světadílu vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světadílu v určitých časových horizontech zhodnotí ekonomickou a sociální situaci obyvatelstva 			
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ				
Z-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa 	<ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky 	MKV - Kulturní diference MVK - Etnický původ MKV - Multikulturalita	ORV: Lidská práva, diskriminace D: Světová náboženství

Z-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • porovná specifika života na venkově a ve městech 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa • Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	MKV - Multikulturalita EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí	ORv: Globalizace
Z-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj • lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby 	<ul style="list-style-type: none"> • Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně 	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí	Př: Obnovitelné a neobnovitelné zdroje
Z-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby • uvede na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit 			
Z-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší státy světa a regiony států světa podle různých kritérií • vyjmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa • uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace • Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa • Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států 	VDO - Formy participace občanů v politickém životě VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	ORv: Právní základ státu, mezinárodní spolupráce, významné mezinárodní organizace D: Přírodní a společenské podmínky vzniku nejstarších států

<p>Z-9-4-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě • pojmenuje na příkladech charakter napětí a konfliktů ve světě a jejich možné důsledky • uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní střediska 		<p>ORv: Globální problémy, možnosti řešení D: Studená válka, bipolární svět, problémy současnosti</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>				
<p>Z-9-5-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země • uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí • uvede na příkladech vliv lidských faktorů na změny v biomech 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín 	<p>EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Př: Rozšíření, význam a ochrana živočichů, mimořádné události způsobené přírodními vlivy, organismy a prostředí, ochrana přírody a životní prostředí, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie CH: Paliva</p>
<p>Z-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech důsledky nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti • vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu • zhodnotí přírodní zdroje v krajinách z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti) • vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelnosti života 			

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
Z-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech specifické znaky a funkce pozorované krajiny • rozliší vzhled a znaky krajiny z hlediska působení lidských činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a společenské prostředí, typy krajiny v České republice • Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí v České republice • Chráněná území přírody v České republice 	EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí	PŘ: Organismy a prostředí, rozšíření, význam a ochrana živočichů, ochrana přírody a životního prostředí, mimořádné události způsobené přírodními vlivy
Z-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí 			
Z-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu • vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody • vyjmenuje kategorie chráněných území • uvede příklady chráněných území v ČR 			
ČESKÁ REPUBLIKA				
Z-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> • na mapě ČR vymezení místní regionu • zhodnotí polohu místního regionu • na příkladech uvede specifika místního regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezení, poloha místního regionu 	EV - Vztah člověka k prostředí	ORv: Naše obec, region, kraj
Z-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede silné a slabé stránky místního regionu s využitím různých zdrojů • zhodnotí přírodní podmínky regionu • charakterizuje obyvatelstvo a sídla • charakterizuje hospodářství regionu • doporučí přírodní, kulturní a technické zajímavosti regionu • vyhledá a popíše vazby na sousední 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a sociometrická charakteristika místního regionu • Vztah k okolním regionům 		ORv: Ochrana přírodních a kulturních objektů

	<p>regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí místní region do vyšších územních celků • uvede perspektivy místního regionu • aktivně pracuje s mapou místního regionu 			
Z-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu České republiky podle zeměpisných souřadnic, podle polohy k ostatním státům a podle polohy k oceánům • porovná rozlohu s rozlohou sousedních států • porovná význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie • popíše, porovná a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných a tematických map přírodní poměry • charakterizuje geologický vývoj a jeho vliv na reliéf • zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí, vymezení podnebné oblasti • vyjmenuje jednotlivá úmoří, objasní pojem hlavní evropské rozvodí • charakterizuje krajinné typy • vysvětlí hlavní trendy demografického vývoje obyvatelstva v České republice • orientuje se v ukazatelích o rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha České republiky • Rozloha • Členitost • Přírodní poměry • Zdroje • Obyvatelstvo • Sídelní poměry • Nerostné suroviny • Průmysl • Zemědělství • Služby 	<p>EV - Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>D: Velká Morava a český stát, vývoj Československa od roku 1945 do orku 1989, vznik České republiky Př: Geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ke vztahu k životu CH: Paliva, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, chemický průmysl v ČR, chemie a elektřina, průmyslová hnojiva, léčiva</p>

	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a porovná geografickou polohu, charakter, funkci a rozmístění lidských sídel zhodnotí zásoby nerostných surovin České republiky objasní vztah v rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin a energie pojmenuje klíčové obory strojírenství v České republice popíše význam chemického průmyslu vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického, textilního a dřevozpracujícího průmyslu v ČR zhodnotí zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd, popíše zemědělské výrobní oblasti doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu označí služby jako třetí sektor národního hospodářství, popíše jejich vzestup po roce 1989 			
<p>Z-9-6-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a další vybrané regiony popíše a analyzuje přírodní, sídelní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a dalších regionů České republiky porovná hospodářskou funkci a vyspělost jednotlivých krajů uvede hlavní jádrové a periferní 	<ul style="list-style-type: none"> Administrativní členění České republiky Stát, kraj, obec Praha Středočeský kraj Jihočeský Kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>ORv: Naše vlast- významné dny, památky UNESCO, právní základy státu, státní správa a samospráva, právní řád České republiky Č: Čeští spisovatelé</p>

	<p>oblasti České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí a vyhledá na mapách nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých krajů • vyjmenuje a popíše nejvýznamnější památky kraje - hrady, zámky • vyjmenuje a ukáže památky UNESCO • zjistí rodiště významných osobností, památníky, muzea • vyhledá informace o dalších zajímavostech v jednotlivých krajích (lázně, rozhledny, jeskyně, skalní města, technické památky apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liberecký kraj • Královéhradecký kraj • Pardubický kraj • Kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj • Moravskoslezský kraj • Zlínský kraj 		<p>D: Čeští panovníci Vv: Čeští malíři Hv: Čeští hudební skladatelé Př: Významní čeští biologové a jejich objevy Pp: Internet - vyhledávání informací, tvorba prezentací</p>
Z-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě • uvede příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států • uvede význam členství České republiky v Evropské unii • hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech 	<ul style="list-style-type: none"> • Členství České republiky ve světových mezinárodních organizacích • Mezinárodní spolupráce • Zahraniční obchod 	VMEGS - Jsme Evropané	<p>ORv: Mezinárodní organizace, Evropská unie</p>

5.2.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.2.7.1 Hudební výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hudební výuka má charakter kulturní, estetický a společenský. Obsahem učiva navazuje na dosaženou hudební úroveň žáků a dále ji rozvíjí. Systém hudební výchovy se uskutečňuje prostřednictvím receptivních, reprodukčních a z části i produkčních aktivit. Základním rysem výuky je činnostní přístup k hudbě. Výuka probíhá v celých třídách obvykle v pracovních hudební výchovy.

Časové vymezení předmětu

Hudební výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a umění. Je vyučována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Těžištěm je aktivní práce s hudebním materiálem, jehož prostřednictvím žáci získávají pěvecké, poslechové a hudebně pohybové dovednosti. Aktivní činností je motivován pozitivní vztah k hudbě a umění vůbec.
- Obsah učiva je zaměřen na osvojování a uspořádávání hudebních poznatků a dovedností v oblasti tzv. hudby vážné i populární. Žáci zpívají kultivovaně, přiměřeně svým intonačním schopnostem jednohlasé i vícehlasé lidové i umělé písně, poslouchají vokální a instrumentální skladby a orientují se v základních žánrových a stylových typech hudby. Aktivně přistupují k tvorbě jednoduchých rytmických doprovodů a také k pohybovému vyjádření svého prožitku. Učí se chápat hudbu v hudebně estetických a společensko-historických souvislostech a vytvářejí si základní představy o životě a díle významných představitelů české i světové hudby. Získané poznatky, zkušenosti a osvojené dovednosti jim umožní získat osobnostní postoje a hodnotit hudbu a chápat ji jako prostředek lidské komunikace i sebepoznání.
- Hudební činnosti tvoří provázaný celek vokálních, poslechových i instrumentálních a pohybových aktivit. Vokální činnosti se zaměřují na zdokonalování hlasové techniky, rozšiřování hlasového rozsahu, intonaci hlavních a vedlejších stupňů v durových a molových tóninách. Cílem je technicky správný a intonačně čistý zpěv.
- Poslechové činnosti jsou zaměřeny na orientaci v proudu znějící hudby, rozlišení hudebních nástrojů a nástrojových seskupení. Jsou vytvářeny předpoklady pro orientaci v základních výrazových prostředcích charakteristických pro jednotlivá slohová období i současnou hudbu.
- Instrumentální činnosti jsou zaměřeny na podporu rytmické a intonační představivosti a na podporu interpretačních a produkčních schopností a dovedností – hra doprovodů s prvky improvizace.
- Hudebně pohybové činnosti jsou zaměřeny na pohybové vyjádření hudebního výrazu poslouchané skladby a na osvojení základních prvků dobových tanců.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-01 HV-9-1-2	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém zápise zaspívá jednohlasem, popřípadě vícehlasem, respektuje daný žánr zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby Orientace v notovém záznamu vokální skladby Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Hudební nauka (délky not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takty) 	MKV - Etnický původ	M: Číslo a proměnná (zlomek, jako část celku)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-03 HV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu jednoduchý doprovod zaspívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň (např. beat box, rap, připravený doprovod) 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře Záznam hudby - noty Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické a melodické 	OSV - Rozvoj smyslového vnímání; Mezilidské vztahy; Kreativita	Vv: Vizualně vnímat rozličnost nástrojů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců a odliší balet jako druh umění 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti Pohybový doprovod znějící hudby - vlastní pohybové ztvárnění Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové a dynamické 	OSV - Psychohygienu; Kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-06 HV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby písemně či ústně vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě, uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-01 HV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) zazpívá jednohlasem, případně vícehlasem, respektuje daný žánr zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace Intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem Orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis 	OSV - Rozvoj smyslového vnímání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita;	Vv : Lidové umění

	<p>doprovodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu 	<p>jako opora při realizaci písně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj hudebního sluchu a • hudební představivosti - reprodukce tónů • Reflexe vokálního projevu - hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (vyžití jiné hudební činnosti) 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
<p>HV-9-1-03 HV-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu • zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň (např. beat box, rap, připravený doprovod) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb) • Záznam hudby - způsoby záznamu hudby • Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy tempové a dynamické 	OSV - Kreativita	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců a odliší balet jako druh umění 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky • Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima 	OSV - Smyslové vnímání	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
<p>HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků 	OSV - Smyslové vnímání	

	<ul style="list-style-type: none"> popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce - filmová tvorba, dramatické umění, sport, reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti 		
--	---	---	--	--

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-01 HV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu Intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tónikách Hudební rytmus - využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy 	MKV - Kulturní diference	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-03 HV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) zaspívá, zahraje či doprovodí 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí	A: Porozumět a správně vyslovovat text

	vybranou píseň (např. beat box, rap, připravený doprovod)	myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy • tempové, dynamické a formální		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí si ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby - vlastní pohybové ztvárnění • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - rytmicko-metrické a harmonické 	OSV - Kreativita	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-06 HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu • zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky od příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současné) 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla • Hudební dílo a její autor - doba vzniku, život autora, vlastní zkušenosti (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	OSV - Smyslové vnímání	

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-01 HV-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> zaspívá jednohlasem, případně vícehlasem, respektuje daný žánr zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Orientace v notovém záznamu vokální skladby - složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané písně pomocí grafického (notového) záznamu 	OSV - Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> zaspívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy 	OSV - Smyslové vnímání; Kreativita	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> zvolí si ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	MKV - Kulturní diference	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none">určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázcezdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce	<ul style="list-style-type: none">Hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykůmInterpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	OSV - Smyslové vnímání	D: Souvislosti historických událostí českých zemí s hudbou

5.2.7.2 Výtvarná výchova

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Koncepce výtvarné výchovy úzce navazuje na tento předmět na prvním stupni. Prostřednictvím pozorného vnímání a výtvarného vyjadřování je žák motivován k aktivnímu zkoumání světa přírody a jeho zákonitostí, lidí a mnohotvárné lidské činnosti. Hledá význam života, nachází souvislosti, objevuje vztahy. Jeho cílem není jen získat výtvarné dovednosti nebo znalosti a s jejich pomocí se vyslovit, ale především chápat svět i sama sebe v něm. Učivo prezentované v oblastech rozvíjení smyslové činnosti, uplatňované subjektivity, ověřování komunikačních účinků nelze ve výtvarné výchově striktně rozdělit do jednotlivých ročníků, vše se každým rokem opakuje na kvalitnější, vyšší úrovni tak, jak se posouvají dětské znalosti a dovednosti. Podobně specifická jako výtvarné myšlení či řešení úlohy je volba vyjadřovacích prostředků, protože odráží individuální potřeby žáka, jeho cestu ke sdělnosti a intuitivní způsob sebevyjádření. Způsobů, jak se výtvarně vyjádřit je mnoho, odlišují se i různé přístupy k podání jednotlivých technik. Výuka probíhá ve standardních učebnách druhého stupně a odborně vybavené keramické dílně. K dispozici je i odborná knihovna, video, učebna výpočetní techniky. V závěru školního roku lze realizovat i malování v přírodě či nejbližším okolí školy.

Časové vymezení předmětu

Výtvarná výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je vyučován v šestém až devátém ročníku. V šestém a sedmém ročníku má časovou dotaci dvě hodiny týdně, v osmém a devátém jednu hodinu týdně.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žák zkoumá vlastnosti výtvarného jazyka a jeho základní prvky - linie, barvu a tvar v ploše a prostoru, zkoumá možnosti výtvarné kompozice.
- Žák nalézá vztah k námětu, jeho myšlenky a výrazových prostředků výtvarného jazyka.
- Žák objevuje řeč technik, nástrojů a materiálů a uplatňování jejich výrazových hodnot.
- Žák hledá vztah k námětu a jeho výtvarného podání.
- Předmět pěstuje výtvarné myšlení, schopnosti vytvářet varianty a objevovat alternativní cesty.
- Žák navazuje vztahy k uměleckému dílu.
- Žák nalézá vzájemné vazby mezi funkcí, tvarem a dekorem ve světě věcí.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, barvy) určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus), které jsou pro dílo charakteristické u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> Expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání podnětů při vlastní tvorbě Výtvarné vyjádření věcí, pozorování a vyjádření základních tvarů a proporcí, řešení barevných vztahů objektu a prostředí, kresba a malba vycházející ze skutečnosti a představ Teorie barev 	MKV- Etnický původ, Kulturní diference	Př: Znalosti z oblasti zoologie, botaniky a biologie
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> vybere takové prostředky a jejich vztahy (harmonická nebo kontrastní 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ 	OSV - Kreativita	

	<p>barevnost, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí)</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil 	<p>a osobních zkušeností - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s funkcí písma; písmeno jako dekorativní prvek; základní tvary lineárního kreslení a plošného písma v experimentálních činnostech 		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
<p>VV-9-1-05 VV-9-1-06 VV-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen • využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie • využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce, fotografie atd.) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí • vyloží výsledek vlastní tvorby z pohledu prostředků, které použil a z pohledu jejich podobnosti či odlišnosti s prostředky, které byly využívány různými výtvarnými styly (kubismus, abstrakce) 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování • Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění • Druhy volného výtvarného umění: <ul style="list-style-type: none"> • malířství • sochařství • kresba a grafika • architektura a užité umění • design • lidové umění 	<p>OSV - Smyslové vnímání; Kreativita; Komunikace;</p>	

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
<p>VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, barvy) • určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus), které jsou pro dílo charakteristické • zvolí samostatně námět na zadané téma a vizuálně jej vyjádří volitelnou technikou a prostředky • u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování • sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel • sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel • vytvoří další obrazové celky tím, že seskupí části obrazů, popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší • seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek 	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů mezi objekty • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání podnětů při vlastní tvorbě 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání; Kreativita; Kooperace a kompetice</p>	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen 	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání) 	OSV - Rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání); Kreativita	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
VV-9-1-06 VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce, fotografie atd.) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí vyloží výsledek vlastní tvorby z pohledu prostředků, které použil a z pohledu jejich podobnosti či odlišnosti s prostředky, které byly využívány různými výtvarnými styly (kubismus, abstrakce) 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci - kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - respektování záměru autora 	OSV - Smyslové vnímání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita;	

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus), které jsou pro dílo charakteristické zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky), vycházející z reálné zkušenosti a které z fantazie vybere takové prostředky a jejich vztahy (harmonická nebo kontrastní barevnost, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, reklama 	OSV - Mezilidské vztahy	Př : Anatomie člověka F: Optika
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje výsledek své tvorby z pohledu toho, jak se prostředky, které použil, podílely na vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - 	MV- Fungování a vliv médií ve společnosti	

	<p>obsahu díla (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje výsledek vlastní tvorby a porovnává svoji interpretaci s interpretacemi ostatních (sdělí, v čem se shodují a v čem liší) 	<p>manipulace s objekty; výběr, uplatnění a interpretace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace, volná malba; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
VV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření • představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek, zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora 	EV - Vztah člověka k prostředí	D: Historická období

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI				
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus), které jsou pro dílo charakteristické 	<ul style="list-style-type: none"> • Expresivní volný výtvarný projev • Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků 	OSV - Mezilidské vztahy	Př : Anatomie člověka F: Optika

	<ul style="list-style-type: none"> • určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, barvy) • zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky • u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování • vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie • shromáždí zdroje podněcující jeho vizuální obraznost (reprodukce, fotografie, internetové odkazy), třídí je podle samostatně zvolených kritérií • vybere takové prostředky a jejich vztahy (harmonická nebo kontrastní barevnost, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější 	<p>v ploše, objemu a v časovém průběhu ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY				
VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje výsledek své tvorby z pohledu toho, jak se prostředky, které použil, podílely na vyjádření obsahu díla (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Typy vizuálně obrazných vyjádření - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným 	MV- Fungování a vliv médií ve společnosti	

	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje výsledek vlastní tvorby a porovnává svoji interpretaci s interpretacemi ostatních (sdělí, v čem se shodují a v čem liší) 	vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich komunikace; reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
VV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření • určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické • představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek, zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • Rozvíjení a prohlubování vztahu žáků k výtvarnému umění • Návštěvy galerií, výstav, ateliérů, památek 	EV - Vztah člověka k prostředí	D: Historická období

5.2.7.3 Umělecká řemesla (volitelný předmět)

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět „Umělecká řemesla“ volně navazuje na předmět výtvarná výchova a předpokládá práci s žáky, kteří jeví o výtvarné činnosti hlubší zájem. V závislosti na věkové kategorii, vyhraněnosti žáků a v neposlední řadě na personálních a materiálních možnostech školy je předmět volně provázán s tematickým a časovým plánem výtvarné výchovy.

Předmět prohlubuje praktické a teoretické znalosti žáků v oborech jako je kresba, malba, grafika, užitá grafika, práce s tradičními i netradičními materiály, prostorové vytváření, design, fotografie a další.

Výtvarná činnost je jednou z nejpodnětnějších esteticko-výchovných činností. Vlastní tvorba a přijímání umění posiluje žákovy příznivé osobnostní rysy a přispívá k jeho začlenění mezi ostatní i k poznání sebe sama.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Výtvarné studium poskytuje základy výtvarného vzdělání v kresbě, malbě, grafice, v dekorativních činnostech, v modelování a objektové akční tvorbě. Základ výchovně vzdělávacího procesu tvoří praktické výtvarné činnosti, které utvářejí výtvarný názor žáků pomocí plynulého narůstání zkušeností.

Výuka je stavěna na střídání námětů a výtvarných technik nebo jsou jednotlivé úkoly řazeny do větších výtvarných celků.

Praktické činnosti doplňuje teoretické vzdělání, které se odráží v řešení výtvarných otázek. V rámci teoretického vzdělání prostupují výukou kontakty s výtvarným uměním. Žák si vytváří potřebný přehled o významných obdobích výtvarné kultury, hledá paralely mezi uměním a životem člověka.

Výuka podporuje rozvoj fantazie, výtvarné imaginace, estetické citlivosti a výtvarně logického myšlení. Do vzájemných souvislostí se dostávají všechny výtvarné zkušenosti, které žák během let získal při volné tvorbě, při studijních úlohách, při osvojování výtvarných technik a při poznávání teorie a dějin výtvarného umění.

Celý tento soubor znalostí a dovedností žáci aktivně rozšiřují a aplikují ho do všech výtvarně výchovných disciplín. Žákova výtvarná činnost odhaluje podoby skutečnosti, současně se snaží výtvarně oslovovat druhé nebo vnímat jejich myšlenky skryté ve výtvarném projevu a reagovat na ně.

Ve spolupráci s učitelem a ostatními dětmi si uvědomuje vlastní vztah ke světu, k přírodě a člověku a učí se tolerovat jiné než vlastní postoje. Vedle soustředěného výtvarného vzdělávání dospívá k pochopení mnoha společných vztahů a potřeb.

UMĚLECKÁ ŘEMESLA
A. Ročník šestý až devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
DEKORATIVNÍ PŘEDMĚTY Z KERAMICKÉ HLÍNY				
VV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá modelování v keramickém pojetí 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření jednoduchého prostorového objektu 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	
PRÁCE S PŘÍRODNINAMI				
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> zvládá tvorbu nových kompozičních celků z daných materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu (účel a výraz 	EV - Vztah člověka k prostředí	
ARANŽOVÁNÍ				
VV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> využívá tradičních technik 	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání estetického výrazu v prostorových tvarech 	MKV - Etnický původ	
PRÁCE S PAPIREM				
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> uplatní praktické dovednosti s výtvarnými materiály 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úkolu dekorativního charakteru 	EV - Vztah člověka k prostředí	
MALBA NA SKLO				
VV-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků při práci s výtvarnými výrazovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úkolů dekorativního charakteru 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	
LIDOVÉ TRADICE				
VV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> užívá tradičních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úkolů dekorativního charakteru 	OSV - Poznávání lidí	
PRÁCE S NETRADIČNÍM MATERIÁLEM				
VV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s různými netradičními způsoby dekorace 	<ul style="list-style-type: none"> Asambláž 	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

NÁVRHÁŘSTVÍ				
VV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> osvojí si základy dobrého vkusu uplatní výrazové vlastnosti linií 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření objemů a tvarů Oděvní návrhářství 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Vztah člověka k prostředí	
PRÁCE S TKANINOU				
VV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> osvojí si různé techniky dekorací na textil 	<ul style="list-style-type: none"> Batika „Savová technika“ 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	Ch: Chemické reakce

5.2.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.2.8.1 Tělesná výchova

Obsahové vymezení předmětu

Tělesná výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka tělesné výchovy vede k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Zaměřuje se na rozvoj nových pohybových schopností a dovedností. Vede žáky ke kultivaci pohybu. Pohybové vzdělávání přechází od spontánní činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů a s využíváním možností samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova je vyučována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v chlapeckých a dívčích skupinách s maximálním počtem 25 žáků.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení pro další činnost.
- Opakovaně seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních pravidel.
- Poznávat význam tělesné a duševní zdatnosti pro celý život.
- Poznávat vlastní tělesné předpoklady a možnosti pro aktivní tělesnou činnost. Jednat v duchu *fair play*: dodržovat pravidla her a soutěží, poznat a označit zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reagovat.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví a jeho pravidelnost Různé druhy rozvíček Správné držení těla Základní technika jednotlivých cviků Kondiční a aerobní cvičení pro rozvoj ZOZ Průpravná a relaxační cvičení Zásady hygieny a bezpečnosti při Tv a sportu Základy první pomoci 	OSV - Mezilidské vztahy; Seberegulace a sebeorganizace	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> Pojmy: - názvy náčiní - disciplíny Základy techniky osvojovaných disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti Rychlý běh do 60m Vytrvalý běh do 600m Skok do dálky Hod kriketovým míčkem 	OSV - Mezilidské vztahy; Sebepoznání a sebepojetí	

<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy 	<p>Rytmické, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> • Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem 	<p>OSV - Psychohygienu</p>	<p>Hv: Základní hudební rytmizace</p>
<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvěd její příčinu 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy (cvičební polohy, postoje a pohyby částí těla) • Rovnovážné polohy v postojích • Skoky na místě a z místa • Kotoul vpřed • Kotoul vzad • Jednoduché vazby a sestavy • Roznožka přes kozu • Náskok do vzporu, sešín • Výmyk, průprava • Různé druhy chůze na kladině 	<p>OSV - Smyslové vnímání; seberegulace a sebeorganizace</p>	
<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní pravidla sportovních her • Herní role a funkce • Přehazovaná: <ul style="list-style-type: none"> • utkání • základní herní systém • herní kombinace jednotlivců • herní činnost jednotlivců • Vybíjená: <ul style="list-style-type: none"> • utkání • Košíková: <ul style="list-style-type: none"> • herní průprava (driblink, dvojtakt, střelba na koš) 	<p>OSV - Kooperace a kompetice</p>	<p>ORv: Život v rodině a mimo ni</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Stolní tenis: <ul style="list-style-type: none"> • průprava • základní herní systém 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-9-3-01 TV-9-3-02 TV-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně reaguje na pokyny, povely i na nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel • uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje • rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy komunikace v Tv • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely • Zásady čestného soupeření • Pravidla osvojovaných her, soutěží a závodů • Základní herní role (hráč, rozhodčí, divák) 	OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace	

B. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity • pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti • zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví, jeho pravidelnost a výkonnost • Různé druhy rozvíček • Správné držení těla • Základní technika jednotlivých cviků • Kondiční a aerobní cvičení pro rozvoj ZOZ • Průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	OSV - Mezilidské vztahy; Seberegulace a sebeorganizace	

		<ul style="list-style-type: none"> • Zásady hygieny a bezpečnosti při Tv a sportu • Základy první pomoci 		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-9-2-01 TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvěde její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Průpravná gymnastická cvičení • Estetická gymnastická cvičení • Jednoduché gymnastické sestavy • Kotoul vzad do roznožení • Stoj na rukou s dopomocí • Přemet stranou • Roznožka přes kozu našir • Výmyk - průprava, nácvik • Kruhy - komíhání ve svisu, houpání 	OSV - Smyslové vnímání	
TV-9-2-01 TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvěde její příčinu 	Rytmické, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou <ul style="list-style-type: none"> • Základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb • Technika pohybů s náčiním (švihadlo, stuha) • Aerobní a jiné formy pohybu 	OSV - Psychohygiéna	Hv: Základní rytmizace v hudbě
TV-9-2-01 TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvěde její příčinu 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Význam úpolových sportů pro sebeobranu • Základní pojmy osvojených činností • Zásady bezpečnosti při úpolových cvicích • Průpravné úpoly, přetahy, přetlaky, pády 	OSV - Rozvoj schopností poznávání	

<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvědomí její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní techniky osvojovaných disciplín • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • Rychlý běh do 60m • Vytrvalý běh do 800m • Běh v terénu • Skok do dálky • Skok z místa • Skok do výšky (průprava, nácvik) • Hod kriketovým míčkem • Štafetová předávka 	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p>	
<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvědomí její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní 	<p>Lyžování, snowboarding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy související s osvojenými dovednostmi • Základní pravidla lyžařských disciplín, péče o výstroj a výzbroj • Zásady orientace v zimní krajině • Sjezdový a snowboardový výcvik 	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Př - Člověk a jeho prostředí</p>
<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojovaných činností, • uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje (spolurozhoduje) utkání i soutěže na úrovni třídy (školy) • uvede a vysvětlí různé role ve 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava hřišť na sportovní hry • Vybíjená - utkání • Přehazovaná - herní kombinace, utkání • Basketbal - herní průprava, herní kombinace, herní činnosti jednotlivců, hra • Stolní tenis - hra • Volejbal - herní činnosti 	<p>OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace</p>	

	<p>sportovním družstvu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	<p>jednotlivce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fotbal - základní herní systém • Florbal - základní herní systém 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
<p>TV-9-3-01 TV-9-3-02 TV-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vhodně reaguje na pokyny, povely i na nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel • uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje • respektuje probíhající sportovní zápolení a v roli diváka do něj nezasahuje • zaznamenává sledované údaje vlastních nebo cizích pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy komunikace v Tv • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely • Zásady čestného soupeření • Pravidla osvojovaných her, soutěží a závodů • Základní herní role (hráč, rozhodčí, divák) a povinnosti z toho vyplývající • Měření výkonů a pohybových aktivit 	<p>OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace</p>	

C. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
<p>TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-1-04 TV-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho oslabení a jednostrannou zátěž • podílí se na organizaci pravidelných pohybových aktivit v rámci třídy, organizuje v rámci školy pohybové aktivity pro mladší žáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví- zásady správného rozcvičení • Volba správného cvičebního programu • Zdravotně orientovaná cvičení • Samostatné vedení rozcviček a různých vyrovnávacích cvičení 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • upraví si svůj pohybový režim s pomocí konkrétní nabídky rozvojových programů a zdůvodní výběr programu vzhledem k výsledkům své tělesné zdatnosti • vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů pro uvedenou (danou) pohybovou aktivitu • přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší • přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem • vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky zásady bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, protahovací a relaxační cvičení- vhodné svalové zatížení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí a v různých klimatických podmínkách 		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti- uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průpravná gymnastická cvičení • Estetické gymnastické cvičení, gymnastické soutěže • Gymnastika v domácích podmínkách • Akrobacie, přeskoky, hrazda po čelo, kladina, kruhy 		

<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvědomí její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>Rytmické, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní tvorba jednotlivých pohybových skladeb • Technika pohybů (kroky, skoky, obraty) • Jednoduché pohybové etudy • Vlastní pohybová improvizace • Aerobní gymnastika 	<p>OSV - Psychohygiéna</p>	<p>Hv: Základní hudební rytmy</p>
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvědomí její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní filozofie bojových a sebeobránných činností • Přetahy, přetlaky, pády • Střehové postoje 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p>	
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvědomí její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech • Základní techniky dalších osvojených disciplín • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • Rychlý běh do 100m 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p>	

	<p>spolužáka i svou vlastní</p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytrvalý běh do 1000m • Běh v terénu • Štafeta • Skok do dálky • Skok do výšky • Koulařská průprava 		
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře • Pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů • Pohybové hry soutěživé a bojové 	<p>OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace</p>	
<p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje (spolurozhoduje) utkání i soutěže na úrovni třídy (školy) • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní smluvená gesta rozhodčích • Specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách • Příprava a organizace utkání • Házená - základní herní systém, herní kombinace, herní, činnosti jednotlivce • Volejbal - základní herní systém, herní kombinace, herní činnost jednotlivce, hra 	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí; Mezilidské vztahy; Komunikace</p>	<p>ORv: Člověk v sociálních vztazích</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Stolní tenis - dvojhra, čtyřhra • Basketbal, fotbal - hra • Netradiční sporty - florbal, ringo, softbal 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
<p>TV-9-3-02 TV-9-3-03 TV-9-3-04 TV-9-3-05 TV-9-3-06 TV-9-3-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům • provádí v průběhu pohybové aktivity korekce svého jednání a vzhledem ke společnému cíli • vyžaduje dodržování pravidel při rozhodování her • naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího, patřičně na ně reaguje a podřizuje se jim • změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly • zapojuje se do přípravy a realizace třídní nebo školní pohybové aktivity • zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje • srozumitelně a dostatečně názorně prezentuje naměřené výkony své pohybové aktivity (které vybral k prezentaci), diskutuje o jejich kvalitě a vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady čestného soupeření- pomoc méně zdatným, vzájemný respekt • Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových aktivitách - ovládnání svého jednání • Pravidla her, soutěží, závodů a jejich dodržování • Pravidla herních rolí, respektování pokynů rozhodčích • Měření výkonů a posuzování pohybových činností • Organizace pohybových aktivit • Zpracování a prezentace měřených dat a výsledků pohybových aktivit • Prezentace naměřených výkonů 	<p>OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace; Sebepoznání a sebepojetí</p>	

D. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-1-04 TV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho oslabení a jednostrannou zátěž upraví si svůj pohybový režim s pomocí konkrétní nabídky rozvojových programů a zdůvodní výběr programu vzhledem k výsledkům své tělesné zdatnosti ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížením svalových skupin vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon z ověřených zdrojů vyhledá údaje o znečištění ovzduší a určí, zda je nutné omezit pohybové aktivity vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám 	<ul style="list-style-type: none"> Rekreační a výkonnostní sport Zdravotně orientovaná zdatnost-kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení Sportovní etika, doping, sport a zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech-v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Výběr výstroje a výzbroje vhodné pro daný sport 	OSV - Rozvoj schopností poznávání; Psychohygiena	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-9-2-01 TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> Záchrana a dopomoc při náročných cvičích 	OSV - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a	

	<p>hodiny tělesné výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti- uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná gymnastická cvičení • Estetické gymnastické cvičení • Gymnastické soutěže • Kotoul letmo, kotoul vzad • Stoj na lopatkách, na rukou • Přemet stranou • Skoky s odrazem z trampolíny • Roznožka, skrčka • Hrazda po čelo: <ul style="list-style-type: none"> • náskok do vzporu, seskok, • sešin, výmyk, přešvihy • únožmo, podmet, toč • Kladina: náskoky, seskoky, klus, poskoky, jednoduché vazby a sestavy • Kruh: svis vznesmo, střemhlav 	<p>hodnoty v chování lidí)</p>	
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti- uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení 	<p>Rytmické, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek • Vlastní pohybová improvizace • Technika tanců 	<p>OSV - Psychohygienu</p>	<p>Hv: Základní hudební rytmizace</p>
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Názvy úpol. sportů, výstroje a vybavení • Základní principy uvolňování a 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>zpevňování těla, uvědomění si těžiště, správné dýchání a přenos energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Držení soupeře na zemi • Vyproštění se z držení 		
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní organizace soutěží • Základní techniky dalších osvojených disciplín • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • Speciální běžecká cvičení: <ul style="list-style-type: none"> • rychlý běh do 100m, • vytrvalý běh do 1500m • běh v terénu • štafetový běh, předávka • Skok: <ul style="list-style-type: none"> • skok do dálky • skok do výšky • Hod: <ul style="list-style-type: none"> • koulařská gymnastika, • vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu • vrh koulí do 3kg, průprava vrhu s otočkou 	<p>OSV - Mezilidské vztahy; Komunikace; Sebezpoznání a sebepojetí</p>	
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů 	<p>OSV - Sebezpoznání a sebepojetí</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) • pozná chybu postavení, pohybu, činnosti-uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedení pohybové činnosti objevil a navrhne zlepšení činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry soutěživé a bojové • Pohybové hry kontaktní • Pohybové hry se specifickým účinkem <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava turistické akce • Základy orientačního běhu • Základy přežití v přírodě 		
TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje (spolurozhoduje) utkání i soutěže na úrovni třídy (školy) • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace • Herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí, časoměřič, zapisovatel aj.) • Základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta rozhodčích • Příprava a organizace utkání • Úprava různých povrchů hřišť • Volejbal, basketbal, florbal, fotbal, házená, softbal, stolní tenis - hra, utkání 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí; Mezilidské vztahy; Komunikace	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-9-3-01 TV-9-3-02 TV-9-3-03 TV-9-3-04 TV-9-3-05 TV-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> • správně demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele, textového nebo grafického podkladu • sleduje a interpretuje informace o pohybových aktivitách uváděné 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v Tv - základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných činnostech • Historie a současnost sportu- 	MV- Vnímání autora mediálních sdělení OSV - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací	Č: Publicistické útvary

<p>TV-9-3-07</p>	<p>v médiích a se znalostí problému o nich diskutuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhoduje sportovní a pohybové hry a k vysvětlení svých rozhodnutí používá správné názvosloví • rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho eliminaci • vyjádří osobní názor na průběh pohybové aktivity a zhodnotí průběh či výsledek své činnosti i činnosti družstva • dodržuje podmínky dané organizátorem činností, chápe jejich význam a své jednání podřizuje určeným organizačním pravidlům • vyhodnocuje zaznamenané údaje o pohybových činnostech, popisuje jejich změny, vývoj, kvalitu nebo je vzájemně porovnává • zorganizuje se spolužáky turistickou akci nebo dlouhodobou soutěž pro žáky nižších ročníků • sleduje v médiích měřitelné výsledky sportovních činností a s určitým záměrem je prezentuje 	<p>významné soutěže a sportovci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vystupování v roli rozhodčího • Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách • Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • Organizace jednoduchých turnajů, závodů a turistických akcí • Odpovědnost za rozhodování sportovních turnajů • Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování • Výsledky sportovních činností v médiích - prezentace 	<p>dovednosti, Kooperace a kompetice</p>	
-------------------------	--	--	--	--

5.2.8.2 Sportovní výchova (volitelný předmět)

Obsahové vymezení předmětu

Sportovní výchova je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka sportovní výchovy vede k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Zaměřuje se na rozvoj nových pohybových schopností a dovedností. Vede žáky ke kultivaci pohybu. Pohybové vzdělávání přechází od spontánní činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů a s využíváním možností samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost.

Časové vymezení předmětu

Sportovní výchova je vyučována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá v chlapeckých a dívčích skupinách s maximálním počtem 25 žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení pro další činnost.
- Opakovaně seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních pravidel.
- Poznávat význam tělesné a duševní zdatnosti pro celý život.
- Poznávat vlastní tělesné předpoklady a možnosti pro aktivní tělesnou činnost. Jednat v duchu *fair play*: dodržovat pravidla her a soutěží, poznat a označit zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reagovat.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
SPORTOVNÍ HRY				
<p>TV-9-1-02 TV-9-3-01 TV-9-3-03 TV-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje (spolurozhoduje) utkání i soutěže na úrovni třídy (školy) • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	<ul style="list-style-type: none"> • Herní role a funkce • Základní pravidla osvojených sportovních her • Bezpečnost a hygiena při sportovních hrách • Příprava hřišť na sportovní hry • Volejbal - herní kombinace a činnosti jednotlivce, hra, utkání • Házená - základní herní systém, herní kombinace, herní činnost jednotlivců • Basketbal - herní průprava, herní kombinace, herní činnosti jednotlivců, hra • Florbal - základní herní systém, herní kombinace, hra • Softbal - herní průprava, herní kombinace, herní činnosti jednotlivců, hra • Nohejbal - průprava, hra • Soft tenis - hra • Badminton - hra • Malá kopaná - hra • Netradiční sportovní hry - Ringo, Fresbee 	<p>OSV - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice</p>	<p>ORv: Život v rodině a mimo ni ORv: Zásady lidského soužití, vztahy mezi lidmi, kulturní hodnoty a tradice</p>

ATLETIKA				
TV-9-2-01 TV-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • zvolí taktiku a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní organizace soutěží • Základní techniky osvojovaných disciplín • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • Běh - speciální atletické cvičení, běh v terénu, štafetová předávka • Koulařská gymnastika • Atletický čtyřboj-závody 	OSV – rozvoj schopností poznávání	ORv: Vztahy mezi lidmi, komunikace, průnik osobních a společenských zájmů

5.2.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.2.9.1 Svět práce

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Svět práce se zaměřuje na praktické dovednosti a návyky. Obsah vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a v širších souvislostech. V závislosti na věku žáka se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časové vymezení předmětu

Svět práce je předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován od sedmého ročníku do devátého ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu

V sedmém až devátém ročníku výuka probíhá v celých třídách.

V sedmém ročníku je výuka zaměřena na tematické okruhy Pěstitelské práce, Chovatelství a Provoz a údržba domácnosti. V osmém a devátém ročníku je probírán tematický okruh Svět práce. Jedná se o zaměření na Volbu povolání.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žák poznává okolní svět a tyto poznatky aplikuje při vlastní pracovní činnosti.
- Žák je veden k osvojení základních pracovních návyků a dovedností.
- Žák poznává, že technika jako součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka.
- Žák si vytváří pozitivní vztah k práci.
- Žák si osvojí zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Žák se orientuje v různých oborech lidské činnosti.
- Předmět připraví žáky pro volbu vlastního profesního zaměření a na celoživotní vzdělávání.

SVĚT PRÁCE

A. Ročník sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ				
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • zvládá jednoduché pracovní postupy ve škole, doma, v terénu • organizuje a plánuje svou pracovní činnost, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci a hygieny práce • používá vhodné pracovní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • Půda a její zpracování • Výživa rostlin • Ochrana rostlin a půdy 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př - Vesmír, stavba Země
ZELENINA				
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé skupiny zeleniny • pozná hlavní druhy zeleniny • objasní význam zeleniny pro zdraví a jejího využití v kuchyni • vypěstuje vybraný druh zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy zeleniny • Osivo, sadba • Podmínky a zásady pěstování • Pěstování vybraných druhů zeleniny 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př - Umělé ekosystémy
OKRASNÉ ROSTLINY				
ČSP-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí • pozná hlavní druhy okrasných rostlin • popíše vliv rostlin na zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam okrasné zeleně • Základy ošetřování pokojových květin 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př - Umělé ekosystémy
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • pečuje o zeleň ve škole a jejím okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování okrasných rostlin • Květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	

	<ul style="list-style-type: none"> aranžuje a váže rostliny včetně suchých rostlin a přírodnin 	<ul style="list-style-type: none"> Řez, vazba, úprava květin 		
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 			
OVOCNÉ ROSTLINY				
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> pozná hlavní druhy ovocných rostlin třídí ovocné rostliny podle plodů pečuje o ovocné rostliny v areálu školy 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy ovocných rostlin Způsob pěstování, uskladnění a zpracování 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př - Umělé ekosystémy
LÉČIVÉ ROSTLINY, KOŘENÍ				
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> pozná hlavní druhy léčivých a jedovatých rostlin orientuje se v problematice užívání rostlinných drog objasní vznik alergií 	<ul style="list-style-type: none"> Rostliny a zdraví člověka Léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté Rostliny jako drogy a jejich zneužívání Alergie 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	Př - Biologie člověka
ČSP-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> pěstuje vybranou rostlinu z výsevu 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování vybrané rostliny 	OSV - Kreativita, Kooperace a kompetice	
CHOVATELSTVÍ				
ČSP-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty pečuje o akvarijní, terarijní popř. jiné drobné živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> Chov zvířat v domácnosti Podmínky, hygiena a bezpečnost chovu 	OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy ŽP	Př - Umělé ekosystémy
ČSP-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	OSV - Kreativita, Kooperace a kompetice	

B. Ročník osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE				
ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě	ORv: Podobnost a odlišnost lidí; Vnitřní svět člověka; Zásady lidského soužití - dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí
MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ				
ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> Náplň učebních a studijních oborů Informace a poradenské služby 	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí	
ZAMĚSTNÁNÍ				
ČSP-9-7-03 ČSP-9-1-03 ČSP-9-8-04	<ul style="list-style-type: none"> pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsoby hledání zaměstnání Psaní životopisu 	VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě,	ORv: Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská

	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže v modelových situacích svoji schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohovor u zaměstnavatele • Problémy nezaměstnanosti • Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti;</p> <p>Lidská práva - základní lidská práva; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>
PODNIKÁNÍ				
ČSP-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy a struktura organizací • Nejčastější formy podnikání • Drobné a soukromé podnikání 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>ORv: Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví+ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p>

C. Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE				
ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>ORv: Podobnost a odlišnost lidí; Vnitřní svět člověka; Zásady lidského soužití - dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>
MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ				
ČSP-9-8-01 ČSP-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> Náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení Informace a poradenské služby 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Kooperace a kompetice</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy ŽP, Vztah člověka k prostředí</p>	
ZAMĚSTNÁNÍ				
ČSP-9-7-03 ČSP-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní příležitosti v obci (regionu) 	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát, Formy</p>	<p>ORv: Vztahy mezi lidmi - osobní a</p>

<p>ČSP-9-8-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • prokáže v modelových situacích svoji schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Způsoby hledání zaměstnání • Psaní životopisu • Pohovor u zaměstnavatele • Problémy nezaměstnanosti • Úřady práce • Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV - Komunikace, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti; Lidská práva - základní lidská práva; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>
<p>PODNIKÁNÍ</p>				
<p>ČSP-9-8-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy a struktura organizací • Nejčastější formy podnikání • Drobné a soukromé podnikání 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>ORv: Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví + hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p>

POUŽITÉ ZKRATKY

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI, VZDĚLÁVACÍ OBORY

CJ	Cizí jazyk
ČJL	Český jazyk a literatura
ČJS	Člověk a jeho svět
ČSP	Člověk a svět práce
DCJ	Další cizí jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
HV	Hudební výchova
CH	Chemie
ICT	Informační a komunikační technologie
M	Matematika a její aplikace
P	Přírodopis
TV	Tělesná výchova
VO	Výchova k občanství
VV	Výtvarná výchova
VZ	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis

VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚTY

A	Anglický jazyk
Ak	Anglická konverzace
Č	Český jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
M	Matematika
Mv	Mediální výchova
N	Německý jazyk
ORv	Občanská a rodinná výchova
Pč	Praktické činnosti
Pp	Práce s počítačem
Prv	Prvouka
Př	Přírodověda (1. stupeň) / Přírodopis (2.
Přp	stupeň)
R	Přírodovědné praktikum
Sp	Ruský jazyk

Sv	Svět práce
Tv	Sportovní výchova
Uř	Tělesná výchova
VI	Umělecká řemesla
Vv	Vlastivěda
Z	Výtvarná výchova Zeměpis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

EV	Environmentální výchova
MKV	Multikulturní výchova
MV	Mediální výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSTATNÍ

ČŠI	Česká školská inspekce
DUM	Digitální učební materiál
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	Informační a komunikační technologie
IVP	Individuální vzdělávací planí
MMK	Magistrát města Kladna
MŠ	Mateřská škola
NIQES	Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy
OSPOD	Oddělení sociálně právní ochrany dětí
OU	Odborné učiliště
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SAMK	Sportovní areály města Kladna
SEV	Středisko ekologické výchovy
SPU	Specifické poruchy učení
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SW	Software
ŠR	Školská rada
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
Vp	Volitelný předmět

**DODATEK Č. 1
ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„ŠKOLA POROZUMĚNÍ“

platný od školního roku 2014/2015

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA KLADNO, VODÁRENSKÁ 2116
272 01 KLADNO – KROČEHLAVY**

OBSAH:

1. PLATNOST DODATKU	3
2. PŘEHLED ZMĚN V UPRAVENÉM ŠVP ZV	3
3. VOLITELNÉ PŘEDMĚTY - ŠK.ROK 2014/2015	4
4. SPORTOVNÍ VÝCHOVA (nepovinný předmět	4
5. PROJEKT „BEZPEČNĚ PO ŠKOLE“ (dopravní výchova)	9
6. PROJEKT „FINANČNÍ GRAMOTNOST	9
7. „ČAS ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ – NÁVRAT K TRADICÍM“ (celošk.projekt)		9

1. Platnost dodatku

Tento dodatek upravuje vzdělávání žáků Základní školy Kladno, Vodárenská 2116 ve školním roce 2014/2015 s účinností od 1. září 2014.

Úpravy vyplývající ze změn Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání schválených MŠMT ČR mají trvalý charakter. Ostatní změny (např. nabídka a otevření volitelných předmětů nebo zařazení nového volitelného předmětu) jsou platné pouze pro školní rok 2014/2015. Jejich účinnost může být prodloužena dodatkem pro následující školní rok či roky.

Dodatek byl projednán na jednání pedagogické rady v červnu 2014.

2. Přehled změn v upraveném ŠVP ZV

Strana/část textu	Úprava	Poznámka
Dodatek ŠVP „Škola porozumění“ z 29. 8. 2014 (tento dokument)	Doplněny volitelné předměty platné pro školní rok 2014/2015	
	Zařazen nepovinný vyučovací předmět Sportovní výchova	
	Zařazen projekt Dopravní výchovy – „Bezpečně po škole“	
	Zařazen projekt „Finanční gramotnost“ pro žáky 6. – 9. ročníku	
	Zařazen celoškolní projekt „Čas adventní a vánoční – návrat k tradicím“	
Příloha č. 1 ŠVP, str. 60 Celek 5.1.4.1	Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučovacího předmětu Prvouka byla rozšířena problematika finanční gramotnosti	
Příloha č. 1 ŠVP, str. 73 Celek 5.1.4.2	Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučovacího předmětu Přírodověda byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí	
Příloha č. 2 ŠVP, str. 110, 114-16, 118, 120-21, 124-25 Celek 5.2.5.2	Do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova byla vložena problematika finanční gramotnosti, ochrany člověka za mimořádných situací, korupce a obrany státu	
Příloha č. 2 ŠVP, str. 154, 170, 173 Celek 5.2.6.3	Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vyučovacího předmětu Přírodopis byla vložena problematika zdravého životního stylu a ochrany člověka za mimořádných situací	
Příloha č. 2 ŠVP, str. 181, 187 Celek 5.2.6.5	Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vyučovacího předmětu Zeměpis byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných situací	

3. Volitelné předměty platné pro školní rok 2014/2015

Na základě zájmu a v souladu s potřebami žáků 6. – 9. ročníku byly ve školním roce 2014/2015 zařazeny do vyučovacího plánu tyto předměty:

- Práce s počítačem (Pp)
- Přírodovědná praktika (PřP)
- Mediální výchova (Mv)
- Sportovní výchova (Sv)
- Umělecká řemesla (Uř)

4. Sportovní výchova (nepovinný předmět)

Vzhledem k dlouhodobému zájmu žáků naší školy a v souladu s trendy vyplývajícími ze zdravého životního stylu byl ve školním roce 2014/2015 žákům nabídnut nepovinný předmět Sportovní výchova. V obsahu původního (volitelného) vyučovacího předmětu došlo k řadě změn. Podrobnosti viz níže v charakteristice a osnovách tohoto předmětu.

a. Charakteristika předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Sportovní výchova je volitelný předmět zařazený do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hodiny sportovní výchovy vedou k osvojování nových pohybových aktivit a k prohlubování již osvojených dovedností v různých odvětvích sportu. Vede žáky k uvědomování si vlivu pohybových aktivit na psychické a fyzické zdraví jedince. Napomáhá získané informace využít při zařazení pohybových aktivit do denního režimu. Cílem předmětu je podnítit kladný přístup k pohybové aktivitě a vytvořit dlouhodobý vztah ke sportu a zdravému životnímu stylu. Snaží se nasměřovat žáky k plnému pochopení významu sportu v sociální sféře každodenního života. Formuje charakter jedince a jeho přístup k budování mezilidských vztahů.

Časové vymezení předmětu

Sportovní výchova je vyučována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v chlapeckých a dívčích skupinách s počtem do 15 žáků.

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- seznamování žáků se zásadami správného strečinku a rozcvičení;
- zařazování odpovídající regeneraci a rehabilitaci pro zlepšení výkonnosti;
- vyzdvihování důležitosti dodržování bezpečnostních pravidel, ohleduplnosti a zásad fair play;
- formování pozitivních názorů na sportovní činnost a fyzickou aktivitu.

SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Ročník šestý až devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
<p>TV-9-1-02 TV-9-3-01 TV-9-3-03 TV-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zahájí pohybovou aktivitu zahřátím a protažením svalstva • ukončí pohybovou aktivitu protažením celého těla • zařazuje při každém cvičení kompenzační prvky • zařazuje do svého pohybového režimu aerobní činnosti • používá vhodnou výstroj a výzbroj adekvátní danému sportu a podmínkám • rozumí škodlivým vlivům podpůrných a zakázaných látek na sportovní činnost • zdůvodní a vyhodnotí zařazení pohybové činnosti z hlediska bezpečnosti • zařadí pohybové aktivity odpovídající svým schopnostem a dovednostem • pravidelně zařazuje regenerační prvky do svého pohybového režimu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti při sportu a první pomoc • Zdravotně zaměřená cvičení, kompenzační prvky proti jednostrannému zatížení • Prevence před úrazy a svalovou dysbalancí • Doping, hygiena, sport a zdraví • Sportovní chování a etika • Výběr výstroje a výzbroje vhodné pro daný sport 	<p>OSV - Kooperace a kompetice</p>	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
<p>TV-9-2-01 TV-9-2-02 TV-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje osvojené pohybové dovednosti získané v rámci hodin tělesné výchovy • pozná a zhodnotí chybné prvky při provádění průpravných cvičení • vyhodnotí spolužákovu i vlastní chybu při provedení pohybové činnosti a navrhne zlepšení této činnosti • aplikuje prvky z průpravných cvičení do komplexního pohybového výkonu • používá základní atletickou terminologii • osvojuje si pravidla jednotlivých disciplín a jejich techniku a taktiku 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy atletického tréninku • Zásady správného strečinku • Atletická běžecká abeceda • Běžecké průpravy na rychlostní, vytrvalostní a rychlostně-vytrvalostní běh • Rychlostní běh do 400 m, rychlostně-vytrvalostní běh do 800 m, vytrvalostní běh do 1500m. • Štafetový běh • Technika startů • Průpravná skokanská cvičení • Skok do dálky • Průpravná vrhačská cvičení • Vrh koulí, hod oštěpem • Kondiční atletická průprava • Cvičení na rozvoj speciálních silových, rychlostních a vytrvalostních dovedností • Rozvoj rychlostně-silových dispozic • Imitační prvky jednotlivých atletických disciplín 		
<p>TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-2-01 TV-9-2-02 TV-9-2-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pohybové činnosti spojené s danou aktivitou • používá sportovní terminologii • uplatňuje teoretické znalosti při aktivní sportovní činnosti 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí, časoměřič, zapisovatel aj.) 	OSV - Sebepoznání a sebepojetí	

<p>TV-9-2-04 TV-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí taktiku a dodržuje ji • přizpůsobí svůj herní projev podle dané situace • aplikuje prvky z průpravných cvičení do komplexního pohybu • vyhodnotí chybné postavení, pohyb, činnost, uvede její příčinu a navrhne řešení • dokáže vysvětlit různé taktické složky sportovní činnosti • rozeznává různé role ve sportovním družstvu a umí vysvětlit jejich funkci a přínos týmu • dovede aplikovat znalosti pravidel při spolurozhodování v soutěžních utkáních na úrovni třídy (školy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta rozhodčích • Příprava a organizace soutěžních utkání • Kopaná, základní herní systém, herní kombinace, činnosti jednotlivce, hra • Florbal, základní herní systém, herní kombinace, činnosti jednotlivce, hra • Košíková, herní průprava, herní kombinace, herní činnosti jednotlivců, utkání • Stolní tenis, základní herní systém • Rozestavení hráčů při jednotlivých herních situacích • Taktika při obranných fázích a při atakování 		
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p>				
<p>TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-2-01 TV-9-2-02 TV-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • důkladně předvádí a používá doposud osvojené pohybové činnosti na základě instrukcí vyučujícího, textového nebo grafického materiálu • sleduje informace o sportovních aktivitách uváděných v médiích • zná problematiku jednotlivých sportovních činností a diskutuje o 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace se spoluhráči při sportovní činnosti • Schopnost grafického záznamu pohybu při pohybové aktivitě • Znalost sportovních dějin, organizací a soutěží • Vystupuje v roli rozhodčího • Organizace prostoru a 	<p>MV - Vnímání autora mediálních sdělení</p>	<p>Č: Publicistické útvary</p>

	<p>nich</p> <ul style="list-style-type: none">• používá odbornou terminologii při aktivní i pasivní sportovní akci• rozezná při sportovních činnostech chování poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým jednáním směřuje k jeho zamezení• sděluje osobní názor na průběh sportovní aktivity a analyzuje činnost či výsledek svého výkonu a výkonu družstva• respektuje probíhající sportovní akci v roli diváka a do utkání nijak nezasahuje• dodržuje podmínky dané organizátorem akce, rozumí a respektuje jejich význam a své chování přizpůsobuje stanoveným organizačním pravidlům• vyhodnocuje záznamy o pohybových aktivitách a porovnává je• sleduje v médiích měřitelné výkony a výsledky sportovních akcí a s určitým záměrem je prezentuje a diskutuje o nich	<p>pohybových činností-v nestandardních podmínkách</p> <ul style="list-style-type: none">• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých aktivitách• Pořádání závodů a soutěžních utkání• Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností - měření, zaznamenávání, zhodnocení dosažených výkonů a výsledků• Výsledky sportovních činností v médiích - prezentace		
--	---	---	--	--

5. Projekt „Bezpečně po škole“ (Dopravní výchova)

Projekt dopravní výchovy s názvem „Bezpečně po škole“ proběhne ve 4. ročnících v měsících září a říjnu. Je zařazen zejména do výuky českého jazyka a přírodovědy.

Výuka je rozdělena do pěti základních lekcí:

- Chodec
- Cyklista
- Pasažér
- Hry po škole
- První pomoc

K dispozici je i interaktivní hra na webu www.bezpecneposkole.cz.

Projekt je zakončen písemným dotazníkem pro žáky a praktickými dovednostmi na jízdním kole.

Celý projekt tak vede k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a mimořádných událostech souvisejících s dopravní problematikou.

6. Projekt „Finanční gramotnost“

Projekt určený žákům 2. stupně základních škol organizuje společnost Centrum finanční gramotnosti (www.cefig.cz), jejíž lektori mají s finanční problematikou bohaté zkušenosti.

Žáci šestého až devátého ročníku absolvují v rámci projektu program rozdělený do dvou částí. V první části proběhne stručná přednáška věnovaná základní problematice hospodaření jednotlivce, rodiny i státu, v druhé části se žáci formou praktických činností zapojí do témat souvisejících s rodinným rozpočtem, úsporami, půjčkami a souvisejícími finančními produkty.

7. Celoškolní projekt „Čas adventní a vánoční - návrat k tradicím“

Smyslem celoškolního projektu pro školní rok 2014/2015 je nabídnout žákům různé úhly pohledu na jeden z nejvýznamnějších svátků v kalendářním roce. Žáci budou moci nejen přemýšlet, ale pod vedením pedagogických pracovníků školy také vyvíjet vlastní aktivity související s vánočními tradicemi nejen v českých zemích. Těžiště projektu bude spočívat v porovnání materiálních (komerčních) a nemateriálních (duševních) hodnot připomínaných v období Adventu a Vánoc.

Projekt bude odlišně organizován na jednotlivých organizačních stupních. Na 1. stupni budou aktivity probíhat na úrovni jednotlivých tříd. Zásadní podíl na tvorbě obsahu zde ponесou třídní učitelé. Žáci určených tříd se budou v rámci svých možností podílet na společné části projektu.

Na 2. stupni je počítáno s organizací aktivit na úrovni pohlavně i věkově smíšených skupin žáků. Podobný organizační model si žáci i učitelé úspěšně vyzkoušeli ve školním roce 2013/2014. Výstupy z jednotlivých „dílů“ budou součástí prezentace v rámci společné části projektu, jehož součástí bude společenská akce určená široké veřejnosti (zejména rodičům žáků a přátelům školy).

*Dodatek ŠVP ZV Škola porozumění
ze dne 29. 8. 2014 (č. j. 648/2014/ZŠ)*

*Základní škola Kladno
Vodárenská 2116*

Protože dalším ze zamýšlených cílů projektu je věnovat co možná nejširší prostor kreativitě všech zúčastněných, zejména žáků, nejsou předem striktně stanoveny konkrétní výstupy. Mezi očekávané výstupy ale patří panelové prezentace, vlastní tematicky zaměřená literární tvorba, výtvary z rukodělné a umělecké činnosti, malé tematicky zaměřené výstavy, prodejní výstavy a trhy, krátká dramatická vystoupení apod.

Obsah tohoto dodatku byl projednán pedagogickou radou dne 19. 6. 2014. Dodatek byl vydán dne 29. 8. 2014 s účinností od 1. září 2014 pod č. j. 648/2014/ZŠ.

.....
ředitel školy